

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 2025 // ΕΒ 104.2

ΓΔ COMM // ΜΟΝΑΔΑ ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΥΡΩΒΑΡ

ΟΜΕΤΡΟ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΕΡΕΥΝΑ 2025

ΠΑΡΛΕΜΕΤΡΟ

Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η έκθεση συντάχθηκε για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τη Verian Belgium.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Nicolas LE POLAIN DE WAROUX, προϊστάμενος μονάδας

ΑΔΕΙΑ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ

Δήμητρα ΤΣΟΥΛΟΥ ΜΑΛΑΚΟΥΔΗ, υπεύθυνη έργου

Monika ALPOEGGER

Filip TILJAK

Olaf ZÜHLKE

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Καταρζίνα ΟΝΙΣΖΚ

ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Cesare PINZUTI

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Πρωτότυπο: EN

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

Το παρόν έγγραφο δημοσιεύθηκε από τη Μονάδα Ευρωβαρόμετρου και Ερευνών της Διεύθυνσης Προβολής (ΓΔ COMM) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Για να επικοινωνήσετε με τη μονάδα, γράψτε στη διεύθυνση: dgcomm-esbu@europarl.europa.eu

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2026

Βρυξέλλες, © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Οι απόψεις που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο αποτελούν αποκλειστική ευθύνη των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν απαραίτητα την επίσημη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή και η μετάφραση για μη εμπορικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι αναφέρεται η πηγή και ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ειδοποιείται εκ των προτέρων και του αποστέλλεται αντίγραφο.

Πίνακας περιεχομένων

10 βασικά take-away.....	5
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	8
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	16
ΠΛΑΙΣΙΟ.....	19
1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.....	25
Προοπτικές για το μέλλον του κόσμου.....	26
Προοπτικές για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	30
Προοπτικές για το μέλλον της χώρας.....	35
Προοπτικές για το μέλλον του ατόμου και της οικογένειας.....	39
2. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	44
Ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία.....	44
Επικοινωνία και ανησυχίες που σχετίζονται με την κοινωνία.....	60
3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ.....	76
Ο ρόλος της ΕΕ στην προστασία των πολιτών της ΕΕ.....	76
Αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων.....	82
Πτυχές εστίασης για την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ στον κόσμο.....	89
Αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και ένταξη στην ΕΕ.....	96
4. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ.....	101
Προτεραιότητες των πολιτών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	101
Αναμενόμενες αλλαγές στο βιοτικό επίπεδο.....	110
Αξίες που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να υπερασπίζεται κατά προτεραιότητα.....	116
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία.....	122
5. ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚ.....	130
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.....	130
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.....	135
Εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	139
Η ιδιότητα του μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	143
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	148
Παρατηρήσεις.....	149
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ.....	151
Τρόπος συνέντευξης ανά χώρα.....	153
Περιθώρια σφάλματος.....	154

Έγγραφο του Pierre Dieumegard για την [Ευρώπη-Δημοκρατία-Esperanto](#)

Σκοπός αυτού του «προσωρινού» εγγράφου είναι να επιτρέψει σε περισσότερους ανθρώπους στην Ευρωπαϊκή Ένωση να λάβουν γνώση των εγγράφων που παράγονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (και χρηματοδοτούνται από τους φόρους τους).

Εάν δεν υπάρχουν μεταφράσεις, οι πολίτες αποκλείονται από τη συζήτηση.

Το παρόν έγγραφο «Eurobaro meter» [υπήρχε μόνο στα αγγλικά](#), σε αρχείο pdf . Από το αρχικό αρχείο, δημιουργήσαμε ένα αρχείο odt, που προετοιμάστηκε από το λογισμικό Libre Office, για αυτόματη μετάφραση σε άλλες γλώσσες. Τα αποτελέσματα είναι πλέον [διαθέσιμα σε όλες τις επίσημες γλώσσες](#).

Είναι επιθυμητό η διοίκηση της ΕΕ να αναλάβει τη μετάφραση σημαντικών εγγράφων. Τα «σημαντικά έγγραφα» δεν είναι μόνο νόμοι και κανονισμοί, αλλά και οι σημαντικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων από κοινού.

Προκειμένου να συζητήσουμε από κοινού το κοινό μας μέλλον και να επιτρέψουμε αξιόπιστες μεταφράσεις, η διεθνής γλώσσα Εσπεράντο θα ήταν πολύ χρήσιμη λόγω της απλότητας, της κανονικότητας και της ακρίβειάς της.

Επικοινωνήστε μαζί μας:

[Κοντάκτο \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

10 βασικά take-away

Ενωμένη ΕΕ, ισχυρότερο μέλλον

Οι πολίτες θέλουν η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενεργεί με ενότητα και φιλοδοξία. Το 89 % των ερωτηθέντων δηλώνει ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις και το 86 % επιθυμεί η ΕΕ να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο.

Μια ΕΕ που προστατεύει

Το 66 % των Ευρωπαίων θα ήθελαν η ΕΕ να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο στην προστασία τους από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια. Θεωρούν την άμυνα και την ασφάλεια (40 %), την ανταγωνιστικότητα, την οικονομία και τη βιομηχανία (32 %), καθώς και την ενεργειακή ανεξαρτησία, τους πόρους και τις υποδομές (29 %) ως βασικούς τομείς για την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ στον κόσμο.

Συμμετοχή στην ΕΕ: εκτιμήθηκε ιδιαίτερα

Η ισχυρή και αυξανόμενη πλειονότητα των πολιτών πιστεύει ότι η συμμετοχή της χώρας τους στην ΕΕ είναι θετική (62 %), αύξηση δύο μονάδων από την τελευταία ερώτηση που υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο/Μάρτιο του 2024.

ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η πλειονότητα των Ευρωπαίων δηλώνει ότι «ανησυχεί ιδιαίτερα» για μια σειρά ζητημάτων, όπως οι ενεργές συγκρούσεις και οι πόλεμοι κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (72 %), η τρομοκρατία (67 %), οι φυσικές καταστροφές που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή (66 %) και οι κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες (66 %).

Ανησυχία για τον ψηφιακό χώρο

Οι πολίτες εκφράζουν πολύ μεγάλη ανησυχία όσον αφορά την παραπληροφόρηση (69 %), τη ρητορική μίσους (68 %), το παραπλανητικό περιεχόμενο που δημιουργείται από την ΤΝ (68 %), την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο (68 %) και τις απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου (67 %), μεταξύ άλλων.

Οικονομία και ασφάλεια: κορυφαία ζητήματα

Οι Ευρωπαίοι επιθυμούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να δώσει προτεραιότητα στην αντιμετώπιση του πληθωρισμού, της αύξησης των τιμών και του κόστους ζωής (41 %), ακολουθούμενο από την οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας (35 %) και την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (34 %). Το ποσοστό των ερωτηθέντων που ζητούν να δοθεί έμφαση στην οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας έχει αυξηθεί κατά πέντε μονάδες από τον Μάιο του 2025.

Ειρήνη & δημοκρατία: ανώτατες τιμές

Οι Ευρωπαίοι πιστεύουν ότι το ΕΚ θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην ειρήνη (52%) και τη δημοκρατία (35%), καθώς και στην ελευθερία του λόγου και της σκέψης (23%), και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (22%).

Ε U & Η εικόνα του ΕΚ επηρεάζεται από το παγκόσμιο πλαίσιο

Η αντίληψη του κοινού για την ΕΕ και το ΕΚ έχει ελαφρώς αποδυναμωθεί από τον Μάιο του 2025, αλλά παραμένει ισχυρή κατά την εξέταση των τελευταίων δύο δεκαετιών. Το 49 % (-3 εκατοστιαίες μονάδες) των ερωτηθέντων έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ και το 38 % (-3 εκατοστιαίες μονάδες) έχουν θετική εικόνα για το ΕΚ.

Το ποτήρι μισοάδειο;

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων δηλώνει ότι είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον του κόσμου (52%), ενώ το 39% είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ και το 41% είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον της χώρας τους. Ωστόσο, πάνω από τα τρία τέταρτα των Ευρωπαίων (76%) είναι αισιόδοξοι για το μέλλον τους και το μέλλον της οικογένειάς τους.

Ποτήρι μισογεμάτο για τους νέους

Η αισιοδοξία για το μέλλον επικρατεί σε όλα τα επίπεδα μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15 έως 30 ετών. Πράγματι, η πλειονότητα των νέων Ευρωπαίων είναι αισιόδοξοι για το μέλλον του κόσμου (50 %), της ΕΕ (65 %), της χώρας τους (60 %) και του μέλλοντός τους και των οικογενειών τους (80 %). Εκφράζουν επίσης την ισχυρή υποστήριξή τους για μια ενωμένη και φιλόδοξη Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

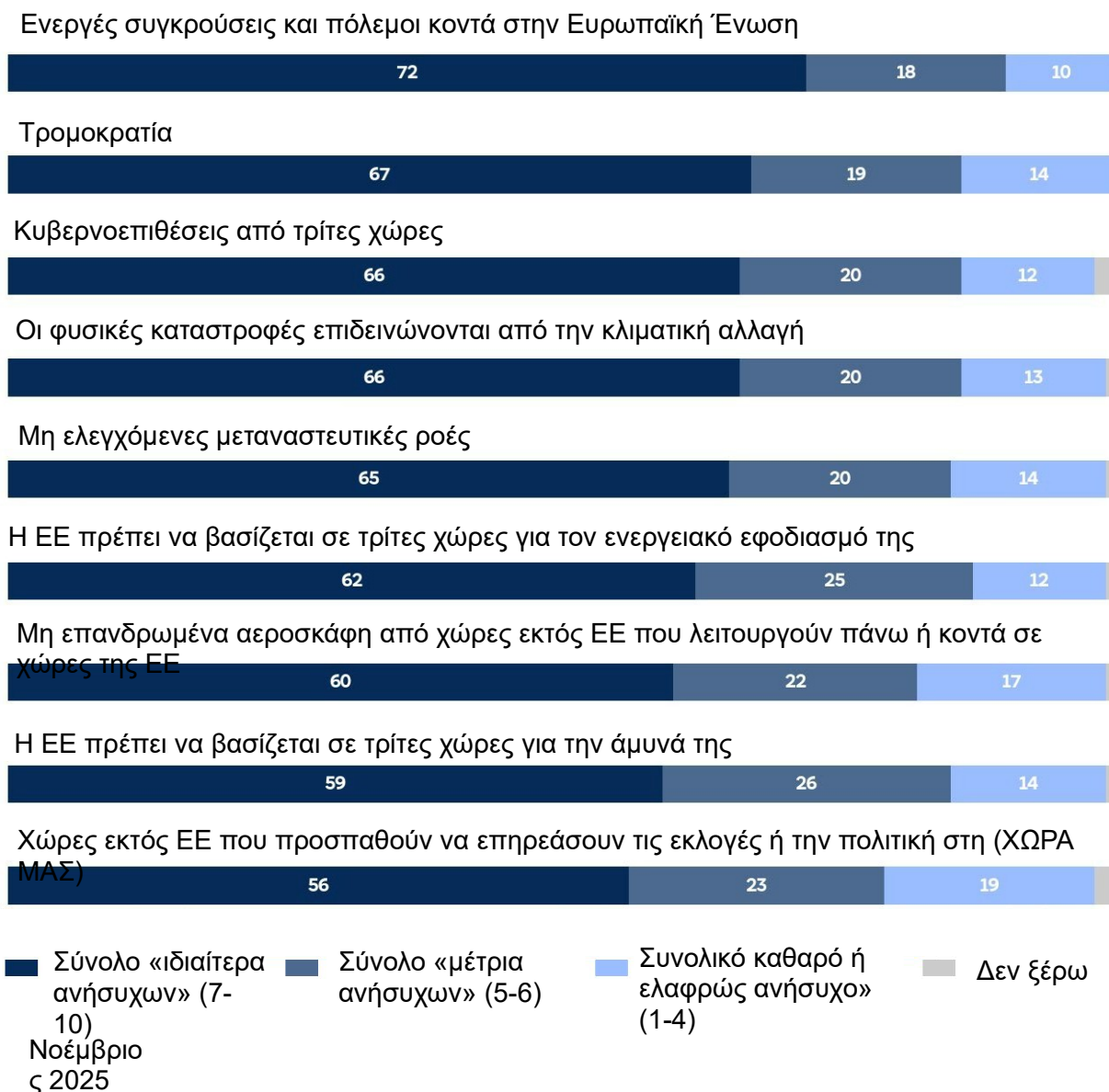
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο και γεμάτο προκλήσεις παγκόσμιο τοπίο, οι πολίτες επιθυμούν η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενεργεί με ενότητα και φιλοδοξία. Η άμυνα, η ασφάλεια και η οικονομία αποτελούν βασικές προτεραιότητες για την ενίσχυση της ΕΕ τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι Ευρωπαίοι ανησυχούν ιδιαίτερα για ζητήματα ασφάλειας, όπως οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις και οι πόλεμοι, καθώς και για κοινωνικά και ψηφιακά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, της προστασίας των δεδομένων στο διαδίκτυο και του παραπλανητικού περιεχομένου που δημιουργείται από την τεχνητή νοημοσύνη. Στο πλαίσιο αυτό, οι ευρωπαίοι πολίτες θα ήθελαν να δουν την ΕΕ να διαδραματίζει σημαντικότερο ρόλο στην προστασία τους. Η ιδιότητα του μέλους της ΕΕ εξακολουθεί να θεωρείται πολύτιμη από τη μεγάλη πλειονότητα των Ευρωπαίων και η θετική εικόνα της ΕΕ παραμένει υψηλή, αν και μειώνεται ελαφρώς κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών. Τα αποτελέσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου του φθινοπώρου 2025, η οποία διενεργήθηκε μεταξύ 26 453 πολιτών της ΕΕ τον Νοέμβριο του 2025 σε όλα τα κράτη μέλη, καταδεικνύουν έκκληση για ανάληψη δράσης για μια ισχυρότερη ΕΕ στο τρέχον διεθνές πλαίσιο. Ιδιαίτερα οι νέοι έχουν υψηλές προσδοκίες όσον αφορά τον ρόλο της ΕΕ και εξακολουθούν να είναι μεταξύ των πιο ένθερμων υποστηρικτών του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Βαθιές ανησυχίες σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια, την κοινωνία και την ψηφιακή τεχνολογία

Η πλειονότητα των Ευρωπαίων δηλώνει ότι «ανησυχεί ιδιαίτερα» για μια σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία, αρχής γενομένης από τις ενεργές συγκρούσεις και τους πολέμους κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (72 %). Ακολουθούν η τρομοκρατία (67 %), οι φυσικές καταστροφές που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή (66 %), οι κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες (66 %) και οι ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές (65 %). Συνολικά, τουλάχιστον τα τρία τέταρτα των πολιτών εκφράζουν έντονη ή μέτρια ανησυχία για καθένα από τα εννέα ζητήματα ασφάλειας και προστασίας που εξετάστηκαν στην έρευνα.

QA11 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. (EE27) (%)

Όσον αφορά τους τομείς της επικοινωνίας, της κοινωνίας και της ψηφιακής σφαίρας, οι πολίτες εκφράζουν μεγάλη ανησυχία για την παραπληροφόρηση (ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες) (69 %), τη ρητορική μίσους εντός και εκτός διαδικτύου (68 %), το ψευδές περιεχόμενο που δημιουργείται από την τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ), όπως τα βαθιά ψευδή βίντεο ή οι ψευδείς πληροφορίες (68 %), την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο (68 %) και τις απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου (67 %). Εδώ, πάνω από οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες σε ολόκληρη την ΕΕ ανησυχούν σε μεγάλο ή μέτριο βαθμό για τα εννέα ζητήματα που απαριθμούνται.

QA12 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. (ΕΕ27) (%)

Παραπληροφόρηση (ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες)

Ομιλία μίσους εντός και εκτός διαδικτύου

Ψεύτικο περιεχόμενο που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη (AI), όπως deepfake βίντεο ή ψευδείς πληροφορίες

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο

Απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου

Κοινωνική πόλωση (π.χ. αυξανόμενες διαιρέσεις μεταξύ ομάδων στην κοινωνία)

Ο έλεγχος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μερικές μεγάλες εταιρείες

Η ανεξαρτησία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ)

Έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο (π.χ. ποιο περιεχόμενο ή διαφημίσεις εμφανίζονται και γιατί)

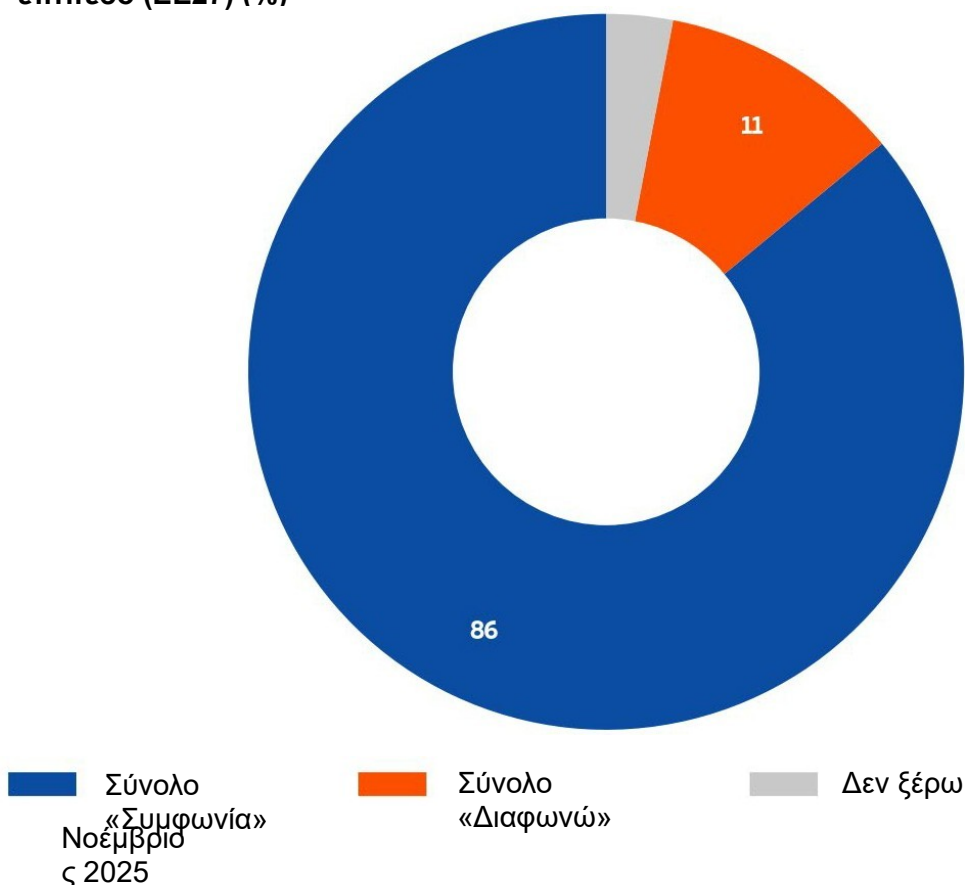
Σύνολο «ιδιαιτέρα ανήσυχων» (7-10)
 Σύνολο «μέτρια ανήσυχων» (5-6)
 Συνολικό καθαρό ή ελαφρώς ανήσυχο» (1-4)
 Δεν ξέρω

Νοέμβριος 2025

Οι Ευρωπαίοι θέλουν μια ενωμένη, ισχυρή και προστατευτική Ευρώπη

Στο πλαίσιο αυτών των εξωτερικών και εσωτερικών ανησυχιών, οι περισσότεροι πολίτες επιθυμούν η ΕΕ να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη διατήρησή τους ασφαλείς και να υπερασπιστεί τις θεμελιώδεις αξίες του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Το 66 % των Ευρωπαίων θα επιθυμούσε να καταστεί σημαντικότερος ο ρόλος της ΕΕ για την προστασία τους από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια, ενώ το 86 % δηλώνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο.

Ε.Α.7.3 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο (ΕΕ27) (%)

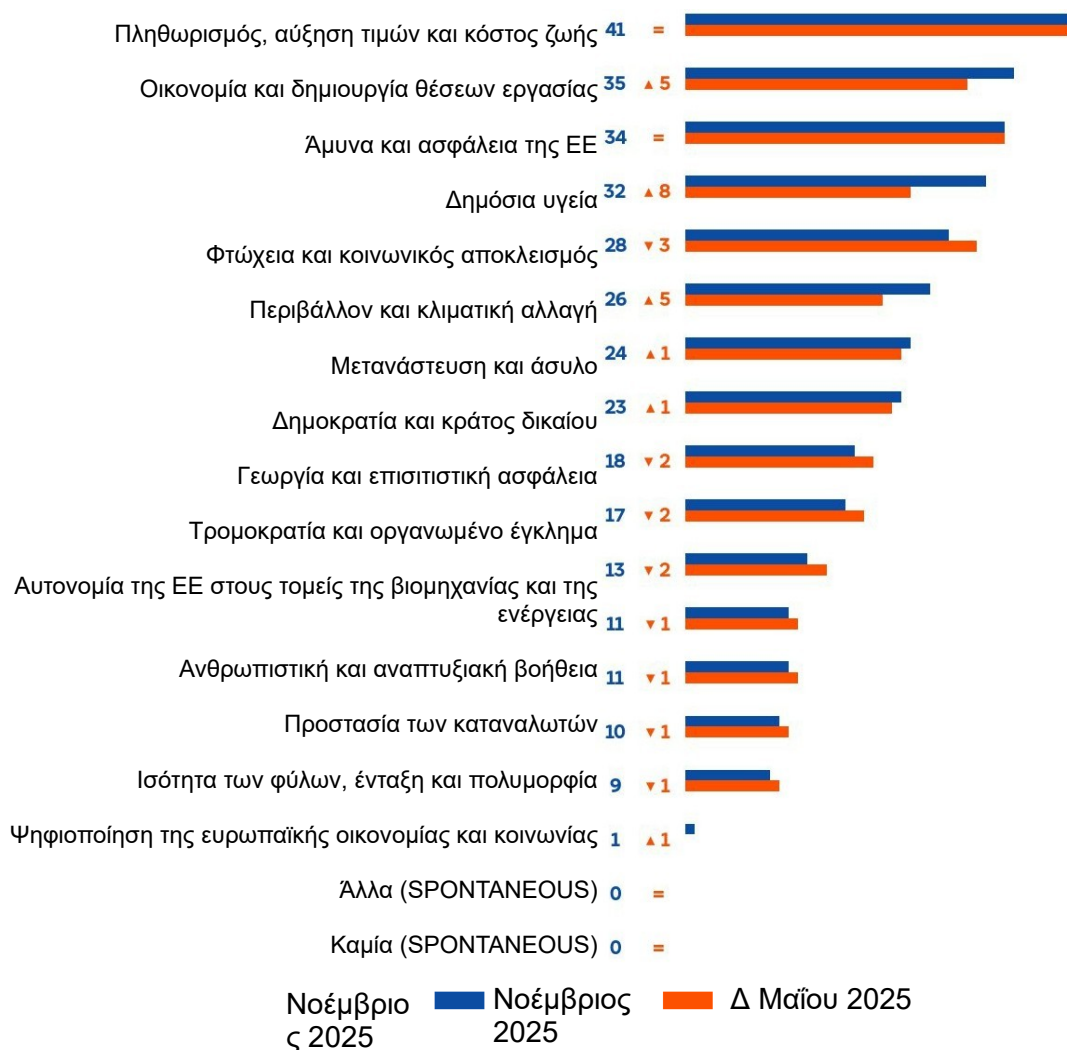

Επιπλέον, το 89 % δηλώνει ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις, ενώ το 73 % συμφωνεί με το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις.

Η οικονομία και η άμυνα αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία

Προηγούμενες έρευνες του Ευρωβαρόμετρου έδειξαν ήδη ότι η εξωτερική ασφάλεια/άμυνα και η κατάσταση της οικονομίας ήταν τα δύο πιο ζωτικά θέματα για τους πολίτες, πόρισμα που επιβεβαιώθηκε και πάλι από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας. Οι ερωτηθέντες δηλώνουν ότι, για να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο, η ΕΕ θα πρέπει να επικεντρωθεί πρωτίστως στην άμυνα και την ασφάλεια (40 %), στην ανταγωνιστικότητα, την οικονομία και τη βιομηχανία (32 %), καθώς και στην ενεργειακή ανεξαρτησία, τους πόρους και τις υποδομές (29 %). Αυτά είναι επίσης τα κύρια καθήκοντα στα οποία οι πολίτες επιθυμούν να επικεντρωθεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: πληθωρισμός, αύξηση των τιμών και κόστος ζωής (41 %), οικονομία και δημιουργία θέσεων εργασίας (35 %) και άμυνα και ασφάλεια της ΕΕ (34 %). Ενώ τα περισσότερα θέματα παρουσιάζουν σταθερή εξέλιξη σε σύγκριση με τον Μάιο του 2025, ξεχωρίζουν τρεις αλλαγές: το μερίδιο για τη δημόσια υγεία αυξήθηκε κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες και το μερίδιο για την οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή αυξήθηκε κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες. Η οικονομική προτεραιότητα μπορεί να συνδέεται στενά με τις προσδοκίες των Ευρωπαίων σχετικά με την εξέλιξη του βιοτικού τους επιπέδου: ένα σημαντικό ποσοστό 28 % αναμένει ότι θα μειωθεί, το 54 % αναμένει ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και μόνο το 16 % αναμένει ότι θα αυξηθεί.

Ποιο από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (ΕΕ27) (%)

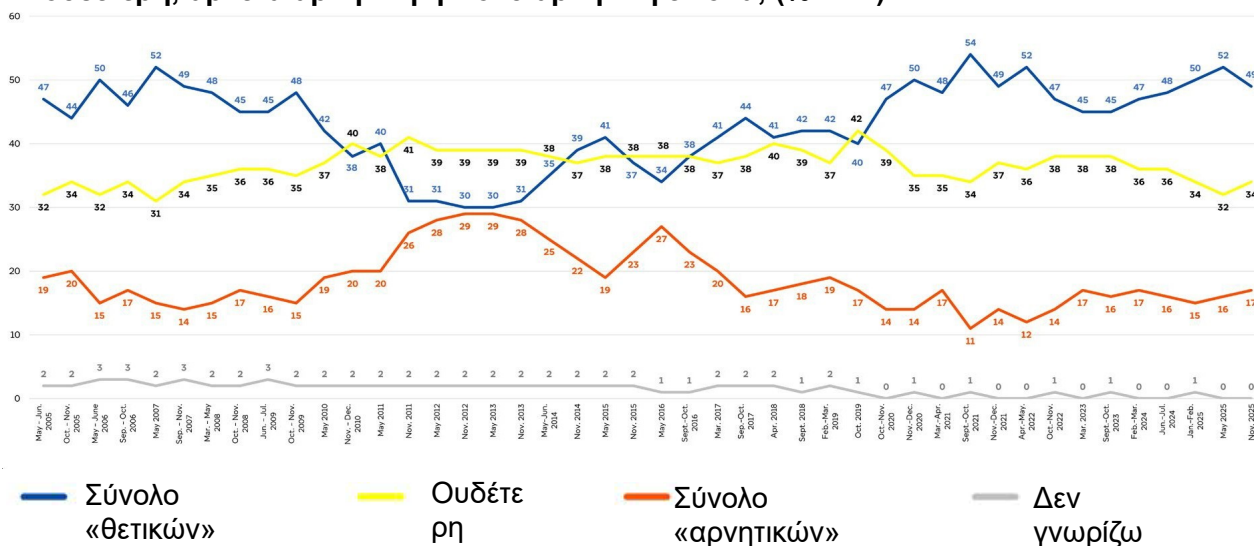

Οι σημαντικότερες αξίες που θα πρέπει να υπερασπιστεί το ΕΚ είναι η ειρήνη (52%) και η δημοκρατία (35%), ακολουθούμενες από την ελευθερία του λόγου και της σκέψης (23%) και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (22%).

Η θετική εικόνα της ΕΕ και του ΕΚ μειώνεται ελαφρώς, αλλά η συμμετοχή στην ΕΕ εξακολουθεί να εκτιμάται σε μεγάλο βαθμό

Το (γεω)πολιτικό πλαίσιο και η συνεχιζόμενη κατάσταση πολυκρίσεως επηρεάζουν επίσης τις απόψεις των Ευρωπαίων σχετικά με την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ, καθώς και τη δική τους εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ακριβώς το πλαίσιο των εξωτερικών και εσωτερικών ζητημάτων που ανησυχούν τους πολίτες καθιστά την πλειονότητα των πολιτών να θεωρούν θετική την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ: Το 62 % το δηλώνει, ποσοστό που συνιστά αύξηση κατά δύο μονάδες από την τελευταία ερώτηση που υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο/Μάρτιο του 2024. Αν και παραμένει σε υψηλό επίπεδο κατά την εξέταση των τελευταίων 20 ετών, η θετική εικόνα της ΕΕ έχει μειωθεί ελαφρώς σε σύγκριση με τον Μάιο του 2025: Το 49 % (-3 εκατοστιαίες μονάδες) των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ, το 34 % (+2 εκατοστιαίες μονάδες) ουδέτερη και το 17 % (+1 εκατοστιαίες μονάδες) αρνητική εικόνα.

D78 Σε γενικές γραμμές, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% - ΕΕ)

Ομοίως, η θετική εικόνα του ΕΚ μειώθηκε κατά τρεις μονάδες (σήμερα στο 38%), όπως και η έκκλησή του να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (σήμερα στο 59%, -3 ποσοστιαίες μονάδες).

Οι νέοι Ευρωπαίοι έχουν θετικές προοπτικές για το μέλλον

Οι γεωπολιτικές αναταράξεις στις οποίες βρίσκονται οι Ευρωπαίοι έχουν ισχυρό αντίκτυπο στις προοπτικές τους, με την πλειονότητα (52%) να δηλώνει απαισιόδοξη για το μέλλον του κόσμου, το 39% ότι είναι απαισιόδοξη για το μέλλον της ΕΕ και το 41% ότι είναι απαισιόδοξη για το μέλλον της χώρας τους. Πάνω από τα τρία τέταρτα των Ευρωπαίων (76%) είναι αισιόδοχοι για το μέλλον τους και το μέλλον της οικογένειάς τους.

Η αισιοδοξία, ωστόσο, υπερβαίνει την απαισιόδοξία σε όλα τα επίπεδα μεταξύ των πολιτών ηλικίας 15 έως 30 ετών. Πράγματι, οι πλειοψηφίες των νέων Ευρωπαίων είναι αισιόδοξες για το μέλλον του κόσμου (50 %), της ΕΕ (65 %), της χώρας τους (60 %) και του μέλλοντός τους και της οικογένειάς τους (80 %). Επιπλέον, οι νέοι πολίτες είναι πιθανότερο να δουν θετικά την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Κοινοβούλιο από ό,τι οι ηλικιωμένοι πολίτες: Το 58 % έχει θετική εικόνα για την ΕΕ (έναντι 49 %-43 % στις ομάδες μεγαλύτερης ηλικίας) και το 68 % επιθυμεί ισχυρότερο ρόλο για το ΕΚ (έναντι 58 %-54 %). Οι νεότεροι Ευρωπαίοι υποστηρίζουν επίσης ένθερμα μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των κρατών μελών στο τρέχον πλαίσιο (90 %), περισσότερα μέσα για την Ευρωπαϊκή Ένωση (78 %) και ισχυρότερη φωνή της ΕΕ σε διεθνές επίπεδο (87 %). Με βάση τα πορίσματα προηγούμενων ερευνών του Ευρωβαρόμετρου, η έρευνα αυτή αναδεικνύει και πάλι τη θετική στάση των νέων απέναντι στην ΕΕ και τις αισιόδοξες προοπτικές τους για το μέλλον.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε σε αυτό το φθινοπωρινό Ευρωβαρόμετρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2025, η οποία περιλαμβάνεται στο κύμα 104,2, είναι η μεθοδολογία των ερευνών του Ευρωβαρόμετρου που διεξήχθησαν για τη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Μονάδα Ευρωβαρόμετρου και Ερευνών). Η έρευνα διενεργήθηκε από τη Verian μεταξύ 6ης Νοεμβρίου και 30ής Νοεμβρίου 2025 και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 26453 συνεντεύξεις. Τα αποτελέσματα της ΕΕ σταθμίστηκαν ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού κάθε χώρας.

Οι έρευνες του Ευρωβαρόμετρου διεξάγονται διά ζώσης στα σπίτια των πολιτών ή στο κατώφλι τους, στην εθνική γλώσσα. Σε όλες τις χώρες χρησιμοποιήθηκε το CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Στην Κύπρο, τη Δανία, τη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, ορισμένες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω βιντεοδιάσκεψης με τη βοήθεια υπολογιστή (CAVI). Ο υπεύθυνος της συνέντευξης διαχειρίζεται το ερωτηματολόγιο στον απαντώντα εξ αποστάσεως μέσω βιντεοδιάσκεψης, όπου και τα δύο μέρη μπορούν να δουν το ένα το άλλο: οι συνθήκες των συνεντεύξεων είναι πολύ παρόμοιες με αυτές των προσωπικών συνεντεύξεων.

Σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό της ΕΕ για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ), οι ερωτηθέντες ερωτήθηκαν αν θα συμφωνούσαν ή όχι να τους υποβληθούν ερωτήσεις σχετικά με ζητήματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν «ευαίσθητα».

Ο αναγνώστης θα πρέπει να γνωρίζει ότι στην παρούσα έκθεση η εξέλιξη ενός συγκεκριμένου δείκτη θεωρείται συνολικά σταθερή όταν κυμαίνεται κατά ± 2 ποσοστιαίες μονάδες ή λιγότερο. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στον πίνακα που αναφέρεται στη σελίδα 154 για το περιθώριο σφάλματος ανάλογα με τον αριθμό των συνεντεύξεων.

Σημείωση: Στην παρούσα έκθεση, οι χώρες της ΕΕ αναφέρονται με την επίσημη σύντμηση τους. Οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση αντιστοιχούν σε:

Βέλγιο	ΒΕ	Λιθουανία	ΛΙ
Βουλγαρία	ΒΛ	Λουξεμβούργο	ΛΞ
Τσεχία	ΤΣ	Ουγγαρία	ΟΥ
Δανία	ΔΑ	Μάλτα	ΜΑ
Γερμανία	ΓΕ	Κάτω Χώρες	ΚΧ
Εσθονία	ΕΣ	Αυστρία	ΑΥ
Ιρλανδία	ΙΡ	Πολωνία	ΠΛ
Ελλάδα	ΕΛ	Πορτογαλία	ΠΡ
Ισπανία	ΙΣ	Ρουμανία	ΡΜ
Γαλλία	ΓΑ	Σλοβενία	ΣΝ
Κροατία	ΥΕ	Σλοβακία	ΣΚ
Ιταλία	ΙΤ	Φινλανδία	ΦΙ
Κυπριακή Δημοκρατία	CY *	Σουηδία	ΣΔ
Λετονία	ΛΕ		
Ευρωπαϊκή Ένωση – σταθμισμένος μέσος όρος για τα 27 κράτη μέλη			ΕΕ των 27
ΒΕ, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR			Ζώνη του ευρώ
ΒΛ, ΤΣ, ΔΑ, ΟΥ, ΠΛ, ΡΜ, ΣΔ			Εκτός ευρωζώνης

*Η Κύπρος στο σύνολό της είναι ένα από τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το «κοινοτικό κεκτημένο» έχει ανασταλεί στο τμήμα της χώρας που δεν ελέγχεται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για πρακτικούς λόγους, μόνο οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν στο τμήμα της χώρας που ελέγχεται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνονται στην κατηγορία «CY» και στον μέσο όρο της ΕΕ των 27.

*Η Βουλγαρία δεν ήταν μέλος της ζώνης του ευρώ κατά τον χρόνο των επιτόπιων εργασιών τον Νοέμβριο του 2025.

ΠΛΑΙΣΙΟ

ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι επιτόπιες εργασίες για την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του φθινοπώρου 2025 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πραγματοποιήθηκαν από τη Verian Belgium μεταξύ 6 και 30 Νοεμβρίου και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Για την ορθή ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο κατά τον χρόνο της επιτόπιας έρευνας. Όλα τα εθνικά αποτελέσματα για τις ερωτήσεις που τίθενται στην παρούσα έρευνα —και, ως εκ τούτου, και ο ευρωπαϊκός μέσος όρος αποτελεσμάτων— πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα της κατάστασης και του δημόσιου διαλόγου κατά τον χρόνο της επιτόπιας έρευνας.

Πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και άλλες συγκρούσεις

Κατά τη διάρκεια των επιτόπιων εργασιών για το φθινοπωρινό Ευρωβαρόμετρο του 2025, ο πόλεμος στην Ουκρανία εξακολούθησε να επηρεάζει τη στάση των πολιτών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις 23 Οκτωβρίου 2025, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε τη 19η δέσμη κυρώσεων κατά της Ρωσίας.¹ Τα νέα μέτρα στοχεύουν σε βασικούς τομείς που τροφοδοτούν την πολεμική οικονομία της Ρωσίας —την ενέργεια (συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής απαγόρευσης του υδροποιημένου φυσικού αερίου), τη χρηματοδότηση, το εμπόριο και τις στρατιωτικοβιομηχανικές αλυσίδες εφοδιασμού— και διευρύνουν τον κατάλογο των προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται σε κυρώσεις. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια του Νοεμβρίου του 2025, βρίσκονταν σε εξέλιξη συζητήσεις σχετικά με την πιθανή χρήση ακινητοποιημένων ρωσικών περιουσιακών στοιχείων για τη στήριξη της ανάκαμψης και της άμυνας της Ουκρανίας. Εν τω μεταξύ, οι Ευρωπαίοι ηγέτες συνέχισαν να δεσμεύονται για ουσιαστική στήριξη προς την Ουκρανία, συνδυάζοντας στρατιωτικά, οικονομικά και διπλωματικά μέτρα.² Στις 17 Νοεμβρίου 2025 ανακοινώθηκε μια σημαντική μακροπρόθεσμη συμφωνία αμυντικής συνεργασίας μεταξύ της Γαλλίας και της Ουκρανίας.³

Ταυτόχρονα, η ανακοίνωση από τον Πρόεδρο Donald J. Trump ενός νέου υποστηριζόμενου από τις ΗΠΑ «ειρηνευτικού σχεδίου» για την Ουκρανία, το οποίο φέρεται να περιλαμβάνει προτάσεις για διευθέτηση κατόπιν διαπραγματεύσεων με τη Ρωσία, πυροδότησε κύμα διπλωματικών αντιδράσεων στην Ευρώπη. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες υπογράμμισαν ότι κάθε αξιόπιστη ειρηνευτική συμφωνία θα πρέπει να περιλαμβάνει ευρωπαϊκούς και ουκρανικούς ενδιαφερόμενους φορείς, προκειμένου να διασφαλιστούν η κυριαρχία και η ασφάλεια της Ουκρανίας.⁴ Πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις εξέφρασαν την ανησυχία ότι στοιχεία της πρότασης των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένων πιθανών μειώσεων στις ένοπλες δυνάμεις της Ουκρανίας και αναγκαστικών εδαφικών παραχωρήσεων, θα υπονόμειαν τις μακροπρόθεσμες εγγυήσεις ασφάλειας και δεν θα ήταν αποδεκτά εάν δεν αναθεωρούνταν ουσιαστικά.

Στο πλαίσιο αυτό, το φθινόπωρο του 2025 δόθηκε επίσης ανανεωμένη ευρωπαϊκή έμφαση στην άμυνα και την ασφάλεια, αντικατοπτρίζοντας τις ανησυχίες σχετικά με τους στρατηγικούς κινδύνους και τις υβριδικές απειλές, συμπεριλαμβανομένων των εικαζόμενων ρωσικών υβριδικών επιθέσεων, όπως οι επιδρομές μη επανδρωμένων αεροσκαφών, η δολιοφθορά, οι κυβερνοεπιθέσεις και οι εκστρατείες παραπληροφόρησης.⁵ Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, η ΕΕ έχει

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/10/23/19th-package-of-sanctions-against-russia-eu-targets-russian-energy-third-country-banks-and-crypto-providers/>

2 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/24/remarks-by-president-antonio-costa-following-the-informal-eu-leaders-meeting-of-24-november-2025-in-luanda/pdf>

3 <https://www.euronews.com/2025/11/17/ukraine-signs-deal-with-france-for-100-rafale-jets-and-air-defence-systems>

4 <https://www.euronews.com/my-europe/2025/11/22/european-pushback-trumps-peace-plan-call-it-a-draft-only>

5 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/07/18/hybrid-threats-russia-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-condemning-russia-s-persistent-hybrid-campaigns-against-the-eu-its-member-states-and-partners/>

επιδιώξει ισχυρότερες επενδύσεις στην αμυντική βιομηχανία της και στις συλλογικές της ικανότητες. Στις 25 Νοεμβρίου 2025, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε, για πρώτη φορά, ειδικό χρηματοδοτικό μέσο για την αμυντική βιομηχανία: το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (EDIP), με προϋπολογισμό 1,5 δισ. ευρώ για την περίοδο 2025-2027.⁶ Στο πλαίσιο του EDIP, 300 εκατ. ευρώ προορίζονται για ένα «Μέσο Στήριξης της Ουκρανίας», σηματοδοτώντας μια προσπάθεια ενσωμάτωσης και στήριξης της αμυντικής βιομηχανικής βάσης της Ουκρανίας εντός του ευρύτερου ευρωπαϊκού πλαισίου τεχνολογικής και βιομηχανικής άμυνας. Επιπλέον, αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ προώθησαν επίσης ή επέκτειναν συστήματα εθελοντικής στρατιωτικής⁷ θητείας, όπως η Γαλλία⁸ και η Γερμανία .

Ταυτόχρονα, ο πόλεμος στη Γάζα και οι ανθρωπιστικές και πολιτικές επιπτώσεις του αποτέλεσαν μείζονα στόχο του δημόσιου και πολιτικού διαλόγου στην ΕΕ. Στις 11 Σεπτεμβρίου 2025 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την έντονη ανησυχία του για την καταστροφική ανθρωπιστική κατάσταση στη Λωρίδα της Γάζας και ζήτησε την απρόσκοπτη και μεγάλης κλίμακας παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Οι ευρωβουλευτές ζήτησαν την άμεση και μόνιμη κατάπαυση του πυρός, την άμεση και άνευ όρων απελευθέρωση όλων των ισραηλινών ομήρων που κρατούνται στη Γάζα και την ανανέωση της δέσμευσης για μια λύση δύο κρατών κατόπιν διαπραγματεύσεων. Επιβεβαιώνοντας το δικαίωμα του Ισραήλ να υπερασπιστεί τον εαυτό του, το Κοινοβούλιο τονίζει ότι το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να δικαιολογήσει την αδιάκριτη στρατιωτική δράση στη Γάζα.⁹ Στις 17 Νοεμβρίου 2025, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε το ειρηνευτικό σχέδιο για τη Γάζα που πρότεινε ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Donald J. Trump.¹⁰

Οικονομικό πλαίσιο

Κατά την περίοδο της επιτόπιας έρευνας, η οικονομική κατάσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολούθησε να αποτελεί σημαντικό στοιχείο του δημόσιου διαλόγου. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,¹¹ η οικονομία της ΕΕ αναμενόταν να διατηρήσει συγκρατημένη ανάπτυξη το 2025, υποστηριζόμενη από ένα σταδιακά σταθεροποιούμενο παγκόσμιο περιβάλλον και κάπως βελτιωμένες συνθήκες στην αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, ο πληθωρισμός, αν και εξακολουθεί να υπερβαίνει τα προ κρίσης πρότυπα, αναμενόταν να συνεχίσει την καθοδική του πορεία. Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε η Eurostat επιβεβαιώνουν ότι τα ποσοστά πληθωρισμού σε πολλά κράτη μέλη μειώνονται από τις κορυφώσεις που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης της περιόδου 2022-2023¹² και ότι τα ποσοστά ανεργίας παραμένουν σχετικά χαμηλά και σταθερά συνολικά, αν και με σημαντικές διακυμάνσεις μεταξύ των χωρών.¹³

Ωστόσο, αυτές οι συγκρατημένα αισιόδοξες οικονομικές προοπτικές μετριάζονται από αρκετούς σημαντικούς αντίθετους ανέμους. Τα σταθερά υψηλά επιτόκια εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά την κατανάλωση των νοικοκυριών και τις επιχειρηματικές επενδύσεις, επηρεάζοντας το κόστος δανεισμού και περιορίζοντας τη ζήτηση. Η οικονομική προσιτότητα της στέγασης και η αύξηση των τιμών των ακινήτων παρέμειναν επίσης θέμα δημόσιας ανησυχίας σε αρκετά κράτη

6 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251120IPR31493/parliament-greenlights-first-ever-european-defence-industry-programme>

7 <https://www.euronews.com/2025/11/12/germany-inches-close-to-agreement-on-contentious-military-service-bill-but-questions-remain>

8 https://www.lemonde.fr/en/france/article/2025/11/27/france-unveils-new-voluntary-military-service_6747883_7.html

9 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20250905IPR30185/parliament-pushes-for-gaza-aid-the-hostages-release-and-justice>

10 Ψήφισμα 2803 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (2025)

11 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2025-economic-forecast-shows-continued-growth-despite-challenging-environment_en

12 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-19112025-ap>

13 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/3-02122025-bp>

μέλη. Επιπλέον, με την προσέγγιση του χειμώνα, οι ανησυχίες σχετικά με τις τιμές της ενέργειας παραμένουν έντονες: ενώ το ενεργειακό κόστος έχει μειωθεί από την κορύφωσή του, η αστάθεια στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας και οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι (ιδίως ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία και η αστάθεια σε άλλες περιοχές) εξακολουθούν να επηρεάζουν τις προσδοκίες των καταναλωτών και των επιχειρήσεων σχετικά με την οικονομική προσιτότητα και την ενεργειακή ασφάλεια.

Θεσμικά όργανα της ΕΕ και νομοθετικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ

Για την προώθηση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε σχέδια για τη δημιουργία ενός νέου Ευρωπαϊκού Κέντρου για τη Δημοκρατική Ανθεκτικότητα. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί βασικό στοιχείο της προβλεπόμενης «ασπίδας της δημοκρατίας» της Επιτροπής, η οποία έχει σχεδιαστεί για την ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης να αντιμετωπίζει τη χειραγώγηση των πληροφοριών και τις παρεμβάσεις από το εξωτερικό.¹⁴

Οι διαπραγματεύσεις για τον προϋπολογισμό αποτέλεσαν επίσης κεντρικό μέρος του θεματολογίου της ΕΕ κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Στις 15 Νοεμβρίου 2025, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2026, η οποία καλύπτει βασικές προτεραιότητες δαπανών, όπως η ανταγωνιστικότητα, η αμυντική ετοιμότητα και ετοιμότητα της Ευρώπης, η στήριξη της ανθρωπιστικής βοήθειας και οι μεταναστευτικές πιέσεις.¹⁵ Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι συζητήσεις σχετικά με τον επόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ, με τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη να αξιολογούν τις μακροπρόθεσμες χρηματοδοτικές ανάγκες υπό το πρίσμα των εξελισσόμενων γεωπολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων. Οι διαπραγματεύσεις αυτές αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης συζήτησης σχετικά με τη διασφάλιση της ικανότητας της ΕΕ να ανταποκρίνεται σε κρίσεις, διατηρώντας παράλληλα σταθερό πολυετή δημοσιονομικό σχεδιασμό.

Στις 13 Νοεμβρίου 2025, στο πλαίσιο των μέτρων «omnibus» για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ευημερίας της ΕΕ, το Κοινοβούλιο ενέκρινε τη μείωση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας για τις εταιρείες.¹⁶ Τα μέτρα «Omnibus» είναι νομοθετικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη μείωση του διοικητικού φόρτου και στον εξορθολογισμό των διαδικασιών σε διάφορους τομείς πολιτικής της ΕΕ. Επιδιώκουν να καταστήσουν τους κανόνες της ΕΕ πιο προσβάσιμους για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις και αποτελούν μέρος των συνεχιζόμενων προσπάθειών για τη βελτίωση της κανονιστικής αποτελεσματικότητας και εφαρμογής τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Η πολιτική για την ενέργεια και το κλίμα παρέμεινε επίσης στο επίκεντρο του νομοθετικού θεματολογίου. Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (ECOFIN) της 13ης Νοεμβρίου 2025, οι υπουργοί πραγματοποίησαν ουσιαστική συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με την προτεινόμενη αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας.¹⁷

Στις 13 Νοεμβρίου 2025, οι υπουργοί Οικονομικών της ΕΕ συμφώνησαν να καταργήσουν το αδασμολόγητο όριο των 150 ευρώ για τις εισαγωγές χαμηλής αξίας, το οποίο επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τα δέματα από χώρες εκτός της ΕΕ, ώστε να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους Ευρωπαίους εμπόρους λιανικής πώλησης και να υποστηριχθεί η επιβολή των τελωνειακών κανόνων.¹⁸

14 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2660

15 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/15/eu-budget-for-2026-council-and-parliament-reach-agreement/>

16 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251106IPR31296/sustainability-reporting-and-due-diligence-meps-back-simplification-changes>

17 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251201IPR31698/phasing-out-imports-of-russian-gas-in-the-eu-deal-with-council>

Οι συζητήσεις για την εμπορική πολιτική κατείχαν επίσης εξέχουσα θέση, ιδίως όσον αφορά τη μελλοντική εμπορική συμφωνία ΕΕ-Mercosur. Στις 19 Νοεμβρίου 2025, το Συμβούλιο υποστήριξε κανονισμό για την εφαρμογή μέτρων διασφάλισης για τα γεωργικά προϊόντα στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Mercosur και των ενδιάμεσων εμπορικών συμφωνιών, με στόχο να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες σχετικά με τις ανταγωνιστικές πιέσεις στους γεωργούς της ΕΕ και να αποτελέσουν μέρος των εν εξελίξει διαβουλεύσεων για τη σύναψη της συμφωνίας.¹⁹

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη προώθησαν επίσης την εφαρμογή του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, συμπεριλαμβανομένου του πρώτου ετήσιου κύκλου διαχείρισης της μετανάστευσης που δρομολόγησε η Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2025 για τη στήριξη της επιχειρησιακής ετοιμότητας πριν από την εφαρμογή του στα μέσα του 2026.²⁰

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκτόνισε επίσης έκθεση πρωτοβουλίας σχετικά με την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο, η οποία στη συνέχεια εγκρίθηκε στην ολομέλεια στα τέλη Νοεμβρίου 2025, αποτυπώνοντας τη νομοθετική προσοχή στην ψηφιακή ασφάλεια και τις αρμοδιότητες των πλατφορμών.²¹

Τέλος, η θεσμική δυναμική επηρεάστηκε από την τρέχουσα δανική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα εργασίας της Προεδρίας²² έδωσε προτεραιότητα σε ζητήματα όπως η ανταγωνιστικότητα, η ασφάλεια, η πράσινη μετάβαση και η ενίσχυση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας και διαδραμάτισε συντονιστικό ρόλο στην προώθηση της νομοθεσίας και στη διευκόλυνση των διοργανικών διαπραγματεύσεων κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου του 2025.

Άλλες σημαντικές εκδηλώσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

Διάφορες σημαντικές διεθνείς εκδηλώσεις έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια ή λίγο πριν από την περίοδο επιτόπιας έρευνας, διαμορφώνοντας τον δημόσιο διάλογο στην ΕΕ και επηρεάζοντας το ευρύτερο πολιτικό πλαίσιο στο οποίο θα πρέπει να ερμηνεύονται τα αποτελέσματα της έρευνας.

Η παγκόσμια κλιματική διπλωματία αποτέλεσε κεντρικό θέμα το φθινόπωρο του 2025 στο πλαίσιο της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή COP30, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μπελέμ της Βραζιλίας από τις 10 έως τις 21 Νοεμβρίου 2025. Στις 21 Οκτωβρίου 2025, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε τη θέση της για την COP30, επιβεβαιώνοντας τη μακροχρόνια δέσμευσή της να αναλάβει διεθνή ηγετικό ρόλο για το κλίμα και να ευθυγραμμίσει την παγκόσμια δράση με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού.²³ Ταυτόχρονα, συνεχίστηκαν οι συζητήσεις εντός της Ευρώπης σχετικά με την ισορροπία μεταξύ της φιλοδοξίας για το κλίμα και της οικονομικής ανταγωνιστικότητας.

Η σύνοδος κορυφής της G20, που διοργανώθηκε από τη Νότια Αφρική τον Νοέμβριο του 2025, συνέβαλε περαιτέρω στη διαμόρφωση του διεθνούς πλαισίου. Οι ηγέτες από τις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου συζήτησαν τις παγκόσμιες προκλήσεις και προτεραιότητες, με έμφαση στη βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση, ανάπτυξη και χρηματοδότηση.²⁴

18 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/13/customs-council-takes-action-to-tackle-the-influx-of-small-parcels/>

19 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/19/eu-mercotur-council-backs-regulation-implementing-the-safeguards-for-agricultural-products/>

20 https://home-affairs.ec.europa.eu/news/commission-launches-first-annual-migration-management-cycle-under-pact-migration-and-asylum-2025-11-12_en

21 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251120IPR31496/children-should-be-at-least-16-to-access-social-media-say-meps>

22 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme-for-the-danish-eu-presidency/priorities/>

23 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/10/21/cop30-council-sets-eu-position-for-the-climate-conference-in-belem/>

24 <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2025/11/22-23/>

Παράλληλα, η 7η σύνοδος κορυφής ΕΕ-Αφρικανικής Ένωσης, που πραγματοποιήθηκε στη Λουάντα στις 24-25 Νοεμβρίου 2025, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στο θεματολόγιο εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ. Η σύνοδος κορυφής εξέτασε βασικές στρατηγικές προτεραιότητες, συμπεριλαμβανομένης της ειρήνης και της ασφάλειας, της οικονομικής συνεργασίας, των επενδύσεων σε βιώσιμες υποδομές, των εταιρικών σχέσεων για τη μετανάστευση και της συνεργασίας για την κλιματική και την ενεργειακή μετάβαση.²⁵

Εκλογές

Μια σειρά εθνικών εκλογών που διεξήχθησαν το φθινόπωρο του 2025 διαμόρφωσαν το πολιτικό τοπίο σε αρκετά κράτη μέλη.

Στην Τσεχία, οι βουλευτικές εκλογές διεξήχθησαν στις 3-4 Οκτωβρίου 2025. Το κόμμα ANO 2011 κέρδισε τις περισσότερες έδρες. Την ψηφοφορία ακολούθησαν αρκετές εβδομάδες διαπραγματεύσεων συνασπισμού, με αποκορύφωμα την υπογραφή συμφωνίας συνασπισμού στις 3 Νοεμβρίου 2025 μεταξύ του ANO (Πατριώτες για την Ευρώπη), του AÚTO (Πατριώτες για την Ευρώπη) και του SPD (ESN), ο συνασπισμός αυτός αντιπροσωπεύει μια στροφή προς τα δεξιά στην τσεχική πολιτική.

Στην Ιρλανδία, οι προεδρικές εκλογές διεξήχθησαν στις 24 Οκτωβρίου 2025. Ενώ το αξίωμα του Προέδρου είναι σε μεγάλο βαθμό τελετουργικό, η εκστρατεία προσέλκυσε την εθνική προσοχή. Η Κάθριν Κόνολι εξελέγη πρόεδρος.

Στις Κάτω Χώρες διεξήχθησαν γενικές εκλογές στις 29 Οκτωβρίου 2025. Το φιλοευρωπαϊκό κόμμα D66 (Renew Europe) κέρδισε τις περισσότερες ψήφους, λίγο μπροστά από το ριζοσπαστικό PVV (Πατριώτες για την Ευρώπη). Χωρίς κανένα κόμμα να εξασφαλίσει την πλειοψηφία, οι συνομιλίες για τον σχηματισμό κυβέρνησης ξεκίνησαν αμέσως και συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του Νοεμβρίου 2025. Όπως και στους προηγούμενους ολλανδικούς εκλογικούς κύκλους, η οικοδόμηση συνασπισμού αναμένεται να απαιτήσει εκτεταμένες συζητήσεις μεταξύ πολλών κομμάτων.

25 https://www.eeas.europa.eu/delegations/african-union-au/seventh-african-union-european-union-summit_en

1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

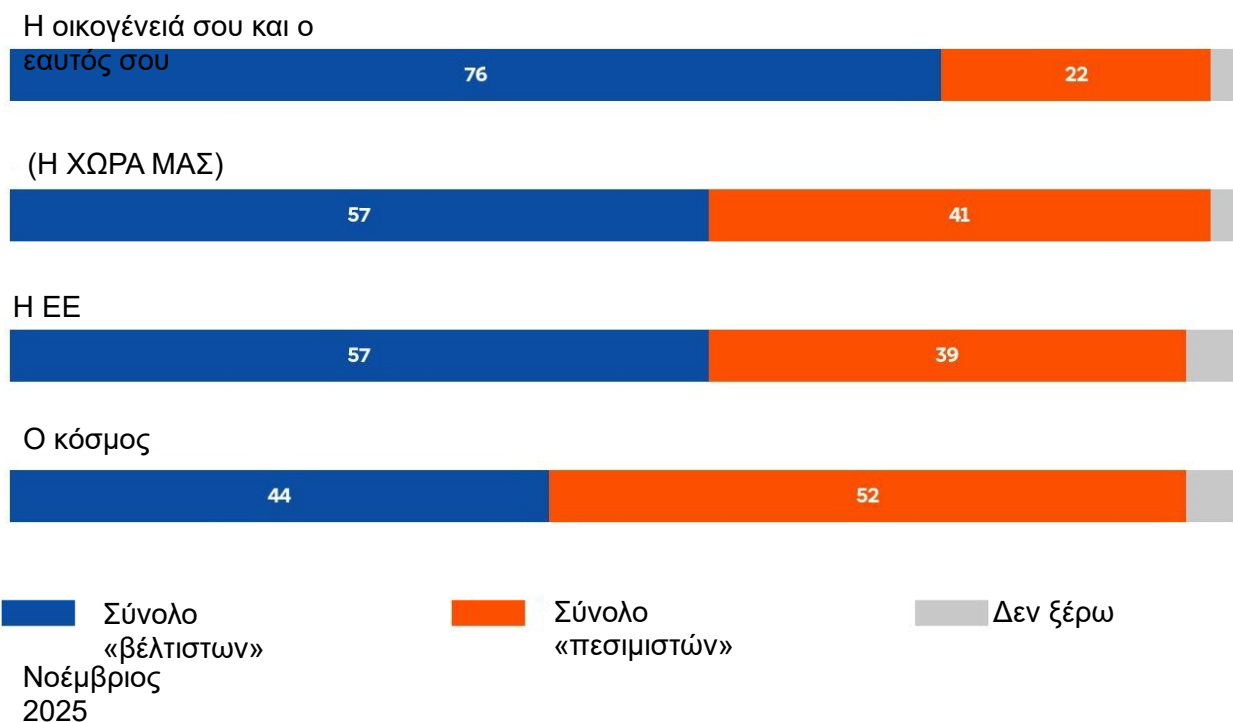
1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Στο παρόν κεφάλαιο εξετάζονται οι προοπτικές των Ευρωπαίων για το μέλλον, από τις προσωπικές και οικογενειακές προοπτικές έως τα εθνικά, ευρωπαϊκά και παγκόσμια πλαίσια. Συνολικά, η αισιοδοξία είναι ισχυρότερη σε προσωπικό επίπεδο και μειώνεται σταδιακά όταν οι ερωτηθέντες καλούνται να εξετάσουν την ευρύτερη εικόνα, με μείωση της εμπιστοσύνης και μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα καθώς κοιτάζουν το μέλλον διαδοχικά σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Η αντίθεση μεταξύ της προσωπικής εμπιστοσύνης και της ευρύτερης αβεβαιότητας έχει σημαντικές επιπτώσεις, διαμορφώνοντας τις προτεραιότητες των πολιτών, τις στάσεις απέναντι στη διακυβέρνηση και τις προσδοκίες για συνεργασία σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, η αισιοδοξία για το μέλλον ποικίλλει σημαντικά ανάλογα με το εξεταζόμενο επίπεδο. Η εμπιστοσύνη είναι ισχυρότερη σε προσωπικό επίπεδο, με το 76% των ερωτηθέντων να αισθάνονται αισιόδοξοι για το δικό τους μέλλον και το μέλλον της οικογένειάς τους. Η αισιοδοξία μειώνεται όταν στρέφονται στον ευρύτερο κόσμο: Το 57% εκφράζει εμπιστοσύνη στο μέλλον της χώρας του και το ίδιο ποσοστό αισθάνεται αισιόδοξο για τις προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις γίνονται αισθητά πιο επιφυλακτικές σε παγκόσμιο επίπεδο, όπου μόνο το 44% των ερωτηθέντων αναφέρουν αισιοδοξία για το μέλλον του κόσμου, υπογραμμίζοντας τις εκτεταμένες ανησυχίες σχετικά με τις διεθνείς προκλήσεις, ενώ το 52% των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι αισθάνονται απαισιόδοξοι για το μέλλον του κόσμου.

Η έντονη απαισιοδοξία σχετικά με το μέλλον του κόσμου, που αναφέρθηκε από περισσότερους από τους μισούς ερωτηθέντες, υποδηλώνει ότι οι παγκόσμιες αβεβαιότητες και κρίσεις επηρεάζουν έντονα το δημόσιο αίσθημα. Αυτή η προοπτική πιθανώς διαμορφώνει την ευρύτερη κοσμοθεωρία των ατόμων, τις προτεραιότητές τους και τη στάση τους απέναντι στη διακυβέρνηση και τη διεθνή συνεργασία. Ειδικότερα, οι ανησυχίες αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες αντιλαμβάνονται και συνεργάζονται με θεσμικά όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία συχνά θεωρείται βασικός παράγοντας για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων. Η κατανόηση αυτού του πλαισίου είναι απαραίτητη για την ερμηνεία των προσδοκιών της ΕΕ.

QA9 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του ...; (EE27) (%)

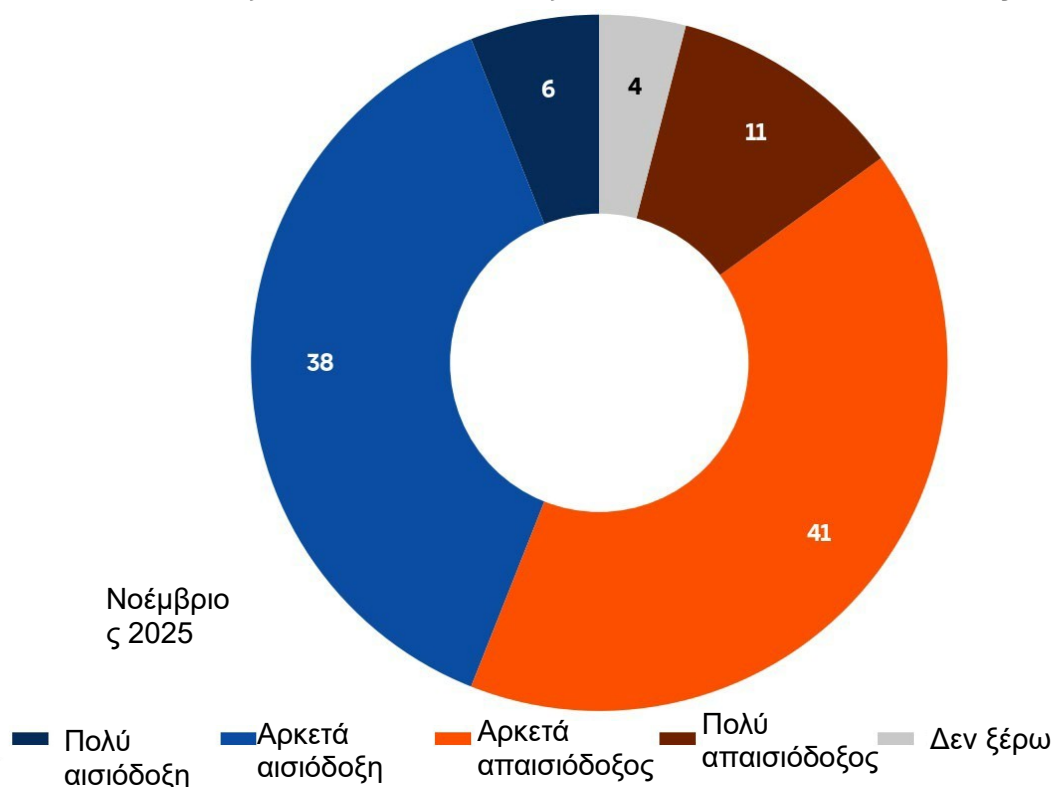

Προοπτικές για το μέλλον του κόσμου

Οι αντιλήψεις του κοινού για το μέλλον του κόσμου χαρακτηρίζονται από επικράτηση προσοχής και ανησυχίας, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη συσσώρευση παγκόσμιων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι πολίτες. Οι ερωτηθέντες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση εκφράζουν χαμηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας για το μέλλον του κόσμου από ό,τι για οποιοδήποτε άλλο εξεταζόμενο επίπεδο.

Σε επίπεδο ΕΕ, λιγότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (44 %) δηλώνουν αισιόδοξοι για το μέλλον του κόσμου. Αυτή η αισιοδοξία είναι γενικά μέτρια, με μόνο το 6% των ερωτηθέντων να περιγράφουν τους εαυτούς τους ως πολύ αισιόδοξους. Αντίθετα, η πλειοψηφία των Ευρωπαίων (52%) αναφέρουν ότι αισθάνονται απαισιόδοξοι για το μέλλον του κόσμου, συμπεριλαμβανομένου του 11% που λένε ότι είναι πολύ απαισιόδοξοι.

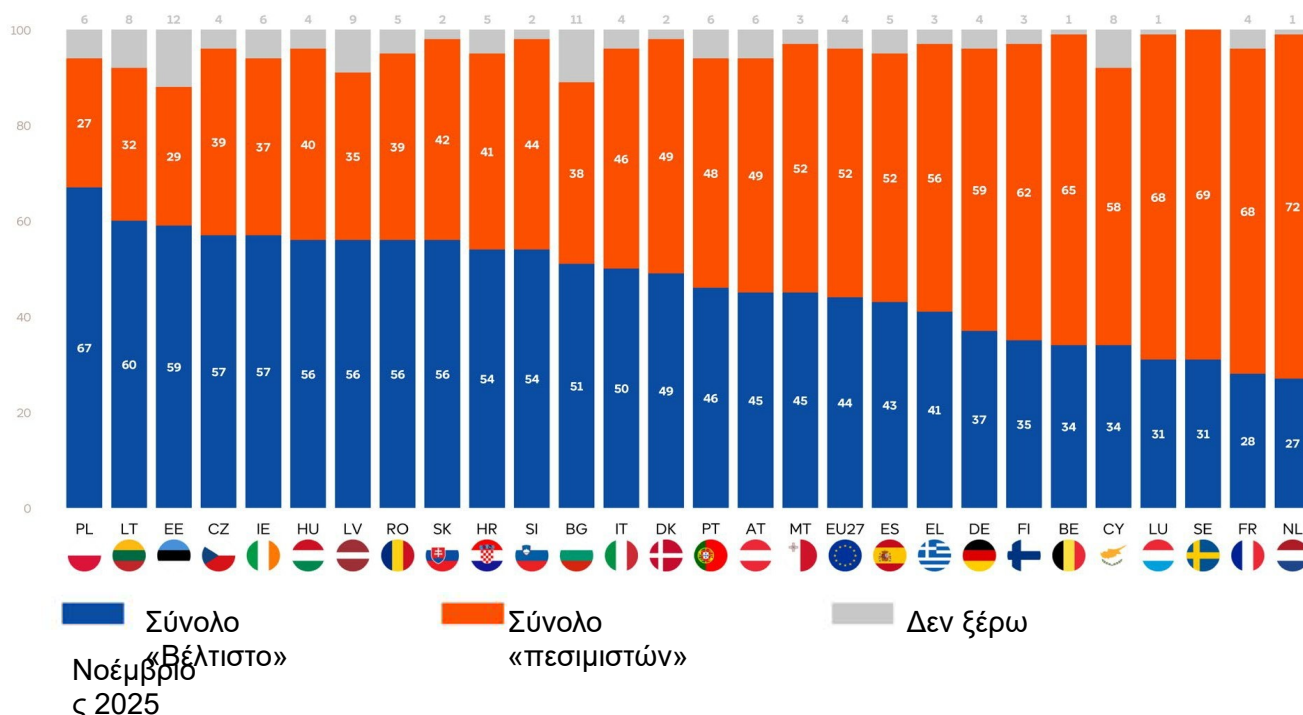
QA9.4 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; Ο κόσμος (%)

Σε όλα τα κράτη μέλη, οι απόψεις για το μέλλον του κόσμου διαφέρουν σημαντικά, αποκαλύπτοντας σημαντικές εθνικές διαφορές σε επίπεδα τόσο αισιοδοξίας όσο και απαισιοδοξίας. Τα υψηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας καταγράφονται στην Πολωνία (67%), τη Λιθουανία (60%) και την Εσθονία (59%), όπου οι σαφείς πλειοψηφίες των ερωτηθέντων εκφράζουν θετικές προοπτικές για τις παγκόσμιες προοπτικές. Γενικότερα, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν αισιόδοξοι σε 13 κράτη μέλη, υποδεικνύοντας ότι σε μια σημαντική ομάδα χωρών εξακολουθούν να επικρατούν θετικές προσδοκίες για το μέλλον του κόσμου.

Ωστόσο, αυτή η αισιοδοξία απέχει πολύ από το να είναι καθολική. Σε 14 κράτη μέλη, λιγότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες αισθάνονται αισιόδοξοι και σε 12 από αυτές τις χώρες η απόλυτη πλειοψηφία εκφράζει απαισιοδοξία, υπογραμμίζοντας την ευρεία ανησυχία για τις παγκόσμιες εξελίξεις. Τα ισχυρότερα επίπεδα απαισιοδοξίας παρατηρούνται στις Κάτω Χώρες (72 % απαισιόδοξοι έναντι 27 % αισιόδοξοι), στη Γαλλία (68 % έναντι 28 %), στη Σουηδία (69 % έναντι 31 %) και στο Λουξεμβούργο (68 % έναντι 31 %). Σε αυτές τις χώρες, οι απαισιόδοξες απόψεις υπερτερούν σαφώς της αισιοδοξίας, υπογραμμίζοντας τις έντονες εθνικές διαφορές στον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες αντιλαμβάνονται το μέλλον του κόσμου.

QA9.4 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; Ο κόσμος (%)

Οι διαφορές στην αισιοδοξία και την απαισιοδοξία σχετικά με το μέλλον του κόσμου είναι επίσης εμφανείς μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων, αν και η δύναμη αυτών των προτύπων ποικίλλει ανάλογα με τα χαρακτηριστικά.

Όσον αφορά το φύλο, οι αντιλήψεις είναι σε γενικές γραμμές παρόμοιες. Τα επίπεδα αισιοδοξίας και απαισιοδοξίας μεταξύ των ανδρών (44 % αισιόδοξοι έναντι 52 % απαισιόδοξοι) αντικατοπτρίζουν σε μεγάλο βαθμό τα επίπεδα που παρατηρούνται μεταξύ των γυναικών (43 % έναντι 53 %), γεγονός που υποδηλώνει ότι το φύλο έχει μικρή επιρροή στις απόψεις σχετικά με το μέλλον του κόσμου.

Αντίθετα, η ηλικία είναι ένας πιο διαφοροποιητικός παράγοντας. Οι νεότεροι ερωτηθέντες τείνουν να είναι πιο αισιόδοξοι, ενώ η απαισιοδοξία αυξάνεται σταδιακά με την ηλικία. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, η πλειονότητα εκφράζει αισιοδοξία (52 % έναντι 44 % απαισιόδοξων). Η αισιοδοξία μειώνεται μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών (47% έναντι 49%) και ξεπερνιέται σαφώς από την απαισιοδοξία μεταξύ των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών (43% έναντι 53%). Οι πιο αρνητικές προοπτικές παρατηρούνται μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω, όπου μόνο το 39% αισθάνονται αισιόδοξοι και μια σαφής πλειοψηφία (56%) αναφέρουν απαισιοδοξία. Αυτή η ηλικιακή διαβάθμιση υποδηλώνει ότι οι αντιλήψεις για τις παγκόσμιες προοπτικές γίνονται όλο και πιο επιφυλακτικές κατά τη διάρκεια της ζωής.

Διαφορές προκύπτουν επίσης ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης. Οι ερωτηθέντες με μέσο επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιο ομοιόμορφα διαιρεμένοι, με σχετικά θετικές προοπτικές (47% αισιόδοξοι έναντι 49% απαισιόδοξοι). Αντίθετα, τα άτομα με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (38% έναντι 57%) και τα άτομα με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (41% έναντι 55%) είναι πιο πιθανό να εκφράσουν απαισιοδοξία, υποδεικνύοντας ότι οι πιο αρνητικές απόψεις για το μέλλον του κόσμου είναι διαδεδομένες και στα δύο άκρα της εκπαιδευτικής κλίμακας.

Οι αντιλήψεις συνδέονται επίσης στενά με την ατομική οικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων. Όσοι αναφέρουν σχεδόν ποτέ ή ποτέ ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν λογαριασμούς είναι συγκριτικά λιγότερο απαισιόδοξοι (45% αισιόδοξοι έναντι 51% απαισιόδοξοι). Η απαισιοδοξία αυξάνεται μεταξύ των ερωτηθέντων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες από καιρό σε καιρό (43% έναντι 53%) και είναι πιο έντονη μεταξύ εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές, όπου σχεδόν τα δύο τρίτα εκφράζουν απαισιοδοξία (64%) και μόνο το 31% αισθάνονται αισιόδοξοι. Η εξέλιξη αυτή αναδεικνύει τη στενή σχέση μεταξύ της οικονομικής ευπάθειας και των αρνητικών προσδοκιών για τις παγκόσμιες εξελίξεις.

Τέλος, οι αντιλήψεις για το μέλλον του κόσμου συνδέονται επίσης στενά με την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πολύ πιθανότερο να εκφράσουν αισιόδοξία για το μέλλον του κόσμου (55 % αισιόδοξοι έναντι 42 % απαισιόδοξοι). Αντίθετα, οι ερωτηθέντες με ουδέτερη άποψη για την ΕΕ τείνουν να είναι περισσότερο απαισιόδοξοι παρά αισιόδοξοι (38% έναντι 56%). Οι πιο αρνητικές προοπτικές παρατηρούνται μεταξύ εκείνων με αρνητική εικόνα για την ΕΕ, όπου η αισιόδοξία μειώνεται σε μόλις 19% και πάνω από τα τρία τέταρτα εκφράζουν απαισιοδοξία (77%). Αυτή η ισχυρή σύνδεση υποδηλώνει ότι η εμπιστοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πολιτικό παράγοντα είναι στενά συνυφασμένη με τις ευρύτερες προσδοκίες σχετικά με τις παγκόσμιες εξελίξεις και την ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίζει τις παγκόσμιες προκλήσεις.

QA9.4 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; Ο κόσμος (% - ΕΕ)

	Σύνολο «βέλτιστων»	Σύνολο α απαισιόδοξων»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	44	52	4
Φύλο			
Ανδρας	44	52	4
Γυναίκα	43	53	4
Ηλικία			
15-24	52	44	4
25-39	47	49	4
40-54	43	53	4
55+	39	56	5
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	38	57	5
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	47	49	4
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	41	55	4
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	44	52	4
Διευθυντές	45	51	4
Άλλα λευκά περιλαίμια	48	49	3
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	44	52	4
Οικιακοί βοηθοί	42	52	6
Άνεργοι	40	57	3
Συνταξιούχος	36	58	6
Φοιτητές	51	45	4
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	31	64	5
Από καιρό σε καιρό	43	53	4
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	45	51	4
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	44	51	5
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	42	55	3
Μεγάλη πόλη	44	51	5
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	44	52	4
Καμία	37	55	8
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	55	42	3
Ουδέτερη	38	56	6
Αρνητική	19	77	4
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	50	47	3
Ένα κακό πράγμα	22	74	4
Ούτε καλό, ούτε κακό.	36	58	6

Προοπτικές για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης

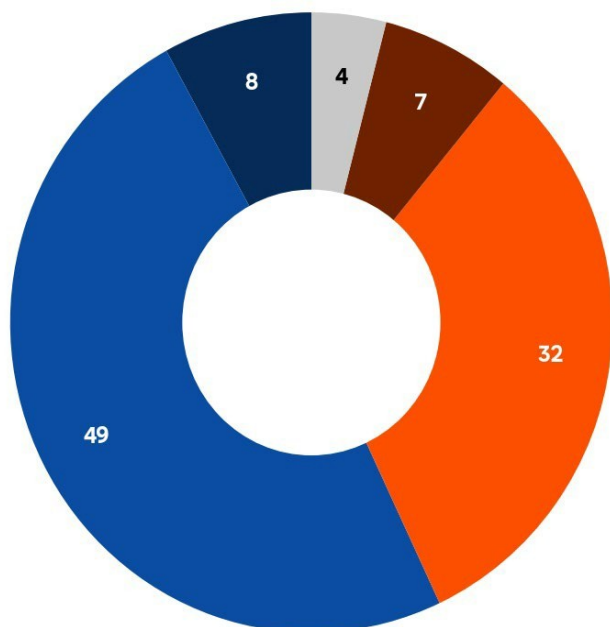
Σε σύγκριση με τις αντιλήψεις τους για τις παγκόσμιες εξελίξεις, οι Ευρωπαίοι εκφράζουν μια πιο θετική προοπτική για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες ανησυχίες, οι απόψεις σχετικά με τις προοπτικές της ΕΕ είναι σχετικά αισιόδοξες.

Σε επίπεδο ΕΕ, η σαφής πλειοψηφία των ερωτηθέντων (57%) δηλώνουν αισιόδοξοι για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το 49% να δηλώνουν αρκετά αισιόδοξοι, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (8%) δηλώνουν πολύ αισιόδοξοι. Αντιθέτως, το 39 % των Ευρωπαίων εκφράζουν απαισιοδοξία για το μέλλον της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του 32 % που είναι αρκετά απαισιοδοξοί και του 7 % που είναι πολύ απαισιοδοξοί.

Από την προηγούμενη έρευνα που διεξήχθη τον Μάιο του 2025, οι αντιλήψεις για το μέλλον της Ευρώπης

Η Ένωση έχει επιδεινωθεί αισθητά. Η αισιοδοξία μειώθηκε κατά εννέα ποσοστιαίες μονάδες, από 66 % τον Μάιο του 2025 σε 57 % τον Νοέμβριο του 2025, ενώ η απαισιοδοξία αυξήθηκε κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες, από 31 % σε 39 % κατά την ίδια περίοδο. Αυτή η σημαντική αλλαγή υποδηλώνει σημαντική αλλαγή του δημόσιου κλίματος εντός σχετικά σύντομου χρονικού διαστήματος και επισημαίνει τις αυξανόμενες ανησυχίες των Ευρωπαίων σχετικά με το μέλλον της Ένωσης. Η κλίμακα αυτής της εξέλιξης υποδηλώνει ότι οι πρόσφατες εξελίξεις σε ενωσιακό και παγκόσμιο επίπεδο ενδέχεται να είχαν απτό αντίκτυπο στους πολίτες.

QA9.3 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιοδοξοί ή πολύ απαισιοδοξοί για το μέλλον του ...; Η ΕΕ (ΕΕ των 27) (%)

Πολύ αισιόδοξη ▲ 1
Αρκετά αισιόδοξη ▼ 10
Αρκετά απαισιοδοξος ▲ 7
Πολύ απαισιοδοξος ▲ 1
Δεν ξέρω ▲ 1
▲ ▼ (Νοέμβριος 2025 - Μάιος 2025)

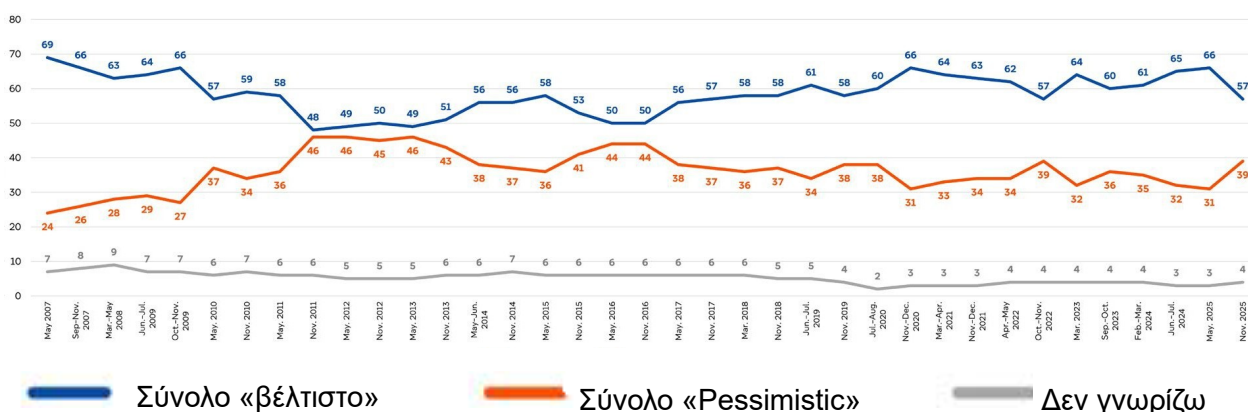
Πολύ αισιόδοξη
Αρκετά αισιόδοξη
Αρκετά απαισιοδοξος
Πολύ απαισιοδοξος
Δεν ξέρω

Νοέμβριος 2025

Εξετάζοντας την πιο μακροπρόθεσμη τάση από το 2007 έως το 2025, η πρόσφατη μείωση της αισιοδοξίας τοποθετείται σε μια ευρύτερη ιστορική προοπτική. Μολονότι η μείωση που παρατηρείται από τον Μάιο του 2025 είναι σημαντική, το τρέχον επίπεδο αισιοδοξίας (57 %) παραμένει σε γενικές γραμμές ευθυγραμμισμένο με τα επίπεδα που καταγράφηκαν κατά την περίοδο μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση δημόσιου χρέους και πριν από την πανδημία COVID-19, μεταξύ 2013 και 2019. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η αισιοδοξία για το μέλλον της ΕΕ γενικά κυμάνθηκε γύρω από παρόμοια επίπεδα. Τα ιστορικά στοιχεία δείχνουν επίσης ότι στο παρελθόν έχει καταγραφεί εντονότερη απαισιοδοξία. Τα υψηλότερα επίπεδα απαισιοδοξίας παρατηρήθηκαν μεταξύ 2011 και 2013, όταν έως και το 46 % όσων απάντησαν εξέφρασαν αρνητικές απόψεις σχετικά με το μέλλον της ΕΕ.

Συγκρίσιμες μειώσεις της αισιοδοξίας, κατά περίπου εννέα έως δέκα ποσοστιαίες μονάδες, σημειώθηκαν μεταξύ φθινοπώρου 2009 και άνοιξης 2010, καθώς και μεταξύ Μαΐου 2011 και Νοεμβρίου 2011. Οι μειώσεις αυτές συνέπεσαν με μια περίοδο σημαντικής οικονομικής και πολιτικής πίεσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση: τον απόηχο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, τις κρίσεις δημόσιου χρέους που πλήττουν τα κράτη μέλη και τις συζητήσεις σχετικά με τα μέτρα λιτότητας και τη διακυβέρνηση της ΕΕ. Τα γεγονότα αυτά πιθανώς υπονόμισαν την εμπιστοσύνη του κοινού στη σταθερότητα και την ικανότητα της Ένωσης να διαχειρίζεται κρίσεις, γεγονός που εξηγεί την έντονη υποχώρηση της αισιοδοξίας κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Οι τάσεις αυτές υποδηλώνουν ότι, ενώ η τρέχουσα κάμψη αντανάκλα μια ουσιαστική μεταβολή του κλίματος, διακυμάνσεις αυτής της κλίμακας σημειώθηκαν σε άλλες στιγμές αυξημένης αβεβαιότητας στην πρόσφατη ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

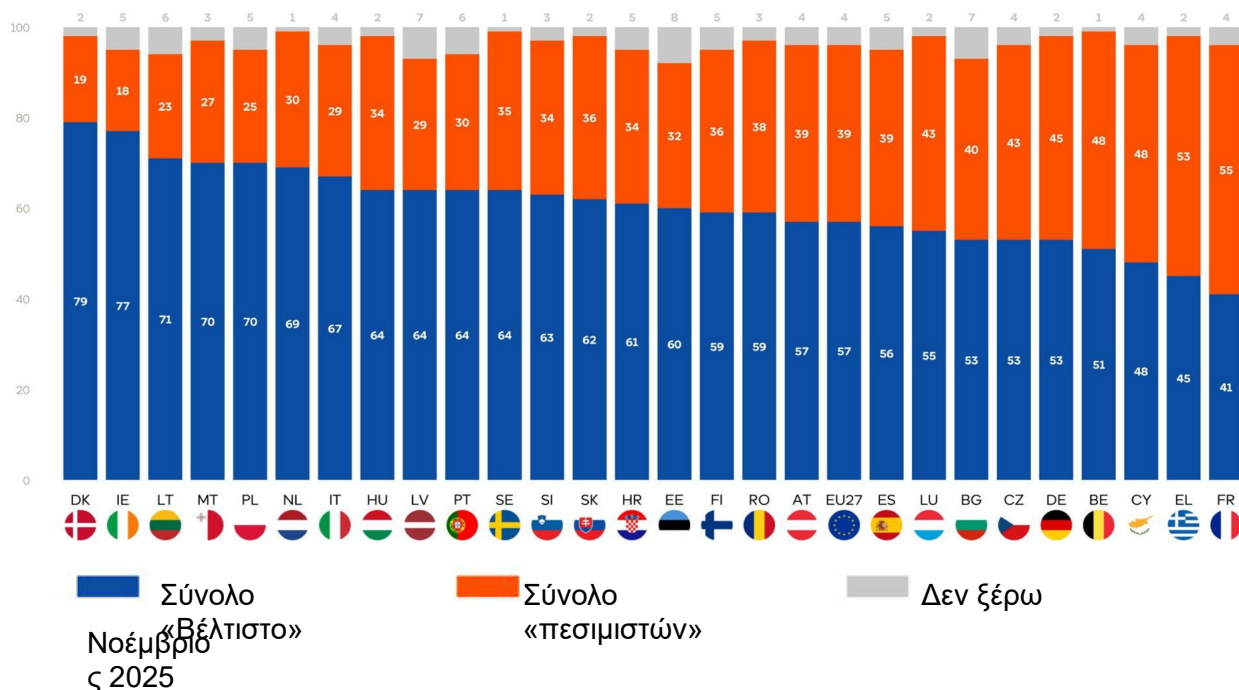
QA9.3 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξος, αρκετά αισιόδοξος, αρκετά απαισιόδοξος ή πολύ απαισιόδοξος για το μέλλον της ΕΕ;

Η αισιοδοξία για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τα υψηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας καταγράφονται στη Δανία (79%), την Ιρλανδία (77%) και τη Λιθουανία (71%), όπου περισσότεροι από επτά στους δέκα ερωτηθέντες εκφράζουν εμπιστοσύνη στο μέλλον της ΕΕ. Γενικότερα, περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες είναι αισιόδοξοι σε 24 κράτη μέλη, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι θετικές προσδοκίες κυριαρχούν στη μεγάλη πλειονότητα των χωρών.

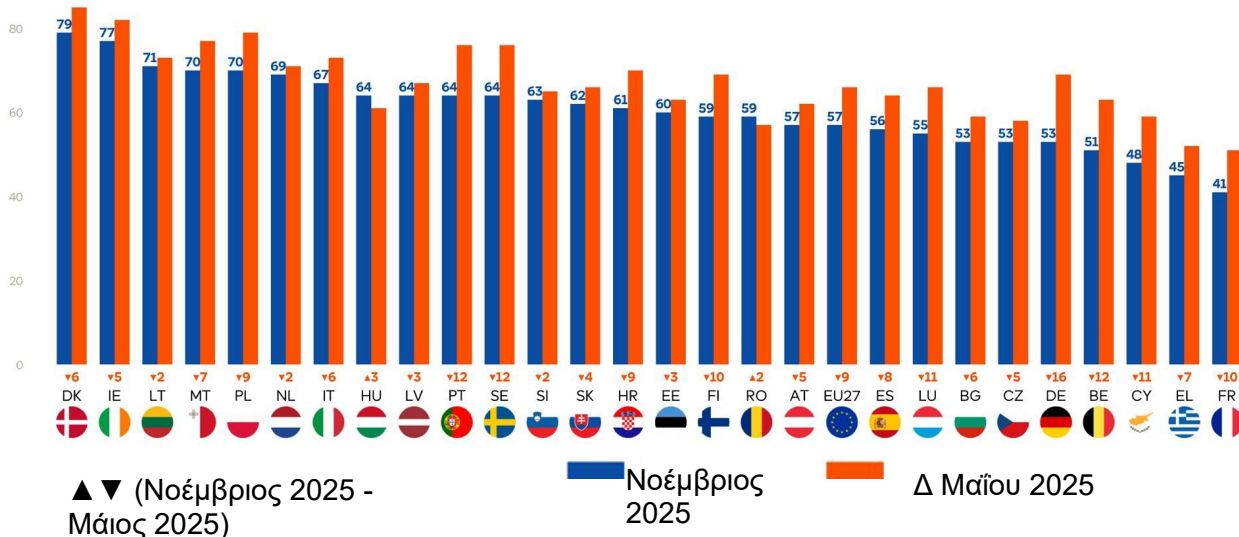
Ωστόσο, η αισιοδοξία δεν είναι καθολική. Σε ορισμένες χώρες, οι απαισιόδοξες απόψεις είναι πιο εμφανείς. Τα χαμηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας παρατηρούνται στη Γαλλία (41% αισιόδοξη έναντι 55% απαισιόδοξη), την Ελλάδα (45% έναντι 53%) και την Κύπρο (48% έναντι 48%), όπου η απαισιοδοξία είναι είτε η άποψη της πλειοψηφίας είτε σε ισοτιμία με την αισιοδοξία. Τα πρότυπα αυτά αναδεικνύουν σημαντικές εθνικές διαφορές στις αντιλήψεις του κοινού για τις προοπτικές της ΕΕ, αντικατοπτρίζοντας διαφορετικά πλαίσια σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

QA9.3 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του ...; Η ΕΕ (%)

Από τον Μάιο του 2025, οι σημαντικότερες μειώσεις καταγράφηκαν στη Γερμανία (-16 εκατοστιαίες μονάδες), την Πορτογαλία, τη Σουηδία και το Βέλγιο (-12 εκατοστιαίες μονάδες), καθώς και στην Κύπρο και το Λουξεμβούργο (11 εκατοστιαίες μονάδες), γεγονός που υποδηλώνει σημαντική στροφή προς πιο επιφυλακτικές ή αρνητικές απόψεις στις χώρες αυτές.

QA9.3 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του ...; Η ΕΕ. Σύνολο «βέλτιστων» (%)

Αντίθετα, η ηλικία είναι ένας σαφής παράγοντας διαφοροποίησης. Οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι σαφώς πιο αισιόδοξοι, ενώ η απαισιοδοξία αυξάνεται σταδιακά με την ηλικία. Τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι πολύ πιο αισιόδοξα (67 % έναντι 29 % απαισιοδοξία), ενώ η αισιοδοξία παραμένει υψηλή μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών (61 % έναντι 36 %) και μειώνεται σταδιακά μεταξύ των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών (57 % έναντι 40 %) και 55 ετών και άνω (53 % έναντι 42 %). Αυτή η ηλικιακή διαβάθμιση υποδηλώνει ότι η εμπιστοσύνη στο μέλλον της ΕΕ τείνει να μειώνεται με την ηλικία.

Διαφορές προκύπτουν επίσης ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς τα υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης συνδέονται με μεγαλύτερη αισιοδοξία. Οι ερωτηθέντες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο είναι συγκριτικά λιγότερο αισιόδοξοι (50 % έναντι 44 % απαισιοδοξία), ενώ η αισιοδοξία αυξάνεται μεταξύ των ατόμων με μέτριο (59 % έναντι 38 %) και υψηλό μορφωτικό επίπεδο (62 % έναντι 36 %), γεγονός που υποδηλώνει ότι το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται με τις θετικές προσδοκίες της ΕΕ.

Οι αντιλήψεις συνδέονται επίσης στενά με την ατομική οικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων. Εκείνοι που αναφέρουν σχεδόν ποτέ ή ποτέ ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς είναι οι πιο αισιόδοξοι (60% έναντι 36% απαισιοδοξία), ενώ εκείνοι που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες από καιρό σε καιρό είναι ελαφρώς λιγότεροι (54% έναντι 42%). Η αισιοδοξία είναι χαμηλότερη μεταξύ των ερωτηθέντων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές. Αυτές είναι επίσης οι πιο απαισιοδοξες (42 % αισιόδοξες έναντι 54 % απαισιοδοξες). Το πρότυπο αυτό αναδεικνύει τη στενή σχέση μεταξύ της χρηματοοικονομικής ασφάλειας και των θετικών προσδοκιών της ΕΕ.

Τέλος, οι αντιλήψεις για την ίδια την ΕΕ συνδέονται στενά με την αισιοδοξία για το μέλλον της. Οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι συντριπτικά αισιόδοξοι (79% έναντι 19% απαισιοδοξία), ενώ όσοι έχουν ουδέτερη άποψη είναι σχεδόν ομοιόμορφα διχασμένοι (48% έναντι 46%). Οι πιο αρνητικές προοπτικές παρατηρούνται μεταξύ των ερωτηθέντων με αρνητική εικόνα για την ΕΕ, όπου η αισιοδοξία μειώνεται απότομα, στο 14 %, και η απαισιοδοξία αυξάνεται στο 84 %. Το εύρημα αυτό υπογραμμίζει το γεγονός ότι το δημόσιο αίσθημα έναντι της ΕΕ αποτελεί καθοριστικό παράγοντα των προσδοκιών για το μέλλον της.

QA9.3 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; Η ΕΕ (% - ΕΕ)

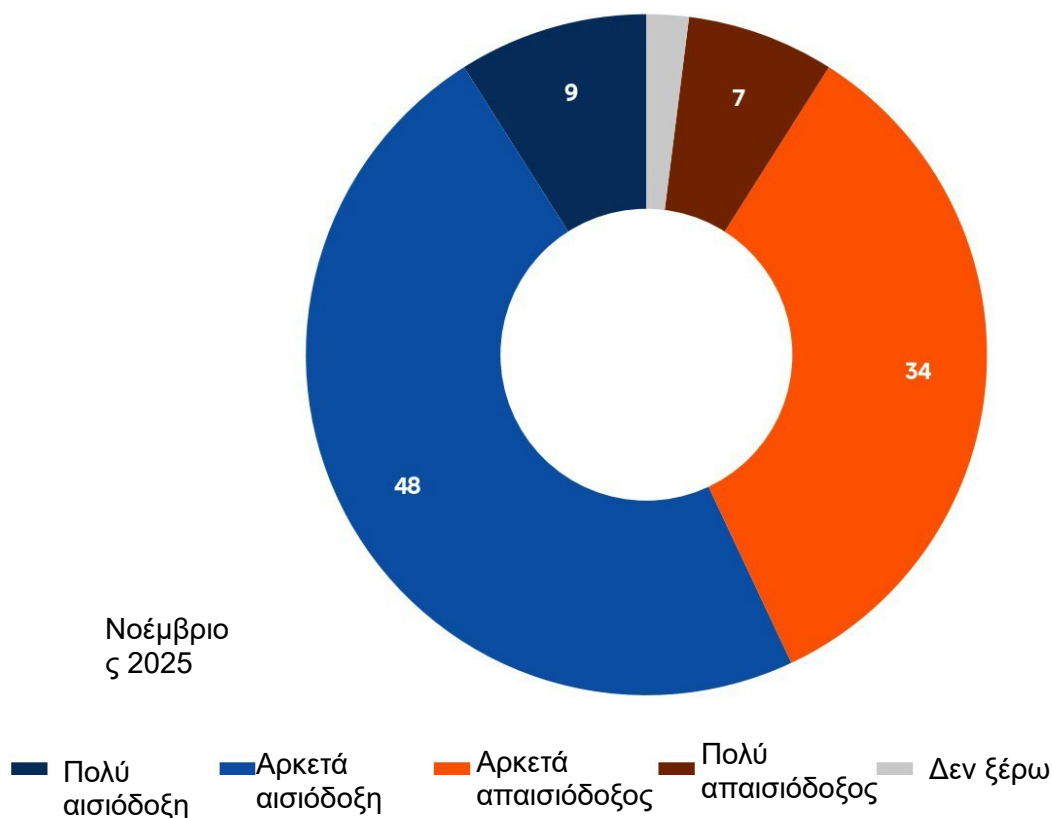
	Σύνολο «βέλτιστων»	Σύνολο α απαισιόδοξων»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	57	39	4
Φύλο			
Ανδρας	58	39	3
Γυναίκα	57	39	4
Ηλικία			
15-24	67	29	4
25-39	61	36	3
40-54	57	40	3
55+	53	42	5
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	50	44	6
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	59	38	3
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	62	36	2
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	57	39	4
Διευθυντές	63	34	3
Άλλα λευκά περιλαίμια	63	35	2
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	54	42	4
Οικιακοί βοηθοί	50	44	6
Άνεργοι	50	46	4
Συνταξιούχος	52	43	5
Φοιτητές	69	28	3
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	42	54	4
Από καιρό σε καιρό	54	42	4
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	60	36	4
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	55	41	4
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	57	40	3
Μεγάλη πόλη	61	35	4
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	59	38	3
Καμία	48	44	8
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	79	19	2
Ουδέτερη	48	46	6
Αρνητική	14	84	2
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	73	25	2
Ένα κακό πράγμα	18	79	3
Ούτε καλό, ούτε κακό.	39	55	6

Προοπτικές για το μέλλον της χώρας

Οι αντιλήψεις για το μέλλον της χώρας του ατόμου κατέχουν ενδιάμεση θέση μεταξύ των προσωπικών προσδοκιών και των ευρύτερων προοπτικών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον κόσμο. Η αισιοδοξία για το μέλλον της χώρας είναι πιο προσεκτική από ό, τι σε προσωπικό επίπεδο, αλλά παραμένει ισχυρότερη από την αισιοδοξία για το μέλλον του κόσμου.

Σε επίπεδο ΕΕ, η πλειονότητα όσων απάντησαν εκφράζουν αισιοδοξία για το μέλλον της χώρας τους: Το 57% δηλώνει ότι είναι πολύ ή αρκετά αισιόδοξοι, συμπεριλαμβανομένου του 9% που δηλώνει ότι είναι πολύ αισιόδοξοι. Αντιθέτως, το 41 % των Ευρωπαίων είναι απαισιόδοξοι όσον αφορά το μέλλον της χώρας τους, ενώ το 34 % δηλώνουν αρκετά απαισιόδοξοι και το 7 % πολύ απαισιόδοξοι. Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι ενώ η πλειοψηφία είναι αισιόδοξη, ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού εξακολουθεί να ανησυχεί για τις εθνικές προοπτικές, υποδεικνύοντας ένα κλίμα συγκρατημένης αισιοδοξίας και όχι ευρείας εμπιστοσύνης.

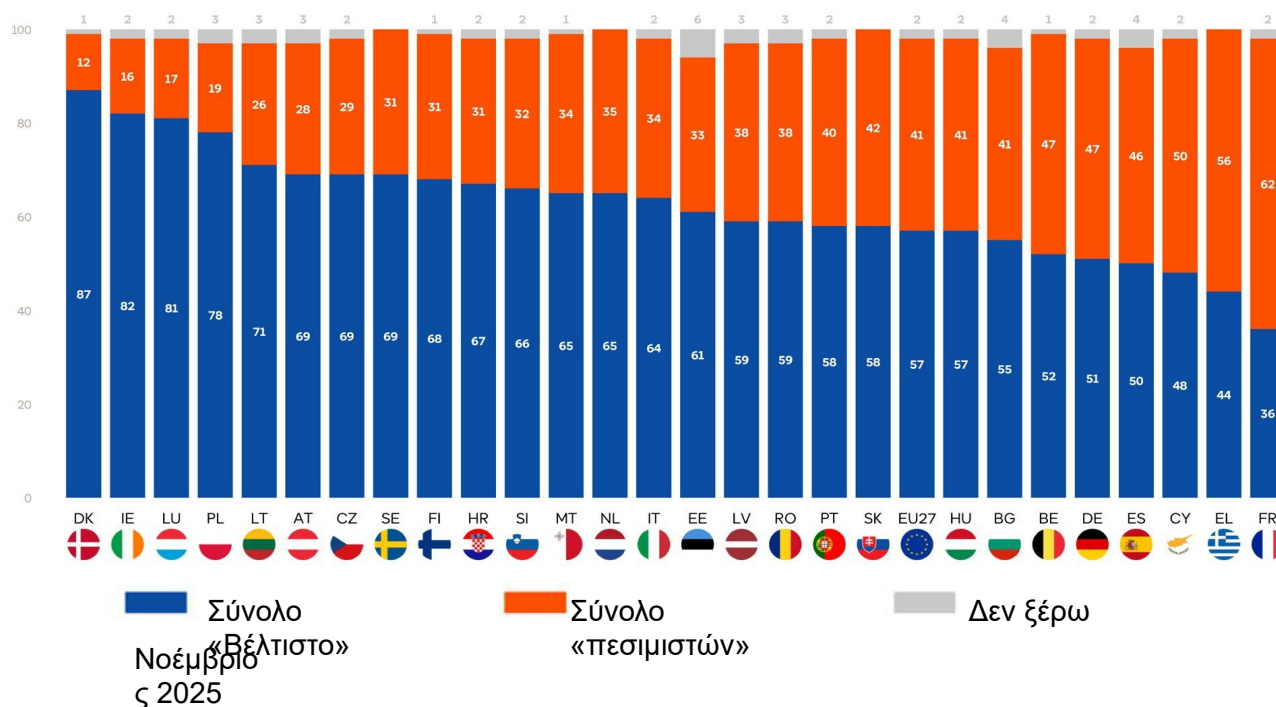
QA9.2 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (%)

Η αισιοδοξία για το μέλλον της χώρας των απαντησάντων ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, αποκαλύπτοντας σημαντικές εθνικές διαφορές στις προσδοκίες. Οι θετικές απόψεις κυριαρχούν στη μεγάλη πλειονότητα των χωρών: τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες εκφράζουν αισιοδοξία σε 24 κράτη μέλη, με πιο εντυπωσιακή τη Δανία (87 %), την Ιρλανδία (82 %) και το Λουξεμβούργο (81 %), όπου περισσότεροι από οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες εκφράζουν εμπιστοσύνη στις εθνικές προοπτικές.

Ωστόσο, η αισιοδοξία δεν είναι καθολική. Τα χαμηλότερα επίπεδα εμπιστοσύνης παρατηρούνται στη Γαλλία, όπου μόνο το 36% των ερωτηθέντων είναι αισιόδοξοι, ενώ μια σαφής πλειοψηφία είναι απαισιόδοξοι (62%). Η Ελλάδα (44% αισιόδοξη έναντι 56% απαισιόδοξη) και η Κύπρος (48% έναντι 50%) ξεχωρίζουν επίσης ως χώρες όπου οι απαισιόδοξες απόψεις υπερτερούν της αισιοδοξίας. Αυτά τα τρία κράτη μέλη είναι τα μόνα στα οποία η απαισιοδοξία υπερβαίνει την αισιοδοξία, υπογραμμίζοντας σημαντικές εθνικές αντιθέσεις όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες αντιλαμβάνονται το μέλλον της χώρας τους και τονίζοντας την επιρροή των διαφορετικών

QA9.2 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξος, αρκετά αισιόδοξος, αρκετά απαισιόδοξος ή πολύ απαισιόδοξος για το μέλλον του ...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (%)

εθνικών πλαισίων στο δημόσιο συναίσθημα.

Οι διαφορές στην αισιοδοξία και την απαισιοδοξία όσον αφορά το μέλλον της χώρας είναι εμφανείς σε διάφορες κοινωνικοδημογραφικές ομάδες, αν και η ισχύς αυτών των προτύπων ποικίλλει ανάλογα με το εξεταζόμενο χαρακτηριστικό.

Όσον αφορά το φύλο, οι αντιλήψεις είναι σχεδόν πανομοιότυπες. Τα επίπεδα αισιοδοξίας μεταξύ των ανδρών (57% αισιόδοξοι έναντι 41% απαισιόδοξοι) είναι σχεδόν τα ίδια με εκείνα που παρατηρούνται μεταξύ των γυναικών (56% έναντι 42%), υποδεικνύοντας ότι το φύλο δεν διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση των προσδοκιών σχετικά με τις εθνικές προοπτικές.

Η ηλικία, αντίθετα, είναι ένας παράγοντας διαφοροποίησης. Οι νεότεροι ερωτηθέντες τείνουν να εκφράζουν υψηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας, ενώ η απαισιοδοξία αυξάνεται σταδιακά με την ηλικία. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, η σαφής πλειοψηφία είναι αισιόδοξη για το μέλλον της χώρας τους (61 % έναντι 37 % απαισιόδοξη). Η αισιοδοξία παραμένει σχετικά υψηλή μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών (59% έναντι 39%), προτού μειωθεί ελαφρώς μεταξύ των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών (56% έναντι 42%) και των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω (54% έναντι 44%). Αυτή η ηλικιακή διαβάθμιση υποδηλώνει μια σταδιακή στροφή προς πιο προσεκτικές προσδοκίες καθώς οι ερωτηθέντες μεγαλώνουν.

Το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται επίσης με διαφορές στις προοπτικές. Οι ερωτηθέντες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο είναι οι λιγότερο αισιόδοξοι, με απόψεις σχεδόν ομοιόμορφα καταναμημένες μεταξύ αισιοδοξίας και απαισιοδοξίας (50% έναντι 47%). Η αισιοδοξία αυξάνεται μεταξύ των

ατόμων με μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (58% έναντι 40%) και είναι πιο διαδεδομένη μεταξύ των ερωτηθέντων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (61% έναντι 38%), γεγονός που υποδηλώνει θετική σχέση μεταξύ του εκπαιδευτικού επιπέδου και της εμπιστοσύνης στο εθνικό μέλλον.

Οι αντιλήψεις για το μέλλον της χώρας ενός ατόμου συνδέονται στενά με την ατομική οικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων. Εκείνοι που αναφέρουν σχεδόν ποτέ ή ποτέ ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς είναι οι πιο αισιόδοξοι (61% έναντι 37% απαισιόδοξοι). Η αισιοδοξία μειώνεται μεταξύ των ερωτηθέντων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες από καιρό σε καιρό (52% έναντι 47%), ενώ η απαισιοδοξία σαφώς κυριαρχεί μεταξύ εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές. Σε αυτή την ομάδα, μόνο το 36% είναι αισιόδοξοι και σχεδόν τα δύο τρίτα λένε ότι είναι απαισιόδοξοι (62%). Η εξέλιξη αυτή αναδεικνύει τη στενή σχέση μεταξύ της οικονομικής ευπάθειας και των αρνητικών προσδοκιών για τις εθνικές προοπτικές.

Τέλος, οι προοπτικές για το μέλλον της χώρας συνδέονται στενά με την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα για την ΕΕ είναι σαφώς πιο αισιόδοξοι (72 % αισιόδοξοι έναντι 27 % απαισιόδοξοι), ενώ οι ερωτηθέντες με ουδέτερη εικόνα παρουσιάζουν πιο διχασμένες προοπτικές (51 % έναντι 46 %). Οι πιο απαισιόδοξες προσδοκίες παρατηρούνται μεταξύ των ερωτηθέντων με αρνητική εικόνα για την ΕΕ, όπου η αισιοδοξία μειώνεται στο 24 % και η απαισιοδοξία αυξάνεται απότομα στο 75 %. Αυτή η ισχυρή σύνδεση υποδηλώνει ότι η στάση απέναντι στην ΕΕ είναι στενά συνυφασμένη με την ευρύτερη εμπιστοσύνη στις εθνικές πορείες.

QA9.2 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (% - ΕΕ)

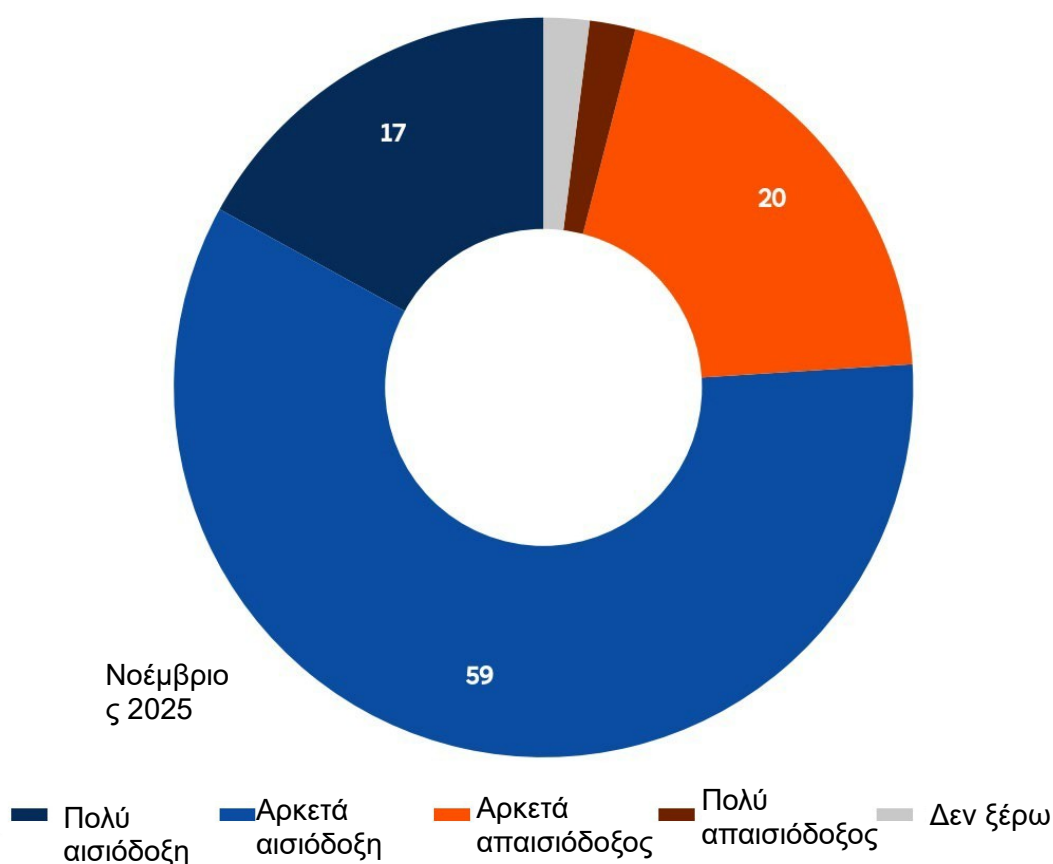
	Σύνολο «βέλτιστων»	Σύνολο α απαισιόδοξων»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	57	41	2
Φύλο			
Ανδρας	57	41	2
Γυναίκα	56	42	2
Ηλικία			
15-24	61	37	2
25-39	59	39	2
40-54	56	42	2
55+	54	44	2
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	50	47	3
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	58	40	2
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	61	38	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	57	41	2
Διευθυντές	62	37	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	62	36	2
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	56	42	2
Οικιακοί βοηθοί	52	44	4
Άνεργοι	47	51	2
Συνταξιούχος	53	45	2
Φοιτητές	62	36	2
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	36	62	2
Από καιρό σε καιρό	52	47	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	61	37	2
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	55	43	2
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	56	43	1
Μεγάλη πόλη	60	37	3
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	57	41	2
Καμία	52	44	4
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	72	27	1
Ουδέτερη	51	46	3
Αρνητική	24	75	1
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	67	32	1
Ένα κακό πράγμα	28	71	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	45	52	3

Προοπτικές για το μέλλον του ατόμου και της οικογένειας

Οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να είναι θετικοί για το μέλλον τους και το μέλλον της οικογένειάς τους. Αυτές οι απόψεις αντικατοπτρίζουν μια ισχυρή αίσθηση προσωπικής εμπιστοσύνης και αντιληπτού ελέγχου των άμεσων συνθηκών ζωής, η οποία έρχεται σε αντίθεση με τις πιο επιφυλακτικές ή αβέβαιες προσδοκίες που εκφράζονται όταν οι ερωτηθέντες εξετάζουν ευρύτερες εθνικές, ευρωπαϊκές ή παγκόσμιες εξελίξεις. Αυτό το χάσμα μεταξύ προσωπικής αισιοδοξίας και ευρύτερων ανησυχιών υπογραμμίζει τη σημασία της εγγύτητας στη διαμόρφωση προσδοκιών για το μέλλον.

Σε επίπεδο ΕΕ, οι ερωτηθέντες είναι σαφώς πιο αισιόδοχοι για το μέλλον τους και το μέλλον της οικογένειάς τους από ό,τι για οποιονδήποτε άλλο τομέα που αξιολογείται. Συνολικά, το 76% των ερωτηθέντων εκφράζουν αισιοδοξία, συμπεριλαμβανομένου του 59% που δηλώνουν αρκετά αισιόδοχοι και του 17% που περιγράφουν τον εαυτό τους ως πολύ αισιόδοχο. Αντίθετα, λίγο πάνω από το ένα πέμπτο των Ευρωπαίων (22%) δηλώνουν απαισιόδοχοι, με το 20% να είναι αρκετά απαισιόδοχοι και μόνο το 2% πολύ απαισιόδοχοι. Αυτό το υψηλό επίπεδο προσωπικής εμπιστοσύνης έρχεται σε έντονη αντίθεση με τις στάσεις απέναντι σε ευρύτερα πλαίσια: Η αισιοδοξία για το μέλλον της χώρας των ερωτηθέντων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται στο 57 % και για τον κόσμο μόλις στο 44 %. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν μια έντονη κλίση αισιοδοξίας, η οποία μειώνεται σταθερά καθώς η εστίαση μετατοπίζεται από το προσωπικό στο παγκόσμιο επίπεδο.

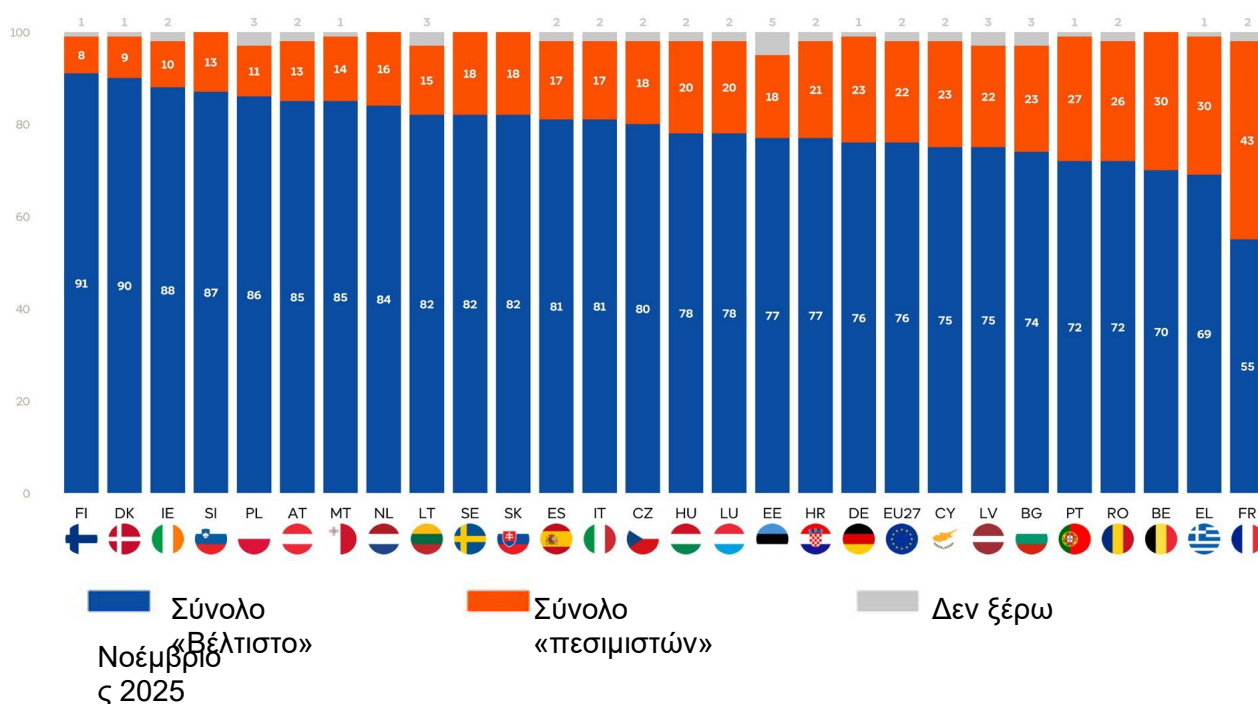
QA9.1 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοχοι, αρκετά αισιόδοχοι, αρκετά απαισιόδοχοι ή πολύ απαισιόδοχοι για το μέλλον του ...; Η οικογένειά σας και ο εαυτός σας (%)

Σε όλα τα κράτη μέλη, η αισιοδοξία για το μέλλον του ατόμου και της οικογένειάς του είναι ευρέως διαδεδομένη και εξαιρετικά συνεπής. Σε όλες τις χώρες, η σαφής πλειοψηφία των ερωτηθέντων εκφράζει αισιοδοξία, τονίζοντας την ισχυρή επικράτηση θετικών προσωπικών προσδοκιών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα υψηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας καταγράφονται στη Φινλανδία (91%), τη Δανία (90%) και την Ιρλανδία (88%), όπου περίπου εννέα στους δέκα ερωτηθέντες δηλώνουν εμπιστοσύνη στις προσωπικές και οικογενειακές τους προοπτικές.

Η Γαλλία ξεχωρίζει ως αξιοσημείωτη εξαίρεση. Ενώ η πλειοψηφία των ερωτηθέντων στη Γαλλία παραμένει αισιόδοξη, το ποσοστό είναι σημαντικά χαμηλότερο από ό,τι αλλού, στο 55%, και συνοδεύεται από ένα συγκριτικά υψηλό επίπεδο απαισιοδοξίας (43%). Αυτό αντιπροσωπεύει μια ιδιαίτερα έντονη απόκλιση από το πρότυπο σε επίπεδο ΕΕ: η απαισιοδοξία στη Γαλλία είναι κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερη από ό,τι στο κράτος μέλος με το δεύτερο υψηλότερο επίπεδο, ενώ η αισιοδοξία είναι κατά 14 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερη από ό,τι στη χώρα με το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό. Το χάσμα αυτό υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των αντιλήψεων στη Γαλλία και υπογραμμίζει τον βαθμό στον οποίο οι προσωπικές προοπτικές εκεί αποκλίνουν από τη γενικά θετική τάση που παρατηρείται σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, το συγκριτικά χαμηλό επίπεδο προσωπικής αισιοδοξίας στη Γαλλία συνάδει με τα πρότυπα που παρατηρούνται σε

QA9.1 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του ...; Η οικογένειά σας και ο εαυτός σας (%)

ευρύτερα επίπεδα προοπτικών: Η Γαλλία καταγράφει επίσης το χαμηλότερο επίπεδο αισιοδοξίας όσον αφορά το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της

Οι διαφορές στην αισιοδοξία και την απαισιοδοξία όσον αφορά το ίδιο και το οικογενειακό μέλλον του ερωτώμενου είναι ορατές σε όλες τις κοινωνικοδημογραφικές ομάδες, αν και τα συνολικά επίπεδα αισιοδοξίας παραμένουν υψηλά στις περισσότερες κατηγορίες.

Όσον αφορά το φύλο, οι αντιλήψεις είναι πολύ παρόμοιες. Οι άνδρες (77% αισιόδοξοι έναντι 22% απαισιόδοξοι) και οι γυναίκες (75% έναντι 23%) εκφράζουν σχεδόν πανομοιότυπα επίπεδα εμπιστοσύνης, υποδεικνύοντας ότι το φύλο δεν έχει ισχυρή επίδραση στις προσωπικές και οικογενειακές προοπτικές.

Η ηλικία, ωστόσο, είναι ένας πιο σημαντικός παράγοντας διαφοροποίησης. Οι νεότεροι ερωτηθέντες τείνουν να είναι πιο αισιόδοξοι, ενώ η απαισιοδοξία αυξάνεται σταδιακά με την ηλικία. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, περισσότεροι από οκτώ στους δέκα εκφράζουν αισιοδοξία (82 % έναντι 17 % απαισιόδοξοι). Η αισιοδοξία παραμένει υψηλή μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών (79% έναντι 20%) και μειώνεται ελαφρώς μεταξύ των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών (76% έναντι 22%) και των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω (72% έναντι 26%). Αυτό το μοτίβο δείχνει μια σταδιακή επίδραση στη ζωή, με την εμπιστοσύνη στο προσωπικό και οικογενειακό μέλλον να μειώνεται με την ηλικία.

Το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται επίσης στενά με τις διαφορές στις προοπτικές και παρουσιάζει ιδιαίτερα σαφή διαβάθμιση. Οι ερωτηθέντες με υψηλό μορφωτικό επίπεδο είναι οι πιο αισιόδοξοι (80% έναντι 18% απαισιόδοξοι), ακολουθούμενοι από εκείνους με μεσαίο μορφωτικό επίπεδο (78% έναντι 20%). Αντίθετα, η αισιοδοξία είναι σημαντικά χαμηλότερη μεταξύ των ερωτηθέντων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, όπου λίγο πάνω από τα δύο τρίτα εκφράζουν αισιοδοξία (67%) και σχεδόν το ένα τρίτο αναφέρουν απαισιοδοξία (31%). Αυτό το σημαντικό χάσμα αναδεικνύει τον ρόλο της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση εμπιστοσύνης σχετικά με τις προσωπικές και οικογενειακές προοπτικές.

Παρόμοια έντονη τάση προκύπτει κατά την εξέταση της οικονομικής κατάστασης των απαντησάντων. Εκείνοι που αναφέρουν σχεδόν ποτέ ή ποτέ ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς είναι οι πιο αισιόδοξοι (80% αισιόδοξοι έναντι 18% απαισιόδοξοι). Η αισιοδοξία μειώνεται αισθητά μεταξύ των ερωτηθέντων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες από καιρό σε καιρό (69% έναντι 30%) και μειώνεται περαιτέρω μεταξύ εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές, όπου η αισιοδοξία πέφτει στο 54% και η απαισιοδοξία αυξάνεται στο 45%. Αυτή η απότομη διαβάθμιση υπογραμμίζει τον ισχυρό δεσμό μεταξύ της οικονομικής ανασφάλειας και της απαισιοδοξίας για το μέλλον του ατόμου και της οικογένειάς του.

Τέλος, οι αντιλήψεις συνδέονται στενά με την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι συντριπτικά αισιόδοξοι για το προσωπικό και οικογενειακό τους μέλλον (87 % έναντι 12 % απαισιόδοξοι). Η αισιοδοξία είναι χαμηλότερη μεταξύ των ερωτηθέντων με ουδέτερη εικόνα της ΕΕ (72% έναντι 26%), ενώ οι απόψεις είναι πολύ πιο διχασμένες μεταξύ εκείνων με αρνητική εικόνα, όπου η αισιοδοξία μειώνεται στο 51% και η απαισιοδοξία αυξάνεται στο 46%. Η σύνδεση αυτή υποδηλώνει ότι οι ευρύτερες πολιτικές στάσεις απέναντι στην ΕΕ αντικατοπτρίζονται επίσης στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα αντιλαμβάνονται το δικό τους μέλλον και το μέλλον της οικογένειάς τους.

QA9.1 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον του...; Η οικογένειά σας και ο εαυτός σας (% - ΕΕ)

	Σύνολο «βέλτιστων»	Σύνολο α απαισιόδοξων »	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	76	22	2
Φύλο			
Ανδρας	77	22	1
Γυναίκα	75	23	2
Ηλικία			
15-24	82	17	1
25-39	79	20	1
40-54	76	22	2
55+	72	26	2
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	67	31	2
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	78	20	2
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	80	18	2
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	78	21	1
Διευθυντές	83	16	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	81	18	1
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	76	23	1
Οικιακοί βοηθοί	70	28	2
Άνεργοι	64	35	1
Συνταξιούχος	70	27	3
Φοιτητές	84	15	1
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	54	45	1
Από καιρό σε καιρό	69	30	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	80	18	2
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	74	24	2
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	75	23	2
Μεγάλη πόλη	78	20	2
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	78	21	1
Καμία	63	33	4
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	87	12	1
Ουδέτερη	72	26	2
Αρνητική	51	46	3
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	84	15	1
Ένα κακό πράγμα	51	47	2
Ούτε καλό, ούτε κακό.	67	31	2

2. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

2. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Το παρόν κεφάλαιο διερευνά τις αντιλήψεις των Ευρωπαίων σχετικά με την ασφάλεια, την προστασία, την επικοινωνία και τους κινδύνους που σχετίζονται με την κοινωνία, επισημαίνοντας τα ζητήματα που διαμορφώνουν την ανησυχία του κοινού στο σημερινό σύνθετο περιβάλλον. Εξετάζει ένα ευρύ φάσμα προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας, από τις συγκρούσεις και την τρομοκρατία έως τις κυβερνοαπειλές, τις καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα και την εξάρτηση από τρίτες χώρες, καθώς και τις ανησυχίες σχετικά με τη μετανάστευση και τις αναδυόμενες τεχνολογίες. Αντιμετωπίζει επίσης επικοινωνιακά και κοινωνικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, της ρητορικής μίσους, του περιεχομένου που παράγεται από ΤΝ, της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και της ιδιωτικής ζωής στο διαδίκτυο. Και στους δύο τομείς, τα ευρήματα αποκαλύπτουν σταθερά υψηλά επίπεδα ανησυχίας, με διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών και των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων που αντικατοπτρίζουν διαφορετικά εθνικά πλαίσια, προσωπικές εμπειρίες και συμπεριφορές απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνολικά, οι Ευρωπαίοι θεωρούν ότι αντιμετωπίζουν ένα πολύπλευρο και διασυνδεδεμένο σύνολο κινδύνων που επηρεάζουν το αίσθημα ασφάλειας, την κοινωνική συνοχή και την εμπιστοσύνη τους στους θεσμούς.

Ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία

Οι επιφυλακτικές και συχνά απαισιόδοξες προοπτικές που παρατηρήθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, ιδίως όσον αφορά το μέλλον του κόσμου, παρέχουν σημαντικό πλαίσιο για την κατανόηση των ανησυχιών των Ευρωπαίων σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία. Η αβεβαιότητα σχετικά με τις παγκόσμιες εξελίξεις που εξέφρασαν οι ερωτηθέντες υποδηλώνει ότι πολλοί πολίτες αντιλαμβάνονται σημαντικούς κινδύνους πέρα από τον άμεσο έλεγχό τους. Αυτές οι αντιλήψεις συνδέονται πιθανώς με γεωπολιτικές εντάσεις, τεχνολογικές απειλές, περιβαλλοντικούς κινδύνους και κοινωνικές προκλήσεις, οι οποίες έχουν γίνει όλο και πιο σημαντικές τα τελευταία χρόνια.

Στο πλαίσιο αυτό, η έρευνα διερεύνησε τον βαθμό στον οποίο οι Ευρωπαίοι αισθάνονται ανήσυχοι για μια σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία. Η κατανόηση των απειλών που θεωρούνται πιο ανησυχητικές παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις προσδοκίες του κοινού όσον αφορά τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διασφάλιση της ασφάλειας, της ανθεκτικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας.

QA11 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. (ΕΕ27) (%)

Ενεργές συγκρούσεις και πόλεμοι κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Τρομοκρατία

Κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες

Οι φυσικές καταστροφές επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή

Μη ελεγχόμενες μεταναστευτικές ροές

Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε τρίτες χώρες για τον ενεργειακό εφοδιασμό της

Μη επανδρωμένα αεροσκάφη από χώρες εκτός ΕΕ που λειτουργούν πάνω ή κοντά σε χώρες της ΕΕ

Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε τρίτες χώρες για την άμυνά της

Χώρες εκτός ΕΕ που προσπαθούν να επηρεάσουν τις εκλογές ή την πολιτική στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ)

■ Σύνολο «ιδιαίτερα ανήσυχων» (7-10)
■ Σύνολο «μέτρια ανήσυχων» (5-6)
■ Σύνολο «Μη ανήσυχος ή ελαφρώς ανήσυχος» (1-4)
■ Δεν ξέρω

Σε επίπεδο ΕΕ, οι ανησυχίες σχετικά με ζητήματα ασφάλειας και προστασίας είναι ευρέως διαδεδομένες, αν και η ένταση των ανησυχιών ποικίλλει ανάλογα με το εξεταζόμενο ζήτημα. Συνολικά, η σαφής πλειονότητα των Ευρωπαίων εκφράζει υψηλά επίπεδα ανησυχίας για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην έρευνα, υπογραμμίζοντας την εξέχουσα θέση των προκλήσεων που σχετίζονται με την ασφάλεια στη διαμόρφωση των αντιλήψεων του κοινού.

Η μεγαλύτερη ανησυχία αφορά τις ενεργές συγκρούσεις και τους πολέμους κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περισσότεροι από επτά στους δέκα ερωτηθέντες (72%) δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για το ζήτημα αυτό, ενώ ένα επιπλέον 18% δηλώνει ότι ανησυχεί μέτρια. Αυτό το καθιστά το πλέον ανησυχητικό από τα ζητήματα που δοκιμάστηκαν, αντικατοπτρίζοντας την εξέχουσα θέση των γεωπολιτικών εντάσεων κοντά στα σύνορα της ΕΕ στο μυαλό των πολιτών.

Η τρομοκρατία είναι το δεύτερο πιο ανησυχητικό ζήτημα. Τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (67%) δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα και ένα επιπλέον 19% είναι μετρίως ανήσυχος. Αυτό το σταθερό επίπεδο ανησυχίας υπογραμμίζει το γεγονός ότι, παρά τις διακυμάνσεις στη συχνότητα των επιθέσεων, η τρομοκρατία παραμένει κεντρικό στοιχείο της αντιληπτής ανασφάλειας μεταξύ των Ευρωπαίων.

Οι κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες αποτελούν σημαντική πηγή ανησυχίας για τους Ευρωπαίους. Τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (66%) δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για την απειλή αυτή, ενώ ένα επιπλέον 20% αναφέρει ότι ανησυχούν μέτρια. Αυτό το υψηλό επίπεδο ανησυχίας αναδεικνύει την εκλαμβανόμενη ευπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εξωτερικές κυβερνοαπειλές.

Εξίσου υψηλό επίπεδο ανησυχίας εκφράζεται όσον αφορά τις φυσικές καταστροφές που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή. Συνολικά, το 66 % των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ανησυχεί ιδιαίτερα και το 20 % είναι μετρίως ανήσυχο. Τα αποτελέσματα αυτά υπογραμμίζουν τον βαθμό στον οποίο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα είναι πλέον σταθερά ενσωματωμένοι στις αντιλήψεις του κοινού ως βασικός παράγοντας που διαμορφώνει την αβεβαιότητα για το μέλλον.

Οι ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές συγκαταλέγονται επίσης μεταξύ των ζητημάτων που προκαλούν τη μεγαλύτερη ανησυχία. Σχεδόν τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (65%) αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα και ένα επιπλέον 20% μέτρια. Αυτό αντικατοπτρίζει τη συνεχιζόμενη προβολή του θέματος αυτού στον δημόσιο διάλογο σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ζητήματα που σχετίζονται με την εξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τρίτες χώρες δημιουργούν ελαφρώς χαμηλότερα, αν και ακόμη σημαντικά, επίπεδα ανησυχίας. Περίπου έξι στους δέκα ερωτηθέντες (62 %) ανησυχούν ιδιαίτερα για την εξάρτηση της ΕΕ από τρίτες χώρες όσον αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό της, ενώ το 25 % αναφέρει μέτρια ανησυχία. Ομοίως, το 59 % ανησυχεί ιδιαίτερα για την εξάρτηση από τρίτες χώρες στον τομέα της άμυνας, ενώ ένα επιπλέον 26 % ανησυχεί μετρίως. Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι τα ζητήματα στρατηγικής αυτονομίας αποτελούν σημαντική πηγή άγχους.

Αξιοσημείωτες είναι επίσης οι ανησυχίες σχετικά με τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη από τρίτες χώρες που λειτουργούν πάνω ή κοντά σε χώρες της ΕΕ. Έξι στους δέκα ερωτηθέντες (60%) δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα και το 22% είναι μετρίως ανήσυχο, υποδεικνύοντας ένα σημαντικό επίπεδο ανησυχίας για τις αναδυόμενες στρατιωτικές τεχνολογίες και τις τεχνολογίες παρακολούθησης.

Μεταξύ των ζητημάτων που εξετάστηκαν, οι χώρες εκτός ΕΕ που προσπαθούν να επηρεάσουν τις εκλογές ή την πολιτική στη χώρα του ερωτώμενου εμφανίζονται ως οι λιγότερο ανησυχητικές, αν και οι ανησυχίες παραμένουν ευρέως διαδεδομένες. Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (56%) αναφέρουν ότι είναι ιδιαίτερα ανήσυχοι, ενώ το 23% είναι μετρίως ανήσυχοι. Παρά τη χαμηλότερη κατάταξη σε σχέση με άλλα στοιχεία, τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι οι εξωτερικές πολιτικές παρεμβάσεις εξακολουθούν να θεωρούνται σημαντικός κίνδυνος από μεγάλο ποσοστό Ευρωπαίων.

Συνολικά, τα σταθερά υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε όλα τα θέματα θα μπορούσαν να εξηγήσουν την έντονη απαισιοδοξία που παρατηρείται όσον αφορά το μέλλον του κόσμου και να αναδείξουν ένα περιβάλλον ασφάλειας που πολλοί Ευρωπαίοι θεωρούν σύνθετο, πολυδιάστατο και ολόένα και πιο αβέβαιο.

QA11 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. Σύνολο Ιδιαίτερα ανήσυχοι» (7-10) (%)

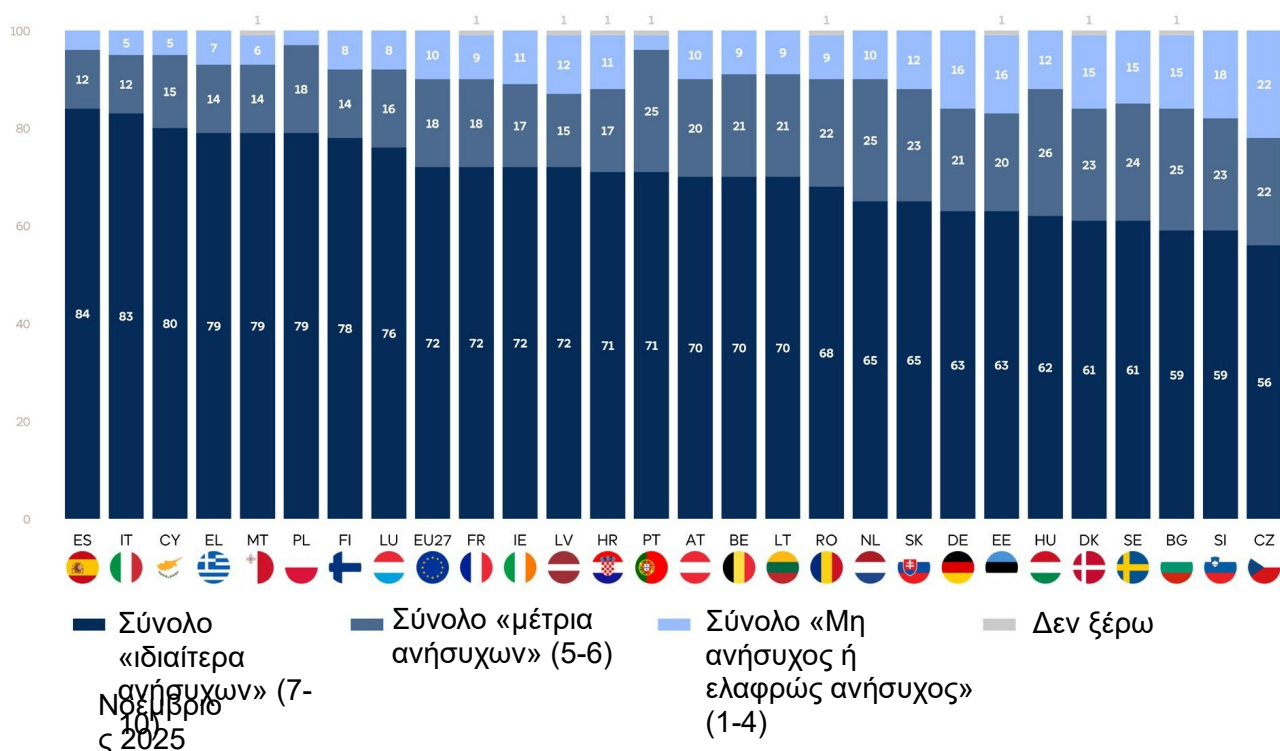
Αφού εξετάστηκαν τα συνολικά επίπεδα ανησυχίας σε επίπεδο ΕΕ, η παρούσα ενότητα εξετάζει λεπτομερέστερα τον τρόπο με τον οποίο οι ανησυχίες σχετικά με ζητήματα ασφάλειας και προστασίας διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Ενώ παρατηρούνται υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ένταση της ανησυχίας διαφέρει σημαντικά από τη μία χώρα στην άλλη, αντικατοπτρίζοντας τα εθνικά πλαίσια, τη γεωγραφική εγγύτητα και τις διαφορετικές αντιλήψεις για τον κίνδυνο.

Πέρα από τις διαφορές σε συγκεκριμένα θέματα, η έρευνα αποκαλύπτει ότι ορισμένες χώρες αναφέρουν σταθερά υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας σε όλο το φάσμα των θεμάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία, ενώ άλλες τείνουν να αναφέρουν χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας συνολικά. Για παράδειγμα, η Ιταλία, η Ισπανία, η Κύπρος, η Πορτογαλία, η Πολωνία και η Μάλτα εμφανίζονται τακτικά μεταξύ εκείνων με τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που εκφράζουν έντονη ανησυχία, ανεξάρτητα από το είδος της απειλής. Αντίθετα, οι Κάτω Χώρες, η Δανία, η Εσθονία, η Σλοβακία και η Σουηδία τείνουν να αναφέρουν χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας σε πολλαπλά ζητήματα, γεγονός που υποδηλώνει μια γενικά λιγότερο ανήσυχη αντίληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και την προστασία. Τα πρότυπα αυτά υποδηλώνουν ότι τα εθνικά πλαίσια διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της συνολικής αίσθησης ευπάθειας των Ευρωπαίων.

Οι ανησυχίες σχετικά με τις ενεργές συγκρούσεις και τους πολέμους κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι διαδεδομένες σε όλα τα κράτη μέλη. Το ζήτημα αυτό αποτελεί τη μεγαλύτερη ανησυχία σε 16 χώρες και σε κάθε κράτος μέλος περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται στην Ισπανία (84 %), την Ιταλία (83 %) και την Κύπρο (80 %), όπου περισσότεροι από οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, τα χαμηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα παρατηρούνται στην Τσεχία (56 %), τη Βουλγαρία (59 %) και τη Σλοβενία (59 %).

QA11.1 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

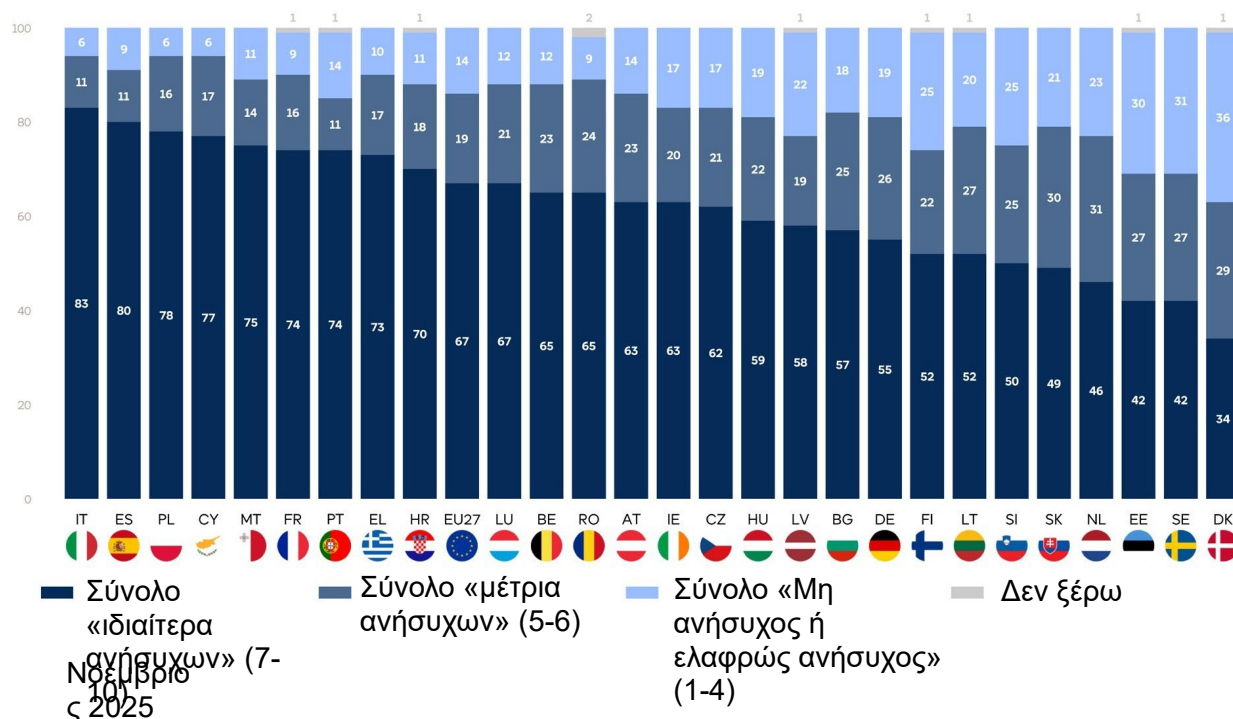
Ενεργές συγκρούσεις και πόλεμοι κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (%)

Οι ανησυχίες σχετικά με την τρομοκρατία είναι επίσης διαδεδομένες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και η έντασή τους ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Η τρομοκρατία είναι η κύρια ανησυχία για την ασφάλεια σε δύο χώρες, τη Γαλλία και την Ιταλία, όπου το 74% και το 83% των ερωτηθέντων αντίστοιχα δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 22 κράτη μέλη. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα παρατηρούνται στην Ιταλία (83 %), την Ισπανία (80 %) και την Πολωνία (78 %). Αντίθετα, η ανησυχία είναι σημαντικά χαμηλότερη στη Δανία (34%), τη Σουηδία (42%) και την Εσθονία (42%).

QA11.7 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

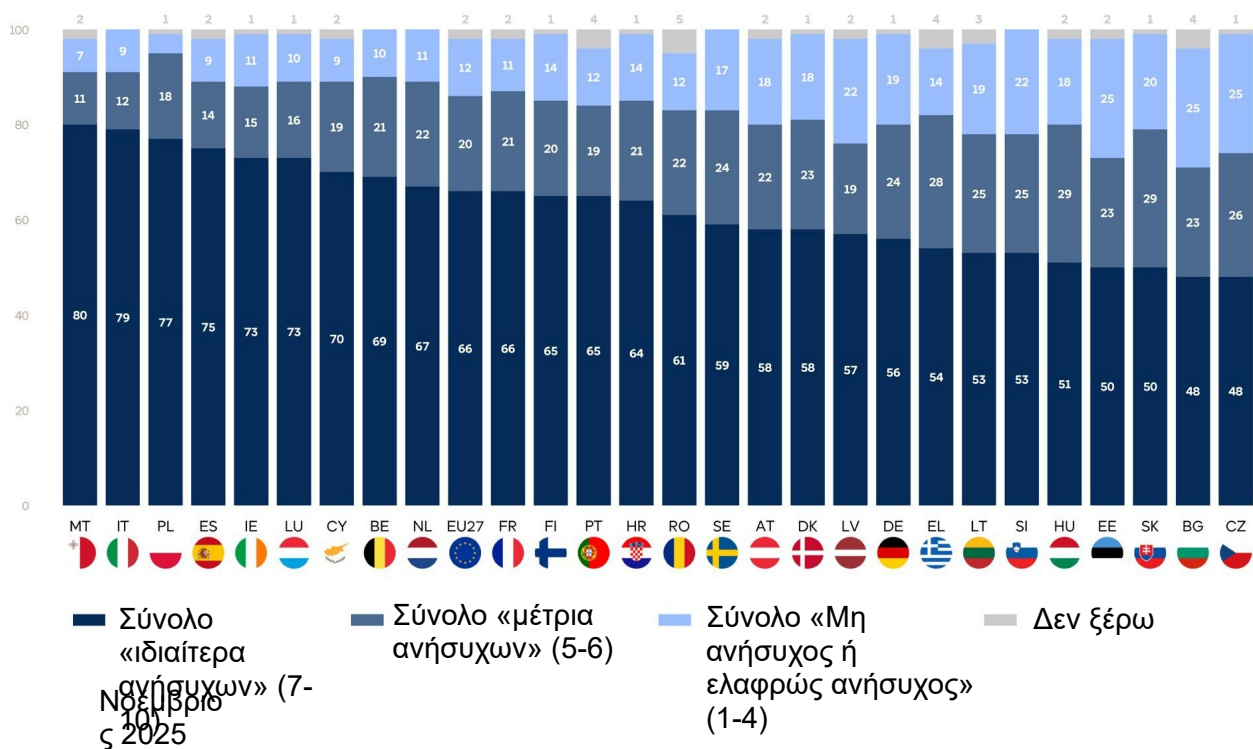
Τρομοκρατία (%)

Όσον αφορά τις κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες, η ανησυχία είναι διαδεδομένη, αλλά άνιση μεταξύ των κρατών μελών. Οι επιθέσεις αυτές αποτελούν την κορυφαία ανησυχία για την ασφάλεια στις Κάτω Χώρες (67%). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα σε 25 κράτη μέλη, γεγονός που υποδηλώνει ευρεία αντίληψη της ευπάθειας σε εξωτερικές κυβερνοαπειλές. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα καταγράφονται στη Μάλτα (80 %), την Ιταλία (79%) και την Πολωνία (77%). Αντιθέτως, η ανησυχία είναι χαμηλότερη στην Τσεχία και τη Βουλγαρία (και οι δύο 48 %), καθώς και στη Σλοβακία και την Εσθονία (50 %), όπου περίπου οι μισοί ή λιγότεροι απαντήσαντες εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας.

QA11.2 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

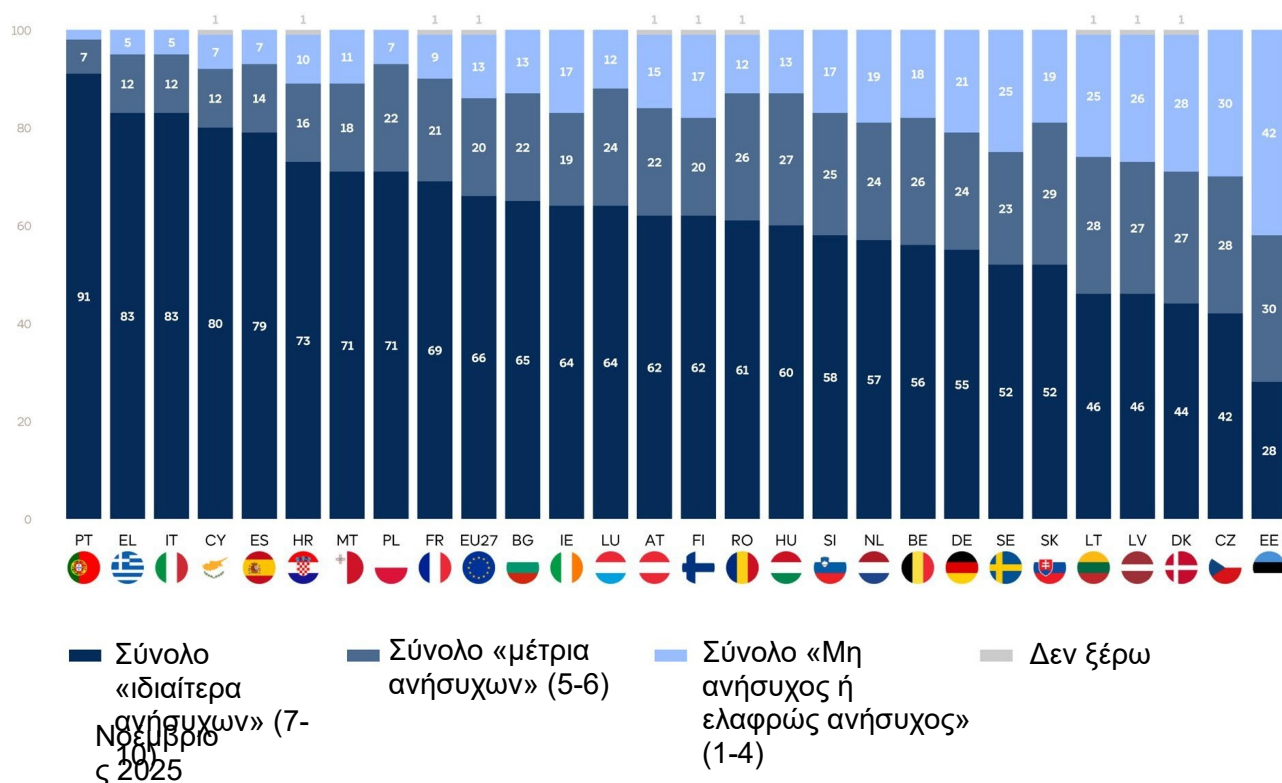
Κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες (%)

Οι ανησυχίες σχετικά με τις φυσικές καταστροφές που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή είναι ιδιαίτερα έντονες σε αρκετά κράτη μέλη και αποτελούν την κορυφαία ανησυχία για την ασφάλεια στη Βουλγαρία (65%), την Κροατία (73%), την Ιταλία (83%) και την Πορτογαλία (91%). Συνολικά, τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας συγκεντρώνονται στις μεσογειακές χώρες: Η Πορτογαλία (91%), η Ελλάδα (83%), η Ιταλία (83%), η Κύπρος (80%), η Ισπανία (79%) και η Κροατία (73%) είναι τα έξι κράτη μέλη στα οποία περισσότεροι από τρεις στους τέσσερις ερωτηθέντες αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Αντίθετα, η ανησυχία είναι πολύ χαμηλότερη σε ορισμένες χώρες της βόρειας και κεντρικής Ευρώπης, ιδίως στην Εσθονία (28%), την Τσεχία (42%) και τη Δανία (44%). Οι διαφορές αυτές ενδέχεται να αντικατοπτρίζουν εν μέρει τις πρόσφατες εμπειρίες από ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως καύσωνες και δασικές πυρκαγιές, τα οποία τείνουν να επηρεάζουν σοβαρότερα τη νότια Ευρώπη. Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 22 κράτη μέλη.

QA11.9 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

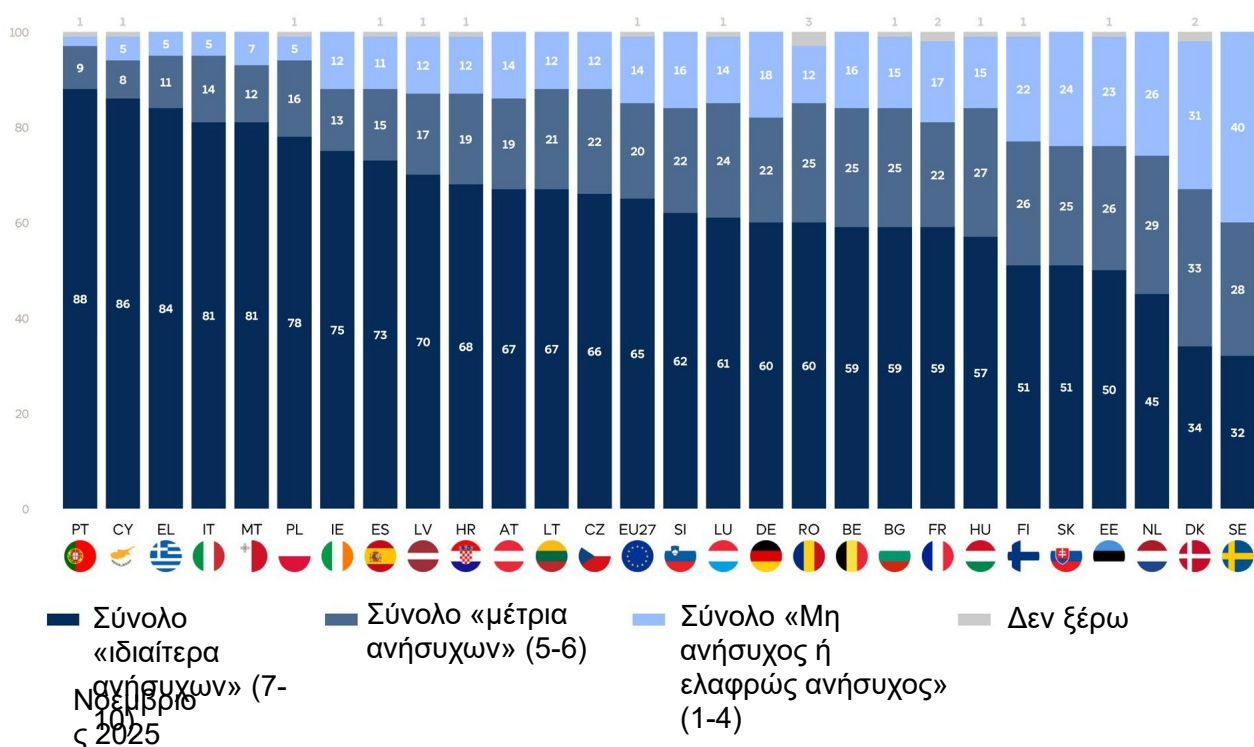
Οι φυσικές καταστροφές επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή (%)

Οι ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές αναδεικνύονται ως η κορυφαία ανησυχία για την ασφάλεια σε έξι χώρες: Κύπρος (86 %), Ελλάδα (84 %), Μάλτα (81 %), Ιρλανδία (75 %), Τσεχία (66 %) και Σλοβενία (62 %). Περισσότεροι από οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες ανησυχούν επίσης ιδιαίτερα στην Πορτογαλία (88 %) και την Ιταλία (81 %). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 24 κράτη μέλη. Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται στη Σουηδία (32%) και τη Δανία (34%), όπου λιγότεροι από τέσσερις στους δέκα ερωτηθέντες εκφράζουν έντονη ανησυχία, και στις Κάτω Χώρες (45%).

QA11.8 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

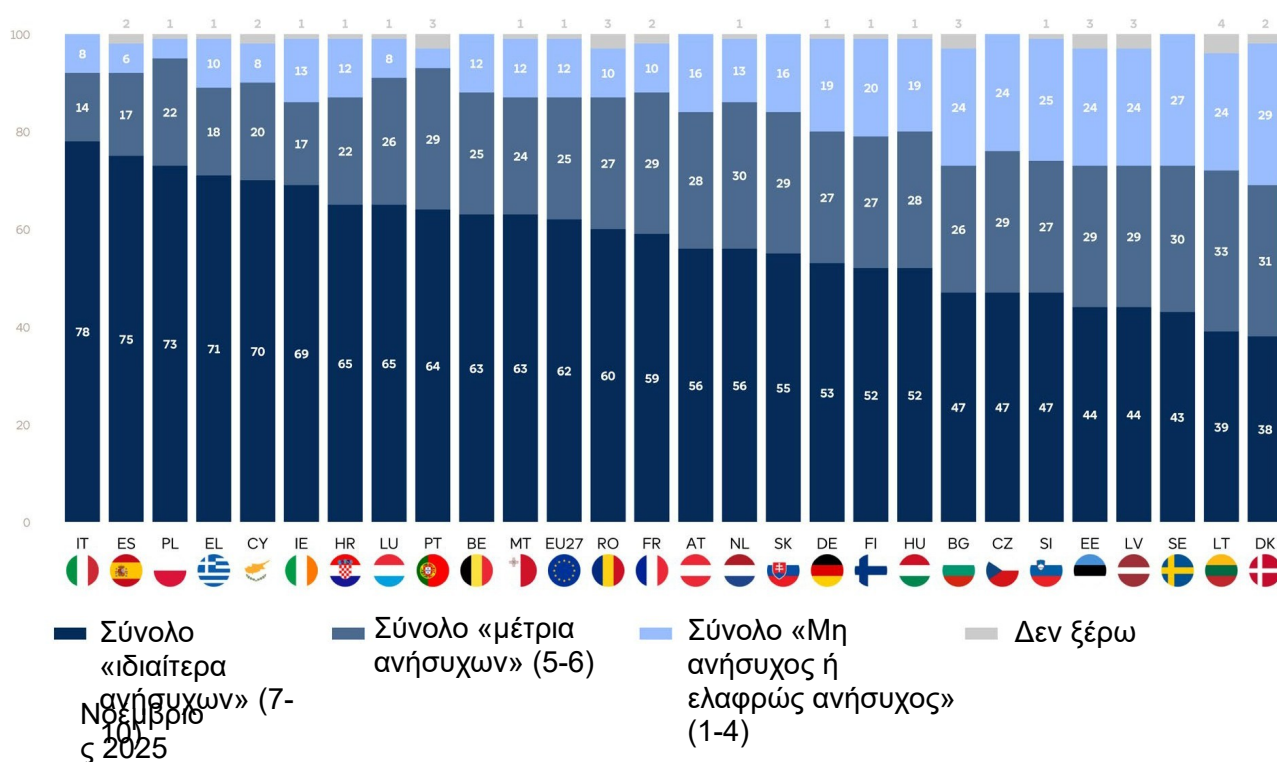
Μη ελεγχόμενες μεταναστευτικές ροές (%)

Η ανησυχία σχετικά με την εξάρτηση της ΕΕ από τρίτες χώρες για τον ενεργειακό εφοδιασμό της ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά των ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα βρίσκονται στην Ιταλία (78%), την Ισπανία (75%) και την Πολωνία (73%). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 19 κράτη μέλη. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται στη Δανία (38%), τη Λιθουανία (39%) και τη Σουηδία (43%).

QA11.5 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

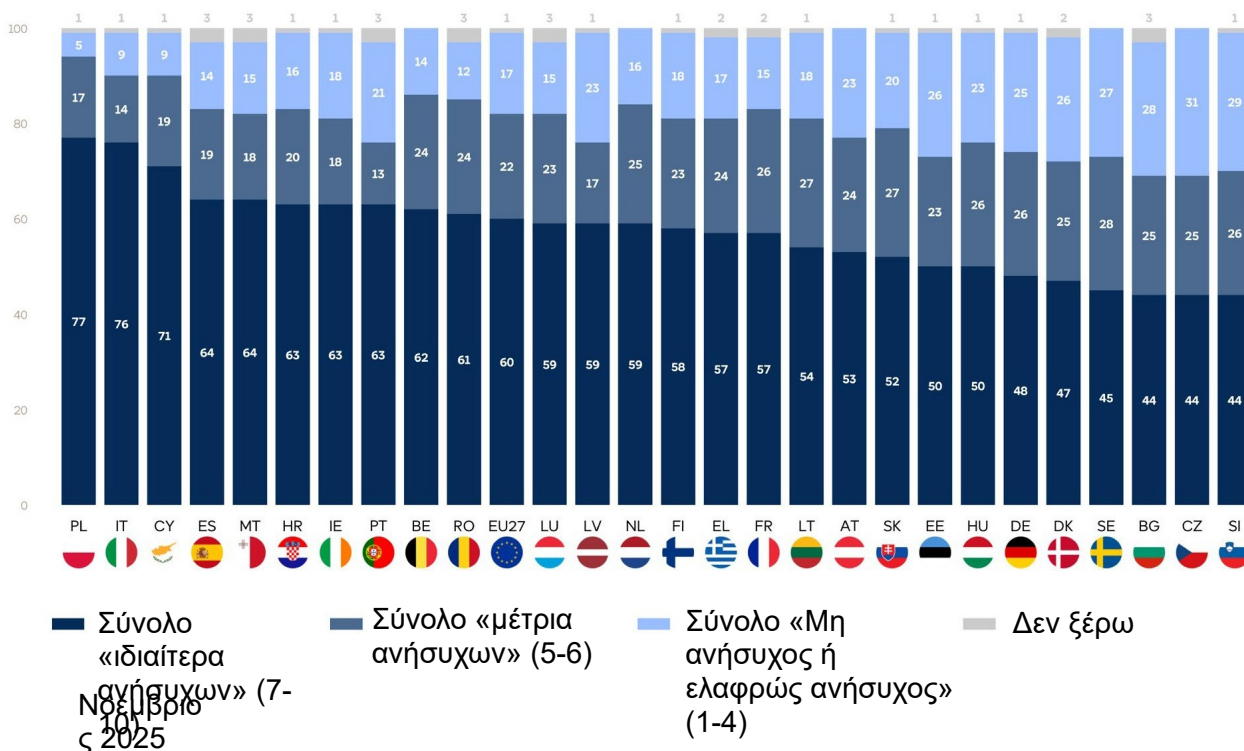
Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε τρίτες χώρες για τον ενεργειακό εφοδιασμό της (%)

Η ανησυχία σχετικά με τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη από τρίτες χώρες που λειτουργούν πάνω ή κοντά σε χώρες της ΕΕ είναι σημαντική, αλλά διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά των ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα εντοπίζονται στην Πολωνία (77%), την Ιταλία (76%) και την Κύπρο (71%). Σε 21 κράτη μέλη, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται στη Σλοβενία, την Τσεχία και τη Βουλγαρία (και το 44%).

QA11.3 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

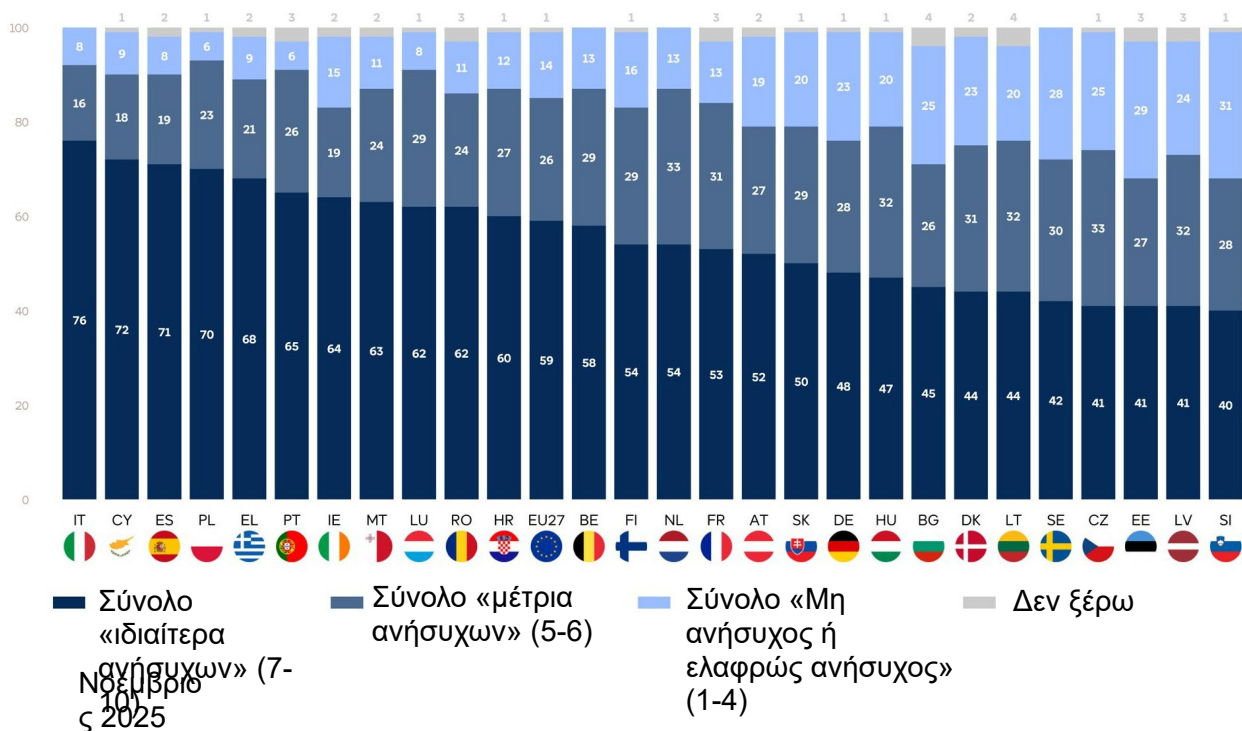
Μη επανδρωμένα αεροσκάφη από τρίτες χώρες που λειτουργούν πάνω ή κοντά

Η εξάρτηση από τρίτες χώρες στον τομέα της άμυνας αποτελεί πηγή ανησυχίας σε ολόκληρη την Ένωση, αν και τα επίπεδα διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά των ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα παρατηρούνται στην Ιταλία (76%), την Κύπρο (72%) και την Ισπανία (71%). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 17 κράτη μέλη. Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται στη Σλοβενία (40 %) και στη Λετονία, την Εσθονία, την Τσεχία (και οι δύο 41 %).

QA11.6 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

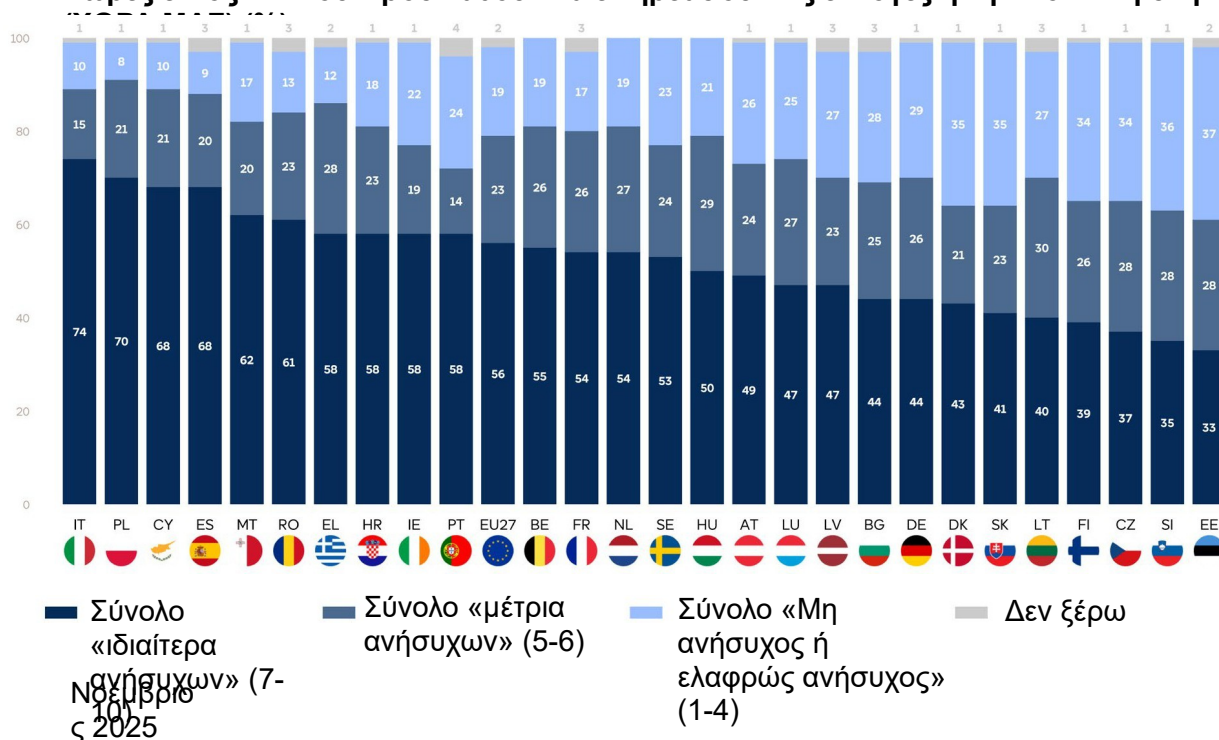
Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε τρίτες χώρες για την άμυνά της (%)

Τέλος, οι ανησυχίες σχετικά με τις τρίτες χώρες που προσπαθούν να επηρεάσουν τις εκλογές ή την πολιτική διαφέρουν επίσης σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά των ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα εντοπίζονται στην Ιταλία (74%), την Πολωνία (70%) και την Κύπρο και την Ισπανία (68%). Σε 15 κράτη μέλη, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται στην Εσθονία (33 %), τη Σλοβενία (35 %) και την Τσεχία (37 %), όπου μόνο το ένα τρίτο περίπου των ερωτηθέντων εκφράζει υψηλό επίπεδο ανησυχίας.

QA11.4 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

Χώρες εκτός ΕΕ που προσπαθούν να επηρεάσουν τις εκλογές ή την πολιτική στη

Οι ανησυχίες σχετικά με ζητήματα ασφάλειας και προστασίας ποικίλλουν μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων. Λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές μεταξύ των φύλων, οι γυναίκες γενικά αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας από τους άνδρες στα περισσότερα θέματα. Τα μεγαλύτερα χάσματα μεταξύ των φύλων παρατηρούνται στις φυσικές καταστροφές (71 % των γυναικών ανησυχούν ιδιαίτερα έναντι 64 % των ανδρών), στις ενεργές συγκρούσεις κοντά στην ΕΕ (74 % έναντι 69 %), στην τρομοκρατία (70 % έναντι 65 %) και στα μη επανδρωμένα αεροσκάφη από τρίτες χώρες (62 % έναντι 57 %). Οι διαφορές αυτές υποδηλώνουν ότι οι γυναίκες τείνουν να αντιλαμβάνονται τις απειλές για την ασφάλεια και την προστασία ως πιο άμεσες ή πιεστικές, ιδίως σε τομείς που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς και γεωπολιτικούς κινδύνους.

Οι ανησυχίες για την ασφάλεια και την προστασία τείνουν να αυξάνονται με την ηλικία. Οι νεότεροι ερωτηθέντες (ηλικίας 15-24 ετών) ανησυχούν σταθερά λιγότερο για τα περισσότερα θέματα, ενώ οι ερωτηθέντες ηλικίας 55 ετών και άνω αναφέρουν τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας. Οι ηλικιακές διαφορές είναι εντονότερες για τις ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές (52 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών ανησυχούν ιδιαίτερα έναντι 70 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω), τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη (53 % έναντι 64 %), την εξωτερική πολιτική επιρροή (49 % έναντι 60 %) και την εξάρτηση από τρίτες χώρες για την άμυνα (51 % έναντι 61 %). Τα πρότυπα αυτά καταδεικνύουν ένα σταδιακό αποτέλεσμα καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, με τους ηλικιωμένους

Ευρωπαίους να αντιλαμβάνονται τους κινδύνους για την ασφάλεια και την προστασία ως πιο σημαντικούς ή επικείμενους.

Η επίδραση της εκπαίδευσης στους αντιληπτούς κινδύνους για την ασφάλεια ποικίλλει ανάλογα με το θέμα. Οι ερωτηθέντες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο είναι πιθανότερο να ανησυχούν ιδιαίτερα για τις μεταναστευτικές ροές (72 % έναντι 56 % μεταξύ των ατόμων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο) και την τρομοκρατία (72 % έναντι 61 %). Σε άλλα ζητήματα, οι διαφορές είναι λιγότερο έντονες, αν και οι ερωτηθέντες με μέσο επίπεδο εκπαίδευσης τείνουν να αναφέρουν ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας σε πολλαπλά θέματα, γεγονός που υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση διαμορφώνει τόσο την επίγνωση των κινδύνων όσο και τις αντιλήψεις με σύνθετο τρόπο ανάλογα με το είδος της απειλής.

Οι αντιλήψεις για την ασφάλεια και την προστασία ποικίλλουν επίσης ανάλογα με τη στάση των ερωτηθέντων έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που αναδεικνύει τη σχέση μεταξύ ευρύτερων πολιτικών προοπτικών και αντιλήψεων για τους κινδύνους. Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιθανότερο να εκφράσουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας για τις φυσικές καταστροφές που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή, με το 70 % να αναφέρει ότι ανησυχεί ιδιαίτερα σε σύγκριση με το 59 % των ερωτηθέντων με αρνητική εικόνα για την ΕΕ. Αντιθέτως, όσοι απάντησαν με αρνητική εικόνα για την ΕΕ αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας για ζητήματα που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές ροές και την τρομοκρατία. Μεταξύ των ατόμων με αρνητική εικόνα, το 77 % ανησυχεί ιδιαίτερα για την ανεξέλεγκτη μετανάστευση, σε σύγκριση με το 60 % των ατόμων με θετική άποψη για την ΕΕ. Ομοίως, η ανησυχία για την τρομοκρατία είναι μεγαλύτερη μεταξύ εκείνων με αρνητική εικόνα (75% ανησυχούν ιδιαίτερα) από ό, τι μεταξύ εκείνων με θετική εικόνα (63%).

QA11 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. Σύνολο «ιδιαίτερα ανήσυχων» (7-10) (% - ΕΕ)

	Ενεργές συγκρούσεις και πόλεμοι κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Τρομοκρατία	Οι φυσικές καταστροφές επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή	Κυβερνοεπιθέσεις από τρίτες χώρες	Μη ελεγχόμενες μεταναστευτικές ροές	Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε τρίτες χώρες για τον ενεργειακό εφοδιασμό της	Μη επανδρωμένα αεροσκάφη από τρίτες χώρες που λειτουργούν πάνω ή κοντά σε χώρες της ΕΕ	Η ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε τρίτες χώρες για την άμυνά της	Χώρες εκτός ΕΕ που προσπαθούν να επηρεάσουν τις εκλογές ή την πολιτική στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ)
ΕΕ των 27	72	67	66	66	65	62	60	59	56
Φύλο									
Ανδρας	69	65	64	65	66	61	57	58	57
Γυναίκα	74	70	71	66	66	63	62	59	57
Ηλικία									
15-24	68	63	67	61	52	54	53	51	49
25-39	69	64	66	63	62	64	56	59	56
40-54	71	66	66	66	68	63	59	60	55
55+	75	72	69	67	70	62	64	61	60
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	70	72	65	60	72	58	58	55	53
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	73	69	67	68	69	65	63	61	59
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	72	61	68	65	56	62	57	58	56
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοαπασχολούμενοι	69	67	64	66	68	63	57	60	56
Διευθυντές	70	58	63	62	59	60	54	57	52
Άλλα λευκά περιλαίμια	71	65	66	67	64	65	61	60	58
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	69	71	66	65	71	64	59	60	57
Οικιακοί βοηθοί	78	73	71	69	73	68	67	62	62
Άνεργοι	69	69	68	67	63	63	57	56	56
Συνταξιούχος	75	73	69	67	71	62	64	60	60
Φοιτητές	70	62	70	59	48	53	52	50	50
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	71	68	68	63	67	62	60	60	57
Από καιρό σε καιρό	73	73	71	66	70	64	62	61	59
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	71	66	65	65	63	61	58	57	56
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	70	67	64	63	68	59	59	57	55
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	72	69	67	66	65	63	59	60	57
Μεγάλη πόλη	73	67	70	67	64	64	60	60	58
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	72	67	67	66	65	62	59	59	57
Καμία	72	73	68	58	72	58	61	56	56
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	73	63	70	67	60	62	60	59	57
Ουδέτερη	71	70	65	65	68	61	60	57	54
Αρνητική	71	75	59	64	77	65	57	60	58
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	73	65	70	67	61	63	61	58	57
Ένα κακό πράγμα	65	73	56	60	76	60	54	57	56
Ούτε καλό, ούτε κακό.	71	72	65	65	73	63	60	59	57

Επικοινωνία και ανησυχίες που σχετίζονται με την κοινωνία

Η παρούσα ενότητα αφορά τις ανησυχίες των Ευρωπαίων σχετικά με την επικοινωνία και τα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνία. Ενώ η προηγούμενη ενότητα έδειξε ότι οι εξωτερικές απειλές, όπως οι συγκρούσεις, η τρομοκρατία και οι κυβερνοεπιθέσεις, επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αντιλήψεις του κοινού, η παρούσα ενότητα διερευνά ανησυχίες σχετικά με τον τρόπο παραγωγής, διάδοσης και διακυβέρνησης των πληροφοριών στις σύγχρονες κοινωνίες. Οι ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές, ο αυξανόμενος ρόλος των ψηφιακών πλατφορμών και η αυξανόμενη κεντρικότητα της διαδικτυακής επικοινωνίας έχουν μεταμορφώσει ριζικά τη δημόσια σφαίρα. Ταυτόχρονα, η παραπληροφόρηση, η αλγοριθμική λήψη αποφάσεων, η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης και η ελευθερία της έκφρασης αποτελούν σημαντικά θέματα σήμερα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, η έρευνα διερεύνησε τον βαθμό στον οποίο οι Ευρωπαίοι αισθάνονται ανήσυχοι για μια σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με την επικοινωνία και την κοινωνία, χρησιμοποιώντας κλίμακα από το 1 έως το 10.

QA12 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. (EE27) (%)

Παραπληροφόρηση (ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες)

Ομιλία μίσους εντός και εκτός διαδικτύου

Ψεύτικο περιεχόμενο που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη (TN), όπως βίντεο ή ψευδείς πληροφορίες

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο

Απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου

Κοινωνική πόλωση (π.χ. αυξανόμενες διαιρέσεις μεταξύ ομάδων στην κοινωνία)

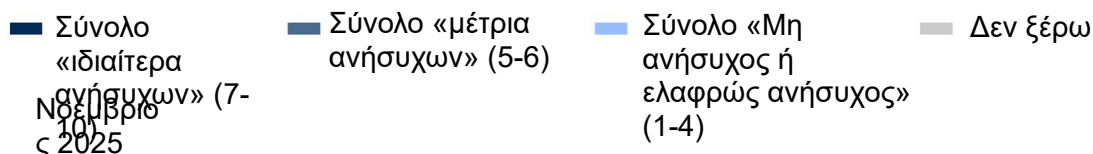
Ο έλεγχος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μερικές μεγάλες εταιρείες

Η ανεξαρτησία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ)

Έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο (π.χ. ποιο περιεχόμενο ή διαφημίσεις προβάλλονται και γιατί)

Σε επίπεδο ΕΕ, οι ανησυχίες σχετικά με την επικοινωνία και τα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνία είναι ευρέως διαδεδομένες, αν και η ένταση της ανησυχίας ποικίλλει κάπως ανάλογα με το

εξεταζόμενο ζήτημα. Συνολικά, η σαφής πλειονότητα των Ευρωπαίων αναφέρουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε όλα τα θέματα της έρευνας, υπογραμμίζοντας τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν πλέον οι πληροφορίες, οι ψηφιακές τεχνολογίες και η κοινωνική συνοχή στη διαμόρφωση των αντιλήψεων του κοινού.

Η μεγαλύτερη ανησυχία σχετίζεται με τη διάδοση της παραπληροφόρησης. Πάνω από τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (69%) αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, ενώ ένα επιπλέον 19% δηλώνει ότι ανησυχεί μέτρια. Αυτό καθιστά την παραπληροφόρηση το πιο ανησυχητικό από τα ζητήματα που δοκιμάζονται και αντικατοπτρίζει την ευρεία ανησυχία σχετικά με τον αντίκτυπο της στις δημοκρατικές διαδικασίες, την εμπιστοσύνη του κοινού και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Στενά συνδεδεμένη με την ανησυχία αυτή είναι η ανησυχία για τη ρητορική μίσους, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου. Περίπου τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων (68 %) δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για τη ρητορική μίσους, ενώ ένα επιπλέον 19 % αναφέρει μέτρια ανησυχία. Αυτό το υψηλό επίπεδο ανησυχίας υποδηλώνει ότι πολλοί πολίτες αντιλαμβάνονται τη ρητορική μίσους ως άμεση απειλή για την κοινωνική συνοχή και τον δημόσιο διάλογο με σεβασμό.

Το ψευδές περιεχόμενο που δημιουργείται από την τεχνητή νοημοσύνη, όπως τα βίντεο deepfake ή οι ψευδείς πληροφορίες που παράγονται από την τεχνητή νοημοσύνη, αποτελεί επίσης σημαντική πηγή ανησυχίας. Συνολικά, το 68% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ανησυχεί ιδιαίτερα και το 19% είναι μετρίως ανήσυχο. Τα ευρήματα αυτά καταδεικνύουν την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τις αναδυόμενες τεχνολογίες και τη δυνατότά τους να υπονομεύσουν περαιτέρω την εμπιστοσύνη στην πληροφόρηση και τα μέσα ενημέρωσης.

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο κατατάσσεται επίσης μεταξύ των κορυφαίων ανησυχιών. Περίπου τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων (68 %) αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για το ζήτημα αυτό, ενώ το 20 % είναι μετρίως ανήσυχο. Αυτό αναδεικνύει τους επίμονους φόβους σχετικά με την ιδιωτική ζωή, την κατάχρηση δεδομένων και την ικανότητα των ατόμων να διατηρούν τον έλεγχο των προσωπικών τους πληροφοριών σε ψηφιακά περιβάλλοντα.

Οι απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου προκαλούν επίσης σημαντική ανησυχία. Συνολικά, το 67% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ανησυχεί ιδιαίτερα, ενώ ένα επιπλέον 20% εκφράζει μέτρια ανησυχία. Αυτό υποδηλώνει ότι οι Ευρωπαίοι είναι ευαίσθητοι στους κινδύνους που αντιλαμβάνονται για τις θεμελιώδεις ελευθερίες, είτε απορρέουν από κανονιστικές ρυθμίσεις, πρακτικές πλατφόρμας είτε από ευρύτερες κοινωνικές πιέσεις.

Οι ανησυχίες σχετικά με την κοινωνική πόλωση είναι επίσης ευρέως διαδεδομένες. Σχεδόν τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (63%) αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για την αύξηση των διαιρέσεων μεταξύ των ομάδων στην κοινωνία και το 23% είναι μετρίως ανήσυχο. Τα αποτελέσματα αυτά υπογραμμίζουν τις ανησυχίες σχετικά με τον κοινωνικό κατακερματισμό και την αποδυνάμωση των κοινών αξιών.

Ο έλεγχος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από λίγες μεγάλες εταιρείες εγείρει επίσης σημαντικές ανησυχίες. Περίπου έξι στους δέκα ερωτηθέντες (63%) δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα, ενώ το 22% είναι μετρίως ανήσυχο. Αυτό δείχνει ανησυχία σχετικά με τη συγκέντρωση της αγοράς και τη δύναμη των μεγάλων πλατφορμών στον δημόσιο διάλογο.

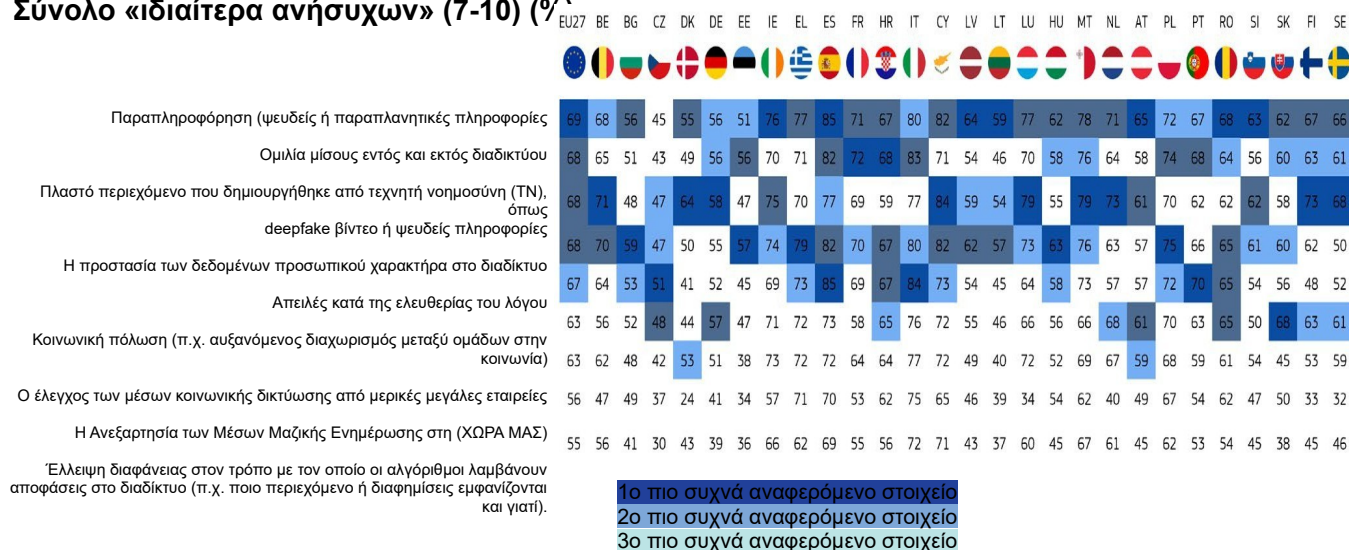
Αν και ελαφρώς χαμηλότερη από ό,τι για άλλα ζητήματα, η ανησυχία σχετικά με την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης στις χώρες των απαντησάντων παραμένει σημαντική. Περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους (56 %) αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα και ένα επιπλέον 25 % είναι μετρίως ανήσυχο. Αυτό δείχνει ότι τα ερωτήματα σχετικά με την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης εξακολουθούν να έχουν απήχηση σε ολόκληρη την Ένωση.

Τέλος, η έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο είναι το λιγότερο ανησυχητικό από τα ζητήματα που δοκιμάζονται, αν και η ανησυχία εξακολουθεί να είναι ευρέως διαδεδομένη. Συνολικά, το 55% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ανησυχεί ιδιαίτερα και το 26% είναι μετρίως ανήσυχο. Παρά τη χαμηλότερη κατάταξη, τα στοιχεία

αυτά υποδηλώνουν ότι η αδιαφανής αλγοριθμική λήψη αποφάσεων αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως σημαντικό ζήτημα.

Συνολικά, τα σταθερά υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε όλα αυτά τα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας ενισχύουν την εικόνα ενός κοινού που είναι βαθιά προσεκτικό στις προκλήσεις που θέτει το σύγχρονο περιβάλλον πληροφοριών. Αυτές οι ανησυχίες αντικατοπτρίζουν και συμπληρώνουν τις ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια που παρατηρήθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, υποδεικνύοντας μια ευρύτερη αντίληψη της ευπάθειας που καλύπτει τόσο τις φυσικές όσο και τις ψηφιακές διαστάσεις της σύγχρονης ζωής.

QA12 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.
Σύνολο «ιδιαίτερα ανήσυχων» (7-10) (%)

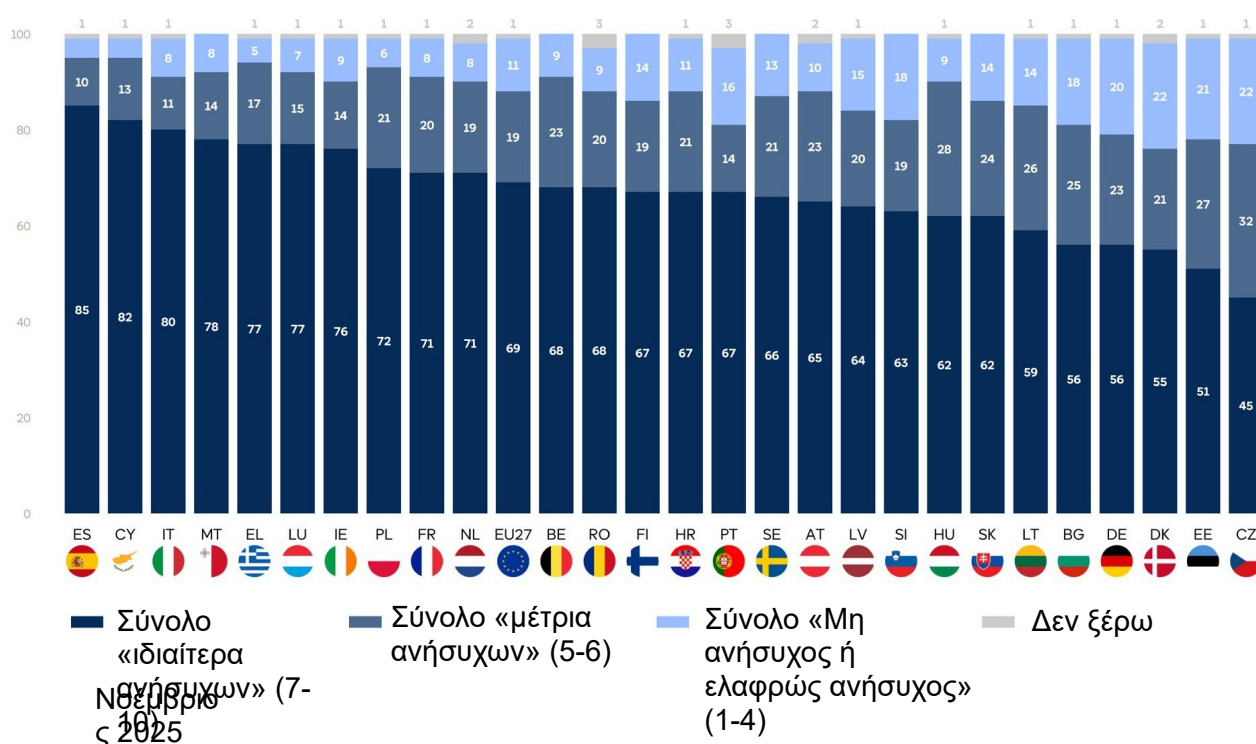
Μετά την εξέταση των συνολικών επιπέδων ανησυχίας σε επίπεδο ΕΕ, η παρούσα ενότητα εξετάζει πλέον λεπτομερέστερα τον τρόπο με τον οποίο οι ανησυχίες σχετικά με την επικοινωνία και τα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνία διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Ενώ τα υψηλά επίπεδα ανησυχίας είναι εμφανή σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση για όλα τα εξεταζόμενα ζητήματα, η ένταση της ανησυχίας διαφέρει σημαντικά από τη μία χώρα στην άλλη. Οι διακυμάνσεις αυτές ενδέχεται να αντικατοπτρίζουν διαφορετικά εθνικά πλαίσια, τοπία των μέσων ενημέρωσης, επίπεδα ψηφιοποίησης και πρόσφατες πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις, καθώς και αντικρουόμενες εμπειρίες με προκλήσεις όπως η παραπληροφόρηση, η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και οι βλάβες στο διαδίκτυο.

Πέρα από τις διαφορές σε συγκεκριμένα θέματα, η έρευνα δείχνει ότι ορισμένες χώρες αναφέρουν σταθερά υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας σε όλο το φάσμα των θεμάτων που σχετίζονται με την επικοινωνία και την κοινωνία, ενώ άλλες τείνουν να αναφέρουν χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας συνολικά. Η Ιταλία, η Ισπανία, η Κύπρος, η Μάλτα, η Ιρλανδία και η Ελλάδα εμφανίζονται τακτικά μεταξύ εκείνων με τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που εκφράζουν έντονη ανησυχία. Αντίθετα, η Τσεχία, η Δανία, η Εσθονία, η Λιθουανία, η Βουλγαρία και η Σλοβακία τείνουν να αναφέρουν χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας σε πολλαπλά ζητήματα, γεγονός που υποδηλώνει μια γενικά λιγότερο ανήσυχη αντίληψη της επικοινωνίας και των κοινωνικών κινδύνων. Τα πρότυπα αυτά υποδηλώνουν ότι το εθνικό πλαίσιο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της συνολικής αίσθησης ευπάθειας των Ευρωπαίων στο περιβάλλον πληροφοριών.

Οι ανησυχίες σχετικά με την παραπληροφόρηση είναι ευρέως διαδεδομένες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και η έντασή τους ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Η παραπληροφόρηση αναδεικνύεται ως το κορυφαίο ζήτημα επικοινωνίας και κοινωνίας σε επτά χώρες: Ισπανία (85 %), Ιρλανδία (76 %), Ρουμανία (68 %), Αυστρία (65 %), Λετονία (64 %), Σλοβενία (63 %) και Λιθουανία (59 %), όπου κατατάσσεται ως το πλέον ανησυχητικό από τα ζητήματα που εξετάστηκαν. Τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται συνολικά στην Ισπανία (85 %), την Κύπρο (82 %) και την Ιταλία (80 %), όπου περισσότεροι από οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Αντιθέτως, η ανησυχία για την παραπληροφόρηση είναι σημαντικά χαμηλότερη στην Τσεχία, το μόνο κράτος μέλος όπου λιγότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες ανησυχούν ιδιαίτερα (45 %). Χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται επίσης στην Εσθονία (51%) και τη Δανία (55%).

QA12.2 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

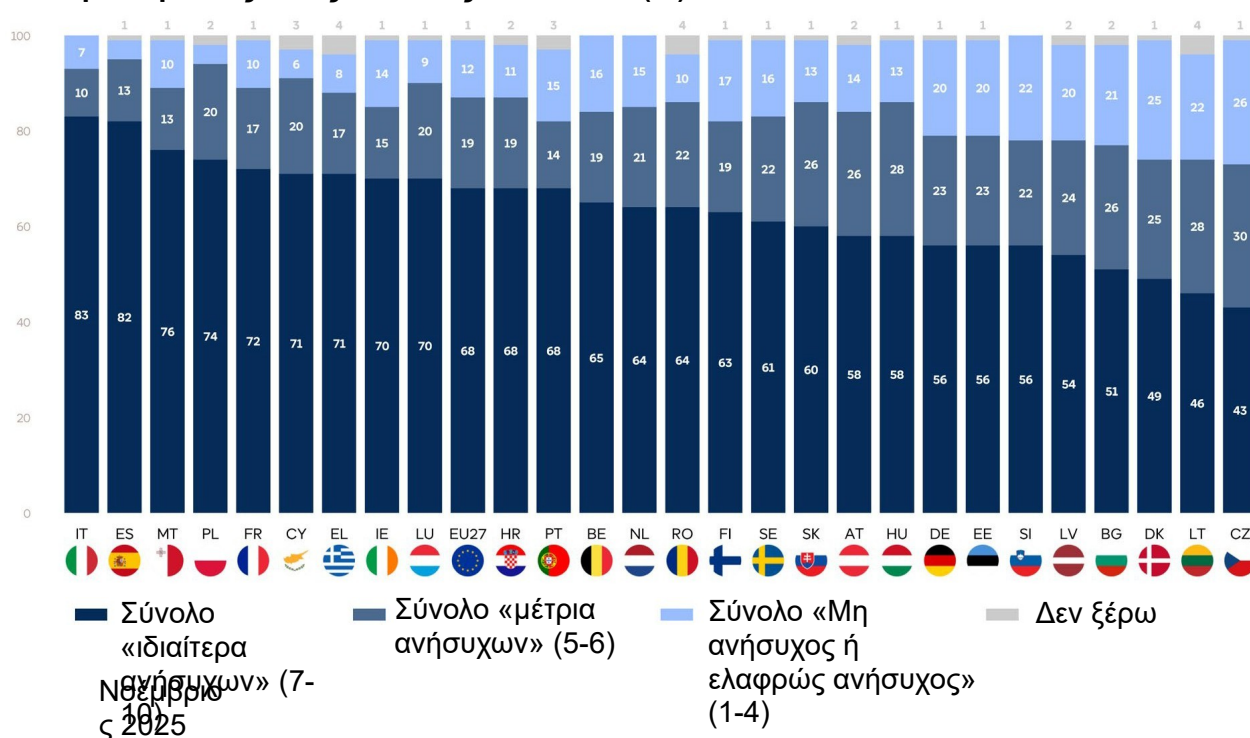
Παραπληροφόρηση (ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες) (%)

Η ανησυχία σχετικά με τη ρητορική μίσους, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, είναι ευρέως διαδεδομένη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και η έντασή της ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών. Η ρητορική μίσους αναδεικνύεται ως η κορυφαία ανησυχία σχετικά με την επικοινωνία και την κοινωνία σε δύο χώρες, τη Γαλλία (72%) και την Κροατία (68%), όπου κατατάσσεται στην πρώτη θέση μεταξύ των ζητημάτων που εξετάστηκαν. Τα ισχυρότερα επίπεδα ανησυχίας συνολικά παρατηρούνται στην Ιταλία (83 %), την Ισπανία (82 %) και τη Μάλτα (76 %). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 24 κράτη μέλη. Αντιθέτως, η ανησυχία είναι αισθητά χαμηλότερη στην Τσεχία (43 %), τη Λιθουανία (46 %) και τη Δανία (49 %), όπου λιγότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα.

QA12.4 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

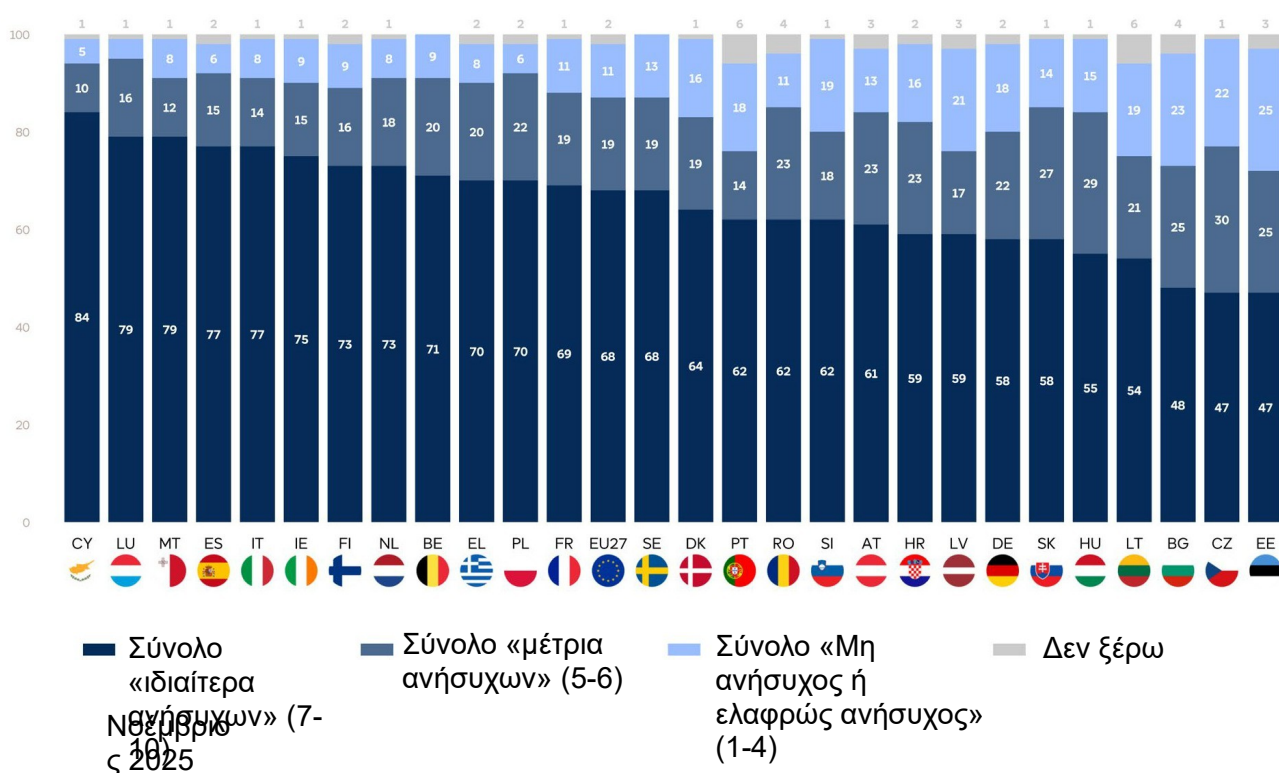
Ομιλία μίσους εντός και εκτός διαδικτύου (%)

Η ανησυχία σχετικά με το ψευδές περιεχόμενο που δημιουργείται από την τεχνητή νοημοσύνη, όπως τα βίντεο deepfake ή οι ψευδείς πληροφορίες που παράγονται από την ΤΝ, είναι ιδιαίτερα έντονη σε αρκετά κράτη μέλη και αναδεικνύεται ως το κορυφαίο ζήτημα επικοινωνίας και κοινωνίας σε εννέα χώρες: Κύπρος (84%), Λουξεμβούργο (79%), Μάλτα (79%), Φινλανδία (73%), Κάτω Χώρες (73%), Βέλγιο (71%), Σουηδία (68%), Δανία (64%) και Γερμανία (58%). Τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται συνολικά στην Κύπρο, το Λουξεμβούργο και τη Μάλτα, όπου περίπου οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες αναφέρουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 24 κράτη μέλη. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, η ανησυχία είναι σημαντικά χαμηλότερη στην Εσθονία και την Τσεχία (και οι δύο 47 %), καθώς και στη Βουλγαρία (48 %), όπου λιγότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας.

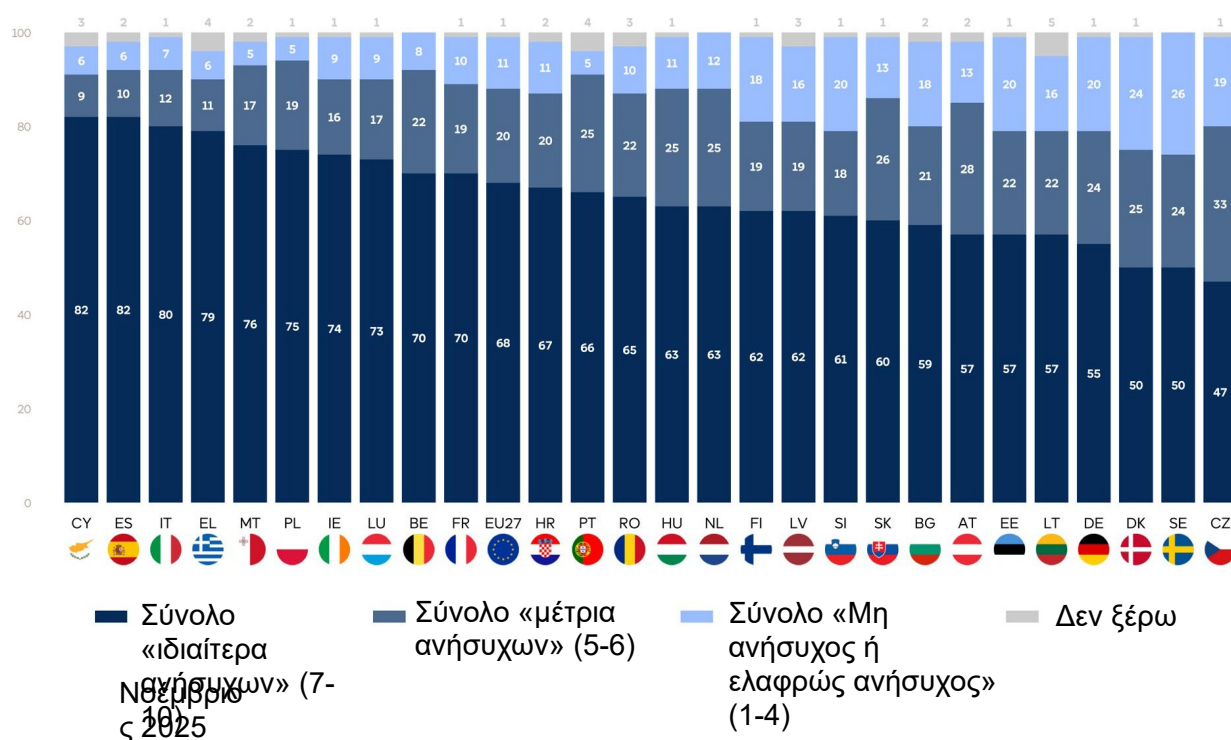
QA12.6 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

Ψευδές περιεχόμενο που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ), όπως βίντεο ή ψευδείς πληροφορίες (%)

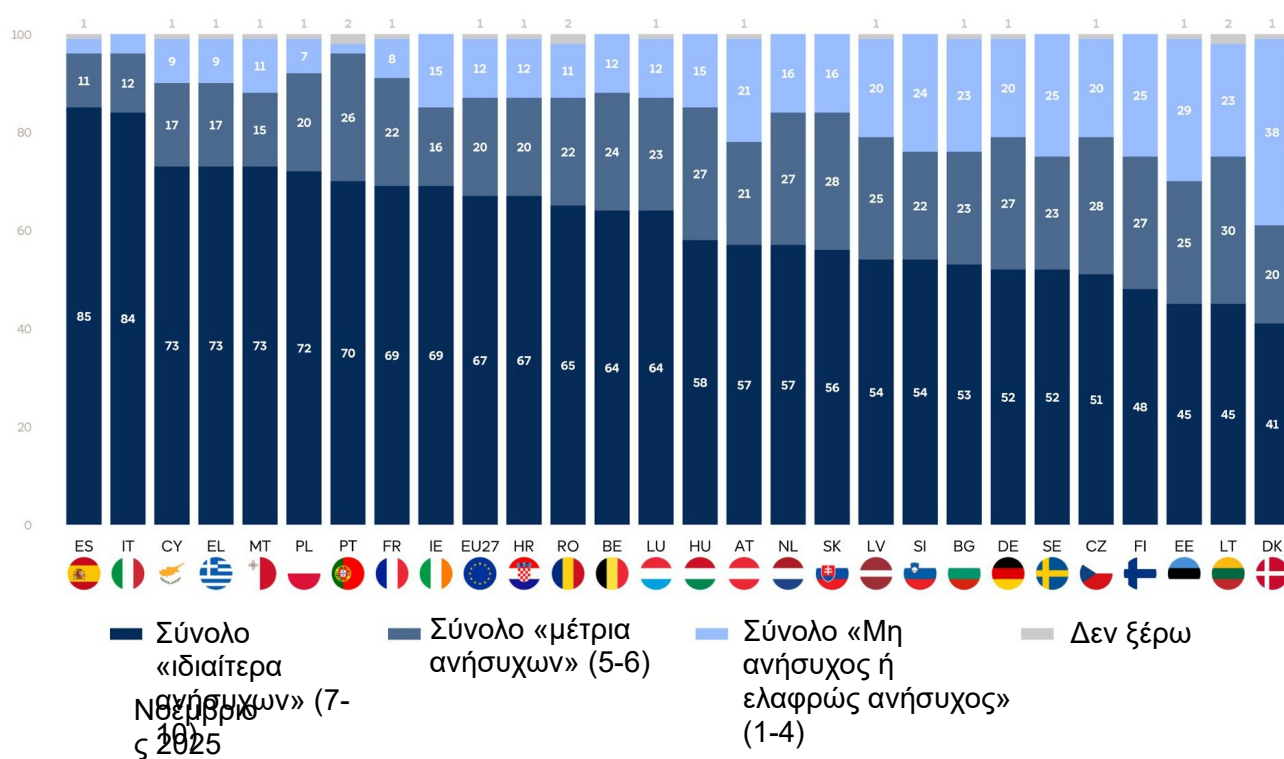
Η ανησυχία σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο είναι ευρέως διαδεδομένη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατατάσσεται ως το κορυφαίο ζήτημα επικοινωνίας και κοινωνίας σε πέντε κράτη μέλη: Ελλάδα (79%), Πολωνία (75%), Ουγγαρία (63%), Βουλγαρία (59%) και Εσθονία (57%). Τα υψηλότερα συνολικά επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται στην Κύπρο και την Ισπανία (82 % και στις δύο χώρες) και στην Ιταλία (80 %). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 26 κράτη μέλη. Τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται στην Τσεχία (47 %), τη Σουηδία (50 %) και τη Δανία (50 %).

QA12.8 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος. Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο (%)

Οι ανησυχίες σχετικά με τις απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, αλλά εξακολουθούν να κυριαρχούν σε αρκετές χώρες. Το ζήτημα αυτό αναδεικνύεται ως το σημαντικότερο ζήτημα επικοινωνίας και κοινωνικού ενδιαφέροντος σε τέσσερα κράτη μέλη: Ισπανία (85 %), Ιταλία (84 %), Πορτογαλία (70 %) και Τσεχία (51 %). Τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται συνολικά στην Ισπανία και την Ιταλία, όπου περισσότεροι από οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα. Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 23 κράτη μέλη. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, η ανησυχία είναι σημαντικά χαμηλότερη στη Δανία (41%) και στη Λιθουανία και την Εσθονία (και οι δύο 45%).

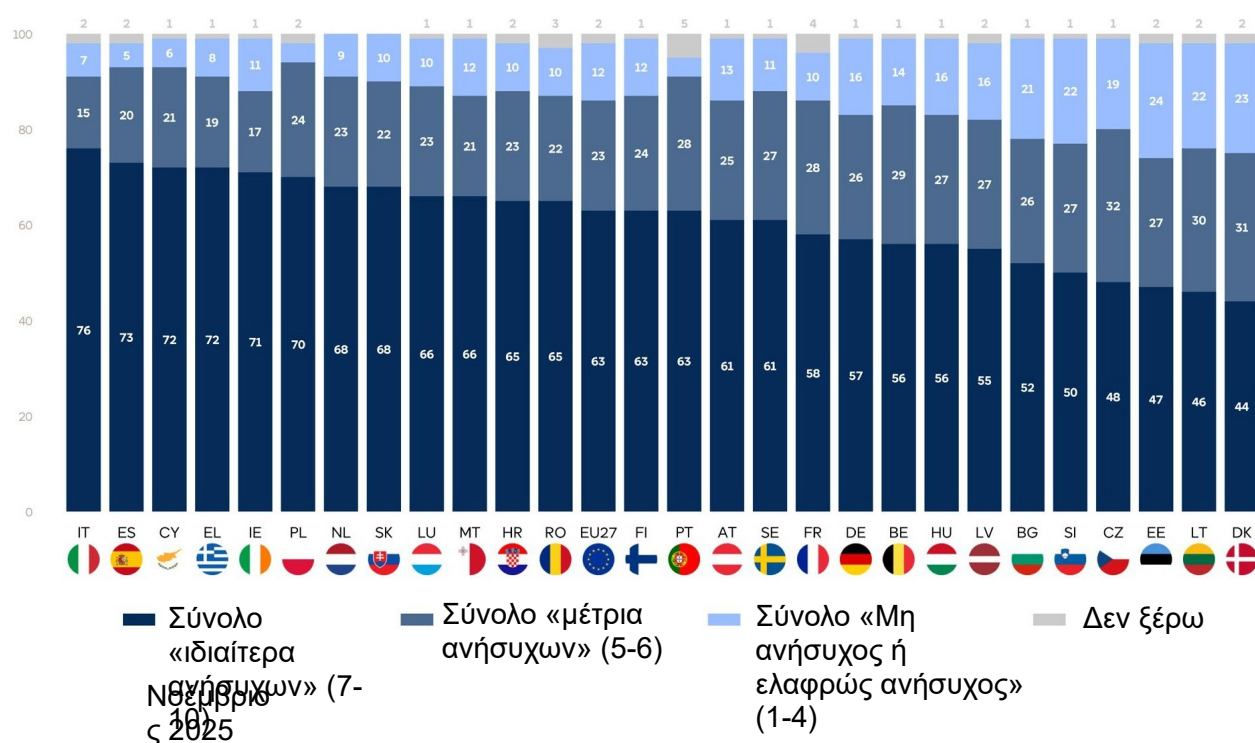
QA12.9 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.
Απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου (%)

Η ανησυχία για την κοινωνική πόλωση ή οι αυξανόμενες διαφορές μεταξύ ομάδων στην κοινωνία είναι ευρέως διαδεδομένες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και αναδεικνύεται ως η κορυφαία ανησυχία για την επικοινωνία και την κοινωνία σε ένα μόνο κράτος μέλος, τη Σλοβακία (68%). Τα υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται συνολικά στην Ιταλία (76%), την Ισπανία (73%) και την Κύπρο και την Ελλάδα (72% και στις δύο χώρες). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 23 κράτη μέλη. Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται στη Δανία (44%), τη Λιθουανία (46%) και την Εσθονία (47%).

QA12.5 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.

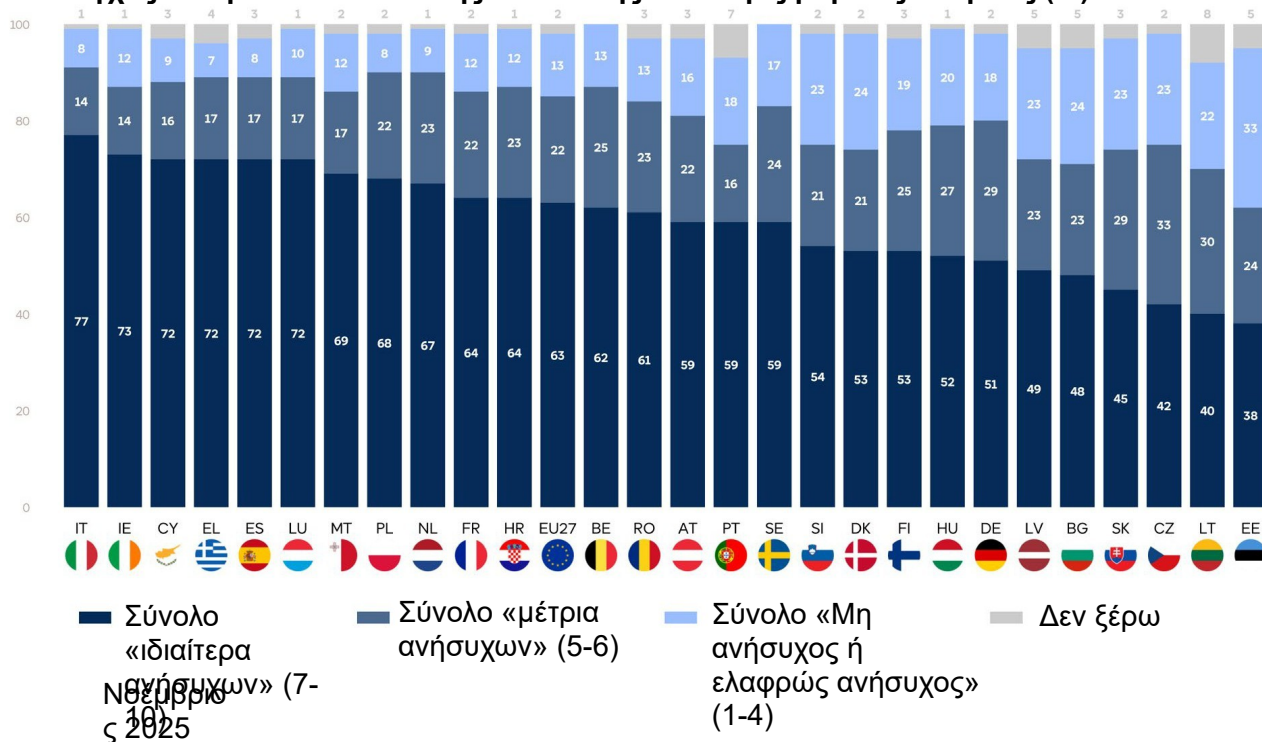
Κοινωνική πόλωση (π.χ. αυξανόμενος διαχωρισμός μεταξύ ομάδων στην κοινωνία) (%)

Ο έλεγχος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από λίγες μεγάλες εταιρείες αποτελεί σημαντική ανησυχία σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και τα επίπεδα ανησυχίας διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα για το ζήτημα αυτό εντοπίζονται στην Ιταλία (77%), την Ιρλανδία (73%) και την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ισπανία και το Λουξεμβούργο (72%). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν εκφράζουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας σε 21 κράτη μέλη. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας καταγράφονται στην Εσθονία (38 %), τη Λιθουανία (40 %) και την Τσεχία (42 %).

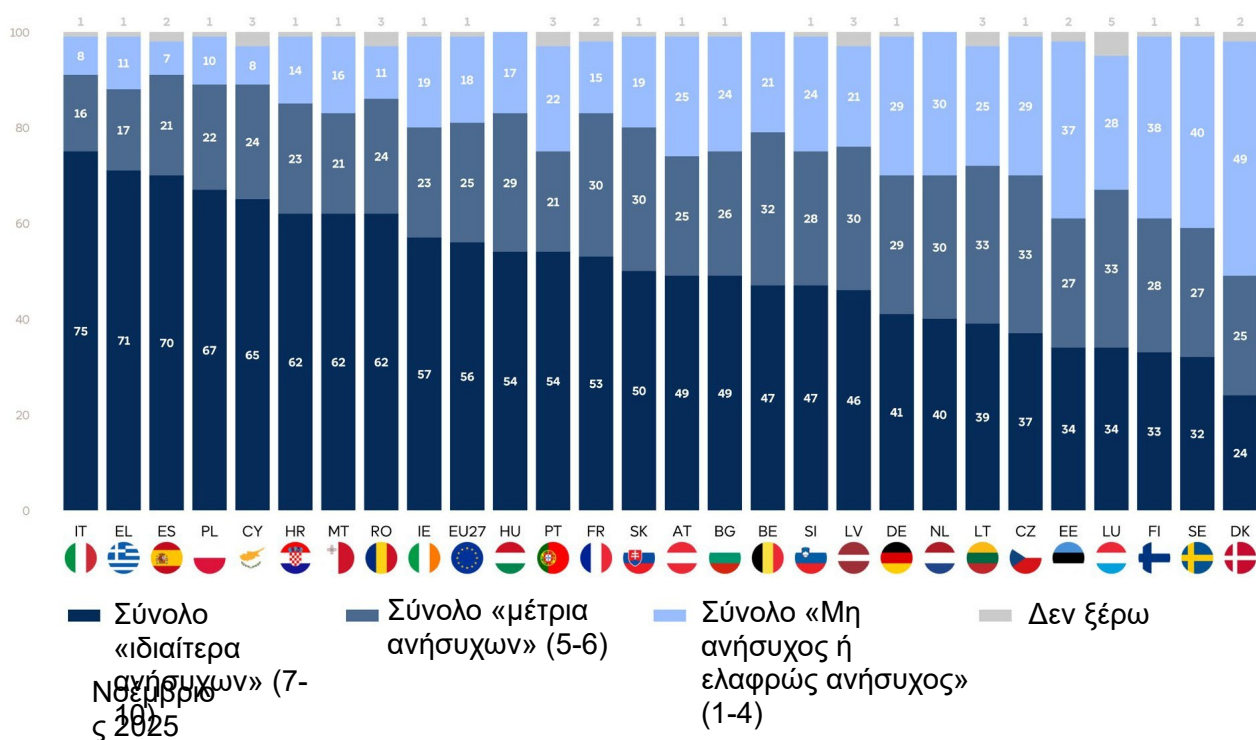
QA12.7 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

Ο έλεγχος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από λίγες μεγάλες εταιρείες (%)

Οι ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα για το ζήτημα αυτό εντοπίζονται στην Ιταλία (75%), την Ελλάδα (71%) και την Ισπανία (70%). Συνολικά, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης σε 13 χώρες. Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται στη Δανία (24%), τη Σουηδία (32%) και τη Φινλανδία (33%).

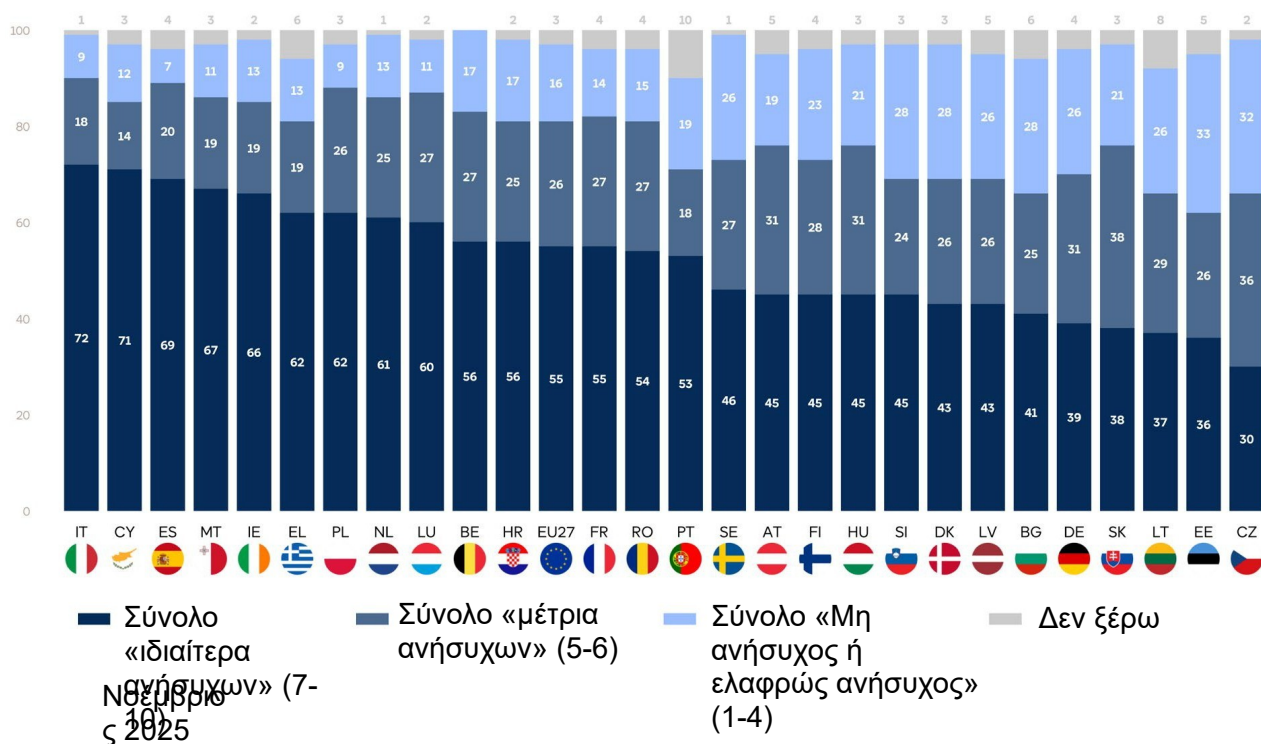
QA12.3 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι.
Η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (%)

Τέλος, οι ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά των ερωτηθέντων που ανησυχούν ιδιαίτερα για το ζήτημα αυτό εντοπίζονται στην Ιταλία (72%), την Κύπρο (71%) και την Ισπανία (69%). Συνολικά, περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για το ζήτημα αυτό σε 14 χώρες. Αντιθέτως, τα χαμηλότερα επίπεδα ανησυχίας παρατηρούνται στην Τσεχία (30 %), την Εσθονία (36 %) και τη Λιθουανία (37 %).

QA12.1 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος.

Έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο (π.χ. ποιο περιεχόμενο ή διαφημίσεις εμφανίζονται και γιατί) (%)

Οι ανησυχίες σχετικά με την επικοινωνία και τα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνία ποικίλλουν μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων.

Οι διαφορές μεταξύ των φύλων είναι περιορισμένες, με το πιο αξιοσημείωτο χάσμα να παρατηρείται όσον αφορά τη ρητορική μίσους εντός και εκτός διαδικτύου. Οι γυναίκες είναι πιο πιθανό από τους άνδρες να ανησυχούν ιδιαίτερα για αυτό το ζήτημα (71% έναντι 64%), γεγονός που υποδηλώνει ότι οι γυναίκες μπορεί να αντιλαμβάνονται τη ρητορική μίσους ως πιο άμεση ή προσωπική ανησυχία.

Στην περίπτωση της ηλικίας, οι νεότεροι ερωτηθέντες (ηλικίας 15-24 ετών) είναι σταθερά λιγότερο πιθανό να ανησυχούν ιδιαίτερα για ορισμένα ζητήματα. Ειδικότερα, εκφράζουν μικρότερη ανησυχία για την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης (48 % ανησυχούν ιδιαίτερα) σε σύγκριση με τους ερωτηθέντες ηλικίας 40 ετών και άνω (57 %). Οι ερωτηθέντες στις ομάδες μέσης ηλικίας (25-54 ετών) είναι πιθανότερο από ό,τι η νεότερη ομάδα να ανησυχούν ιδιαίτερα για την έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο (56 % έναντι 50 %), ενώ οι ερωτηθέντες μεγαλύτερης ηλικίας (40+) αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας για τη ρητορική μίσους από ό,τι οι νέοι (69 % έναντι 64 %). Αυτά τα μοτίβα υποδηλώνουν ότι οι αντιλήψεις για τους κινδύνους που σχετίζονται με την επικοινωνία αυξάνονται με την ηλικία, αν και τα αποτελέσματα ποικίλλουν ανάλογα με το συγκεκριμένο θέμα.

Οι ερωτηθέντες με μεσαίο ή υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι σταθερά πιο πιθανό να αναφέρουν ότι ανησυχούν ιδιαίτερα για όλα τα θέματα σε αυτόν τον τομέα από ό,τι εκείνοι με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Οι διαφορές αυτές υποδηλώνουν ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί να συνδέεται με μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κοινωνικούς και τεχνολογικούς κινδύνους ή με ισχυρότερη αίσθηση προσωπικής και συλλογικής ευπάθειας σε αυτούς τους τομείς.

Ορισμένες αντιλήψεις σχετικά με την επικοινωνία και τα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνία ποικίλλουν επίσης ανάλογα με τη στάση των ερωτηθέντων έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ερωτηθέντες με αρνητική εικόνα της ΕΕ είναι πιθανότερο να εκφράσουν υψηλά επίπεδα ανησυχίας για ορισμένα ζητήματα: την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, όπου το 67 % δηλώνει ότι ανησυχεί ιδιαίτερα σε σύγκριση με το 52 % όσων έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ· απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου (75 % έναντι 64 %)· και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο (73 % έναντι 65 %). Τα ευρήματα αυτά μπορεί να υποδηλώνουν ότι οι ερωτηθέντες που έχουν αρνητική εικόνα της ΕΕ τείνουν επίσης να έχουν λιγότερη εμπιστοσύνη σε άλλα θεσμικά όργανα, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης, και ανησυχούν περισσότερο για τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζονται πραγματικά οι ελευθερίες και τα δικαιώματά τους.

QA12 Και πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα θέματα επικοινωνίας και κοινωνίας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχοι. Σύνολο «ιδιαίτερα ανήσυχων» (7-10) (% - ΕΕ)

	Παραπληρ οφόρηση (ψευδείς ή παραπληνη τικές πληροφορι ες)	Ομιλία μίσους εντός και εκτός διαδικτύου	Ψεύτικο περιεχόμενο που δημιουργήθηκε από τεχνητή νοημοσύνη (TN), όπως βίντεο ή ψευδείς πληροφορίες	Η προστασία των δεδομένων προσωπικο ύ χαρακτήρα στο διαδίκτυο	Απειλές κατά της ελευθερίας του λόγου	Ο έλεγχος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μερικές μεγάλες εταιρείες	Κοινωνική πόλωση (π.χ. αυξανόμενες διαίρεσεις μεταξύ ομάδων στην κοινωνία)	Η ανεξαρτ ησία των μέσων μαζικής ενημέρω σης στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ)	Έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο οι αλγόριθμοι λαμβάνουν αποφάσεις στο διαδίκτυο (π.χ. ποιο περιεχόμενο ή διαφημίσεις εμφανίζονται και γιατί)
ΕΕ των 27	69	68	68	68	67	63	63	56	55
Φύλο									
Άνδρας	68	64	66	68	66	63	63	55	54
Γυναίκα	70	71	68	68	68	62	65	55	55
Ηλικία									
15-24	67	64	67	66	63	60	60	48	50
25-39	70	67	68	69	67	63	64	55	56
40-54	69	69	67	70	67	63	65	57	56
55+	70	69	67	66	67	62	64	57	54
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	65	64	62	61	65	56	56	51	47
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	70	69	69	71	69	64	67	59	57
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	73	71	69	68	65	66	67	53	58
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοαπασχολούμενοι	70	67	68	70	66	64	62	60	55
Διευθυντές	67	65	65	65	64	62	63	51	52
Άλλα λευκά περιλαίμια	70	68	67	69	67	65	66	58	57
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	69	69	67	71	69	63	65	58	57
Οικιακοί βοηθοί	71	71	71	75	70	62	64	61	59
Άνεργοι	73	71	72	71	71	70	64	56	60
Συνταξιούχος	70	70	66	65	66	60	64	54	52
Φοιτητές	67	63	67	64	62	62	61	45	50
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	73	68	67	70	71	65	65	62	57
Από καιρό σε καιρό	71	71	66	71	71	65	65	60	57
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	68	67	67	66	65	61	64	53	53
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	68	65	65	65	66	59	59	54	53
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	69	69	68	67	67	63	65	57	55
Μεγάλη πόλη	72	70	69	70	68	66	67	54	57
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	70	69	68	69	67	64	64	56	56
Καμία	65	62	57	55	62	50	59	51	44
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	70	69	67	65	64	63	65	52	55
Ουδέτερη	67	67	66	68	67	60	61	56	54
Αρνητική	74	67	68	73	75	67	66	67	57
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	71	69	68	66	65	62	65	51	55
Ένα κακό πράγμα	67	64	66	68	73	64	62	67	53
Ούτε καλό, ούτε κακό.	69	67	66	71	70	63	62	62	54

3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

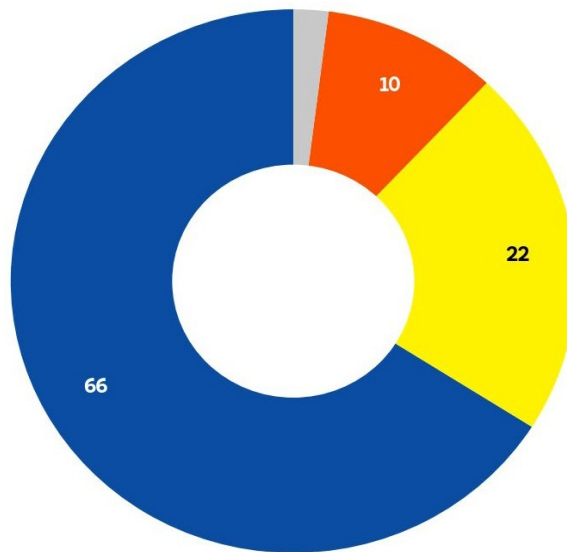
Το παρόν κεφάλαιο διερευνά τις απόψεις των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προστασία των πολιτών της, στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και στην ενίσχυση της θέσης της στον κόσμο. Επισημαίνει την ευρεία δημόσια στήριξη για έναν πιο εξέχοντα ρόλο της ΕΕ στην προστασία από κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια, με ισχυρές προσδοκίες για ενότητα μεταξύ των κρατών μελών, πιο δυναμική διεθνή φωνή και αυξημένους πόρους για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Οι πολίτες προσδιορίζουν επίσης βασικούς τομείς προτεραιότητας για τη στρατηγική εστίαση της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της άμυνας και της ασφάλειας, της οικονομικής ανταγωνιστικότητας, της ενεργειακής ανεξαρτησίας, της εκπαίδευσης και της έρευνας. Συνολικά, οι αντιλήψεις για τον προστατευτικό ρόλο της ΕΕ και την παγκόσμια επιρροή συνδέονται στενά με τη στάση απέναντι στην ένταξη στην ΕΕ, με την πλειονότητα να θεωρεί ότι αποτελεί πηγή διαβεβαίωσης σε έναν αβέβαιο κόσμο, αν και υπάρχουν αποκλίσεις μεταξύ των χωρών, των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων και των επιπέδων στήριξης της ΕΕ.

Ο ρόλος της ΕΕ στην προστασία των πολιτών της ΕΕ

Σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από αυξημένες διεθνείς εντάσεις, γεωπολιτική αστάθεια και εξελισσόμενες απειλές κατά της ασφάλειας, οι προσδοκίες σχετικά με τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προστασία των πολιτών της έχουν αποκτήσει νέα προβολή. Στο πλαίσιο αυτό, οι ερωτηθέντες ερωτήθηκαν αν πιστεύουν ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προστασία των Ευρωπαίων πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια θα πρέπει να καταστεί πιο σημαντικός, να παραμείνει ο ίδιος ή να καταστεί λιγότερο σημαντικός στο μέλλον.

Τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια θα πρέπει να καταστεί πιο σημαντικός στο μέλλον (66%). Περίπου το ένα πέμπτο (22%) του πληθυσμού δηλώνει ότι ο ρόλος αυτός θα πρέπει να παραμείνει ο ίδιος και ένα στα δέκα (10%) ότι ο ρόλος αυτός θα πρέπει να καταστεί λιγότερο σημαντικός. Τα ποσοστά αυτά έχουν αλλάξει ελάχιστα από τον Μάιο του 2025, γεγονός που δείχνει ότι οι προσδοκίες του κοινού όσον αφορά τον προστατευτικό ρόλο της ΕΕ εξακολουθούν να είναι ισχυρές.

QA6 Θα λέγατε ότι: Στο μέλλον, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια θα πρέπει ... (ΕΕ27) (%)

...γίνε πιο σημαντικός ▼ 2

...μείνε το ίδιο ▲ 3

Γίνε λιγότερο σημαντικός ▼ 1

Δεν γνωρίζω =

...γίνε πιο σημαντικός

Μείνετε το ίδιο

Γίνε λιγότερο σημαντικός

Δεν γνωρίζω

▲ ▼ (Νοέμβριος 2025 - Μάιος

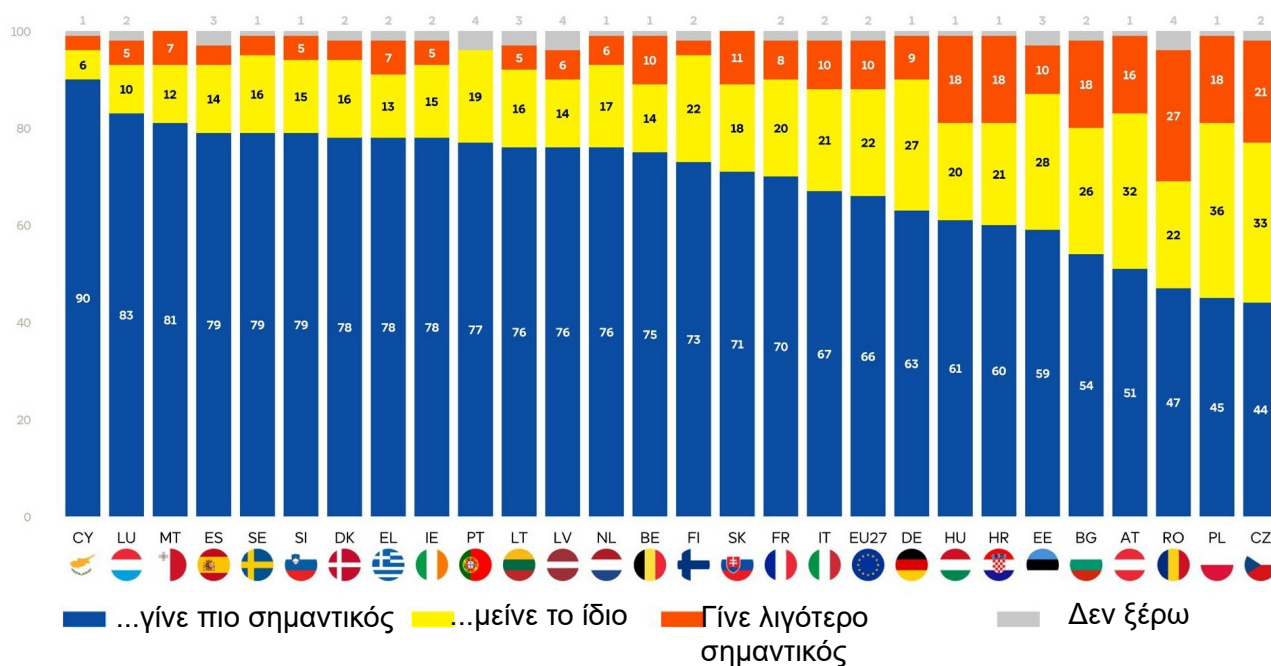
2025)

Νοέμβριος

2025

Σε όλα τα κράτη μέλη, η σχετική πλειοψηφία όσων απάντησαν πιστεύει ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των ευρωπαίων πολιτών θα πρέπει να καταστεί πιο σημαντικός στο μέλλον. Την άποψη αυτή συμμερίζονται περισσότεροι από τους μισούς απαντήσαντες σε 24 κράτη μέλη και περισσότερα από τα δύο τρίτα των απαντησάντων σε 18 κράτη μέλη. Τουλάχιστον οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες συμμερίζονται την άποψη αυτή σε τρεις χώρες: Κύπρος (90 %), Λουξεμβούργο (83 %) και Μάλτα (81 %). Στο άλλο άκρο της κλίμακας, η Τσεχία (44 %), η Πολωνία (45 %) και η Ρουμανία (47 %) παραμένουν οι χώρες με τους λιγότερους ερωτηθέντες που πιστεύουν ότι ο ρόλος της ΕΕ θα πρέπει να καταστεί σημαντικότερος εν προκειμένω.

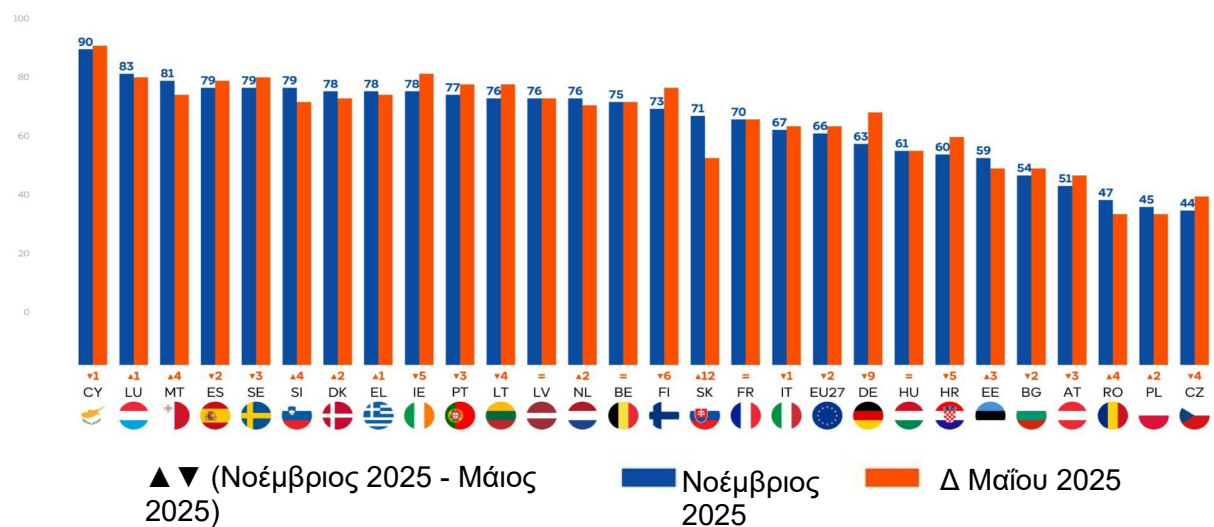
QA6 Θα λέγατε ότι: Στο μέλλον, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των ευρωπαίων πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια θα πρέπει ... (%)

Νοέμβριος
2025

Στις περισσότερες χώρες, το ποσοστό των ερωτηθέντων που πιστεύουν ότι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών θα πρέπει να καταστεί πιο σημαντικός στο μέλλον έχει αλλάξει ελάχιστα από τον Μάιο του 2025. Το κράτος μέλος στο οποίο το ποσοστό αυτό έχει αυξηθεί σημαντικά είναι η Σλοβακία (71%, +12 ποσοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, σημαντικές μειώσεις παρατηρούνται σε περιορισμένο αριθμό χωρών, κυρίως στη Γερμανία (63%, -9 ποσοστιαίες μονάδες), ακολουθούμενη από τη Φινλανδία (73%, -6 ποσοστιαίες μονάδες), την Ιρλανδία (78%, -5 ποσοστιαίες μονάδες) και την Κροατία (60%, -5 ποσοστιαίες μονάδες).

QA6 Θα λέγατε ότι: Στο μέλλον, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια θα πρέπει ... να γίνει πιο σημαντικός (ΕΕ των 27) (%)

Οι προσδοκίες όσον αφορά τον ισχυρότερο ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προστασία των πολιτών της από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια είναι ευρέως διαδεδομένες μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων, αν και παρατηρούνται ορισμένες διαφορές ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τη στάση των ερωτηθέντων.

Όσον αφορά το φύλο, οι προσδοκίες είναι πανομοιότυπες. Τα δύο τρίτα τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών (66 % σε κάθε ομάδα) πιστεύουν ότι ο ρόλος της ΕΕ στον τομέα αυτό θα πρέπει να καταστεί πιο σημαντικός στο μέλλον, γεγονός που υποδηλώνει ότι το φύλο δεν επηρεάζει τις προσδοκίες σχετικά με τον προστατευτικό ρόλο της Ένωσης.

Οι διαφορές που σχετίζονται με την ηλικία είναι περιορισμένες, αλλά οι προσδοκίες είναι κάπως ισχυρότερες μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων. Επτά στους δέκα ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών (70 %) αναμένουν ότι ο ρόλος της ΕΕ στην προστασία των πολιτών θα καταστεί σημαντικότερος στο μέλλον, σε σύγκριση με περίπου τα δύο τρίτα μεταξύ των ατόμων ηλικίας 25-54 ετών (66 %) και των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω (65 %). Ενώ οι προσδοκίες είναι υψηλές σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, αυτό το μοτίβο δείχνει μια ελαφρώς υψηλότερη ζήτηση για ισχυρότερο ρόλο της ΕΕ μεταξύ των νεότερων Ευρωπαίων.

Πιο έντονες διαφορές προκύπτουν ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης. Οι ερωτηθέντες με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα πιθανό να αναμένουν ότι ο ρόλος της ΕΕ στην προστασία των πολιτών θα καταστεί σημαντικότερος (74 %), σε σύγκριση με εκείνους με μεσαίο επίπεδο (64 %) και χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (61 %). Η διαβάθμιση αυτή υποδηλώνει ότι το υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο συνδέεται με ισχυρότερη δημόσια ζήτηση για ενισχυμένο ρόλο της ΕΕ στην αντιμετώπιση παγκόσμιων κρίσεων και κινδύνων για την ασφάλεια.

Οι οικονομικές συνθήκες διαμορφώνουν κάπως τις προσδοκίες. Οι ερωτηθέντες που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών είναι ελαφρώς πιο πιθανό να εκφράσουν προσδοκίες για ισχυρότερο προστατευτικό ρόλο της ΕΕ (68%) από εκείνους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς (62%) ή τις περισσότερες φορές (63%).

Οι παράγοντες συμπεριφοράς είναι από τους ισχυρότερους διαφοροποιητές. Η μεγάλη πλειονότητα όσων απάντησαν με θετική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένουν ότι ο ρόλος της στην προστασία των πολιτών θα καταστεί σημαντικότερος (78%), σε σύγκριση με λιγότερους από τους μισούς που έχουν αρνητική εικόνα για την ΕΕ (48%).

Ομοίως, οι ερωτηθέντες που είναι αισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ εκφράζουν σημαντικά υψηλότερες προσδοκίες για ισχυρότερο προστατευτικό ρόλο (73%) από εκείνους που είναι απαισιόδοξοι (56%).

Τέλος, οι προσδοκίες συνδέονται στενά με τις αντιλήψεις για την ένταξη στην ΕΕ. Σχεδόν οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες που δηλώνουν ότι η προσχώρηση στην ΕΕ είναι θετική προσδοκούν ότι ο ρόλος της Ένωσης στην προστασία των πολιτών θα καταστεί σημαντικότερος (79 %). Αντίθετα, οι προσδοκίες είναι σημαντικά χαμηλότερες μεταξύ εκείνων που θεωρούν την ένταξη στην ΕΕ ως κάτι κακό (36%). Η αντίθεση αυτή αναδεικνύει την ισχυρή σύνδεση μεταξύ της εκτιμώμενης αξίας της προσχώρησης στην ΕΕ και του δημόσιου αιτήματος για ισχυρότερο ρόλο της ΕΕ στην προστασία των πολιτών σε ένα ολοένα και πιο αβέβαιο παγκόσμιο περιβάλλον.

QA6 Θα λέγατε ότι: Στο μέλλον, ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις και κινδύνους για την ασφάλεια θα πρέπει να ... (% - ΕΕ)				
	...γίνε πιο σημαντικός	Γίνε λιγότερο σημαντικός	...μείνε το ίδιο	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	66	10	22	2
Φύλο				
Ανδρας	66	11	22	1
Γυναίκα	66	9	23	2
Ηλικία				
15-24	70	7	21	2
25-39	66	11	22	1
40-54	66	11	22	1
55+	65	10	22	3
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	61	11	24	4
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	64	11	24	1
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	74	7	18	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	69	12	18	1
Διευθυντές	71	7	21	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	67	10	22	1
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	63	12	24	1
Οικιακοί βοηθοί	62	14	21	3
Άνεργοι	65	12	21	2
Συνταξιούχος	65	9	23	3
Φοιτητές	71	5	22	2
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	63	15	19	3
Από καιρό σε καιρό	62	14	22	2
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	68	8	22	2
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	62	11	24	3
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	67	11	21	1
Μεγάλη πόλη	69	7	22	2
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	67	10	22	1
Καμία	58	11	26	5
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	78	4	17	1
Ουδέτερη	57	10	30	3
Αρνητική	48	28	21	3
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Ένα καλό πράγμα	79	3	17	1
Ένα κακό πράγμα	36	41	20	3
Ούτε καλό, ούτε κακό.	48	13	36	3

Αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται όλο και περισσότερο αντιμέτωπη με προκλήσεις που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Στο πλαίσιο αυτό, οι ερωτηθέντες ερωτήθηκαν σε ποιο βαθμό συμφωνούν ή διαφωνούν με μια σειρά δηλώσεων που αξιολογούν την ανάγκη για μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, ισχυρότερη φωνή της ΕΕ σε διεθνές επίπεδο και αυξημένα μέσα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των σημερινών παγκόσμιων προκλήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε επίπεδο ΕΕ, υπάρχει πολύ ευρεία συμφωνία ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να δράσει πιο συλλογικά και αποφασιστικά για την αντιμετώπιση των σημερινών παγκόσμιων προκλήσεων. Σχεδόν εννέα στους δέκα ερωτηθέντες (89 %) συμφωνούν ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις, ποσοστό που παραμένει πολύ υψηλό και έχει παραμείνει σε γενικές γραμμές σταθερό από τον Μάιο του 2025 (-1 εκατοστιαία μονάδα). Παρομοίως, η μεγάλη πλειοψηφία συμφωνεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο (86%, νέο στοιχείο).

Μολονότι εξακολουθεί να υποστηρίζεται από σαφή πλειοψηφία, η συμφωνία είναι κάπως χαμηλότερη όσον αφορά τους πόρους που διαθέτει η ΕΕ. Σχεδόν τα τρία τέταρτα των ερωτηθέντων (73%) συμφωνούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις. Αυτό αντιπροσωπεύει ελαφρά μείωση από τον Μάιο του 2025 (-4 εκατοστιαίες μονάδες).

QA7 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; (ΕΕ27) (%)

Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο

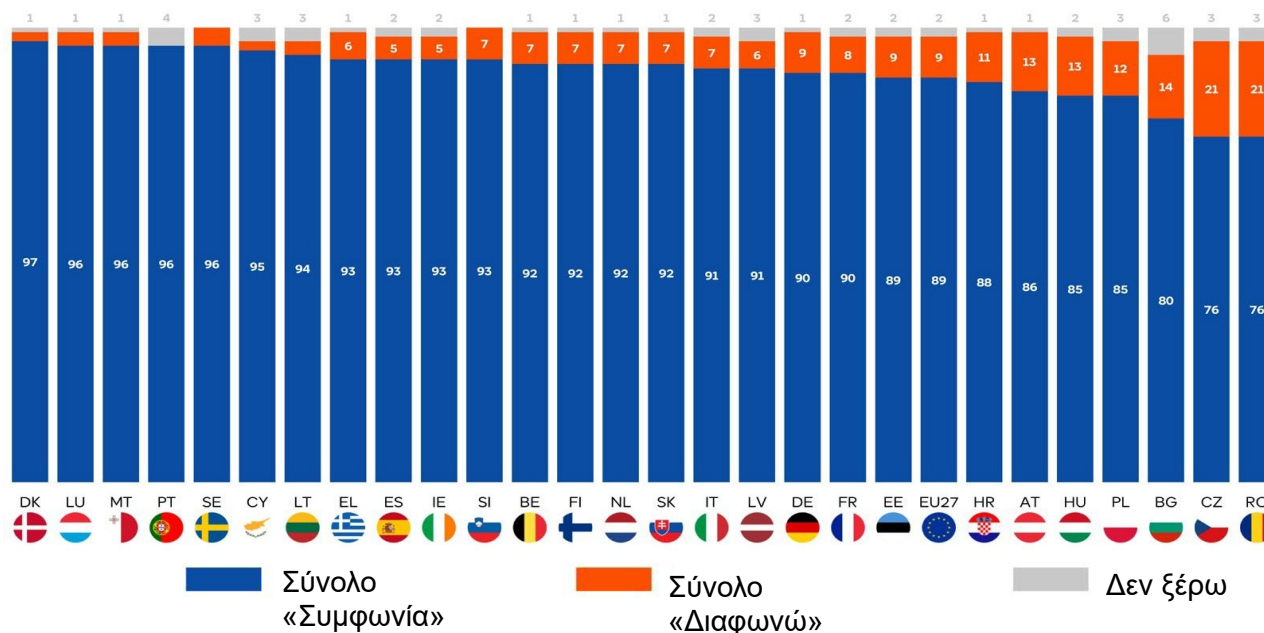

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις

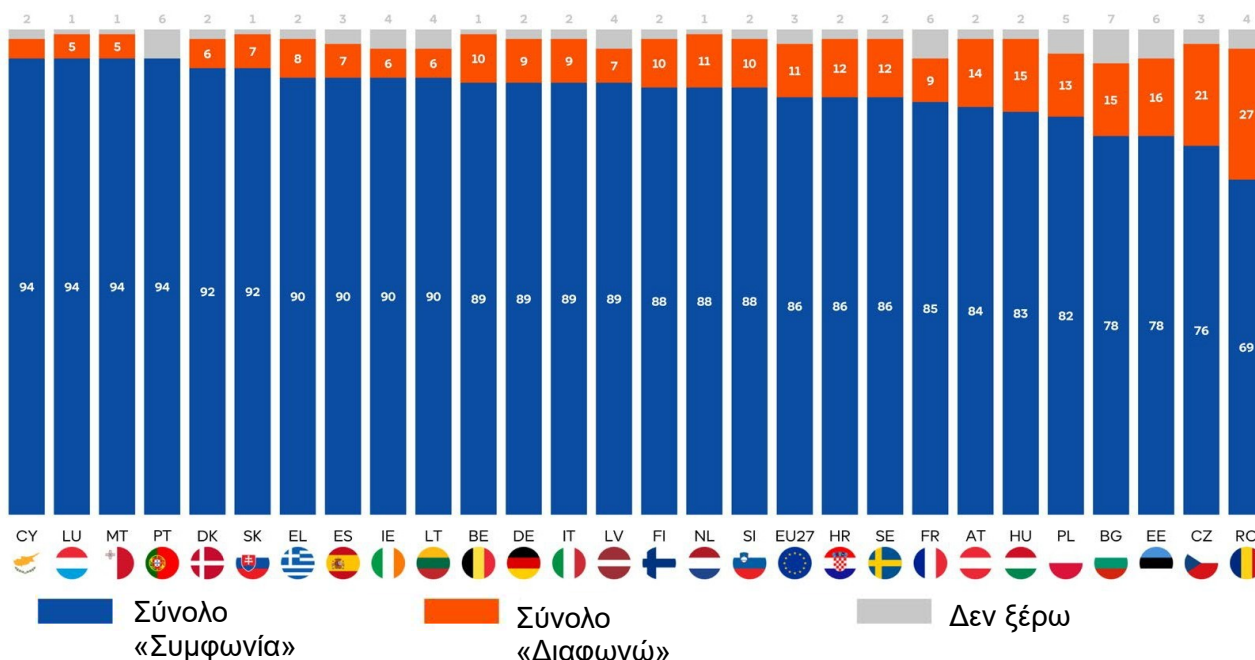
Υπάρχει ευρεία συμφωνία σε ολόκληρη την Ένωση ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις. Σε όλα τα κράτη μέλη, πάνω από τα τρία τέταρτα όσων απάντησαν συμφωνούν με τη δήλωση αυτή, υπογραμμίζοντας μια ισχυρή και κοινή αντίληψη της ανάγκης για μεγαλύτερη ενότητα σε επίπεδο ΕΕ. Οι περισσότερες χώρες δείχνουν εξαιρετικά ισχυρή υποστήριξη, με τουλάχιστον εννέα στους δέκα απαντήσαντες να συμφωνούν σε 19 κράτη μέλη. Τα υψηλότερα επίπεδα συμφωνιών καταγράφονται στη Δανία (97%), ακολουθούμενη από το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα, την Πορτογαλία και τη Σουηδία (96% σε καθεμία). Στο άλλο άκρο της κλίμακας, η συμφωνία παραμένει υψηλή, αλλά συγκριτικά χαμηλότερη στην Τσεχία και τη Ρουμανία (αμφότερες 76 %) και στη Βουλγαρία (80 %).

Ε.Α.7.1 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις (%)

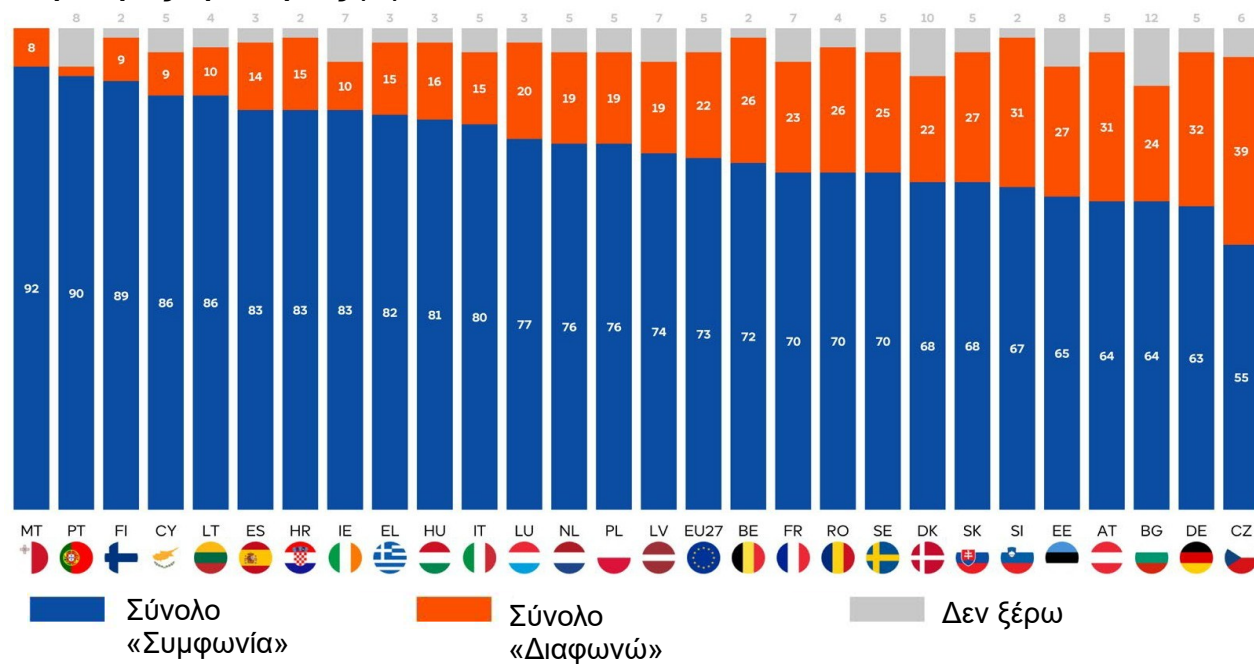
Υπάρχει επίσης ευρεία συμφωνία ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο. Σε κάθε κράτος μέλος, πάνω από τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων συμφωνούν με τη δήλωση αυτή, υπογραμμίζοντας τις ευρείες προσδοκίες για μια πιο σημαντική παρουσία της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή. Η μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών καταγράφουν ιδιαίτερα ισχυρή υποστήριξη, με περισσότερους από οκτώ στους δέκα απαντήσαντες να συμφωνούν σε 23 χώρες. Τα υψηλότερα επίπεδα συμφωνίας παρατηρούνται στην Κύπρο, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα και την Πορτογαλία (94% σε καθεμία). Αντίθετα, η συμφωνία είναι συγκριτικά χαμηλότερη, αν και εξακολουθεί να υποστηρίζεται από σαφείς πλειοψηφίες, στη Ρουμανία (69%), την Τσεχία (76%) και την Εσθονία και τη Βουλγαρία (και οι δύο 78%).

Ε.Α.7.3 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο (%)

Τέλος, υπάρχει συγκριτικά μικρότερη συμφωνία ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις από ό,τι για τις δύο άλλες δηλώσεις, αν και εξακολουθεί να υποστηρίζεται από πλειοψηφίες σε όλα τα κράτη μέλη, με επικεφαλής τη Μάλτα (92%), την Πορτογαλία (90%) και τη Φινλανδία (89%). Στο άλλο άκρο της κλίμακας, η συμφωνία είναι πιο περιορισμένη στην Τσεχία (55 %), τη Γερμανία (63 %) και την Αυστρία και τη Βουλγαρία (και οι δύο 64 %).

Ε.Α.7.2 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις (%)

Η στήριξη για μια ισχυρότερη Ευρωπαϊκή Ένωση πιο ικανή να αντιμετωπίσει τις παγκόσμιες προκλήσεις είναι ευρέως διαδεδομένη μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων, αν και προκύπτουν μεγαλύτερες διαφορές ανάλογα με τη στάση απέναντι στην ΕΕ.

Όσον αφορά το φύλο, δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση σε συμφωνία με οποιαδήποτε από τις τρεις δηλώσεις, υποδεικνύοντας ότι οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν πολύ παρόμοιες απόψεις.

Οι ηλικιακές διαφορές είναι περιορισμένες. Η συμφωνία ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα και ότι η ΕΕ θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή είναι σε γενικές γραμμές συνεπής μεταξύ των ηλικιακών ομάδων. Η δήλωση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις παρουσιάζει μικρές διακυμάνσεις, με τους νεότερους ερωτηθέντες να εκφράζουν κάπως μεγαλύτερη υποστήριξη: Το 77 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, το 76 % των ατόμων ηλικίας 25-39 ετών, το 74 % των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών και το 71 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω συμφωνούν με τη δήλωση αυτή. Η τάση αυτή δείχνει μέτρια υψηλότερη ζήτηση για πρόσθετους πόρους της ΕΕ μεταξύ των νεότερων Ευρωπαίων.

Το επίπεδο εκπαίδευσης δείχνει ένα αξιοσημείωτο αποτέλεσμα. Οι ερωτηθέντες με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιο πιθανό να συμφωνήσουν και με τις τρεις δηλώσεις. Ειδικότερα, το 93 % των ερωτηθέντων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο υποστηρίζει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, το 90 % συμφωνεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο και το 77 % πιστεύει ότι η ΕΕ χρειάζεται περισσότερα μέσα, τονίζοντας τη σύνδεση μεταξύ του υψηλότερου μορφωτικού επιπέδου και της ισχυρότερης δημόσιας στήριξης για μια ικανή και δυναμική ΕΕ.

Οι στάσεις απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση συσχετίζονται στενά με τη συμφωνία σε όλες τις δηλώσεις. Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα της ΕΕ εκφράζουν τα υψηλότερα επίπεδα υποστήριξης: Το 97 % υποστηρίζει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, το 94 % συμφωνεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο και το 84 % πιστεύει ότι η ΕΕ χρειάζεται περισσότερα μέσα. Ενώ οι ερωτηθέντες με αρνητική εικόνα της ΕΕ είναι λιγότερο πιθανό να συμφωνήσουν, οι πλειοψηφίες εξακολουθούν να υποστηρίζουν μεγαλύτερη ενότητα (72%) και ισχυρότερη φωνή της ΕΕ (68%). Η δήλωση σχετικά με τα πρόσθετα μέσα είναι η πιο διχαστική, καθώς μόνο το 49 % των ερωτηθέντων με αρνητική εικόνα της ΕΕ εκφράζει συμφωνία.

Ε.Α.7.1 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις (% - ΕΕ)

	Σύνολο «Συμφωνία»	Σύνολο «Διαφωνώ»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	89	9	2
Φύλο			
Άνδρας	89	9	2
Γυναίκα	90	8	2
Ηλικία			
15-24	90	8	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	2
55+	89	11	2
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	87	12	3
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	89	13	1
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	93	14	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	90	15	2
Διευθυντές	93	16	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	90	17	1
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	88	18	2
Οικιακοί βοηθοί	87	19	1
Άνεργοι	87	20	2
Συνταξιούχος	89	21	3
Φοιτητές	91	22	2
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	83	14	3
Από καιρό σε καιρό	87	11	2
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	91	7	2
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	88	10	2
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	89	9	2
Μεγάλη πόλη	91	7	2
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	90	9	1
Καμία	86	9	5
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	97	3	0
Ουδέτερη	88	9	3
Αρνητική	72	25	3
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	97	2	1
Ένα κακό πράγμα	65	32	3
Ούτε καλό, ούτε κακό.	83	14	3

Ε.Α.7.3 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο (% - ΕΕ)

	Σύνολο «Συμφωνία»	Σύνολο «Διαφωνώ»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	86	11	3
Φύλο			
Ανδρας	86	11	3
Γυναίκα	87	10	3
Ηλικία			
15-24	88	9	3
25-39	86	11	3
40-54	87	11	2
55+	86	10	4
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	84	10	6
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	86	11	3
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	90	8	2
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	86	11	3
Διευθυντές	90	8	2
Άλλα λευκά περιλαίμια	88	10	2
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	85	12	3
Οικιακοί βοηθοί	82	15	3
Άνεργοι	83	13	4
Συνταξιούχος	86	9	5
Φοιτητές	88	9	3
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	80	15	5
Από καιρό σε καιρό	84	13	3
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	88	9	3
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	85	11	4
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	86	11	3
Μεγάλη πόλη	89	8	3
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	87	10	3
Καμία	83	9	8
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	94	5	1
Ουδέτερη	84	11	5
Αρνητική	68	27	5
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	95	3	2
Ένα κακό πράγμα	58	37	5
Ούτε καλό, ούτε κακό.	80	15	5

Ε.Α.7.2 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις (% - ΕΕ)			
	Σύνολο «Συμφωνία»	Σύνολο «Διαφωνώ»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	73	22	5
Φύλο			
Άνδρας	73	23	4
Γυναίκα	74	20	6
Ηλικία			
15-24	77	18	5
25-39	76	20	4
40-54	74	22	4
55+	71	23	6
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	67	25	8
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	75	21	4
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	77	19	4
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	75	21	4
Διευθυντές	74	22	4
Άλλα λευκά περιλαίμια	77	19	4
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	73	23	4
Οικιακοί βοηθοί	77	19	4
Άνεργοι	70	24	6
Συνταξιούχος	70	23	7
Φοιτητές	78	17	5
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	68	25	7
Από καιρό σε καιρό	73	22	5
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	75	20	5
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	70	24	6
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	74	22	4
Μεγάλη πόλη	77	18	5
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	74	22	4
Καμία	64	25	11
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	84	13	3
Ουδέτερη	71	22	7
Αρνητική	49	46	5
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	82	14	4
Ένα κακό πράγμα	44	50	6
Ούτε καλό, ούτε κακό.	65	28	7

Πτυχές εστίασης για την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ στον κόσμο

Όσον αφορά το μέλλον, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να προσδιορίσουν τις πτυχές στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στις προσπάθειές της προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στην παγκόσμια σκηνή. Σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις, οικονομική αβεβαιότητα, τεχνολογικό μετασχηματισμό και μακροπρόθεσμες κοινωνικές προκλήσεις, το ερώτημα αυτό παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις προσδοκίες των πολιτών όσον αφορά τον μελλοντικό στρατηγικό προσανατολισμό της ΕΕ.

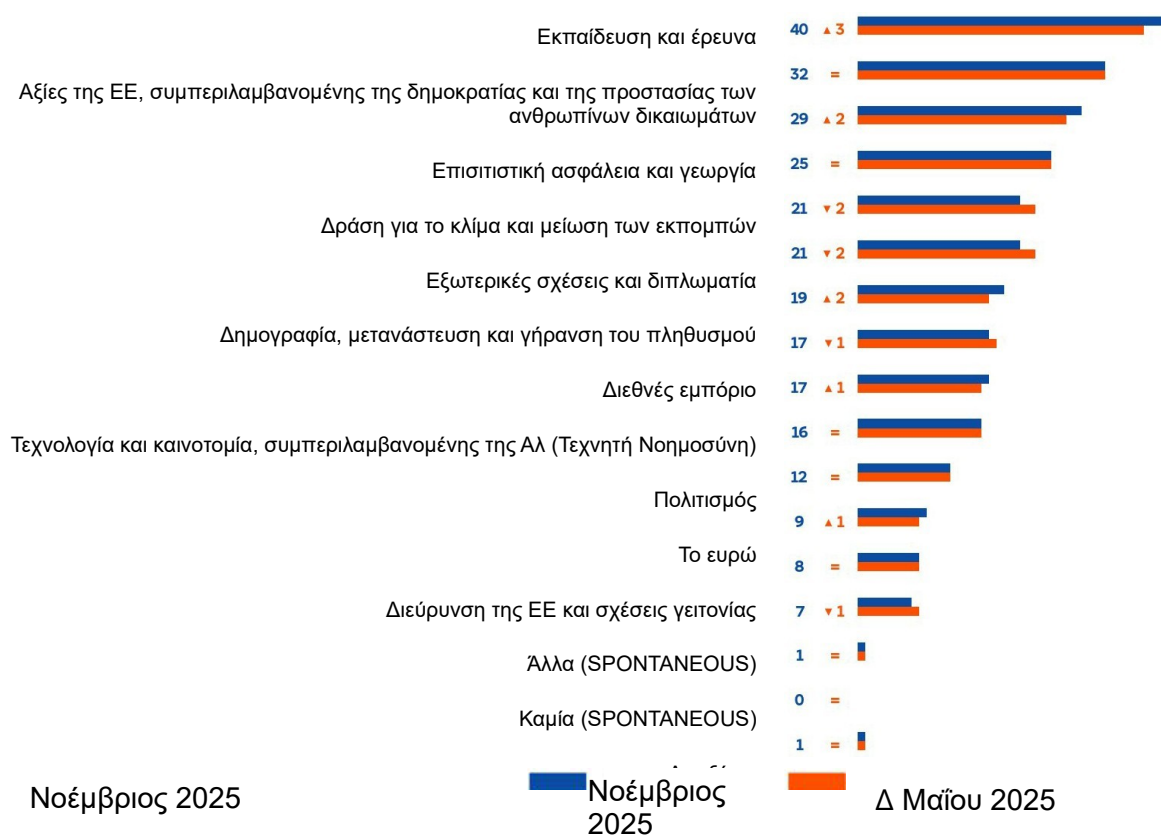
Όταν τους ζητείται να προσδιορίσουν τους τομείς στους οποίους θα πρέπει να επικεντρωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο, οι Ευρωπαίοι επισημαίνουν συχνότερα την άμυνα και την ασφάλεια. Τέσσερις στους δέκα ερωτηθέντες (40 %) περιλαμβάνουν την πτυχή αυτή στις κορυφαίες προτεραιότητές τους, γεγονός που την καθιστά το κύριο ζήτημα σε επίπεδο ΕΕ. Αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες από τον Μάιο του 2025, επιβεβαιώνοντας ότι η άμυνα και η ασφάλεια έχουν εδραιωθεί σταθερά ως η κύρια προτεραιότητα για την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ στον κόσμο.

Η δεύτερη προτεραιότητα που αναφέρεται συχνότερα είναι η ανταγωνιστικότητα, η οικονομία και η βιομηχανία, σύμφωνα με σχεδόν το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (32%). Το ποσοστό αυτό παραμένει αμετάβλητο από τον Μάιο του 2025, γεγονός που υποδηλώνει σταθερή επιθυμία για ισχυρότερη και ανταγωνιστικότερη ευρωπαϊκή οικονομική βάση. Σχεδόν τρεις στους δέκα ερωτηθέντες (29 %) αναφέρουν την ενεργειακή ανεξαρτησία, τους πόρους και τις υποδομές ως βασικό τομέα εστίασης. Αυτό αντιπροσωπεύει ελαφρά αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα (+ 2 εκατοστιαίες μονάδες), αντικατοπτρίζοντας τη συνεχιζόμενη ανησυχία σχετικά με την ενεργειακή ασφάλεια και τη στρατηγική αυτονομία.

Η εκπαίδευση και η έρευνα αναδεικνύονται επίσης ως σημαντική προτεραιότητα, η οποία επιλέγεται από το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (25 %) όπως και τον Μάιο του 2025. Το αποτέλεσμα αυτό επιβεβαιώνει τη σημασία που εξακολουθούν να αποδίδουν οι Ευρωπαίοι στις μακροπρόθεσμες επενδύσεις στη γνώση, τις δεξιότητες και την καινοτομία ως θεμέλιο για την παγκόσμια ισχύ της ΕΕ.

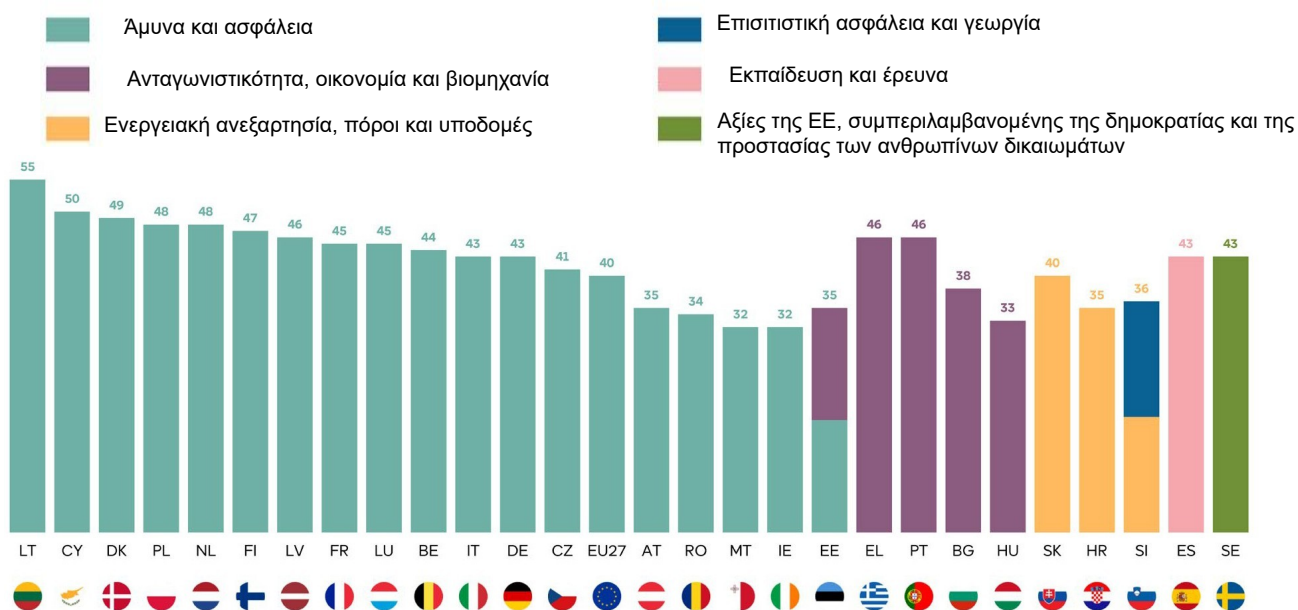
Περίπου ένας στους πέντε ερωτηθέντες επισημαίνει τις αξίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της δημοκρατίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (21%), καθώς και την επισιτιστική ασφάλεια και τη γεωργία (21%) ως τομείς προτεραιότητας στους οποίους θα πρέπει να επικεντρωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο. Οι βαθμολογίες και για τις δύο πτυχές έχουν μειωθεί ελαφρώς από τον Μάιο του 2025 (–2 ποσοστιαίες μονάδες έκαστη), αλλά εξακολουθούν να αναφέρονται από σημαντικό ποσοστό Ευρωπαίων. Παρόμοιο ποσοστό των ερωτηθέντων, περίπου ένας στους πέντε, αναφέρει τη δράση για το κλίμα και τη μείωση των εκπομπών ως προτεραιότητα (19 %). Αυτό αντιπροσωπεύει ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με τον Μάιο του 2025 (+ 2 ποσοστιαίες μονάδες), γεγονός που υποδηλώνει μέτρια ενίσχυση της στήριξης της δράσης της ΕΕ στον τομέα αυτό.

QA8ab Σκεπτόμενη το μέλλον, σε ποια από τις ακόλουθες πτυχές θα πρέπει να επικεντρωθεί η ΕΕ προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (ΕΕ27) (%)

Σε επίπεδο χώρας, η άμυνα και η ασφάλεια αναδεικνύονται ως ύψιστη προτεραιότητα σε 18 κράτη μέλη, γεγονός που αναδεικνύει την ευρεία ανησυχία για τη γεωπολιτική σταθερότητα και την προστασία των ευρωπαϊκών συμφερόντων. Επιπλέον, το ζήτημα αυτό αναφέρεται από τουλάχιστον τρεις στους δέκα ερωτηθέντες σε 23 κράτη μέλη, υπογραμμίζοντας την ευρεία απήχυσή του σε ολόκληρη την Ένωση. Τα υψηλότερα ποσοστά απαντησάντων που εντοπίζουν την άμυνα και την ασφάλεια μεταξύ των σημαντικότερων προτεραιοτήτων παρατηρούνται στη Λιθουανία (55%), την Κύπρο (50%) και τη Δανία (49%).

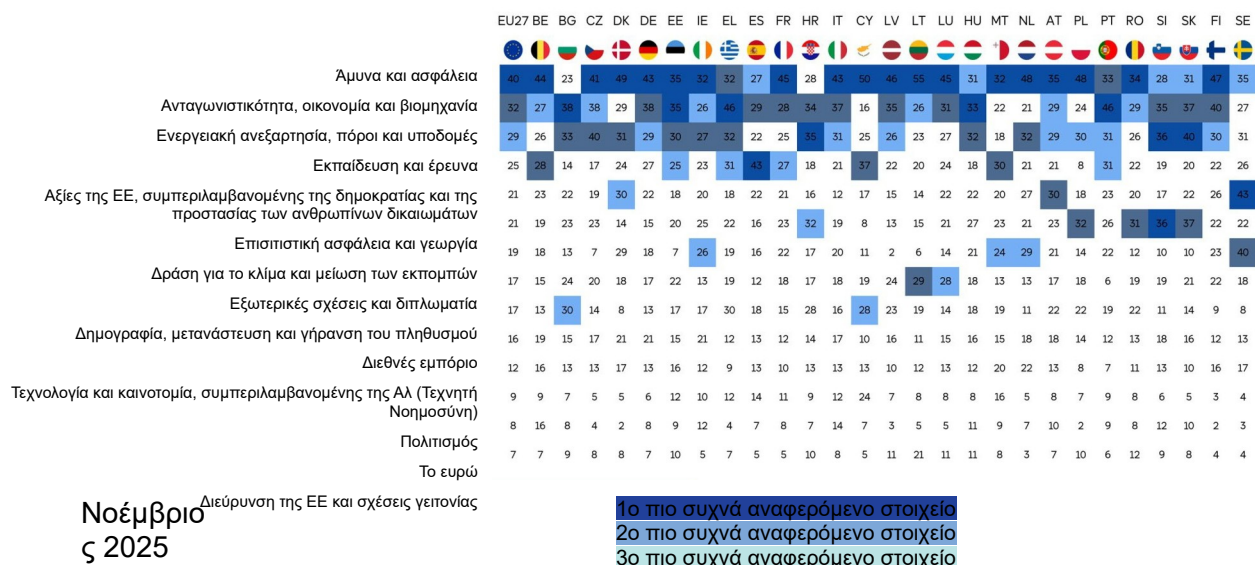
QA8ab Σκεπτόμενη το μέλλον, σε ποια από τις ακόλουθες πτυχές θα πρέπει να επικεντρωθεί η ΕΕ προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

Νοέμβριος
2025

Η ανταγωνιστικότητα, η οικονομία και η βιομηχανία κατατάσσονται ως κορυφαία προτεραιότητα σε πέντε κράτη μέλη —Εσθονία, Ελλάδα, Πορτογαλία, Βουλγαρία και Ουγγαρία— με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στην Ελλάδα και την Πορτογαλία (46%) και τη Φινλανδία (40%). Η ενεργειακή ανεξαρτησία, οι πόροι και οι υποδομές αναδεικνύονται ως κορυφαία προτεραιότητα σε τρία κράτη μέλη —Σλοβακία, Κροατία και Σλοβενία— με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στην Τσεχία και τη Σλοβακία (40 %). Η εκπαίδευση και η έρευνα αποτελούν κορυφαία προτεραιότητα στην Ισπανία, όπου το 43 % όσων απάντησαν την εντοπίζουν μεταξύ των σημαντικότερων τομέων για την ενίσχυση της παγκόσμιας θέσης της ΕΕ. Αναφέρεται επίσης συχνά από τους ερωτηθέντες στην Κύπρο (37%). Οι αξίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της δημοκρατίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναφέρονται συχνότερα στη Σουηδία (43%). Τέλος, η επισιτιστική ασφάλεια και η γεωργία είναι ο τομέας που αναφέρεται συχνότερα στη Σλοβενία (36%) και αναφέρεται επίσης συχνά από τους ερωτηθέντες στη Σλοβακία (37%).

QA8ab Σκεπτόμενη το μέλλον, σε ποια από τις ακόλουθες πτυχές θα πρέπει να επικεντρωθεί η ΕΕ προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

Διαφορές στις προτεραιότητες για την ενίσχυση της παγκόσμιας θέσης της ΕΕ παρατηρούνται σε διάφορες κοινωνικοδημογραφικές ομάδες.

Πρώτον, υπάρχουν κάποιες μικρές παραλλαγές ανά φύλο. Οι άνδρες είναι κάπως πιο πιθανό από τις γυναίκες να δώσουν προτεραιότητα στην ανταγωνιστικότητα, την οικονομία και τη βιομηχανία (35% έναντι 30%), την ενεργειακή ανεξαρτησία, τους πόρους και τις υποδομές (31% έναντι 27%) και την τεχνολογία και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης (15% έναντι 10%), ενώ οι γυναίκες είναι κάπως πιο πιθανό να αναφέρουν την επισιτιστική ασφάλεια και τη γεωργία (23% έναντι 19%) ως προτεραιότητα.

Η άμυνα και η ασφάλεια τονίζονται όλο και περισσότερο καθώς οι ερωτηθέντες προχωρούν στην ηλικία και αναφέρονται από το 34 % των ερωτηθέντων ηλικίας 15-24 ετών σε σύγκριση με το 45 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω. Η επισιτιστική ασφάλεια και η γεωργία παρουσιάζουν επίσης θετική συσχέτιση με την ηλικία, καθώς αυξάνονται από 15% μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων σε 24% μεταξύ των ηλικιωμένων. Αντιθέτως, οι νεότεροι ερωτηθέντες δίνουν μεγαλύτερη έμφαση σε μακροπρόθεσμους τομείς που βασίζονται στην καινοτομία. Η εκπαίδευση και η έρευνα αναφέρονται από το 32 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, αλλά μόνο από το 22 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω. Ομοίως, η τεχνολογία και η καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης, μειώνονται από 18 % μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων σε 9 % μεταξύ των παλαιότερων, και ο πολιτισμός από 14 % σε 8 %. Τέλος, οι ενήλικες ηλικίας 25-54 ετών είναι σχετικά πιθανότερο να αναφέρουν την ανταγωνιστικότητα, την οικονομία και τη βιομηχανία, καθώς και την ενεργειακή ανεξαρτησία, τους πόρους και τις υποδομές, αντικατοπτρίζοντας τις προτεραιότητες που συνδέονται με την απασχόληση, την οικονομική σταθερότητα και τη στρατηγική αυτονομία.

Το επίπεδο εκπαίδευσης συνδέεται επίσης με διαφορές στις προτεραιότητες. Οι ερωτηθέντες με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιθανότερο να αναφέρουν μακροπρόθεσμους και στρατηγικούς τομείς, όπως η ενεργειακή ανεξαρτησία, οι πόροι και οι υποδομές (31 % έναντι 25 % μεταξύ εκείνων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης), οι αξίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της δημοκρατίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (24 % έναντι 18 %), οι εξωτερικές σχέσεις και η διπλωματία (19 % έναντι 13 %), καθώς και η τεχνολογία και η καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της ΤΝ (17 % έναντι 8 %). Αντίθετα, οι ερωτηθέντες με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην άμυνα και την ασφάλεια (45 % έναντι 37 % μεταξύ των ερωτηθέντων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο) και στην επισιτιστική ασφάλεια και τη γεωργία (25 % έναντι 17 %).

Η εικόνα των απαντησάντων για την Ευρωπαϊκή Ένωση συνδέεται επίσης με τις προτεραιότητές τους. Όσοι έχουν θετική άποψη για την ΕΕ είναι πιθανότερο να τονίσουν τις αξίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της δημοκρατίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (23 % έναντι 17 % μεταξύ όσων έχουν αρνητική εικόνα), καθώς και τη δράση για το κλίμα και τη μείωση των εκπομπών (22 % έναντι 13 %). Αντιθέτως, όσοι απάντησαν με αρνητική εικόνα για την ΕΕ δίνουν σχετικά μεγαλύτερη έμφαση στην επισιτιστική ασφάλεια και τη γεωργία (26 % έναντι 20 %).

QA11 Πόσο ανησυχείτε ή όχι για καθένα από τα ακόλουθα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια ή την προστασία; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν ανησυχείτε καθόλου και το 10 ότι είστε εξαιρετικά ανήσυχος. Σύνολο «ιδιαίτερα ανήσυχων» (7-10) (% - ΕΕ)									
	Άμυνα και ασφάλεια	Ανταγωνιστικότητα, οικονομία και βιομηχανία	Ενεργειακή ανεξαρτησία, πόροι και υποδομές	Εκπαίδευση και έρευνα	Αξίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της δημοκρατίας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Επισιτιστική ασφάλεια και γεωργία	Δράση για το κλίμα και μείωση των εκπομπών	Εξωτερικές σχέσεις και διπλωματία	Δημογραφία, μετανάστευση και γήρανση του πληθυσμού
ΕΕ των 27	40	32	29	25	21	21	19	17	17
Φύλο									
Ανδρας	40	35	31	24	19	19	17	17	16
Γυναίκα	40	30	27	26	22	23	20	17	17
Ηλικία									
15-24	34	26	22	32	23	15	22	18	14
25-39	36	35	29	27	21	19	18	18	16
40-54	38	35	33	25	19	21	17	17	16
55+	45	31	28	22	21	24	20	16	18
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	45	30	25	24	18	25	18	13	17
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	39	33	29	24	20	22	18	18	18
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	37	34	31	27	24	17	22	19	14
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοαπασχολούμενοι	39	36	31	25	18	22	16	18	15
Διευθυντές	38	38	34	25	21	16	20	18	15
Άλλα λευκά περιλαίμια	39	34	32	23	20	20	19	21	16
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	40	34	30	25	21	23	17	16	17
Οικιακοί βοηθοί	41	28	23	27	18	25	17	13	17
Άνεργοι	35	26	25	28	24	18	19	17	18
Συνταξιούχος	46	31	27	22	21	26	20	15	18
Φοιτητές	33	27	22	35	24	13	26	18	13
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	32	31	28	28	19	22	18	17	17
Από καιρό σε καιρό	39	33	27	25	20	23	18	16	18
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	42	32	29	25	21	20	20	17	16
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	40	32	28	24	21	26	16	16	16
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	43	33	28	26	20	20	19	17	16
Μεγάλη πόλη	36	32	30	26	22	18	22	19	18
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	39	33	29	26	21	20	20	17	16
Καμία	48	29	24	18	20	31	15	13	19
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	41	33	29	25	23	20	22	18	16
Ουδέτερη	40	32	28	25	19	21	18	16	16
Αρνητική	40	33	29	26	17	26	13	15	19
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	41	33	30	26	23	19	21	18	15
Ένα κακό πράγμα	38	28	25	22	17	27	13	15	19
Ούτε καλό, ούτε κακό.	40	33	28	24	17	25	17	16	18

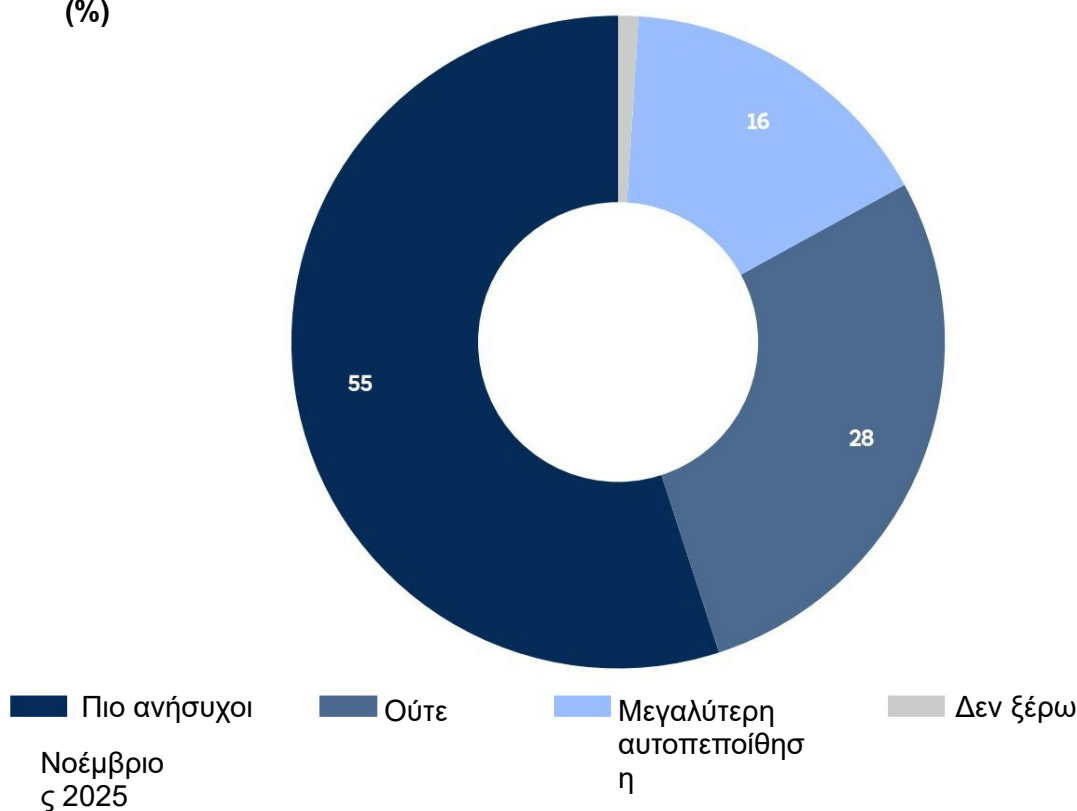
QA8ab Σκεπτόμενη το μέλλον, σε ποια από τις ακόλουθες πτυχές θα πρέπει να επικεντρωθεί η ΕΕ προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στον κόσμο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)								
	Διεθνές εμπόριο	Τεχνολογία και καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης (TN)	Πολιτισμός	Το ευρώ	Διεύρυνση της ΕΕ και σχέσεις γειτονίας	Άλλα (SPONTANEOUS)	Καμία (SPONTANEOUS)	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	16	12	9	8	7	1	0	1
Φύλο								
Άνδρας	16	15	9	8	7	1	1	1
Γυναίκα	15	10	9	7	7	1	0	1
Ηλικία								
15-24	17	18	14	7	9	0	0	1
25-39	17	15	9	8	7	0	0	1
40-54	16	13	8	8	7	1	1	1
55+	14	9	8	8	6	1	1	1
Επίπεδο εκπαίδευσης								
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	16	8	10	9	6	1	0	2
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	16	12	8	8	8	1	0	1
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	15	17	8	6	6	1	0	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»								
Αυτοαπασχολούμενοι	15	14	8	9	8	1	1	1
Διευθυντές	19	18	7	7	5	1	0	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	17	15	8	8	8	0	0	0
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	15	11	8	8	8	0	0	1
Οικιακοί βοηθοί	14	7	9	15	9	1	0	3
Άνεργοι	19	14	12	8	8	1	1	2
Συνταξιούχος	14	8	8	8	6	1	1	2
Φοιτητές	16	19	14	6	9	0	0	1
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών								
Τις περισσότερες φορές	17	10	10	10	8	1	1	2
Από καιρό σε καιρό	15	12	10	10	8	1	0	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	16	13	8	7	7	1	0	1
Υποκειμενική αστικοποίηση								
Αγροτική περιοχή ή χωριό	15	11	8	8	7	1	1	1
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	17	13	9	8	6	1	0	1
Μεγάλη πόλη	15	14	10	7	8	0	0	1
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες								
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	16	13	9	8	7	1	0	1
Καμία	14	5	8	9	6	1	1	4
Εικόνα της ΕΕ								
Θετική	16	14	8	7	8	0	0	0
Ουδέτερη	15	11	10	9	7	1	0	2
Αρνητική	14	10	9	9	4	1	2	1
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση								
Ένα καλό πράγμα	17	14	8	7	8	1	0	1
Ένα κακό πράγμα	14	10	12	10	5	2	3	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	15	10	10	10	6	0	1	2

Αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και ένταξη στην ΕΕ

Στο πλαίσιο των παγκόσμιων προκλήσεων, η κατανόηση του κατά πόσον η προσχώρηση στην ΕΕ θεωρείται πηγή ανησυχίας ή εμπιστοσύνης είναι ζωτικής σημασίας. Οι ερωτηθέντες ρωτήθηκαν αν θα ένιωθαν πιο ανήσυχοι ή πιο σίγουροι αν η χώρα τους δεν ήταν μέλος της ΕΕ.

Σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, η σαφής πλειονότητα όσων απάντησαν συνδέουν την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Σε επίπεδο ΕΕ, το 55% των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι θα αισθάνονταν μεγαλύτερη ανησυχία εάν η χώρα τους δεν ήταν μέλος της ΕΕ. Αντίθετα, το 16 % των ερωτηθέντων δηλώνει ότι θα αισθανόταν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη εκτός της ΕΕ, γεγονός που υποδηλώνει επίμονο σκεπτικισμό σχετικά με την αξία της προσχώρησης στην ΕΕ μεταξύ μιας μειονότητας. Εν τω μεταξύ, το 28% αναφέρει ότι δεν θα αισθανόταν ούτε πιο ανήσυχο ούτε πιο σίγουρο.

QA10 Εάν (η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) δεν ήταν μέλος της ΕΕ, θα αισθανόσασταν μεγαλύτερη ανησυχία, μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση ή τίποτα από τα δύο όσον αφορά την αντιμετώπιση των σημερινών παγκόσμιων προκλήσεων;
(%)

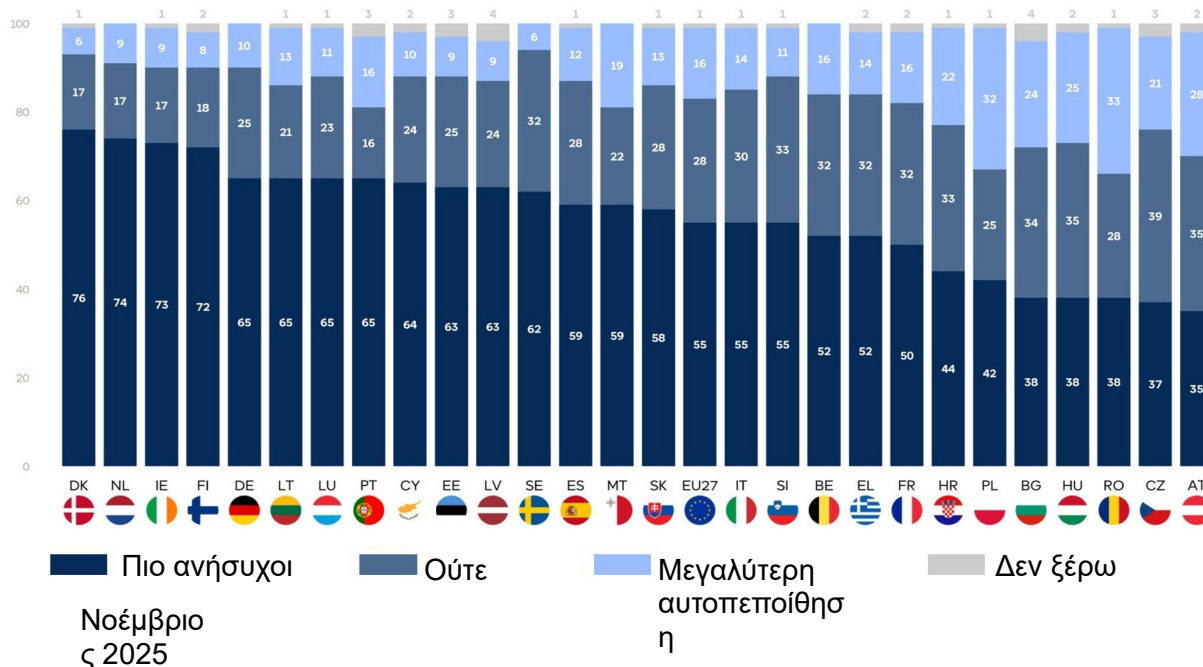

Οι αντιλήψεις για την προσχώρηση στην ΕΕ ως πηγή διαβεβαίωσης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Σε 20 χώρες, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ότι θα αισθάνονταν μεγαλύτερη ανησυχία εάν η χώρα τους δεν ήταν μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπογραμμίζοντας την ευρεία αίσθηση ότι η ένταξη στην ΕΕ παρέχει προστασία από τις παγκόσμιες προκλήσεις. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που εκφράζουν αυτή την άποψη καταγράφονται στη Δανία (76%), τις Κάτω Χώρες (74%), την Ιρλανδία (73%) και τη Φινλανδία (72%), όπου περισσότεροι από επτά στους δέκα πολίτες συνδέουν την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ με μεγαλύτερη ασφάλεια. Αντιθέτως, τα χαμηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στην Αυστρία (35 %), την Τσεχία (37 %) και τη Ρουμανία, την Ουγγαρία και τη Βουλγαρία (όλες 38 %), όπου λιγότεροι από τέσσερις στους δέκα ερωτηθέντες δηλώνουν ότι θα αισθανθούν μεγαλύτερη ανησυχία εκτός της ΕΕ.

Είναι σημαντικό ότι σε κανένα κράτος μέλος δεν δηλώνουν περισσότεροι απαντήσαντες ότι θα αισθάνονταν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη εκτός της ΕΕ παρά μεγαλύτερη ανησυχία, επιβεβαιώνοντας

ότι, σε ολόκληρη την Ένωση, η προσχώρηση στην ΕΕ θεωρείται ευρέως πηγή διαβεβαίωσης σε ένα αβέβαιο παγκόσμιο περιβάλλον.

QA10 Εάν (η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) δεν ήταν μέλος της ΕΕ, θα αισθανόσασταν μεγαλύτερη ανησυχία, μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση ή τίποτα από τα δύο όσον αφορά την αντιμετώπιση των σημερινών παγκόσμιων προκλήσεων;

Ο βαθμός στον οποίο η συμμετοχή στην ΕΕ θεωρείται πηγή διαβεβαίωσης κατά την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων ποικίλλει μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων, αν και ορισμένα πρότυπα είναι πιο έντονα από άλλα.

Δεν υπάρχει σχεδόν καμία διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών: Το 56% των ανδρών και το 55% των γυναικών δηλώνουν ότι θα ανησυχούσαν περισσότερο εάν η χώρα τους δεν ήταν μέλος της ΕΕ, γεγονός που υποδηλώνει ότι το φύλο δεν επηρεάζει σημαντικά αυτή την αντίληψη.

Όσον αφορά την ηλικία, οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι ελαφρώς πιθανότερο να συνδέσουν την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ με διαβεβαίωση. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, το 58 % δηλώνει ότι θα αισθανόταν μεγαλύτερη ανησυχία εκτός της ΕΕ, σε σύγκριση με το 54 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40 ετών και άνω. Ενώ το χάσμα είναι μικρό, υποδηλώνει ότι οι νεότεροι Ευρωπαίοι δίνουν κάπως μεγαλύτερη αξία στην ένταξη στην ΕΕ όταν αντιμετωπίζουν παγκόσμιες προκλήσεις.

Το μορφωτικό επίπεδο έχει ισχυρότερη επίδραση. Όσο υψηλότερο είναι το επίπεδο εκπαίδευσης, τόσο πιθανότερο είναι οι ερωτηθέντες να αισθάνονται μεγαλύτερη ανησυχία εκτός της ΕΕ. Μεταξύ των ατόμων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, το 47 % θα αισθανόταν μεγαλύτερη ανησυχία, σε σύγκριση με το 53 % των ατόμων με μεσαίο επίπεδο και το 66 % των ερωτηθέντων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Αυτή η σαφής διαβάθμιση αναδεικνύει τη σχέση μεταξύ της εκπαίδευσης και των αντιλήψεων για τον προστατευτικό ρόλο της ΕΕ.

Η οικονομική ασφάλεια διαμορφώνει επίσης τις αντιλήψεις. Οι ερωτηθέντες που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι θα αισθανθούν μεγαλύτερη ανησυχία εκτός της ΕΕ (58%) από εκείνους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς (49%) ή τις περισσότερες φορές (47%).

Τέλος, οι αντιλήψεις συσχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μεταξύ των ατόμων με θετική εικόνα της ΕΕ, το 72 % θα αισθανόταν

μεγαλύτερη ανησυχία εκτός της Ένωσης, σε σύγκριση με το 43 % των ατόμων με ουδέτερη εικόνα και μόλις το 30 % των ατόμων με αρνητική εικόνα.

QA10 Εάν (η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) δεν ήταν μέλος της ΕΕ, θα αισθανόσασταν μεγαλύτερη ανησυχία, μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση ή τίποτα από τα δύο όσον αφορά την αντιμετώπιση των σημερινών παγκόσμιων προκλήσεων; (% - ΕΕ)

	Πιο ανήσυχοι	Μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση	Ούτε	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	55	16	28	1
Φύλο				
Ανδρας	56	17	26	1
Γυναίκα	55	15	29	1
Ηλικία				
15-24	58	14	27	1
25-39	55	17	27	1
40-54	54	17	28	1
55+	54	15	29	2
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	47	16	35	2
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	53	19	27	1
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	66	11	22	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	57	17	25	1
Διευθυντές	64	12	24	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	55	16	28	1
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	49	21	29	1
Οικιακοί βοηθοί	44	17	37	2
Άνεργοι	51	16	31	2
Συνταξιούχος	54	15	29	2
Φοιτητές	63	11	25	1
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	47	20	30	3
Από καιρό σε καιρό	49	21	29	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	58	14	27	1
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	52	17	29	2
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	54	16	29	1
Μεγάλη πόλη	60	14	25	1
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	56	16	27	1
Καμία	46	17	34	3
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	72	12	16	0
Ουδέτερη	43	15	40	2
Αρνητική	30	30	38	2
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Ένα καλό πράγμα	73	9	17	1
Ένα κακό πράγμα	19	50	30	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	29	17	52	2

4. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

4. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει τις προσδοκίες των Ευρωπαίων έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διερευνώντας τέσσερις αλληλένδετες διαστάσεις: τους τομείς πολιτικής στους οποίους οι πολίτες επιθυμούν να δώσει προτεραιότητα το Κοινοβούλιο, τις αντιλήψεις τους για τη μελλοντική εξέλιξη του προσωπικού τους βιοτικού επιπέδου, τις αξίες που πιστεύουν ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να υπερασπιστεί και το επίπεδο ικανοποίησής τους από τη δημοκρατία σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Συνολικά, τα πορίσματα δείχνουν ότι οι οικονομικές ανησυχίες βρίσκονται στο επίκεντρο των προσδοκιών των πολιτών, με τις πιέσεις στο κόστος ζωής και τα ζητήματα που σχετίζονται με την απασχόληση να διαμορφώνουν τόσο τις προτεραιότητες πολιτικής όσο και τις προοπτικές για το μελλοντικό βιοτικό επίπεδο. Παράλληλα με αυτά τα οικονομικά ζητήματα, η άμυνα και η ασφάλεια εξακολουθούν να αποτελούν βασικό τομέα ανησυχίας για τους Ευρωπαίους. Επιπλέον, οι Ευρωπαίοι εκφράζουν ισχυρές προσδοκίες ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να ενεργεί ως θεματοφύλακας των βασικών αξιών, ιδίως της ειρήνης και της δημοκρατίας, αντικατοπτρίζοντας το τρέχον γεωπολιτικό και πολιτικό πλαίσιο. Τέλος, ενώ η πλειονότητα των πολιτών αναφέρουν ικανοποίηση από τη δημοκρατική λειτουργία, τα επίπεδα ικανοποίησης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών.

Προτεραιότητες των πολιτών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Οι ερωτηθέντες ερωτήθηκαν ποιοι τομείς πολιτικής θα ήθελαν περισσότερο να αντιμετωπιστούν ως προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το ερώτημα αυτό αποτυπώνει τις προσδοκίες των πολιτών όσον αφορά το νομοθετικό και πολιτικό θεματολόγιο του Κοινοβουλίου, αντικατοπτρίζοντας τα ζητήματα που οι Ευρωπαίοι θεωρούν πιο πειστικά στην καθημερινή τους ζωή, καθώς και εκείνα που διαμορφώνουν τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη κατεύθυνση της Ένωσης.

Σε επίπεδο ΕΕ, ο πληθωρισμός, η αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής είναι το ζήτημα που αναφέρεται συχνότερα και το οποίο οι ερωτηθέντες θα ήθελαν να αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα Ευρωπαίους (41%) περιλαμβάνουν το θέμα αυτό μεταξύ των σημαντικότερων, γεγονός που το καθιστά την κύρια ανησυχία συνολικά. Το ποσοστό αυτό παραμένει αμετάβλητο από τον Μάιο του 2025, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι πιέσεις στην αγοραστική δύναμη και στους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών παραμένουν επίμονες και εκτεταμένες σε ολόκληρη την Ένωση.

Η οικονομία και η δημιουργία θέσεων εργασίας είναι το δεύτερο συχνότερα αναφερόμενο ζήτημα, το οποίο αναφέρεται από περισσότερο από το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (35%) ως προτεραιότητα για δράση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό αντιπροσωπεύει αξιοσημείωτη αύξηση κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες από τον Μάιο του 2025, γεγονός που υποδηλώνει αυξανόμενες προσδοκίες για δράση της ΕΕ για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας και της απασχόλησης. Συνολικά, η εξέχουσα θέση του πληθωρισμού, των αυξανόμενων τιμών και του κόστους ζωής, παράλληλα με την οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, δείχνει ότι τα οικονομικά ζητήματα κυριαρχούν σαφώς στις προτεραιότητες των πολιτών σε επίπεδο ΕΕ.

Η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ είναι το επόμενο θέμα που αναφέρεται συχνότερα, το οποίο αναφέρεται από περίπου το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (34 %) μεταξύ των προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το ποσοστό αυτό παραμένει αμετάβλητο από τον Μάιο του 2025, γεγονός που υποδηλώνει σταθερό επίπεδο ανησυχίας στον τομέα αυτό. Στο τρέχον και πρόσφατο πλαίσιο των γεωπολιτικών εντάσεων και των προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας στη γειτονία της ΕΕ και πέραν αυτής, η συνεχιζόμενη προβολή της άμυνας και της ασφάλειας επιβεβαιώνει ότι αυτό εξακολουθεί να αποτελεί βασική προσδοκία για δράση σε επίπεδο ΕΕ.

Η δημόσια υγεία παρακολουθεί στενά, με σχεδόν το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (32%) να την αναφέρουν μεταξύ των ζητημάτων που θα ήθελαν να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως προτεραιότητα. Αυτό αντιπροσωπεύει σημαντική αύξηση κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες από τον Μάιο του 2025, μία από τις πιο αξιοσημείωτες αλλαγές στην τρέχουσα έρευνα και αναδεικνύει την ανανεωμένη σημασία των ανησυχιών που σχετίζονται με την υγεία μεταξύ των Ευρωπαίων.

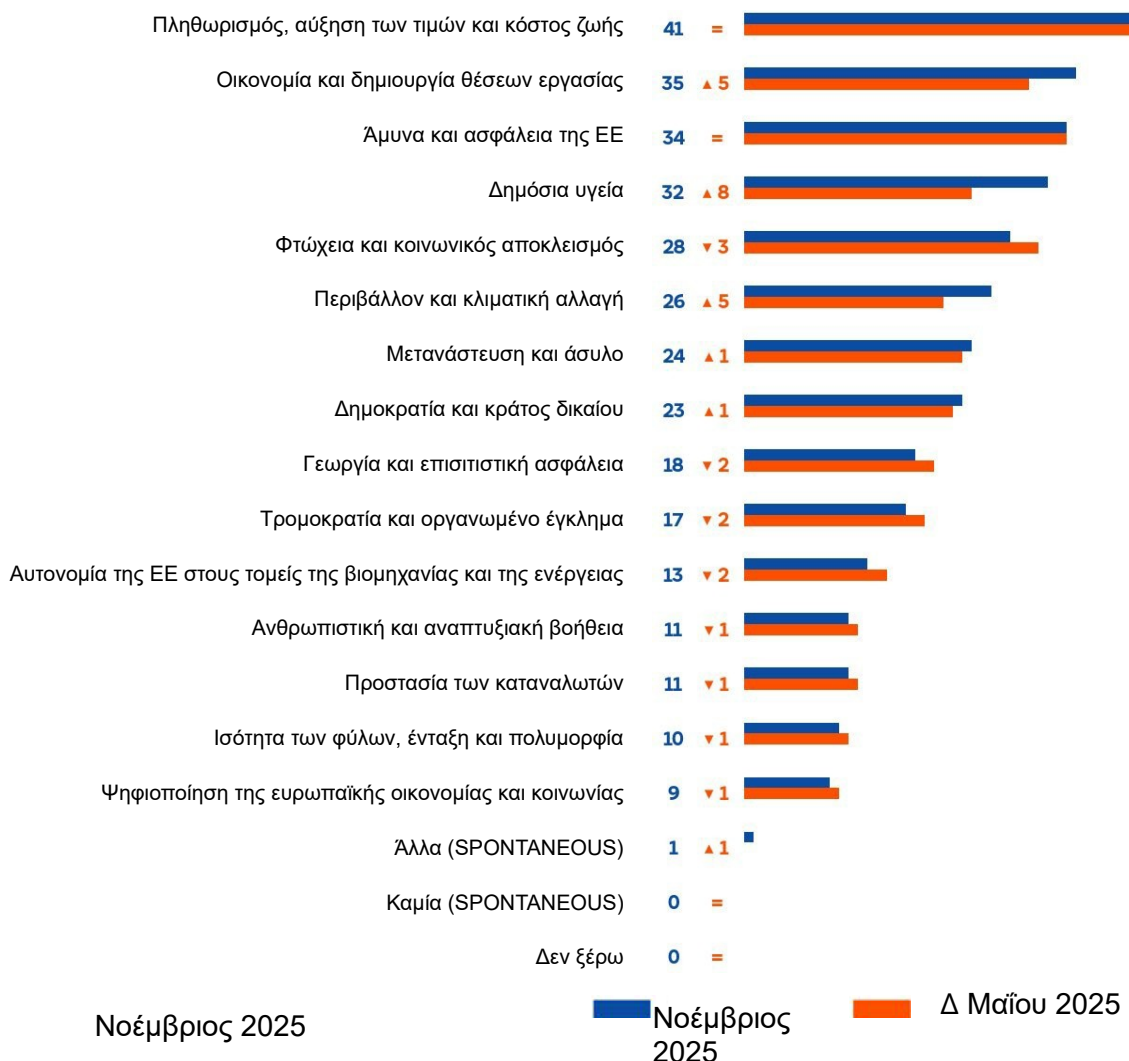
Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός αναφέρονται από λίγο περισσότερο από το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (28 %) ως ζήτημα προτεραιότητας για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί ελαφρώς από τον Μάιο του 2025 (-3 εκατοστιαίες μονάδες). Το θέμα αυτό αντικατοπτρίζει τις ανησυχίες σχετικά με τις δυσμενείς κοινωνικές συνέπειες των οικονομικών πιέσεων, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες.

Το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή αναφέρονται από λίγο περισσότερο από το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (26%) ως προτεραιότητα για δράση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες από τον Μάιο του 2025, γεγονός που υποδηλώνει ανανεωμένη στήριξη της δράσης της ΕΕ στον τομέα αυτό. Η αυξανόμενη προβολή των περιβαλλοντικών και κλιματικών ζητημάτων υποδηλώνει ότι, παράλληλα με τις άμεσες οικονομικές και κοινωνικές ανησυχίες, ένα αυξανόμενο ποσοστό Ευρωπαίων εξακολουθεί να αποδίδει σημασία στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και στον ρόλο της ΕΕ στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Η μετανάστευση και το άσυλο αναφέρονται από σχεδόν το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (24%, +1 ποσοστιαίες μονάδες) ως ένα από τα ζητήματα που θα ήθελαν να αντιμετωπίσει κατά προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το σταθερό και σχετικά υψηλό επίπεδο προσοχής στο θέμα αυτό δείχνει ότι η μετανάστευση και το άσυλο εξακολουθούν να αποτελούν διαρκή πηγή ανησυχίας για τους Ευρωπαίους.

Η δημοκρατία και το κράτος δικαίου αναφέρονται από λίγο λιγότερο από το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (23%, +1 ποσοστιαίες μονάδες) ως ζήτημα προτεραιότητας για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από πολλαπλές προκλήσεις για τα δημοκρατικά συστήματα, η συνεχιζόμενη σημασία του θέματος αυτού αντικατοπτρίζει τις διαρκείς προσδοκίες ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση των δημοκρατικών αρχών.

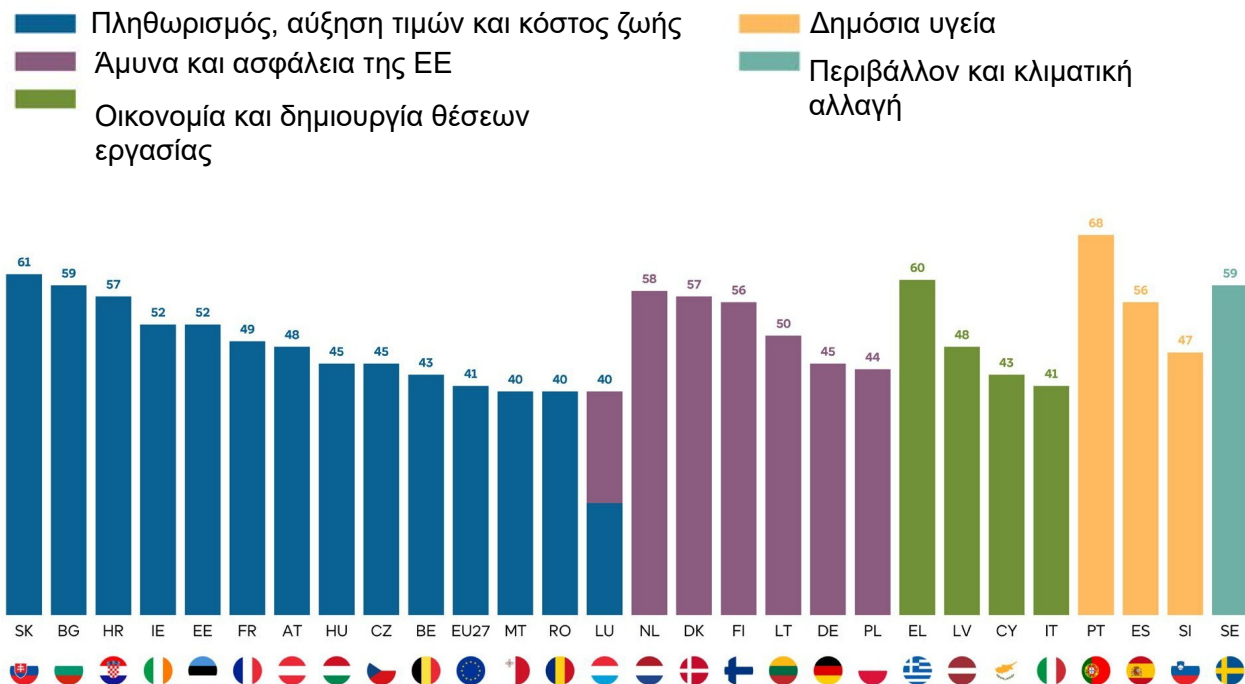
Ποιο από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (ΕΕ27) (%)

Σε εθνικό επίπεδο, ο πληθωρισμός, η αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής είναι η συχνότερα αναφερόμενη προτεραιότητα σε 13 κράτη μέλη. Σε ολόκληρη την ΕΕ, τουλάχιστον το 30 % όσων απάντησαν αναφέρουν τον πληθωρισμό ως προτεραιότητα σε 23 κράτη μέλη, γεγονός που αντικατοπτρίζει την ευρεία ανησυχία σε ολόκληρη την Ένωση σχετικά με τις πιέσεις στους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών. Τα υψηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στη Σλοβακία (61%), τη Βουλγαρία (59%), την Πορτογαλία (58%) και την Κροατία (57%). Ένα άλλο οικονομικό ζήτημα, η οικονομία και η δημιουργία θέσεων εργασίας, αναδεικνύεται ως η κύρια προτεραιότητα σε τέσσερα κράτη μέλη. Τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην Ελλάδα (60%), την Ισπανία (50%) και τη Λετονία (48%).

Η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ είναι η προτεραιότητα που αναφέρεται συχνότερα σε επτά κράτη μέλη, με επικεφαλής τις Κάτω Χώρες (58 %), τη Δανία (57 %) και τη Φινλανδία (56 %), γεγονός που καταδεικνύει την εξέχουσα θέση των κοινών ζητημάτων άμυνας και ασφάλειας στις χώρες αυτές. Η δημόσια υγεία αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα σε τρεις χώρες, την Πορτογαλία (68%), την Ισπανία (56%) και τη Σλοβενία (47%). Είναι επίσης ιδιαίτερα εμφανής στην Ελλάδα (54%).

Ποιο από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

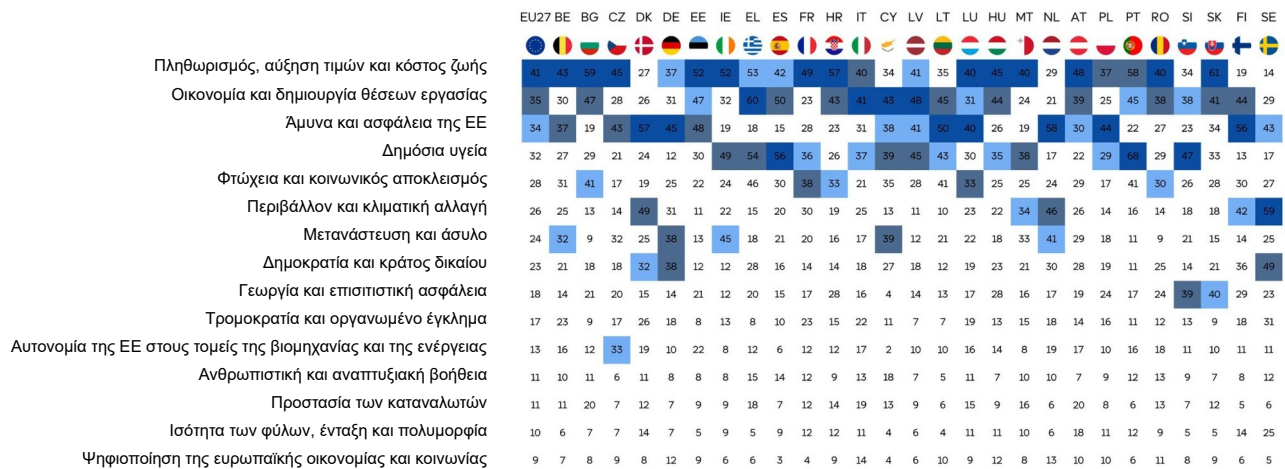

Νοέμβριος
2025

Ενώ τα θέματα του πληθωρισμού, της οικονομίας, της άμυνας και της δημόσιας υγείας τείνουν να συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικότερων ζητημάτων σε πολλά κράτη μέλη, επιδεικνύοντας ευρεία ανησυχία, η σημασία των ακόλουθων θεμάτων τείνει να ποικίλλει περισσότερο μεταξύ των κρατών μελών.

Πρώτον, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν έχουν προτεραιότητα σε καμία χώρα, αλλά εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό ζήτημα στην Ελλάδα (46%), καθώς και στην Πορτογαλία, τη Λιθουανία και τη Βουλγαρία (41%). Το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή είναι το πρώτο θέμα στη Σουηδία (59%) και αναφέρεται επίσης πολύ συχνά στη Δανία (49%), τις Κάτω Χώρες (46%) και τη Φινλανδία (42%). Η μετανάστευση και το άσυλο δεν αποτελούν την πρώτη προτεραιότητα σε κανένα κράτος μέλος, αλλά είναι ιδιαίτερα σημαντικά στην Ιρλανδία (45%), τις Κάτω Χώρες (41%), την Κύπρο (39%) και τη Γερμανία (38%). Ομοίως, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου δεν έρχονται ποτέ πρώτοι, αλλά σημειώνουν υψηλή βαθμολογία στη Σουηδία (49%), τη Γερμανία (38%) και τη Φινλανδία (36%). Συνολικά, τα ευρήματα αυτά καταδεικνύουν τη διαφορετική σημασία συγκεκριμένων θεμάτων από τη μία χώρα στην άλλη.

Ποιο από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

Νοέμβριος
2025

1ο πιο συχνά αναφερόμενο στοιχείο
2ο πιο συχνά αναφερόμενο στοιχείο
3ο πιο συχνά αναφερόμενο στοιχείο

Διαφορές στις προτεραιότητες των πολιτών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρατηρούνται σε διάφορες κοινωνικοδημογραφικές ομάδες, γεγονός που δείχνει ότι οι βιωμένες εμπειρίες, οι προσωπικές περιστάσεις και οι στάσεις διαμορφώνουν τις προσδοκίες για δράση σε επίπεδο ΕΕ.

Πρώτον, παρατηρούνται περιορισμένες μόνο διαφορές ανά φύλο, αν και ξεχωρίζουν ορισμένες αντιθέσεις. Ειδικότερα, οι γυναίκες είναι πιθανότερο από τους άνδρες να αναφέρουν τη δημόσια υγεία ως προτεραιότητα για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (35% έναντι 29%).

Η ηλικία συνδέεται περισσότερο με τις διαφορές στις προτεραιότητες. Η άμυνα και η ασφάλεια στην ΕΕ αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία με την ηλικία, σύμφωνα με το 28 % των ερωτηθέντων ηλικίας 15-24 ετών, το οποίο αυξάνεται στο 32 % των ατόμων ηλικίας 25-39 ετών, στο 33 % των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών και στο 37 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω. Η δημόσια υγεία παρουσιάζει επίσης μια ηλικιακή διαβάθμιση, με τους ηλικιωμένους ερωτηθέντες να είναι πιο πιθανό να την θεωρήσουν προτεραιότητα, αντανάκλωντας μεγαλύτερες ανησυχίες που σχετίζονται με την υγεία αργότερα στη ζωή. Ομοίως, τα θέματα γεωργίας και επισιτιστικής ασφάλειας τείνουν να αναφέρονται συχνότερα από τις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες.

Αντιθέτως, οι νεότεροι ερωτηθέντες δίνουν μεγαλύτερη έμφαση σε ζητήματα που αφορούν το μέλλον και βασίζονται σε αξίες. Το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή αναφέρονται από σχεδόν το ένα τρίτο των ερωτηθέντων ηλικίας 15-24 ετών (32 %), σε σύγκριση με το 26 % των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών και το 24 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40 ετών και άνω. Οι νεότεροι Ευρωπαίοι είναι επίσης πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην ανθρωπιστική βοήθεια και την ισότητα των φύλων, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην παγκόσμια αλληλεγγύη και την κοινωνική δικαιοσύνη μεταξύ των νεότερων ηλικιακών ομάδων.

Τα δύο σημαντικότερα ζητήματα συνολικά σε επίπεδο ΕΕ —πληθωρισμός, αύξηση των τιμών και κόστος ζωής, καθώς και οικονομία και δημιουργία θέσεων εργασίας— είναι τα πιο σημαντικά μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 και 40-54 ετών. Αυτές οι ηλικιακές ομάδες είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στα θέματα αυτά είτε οι νεότεροι (ηλικίας 15-24 ετών) είτε οι ηλικιωμένοι (ηλικίας 55 ετών και άνω), αντικατοπτρίζοντας τις ανησυχίες που συνδέονται με την απασχόληση, τις οικογενειακές ευθύνες και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα κατά τη διάρκεια των βασικών ετών εργασίας.

Το επίπεδο εκπαίδευσης συνδέεται επίσης στενά με τις διαφορές στις προτεραιότητες. Οι ερωτηθέντες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στον πληθωρισμό, στην αύξηση των τιμών και στο κόστος ζωής (47 % έναντι 34 % μεταξύ εκείνων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο). Επίσης, τείνουν περισσότερο να αναφέρουν τη δημόσια υγεία (37%

έναντι 27%) και τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (31% έναντι 26%) ως βασικές προτεραιότητες για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επισημαίνοντας ότι δίνεται μεγαλύτερη έμφαση σε άμεσα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής προστασίας.

Αντίθετα, οι ερωτηθέντες με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (38 % έναντι 32 % μεταξύ εκείνων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης), στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (35 % έναντι 20 %), στη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (28 % έναντι 21 %) και στην αυτονομία της ΕΕ στους τομείς της βιομηχανίας και της ενέργειας (17 % έναντι 8 %).

Η οικονομική κατάσταση διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων. Οι ερωτηθέντες που αναφέρουν δυσκολίες στην πληρωμή των λογαριασμών τους τις περισσότερες φορές είναι πιο πιθανό να δώσουν προτεραιότητα στον πληθωρισμό, την αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής (48% έναντι 39% εκείνων που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν τέτοιες δυσκολίες). Είναι επίσης πολύ πιθανότερο να αναφέρουν τη δημόσια υγεία (38% έναντι 29%) και τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (42% έναντι 25%), υπογραμμίζοντας τη στενή σχέση μεταξύ της οικονομικής ευπάθειας και των προσδοκιών για κοινωνική και οικονομική δράση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή των λογαριασμών τους είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (37 % έναντι 21 %), στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (28 % έναντι 17 %), στη μετανάστευση και το άσυλο (25 % έναντι 20 %), καθώς και στη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (25 % έναντι 19 %).

Οι προοπτικές των συμμετεχόντων για το μέλλον του εαυτού τους και της οικογένειάς τους συνδέονται επίσης με διαφορετικές προτεραιότητες για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Όσοι είναι αισιόδοξοι για το μέλλον τους είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας (37 % έναντι 29 % των απαισιόδοξων απαντησάντων), στην άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (36 % έναντι 27 %) και στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (27 % έναντι 21 %). Αυτό το μοτίβο υποδηλώνει ότι μια πιο θετική προοπτική συνδέεται με μεγαλύτερη έμφαση σε τομείς πολιτικής προσανατολισμένους στην ανάπτυξη, στρατηγικούς και μακροπρόθεσμους.

Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον τους είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στον πληθωρισμό, την αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής (46% έναντι 40% μεταξύ των αισιόδοξων ερωτηθέντων), καθώς και στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (36% έναντι 26%). Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν τη στενή σχέση μεταξύ της προσωπικής οικονομικής ανασφάλειας, των προσδοκιών για το μέλλον και της ισχυρότερης ζήτησης για δράση της ΕΕ σε άμεσα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής προστασίας.

Παρόμοιο μοτίβο προκύπτει όταν στρεφόμαστε στις προσδοκίες των ερωτηθέντων σχετικά με το μέλλον της χώρας τους. Όσοι είναι αισιόδοξοι για το μέλλον της χώρας τους είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (38 % έναντι 29 % των απαισιόδοξων ερωτηθέντων) και στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (28 % έναντι 23 %), γεγονός που καταδεικνύει μεγαλύτερη έμφαση στη στρατηγική ανθεκτικότητα και τις μακροπρόθεσμες προκλήσεις.

Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον της χώρας τους δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στον πληθωρισμό, την αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής (44% έναντι 39% των αισιόδοξων ερωτηθέντων), τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (32% έναντι 25%) και τη μετανάστευση και το άσυλο (28% έναντι 21%). Αυτή η κατανομή προτεραιοτήτων αναδεικνύει και πάλι τον τρόπο με τον οποίο οι πιο αρνητικές προοπτικές συνδέονται με την αυξημένη ανησυχία για τις άμεσες οικονομικές πιέσεις, την κοινωνική συνοχή και τις αντιληπτές πιέσεις στα εθνικά συστήματα.

Οι προσδοκίες των ερωτηθέντων σχετικά με το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνδέονται επίσης με διακριτά πρότυπα προτεραιοτήτων. Όσοι είναι αισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ είναι πιθανότερο να αναφέρουν την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ ως προτεραιότητα για το

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (37 % έναντι 30 % των απαισιόδοξων ερωτηθέντων), καθώς και το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (29 % έναντι 22 %). Αυτό υποδηλώνει ότι η εμπιστοσύνη στο μέλλον της ΕΕ συνδέεται με μεγαλύτερη έμφαση στη συλλογική ασφάλεια και τους μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής.

Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που είναι απαισιόδοχοι για το μέλλον της ΕΕ είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στον πληθωρισμό, την αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής (44 % έναντι 39 % των αισιόδοξων ερωτηθέντων), στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (31 % έναντι 26 %) και στη μετανάστευση και το άσυλο (29 % έναντι 21 %). Όπως και με άλλες διαστάσεις της αισιοδοξίας, οι πιο αρνητικές προοπτικές συνδέονται με μεγαλύτερη ανησυχία για τις άμεσες οικονομικές πιέσεις, τις κοινωνικές ευπάθειες και τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση.

Ποιο από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%) - ΕΕ									
	Πληθωρισμός, αύξηση τιμών και κόστος ζωής	Οικονομία και δημιουργία θέσεων εργασίας	Άμυνα και ασφάλεια της ΕΕ	Δημόσια υγεία	Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή	Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός	Μετανάστευση και άσυλο	Δημοκρατία και κράτος δικαίου	Γεωργία και επισιτοπιστική ασφάλεια
ΕΕ των 27	41	35	34	32	26	28	24	23	18
Φύλο									
Άνδρας	40	37	36	29	25	26	25	24	18
Γυναίκα	43	33	32	35	26	30	22	23	18
Ηλικία									
15-24	38	33	28	29	32	31	21	23	12
25-39	43	39	32	28	26	26	23	23	18
40-54	44	37	33	30	24	29	25	22	18
55+	40	32	37	35	24	28	25	24	20
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	47	32	32	37	20	31	25	21	19
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	43	36	33	32	23	28	23	22	18
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	34	35	38	27	35	26	24	28	16
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοαπασχολούμενοι	39	39	33	29	23	23	24	25	20
Διευθυντές	36	38	39	24	33	23	26	28	16
Άλλα λευκά περιλαίμια	41	36	37	26	27	26	24	25	18
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	46	37	32	33	21	28	23	18	18
Οικιακοί βοηθοί	42	36	25	43	17	31	20	21	19
Άνεργοι	51	37	26	36	20	35	28	19	16
Συνταξιούχος	42	30	37	37	24	29	25	24	20
Φοιτητές	35	33	27	26	37	33	21	25	12
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	48	36	21	38	17	42	20	19	17
Από καιρό σε καιρό	45	33	30	36	21	32	22	19	18
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	39	35	37	29	28	25	25	25	18
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	41	34	35	32	23	27	23	23	23
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	41	34	35	32	26	27	24	22	17
Μεγάλη πόλη	42	37	32	31	29	30	24	25	14
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	41	36	34	31	27	27	24	24	18
Καμία	49	30	34	40	16	32	20	18	22
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	39	36	38	30	31	25	21	27	17
Ουδέτερη	42	34	32	35	23	29	23	20	18
Αρνητική	47	34	27	31	15	33	34	19	20
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	39	36	38	30	31	27	23	26	17
Ένα κακό πράγμα	44	30	21	31	12	31	32	18	21
Ούτε καλό, ούτε κακό.	47	34	29	36	19	29	24	18	19

Ποιο από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% - ΕΕ)									
	Τρομοκρατία και οργανωμένο έγκλημα	Αυτονομία της ΕΕ στους τομείς της βιομηχανίας και της ενέργειας	Ανθρωπιστική και αναπτυξιακή βοήθεια	Προστασία των καταναλωτών	Ισότητα των φύλων, ένταξη και πολυμορφία	Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας	Άλλα (SPONTANEOUS)	Καμία (SPONTANEOUS)	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	17	13	11	11	10	9	1	0	0
Φύλο									
Ανδρας	18	16	9	11	8	11	1	1	0
Γυναίκα	17	10	12	10	11	7	0	0	1
Ηλικία									
15-24	14	11	17	8	17	12	0	0	0
25-39	15	15	12	11	13	11	0	0	0
40-54	17	14	8	10	9	9	1	0	0
55+	20	11	9	12	7	7	1	1	1
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	19	8	9	11	8	7	0	0	1
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	17	13	11	12	10	9	1	0	0
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	16	17	12	9	11	10	1	0	0
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοασχολούμενοι	16	18	8	11	10	10	0	0	0
Διευθυντές	16	18	9	9	11	12	1	0	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	17	15	11	11	10	11	0	0	0
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	19	12	10	12	11	9	0	0	0
Οικιακοί βοηθοί	19	8	13	13	9	6	1	0	1
Άνεργοι	16	10	11	8	13	6	1	0	1
Συνταξιούχος	20	10	9	11	6	5	1	1	1
Φοιτητές	13	12	18	8	17	14	1	0	0
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	18	13	13	11	11	8	1	0	1
Από καιρό σε καιρό	19	12	11	13	10	9	0	0	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	17	13	10	10	10	9	1	0	0
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	16	11	9	10	8	8	1	0	1
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	19	14	11	11	10	9	0	1	0
Μεγάλη πόλη	16	13	11	11	11	9	0	0	0
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	17	13	11	11	10	9	1	0	0
Καμία	18	8	7	11	6	4	0	1	2
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	15	15	12	10	12	10	0	0	0
Ουδέτερη	18	11	10	12	9	8	1	0	1
Αρνητική	23	10	7	11	6	5	1	2	1
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	15	15	12	9	11	10	1	0	0
Ένα κακό πράγμα	22	10	8	14	8	6	1	2	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	21	10	10	13	8	8	0	1	1

Αναμενόμενες αλλαγές στο βιοτικό επίπεδο

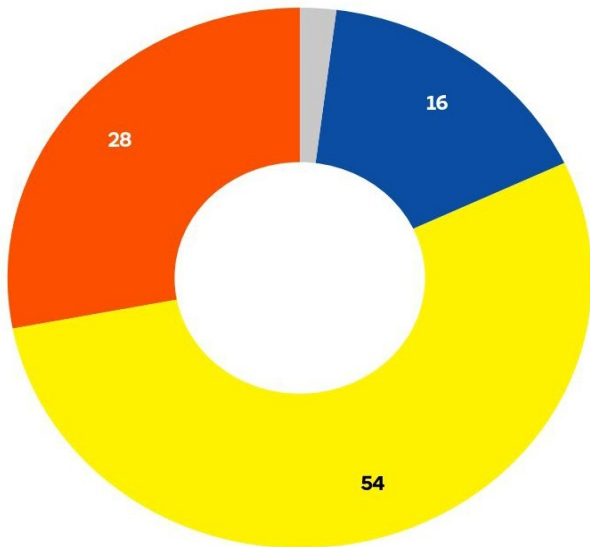
Πέρα από τις προσδοκίες των πολιτών όσον αφορά τις προτεραιότητες πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η έρευνα διερευνά επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνονται τις δικές τους οικονομικές προοπτικές μεσοπρόθεσμα. Δεδομένων των επίμονων ανησυχιών σχετικά με την αγοραστική δύναμη, την απασχόληση και την κοινωνική προστασία, οι οποίες αναδείχθηκαν μεταξύ των σημαντικότερων προτεραιοτήτων στην προηγούμενη ενότητα, ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να προβληματιστούν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αναμένουν να εξελιχθεί το προσωπικό βιοτικό τους επίπεδο κατά την επόμενη πενταετία. Το ερώτημα αυτό παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι Ευρωπαίοι αξιολογούν τη μελλοντική οικονομική τους ευημερία, καταγράφοντας τα υποκείμενα επίπεδα εμπιστοσύνης ή αβεβαιότητας.

Σε επίπεδο ΕΕ, η πλειονότητα όσων απάντησαν αναμένει ότι το προσωπικό βιοτικό τους επίπεδο θα παραμείνει αμετάβλητο κατά την επόμενη πενταετία. Λίγο περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους (54%) δηλώνουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο δεν θα αλλάξει. Το ποσοστό αυτό είναι σε γενικές γραμμές σταθερό σε σύγκριση με τον Μάιο του 2025 (– 1 εκατοστιαία μονάδα), επιβεβαιώνοντας ότι αυτό παραμένει η κυρίαρχη προσδοκία σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ταυτόχρονα, πάνω από το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (28%) πιστεύει ότι το βιοτικό τους επίπεδο θα μειωθεί τα επόμενα πέντε χρόνια. Το ποσοστό αυτό είναι σε γενικές γραμμές σταθερό σε σύγκριση με τον Μάιο του 2025 (+1 εκατοστιαίες μονάδες), γεγονός που υποδηλώνει ότι οι ανησυχίες σχετικά με την επιδείνωση των προσωπικών οικονομικών συνθηκών παραμένουν σε παρόμοιο επίπεδο. Το εύρημα αυτό συνάδει με τη συνεχιζόμενη προβολή του πληθωρισμού, των αυξανόμενων τιμών και του κόστους ζωής μεταξύ των προτεραιοτήτων των πολιτών και αντικατοπτρίζει τις συνεχιζόμενες ανησυχίες σχετικά με την αγοραστική δύναμη και τη χρηματοοικονομική ασφάλεια.

Αντίθετα, το 16 % των Ευρωπαίων αναμένει ότι το βιοτικό τους επίπεδο θα αυξηθεί κατά την επόμενη πενταετία. Το ποσοστό αυτό είναι επίσης σε γενικές γραμμές σταθερό σε σύγκριση με τον Μάιο του 2025 (+1 εκατοστιαίες μονάδες). Αν και η ομάδα αυτή παραμένει σαφώς μικρότερη από εκείνες που αναμένουν σταθερότητα ή μείωση, το αποτέλεσμα δείχνει ότι ένα τμήμα του πληθυσμού εξακολουθεί να εκφράζει εμπιστοσύνη στις βελτιωμένες οικονομικές προοπτικές.

SD27 Όταν σκέφτεστε τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί το προσωπικό σας βιοτικό επίπεδο τα επόμενα πέντε χρόνια, ποια από τις παρακάτω δηλώσεις περιγράφει καλύτερα τις προσδοκίες σας; (ΕΕ27) (%)

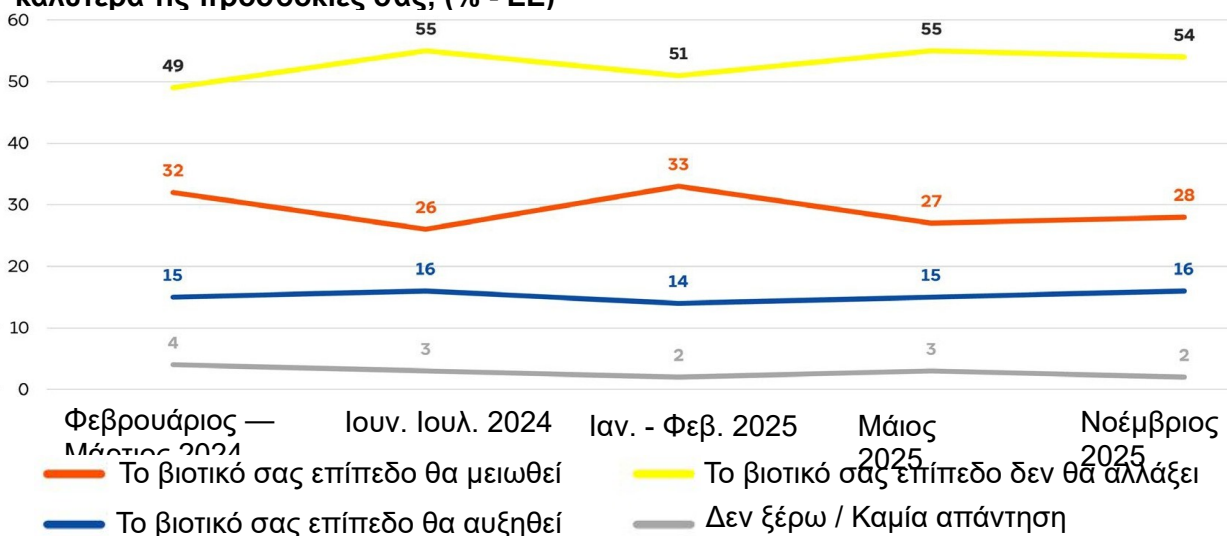
Το βιοτικό σας επίπεδο θα μειωθεί ▲ 1
 Το βιοτικό σας επίπεδο δεν θα αλλάξει ▼ 1
 Το βιοτικό σας επίπεδο θα αυξηθεί ▲ 1
 Δεν ξέρω / Καμία απάντηση ▼ 1

Το βιοτικό σας επίπεδο θα μειωθεί
 Το βιοτικό σας επίπεδο δεν θα αλλάξει
 Το βιοτικό σας επίπεδο θα αυξηθεί
 Δεν ξέρω / Καμία απάντηση

▲ ▼ (Νοέμβριος 2025 — Μάιος 2025)
 Νοέμβριος 2025

Όσον αφορά τις μεταβαλλόμενες προσδοκίες, οι απαντήσαντες ήταν πιο ζοφεροί όσον αφορά τις προοπτικές για το προσωπικό βιοτικό τους επίπεδο την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2025, όταν το 33 % των απαντησάντων προέβλεψε μείωση. Από τον Μάιο του 2025, οι προσδοκίες αυτές παρέμειναν αρκετά σταθερές, με μικρές μόνο κινήσεις των μεριδίων εκείνων που αναμένουν αύξηση, μείωση ή καμία αλλαγή.

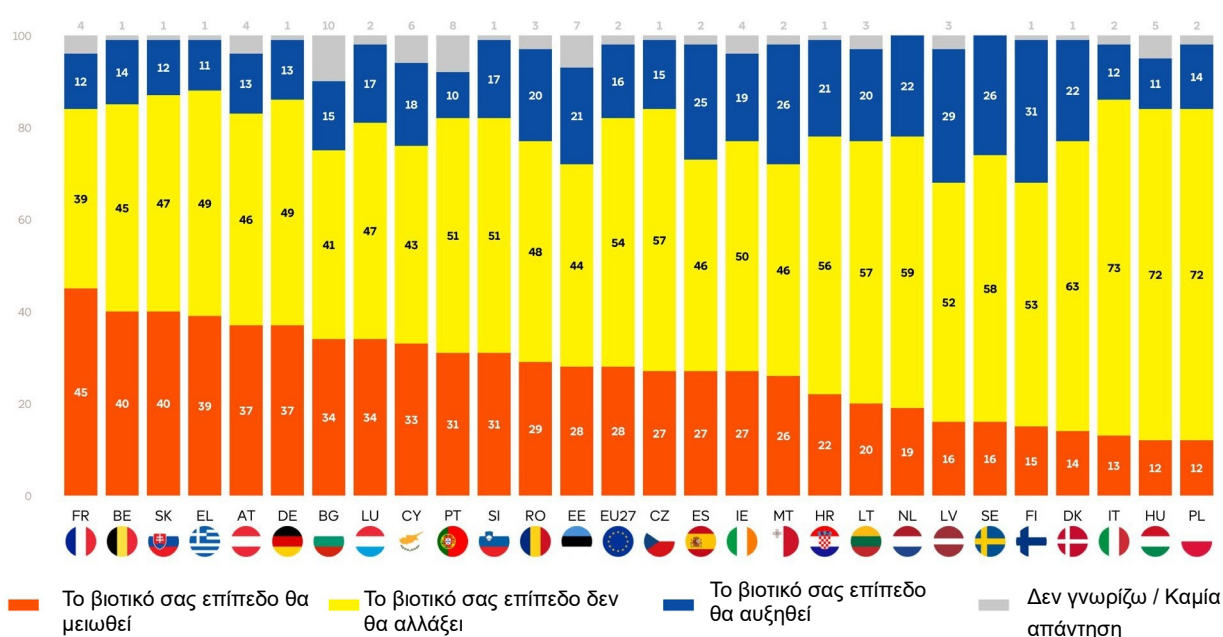
SD27 Όταν σκέφτεστε τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί το προσωπικό σας βιοτικό επίπεδο τα επόμενα πέντε χρόνια, ποια από τις παρακάτω δηλώσεις περιγράφει καλύτερα τις προσδοκίες σας; (% - ΕΕ)

Σε εθνικό επίπεδο, σε 26 κράτη μέλη οι ερωτηθέντες αναφέρουν συχνότερα ότι αναμένουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο θα παραμείνει αμετάβλητο κατά την επόμενη πενταετία. Η Γαλλία είναι το μόνο κράτος μέλος στο οποίο αναμένουν συνήθως ότι θα μειωθεί, όπως προτείνεται από το 45 % των ερωτηθέντων. Οι προσδοκίες μείωσης είναι επίσης σχετικά ισχυρές στο Βέλγιο και τη Σλοβακία (40 %), την Ελλάδα (39 %) και την Αυστρία και τη Γερμανία (37 %), γεγονός που υποδηλώνει υψηλότερα επίπεδα ανησυχίας για τη μελλοντική οικονομική ευημερία στις χώρες αυτές.

Αντιστρόφως, σε αρκετά κράτη μέλη ένα αξιοσημείωτο ποσοστό απαντησάντων αναμένει ότι το βιοτικό τους επίπεδο θα αυξηθεί. Τουλάχιστον το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων αναμένει βελτίωση στη Φινλανδία (31%), τη Λετονία (29%), τη Σουηδία και τη Μάλτα (26%) και την Ισπανία (25%), αντανακλώντας τη συγκριτική αισιοδοξία για τις μελλοντικές οικονομικές προοπτικές στις χώρες αυτές.

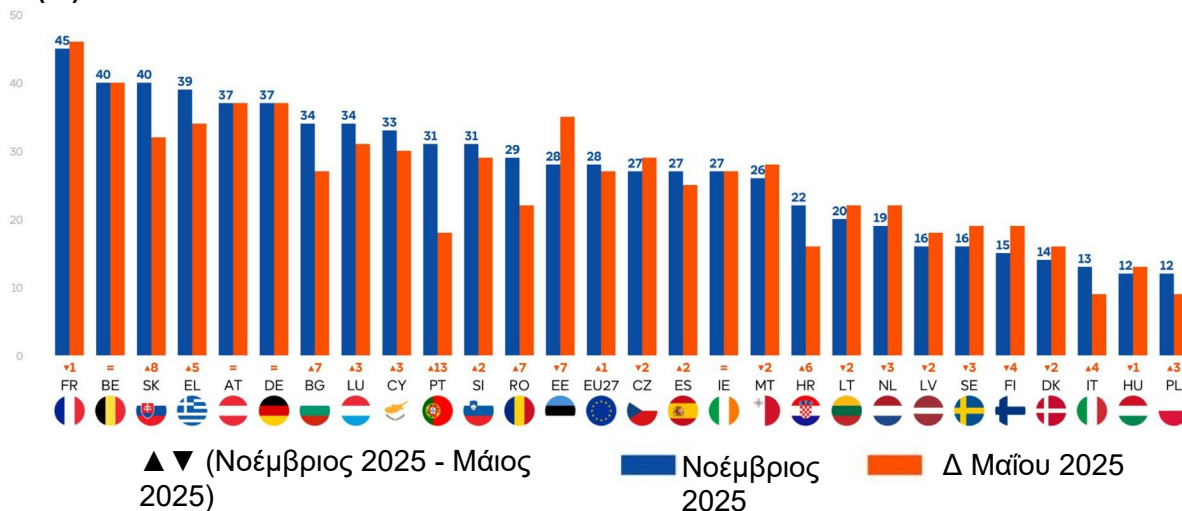
SD27 Όταν σκέφτεστε τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί το προσωπικό σας βιοτικό επίπεδο τα επόμενα πέντε χρόνια, ποια από τις παρακάτω δηλώσεις περιγράφει καλύτερα τις προσδοκίες σας; (%)

Νοέμβριος
2025

Από τον Μάιο του 2025, το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναμένουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου έχει αυξηθεί σε αρκετά κράτη μέλη, με επικεφαλής την Πορτογαλία (+13 εκατοστιαίες μονάδες, 31 %), τη Σλοβακία (+8 εκατοστιαίες μονάδες, 40 %), τη Βουλγαρία (+7 εκατοστιαίες μονάδες, 34 %) και τη Ρουμανία (+7 εκατοστιαίες μονάδες, 29 %). Οι αυξήσεις αυτές δείχνουν αυξανόμενη απαισιοδοξία στις χώρες αυτές, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι ανησυχίες σχετικά με την προσωπική οικονομική ευημερία έχουν ενταθεί από το προηγούμενο κύμα ερευνών. Αντίθετα, στην Εσθονία, το ποσοστό των ερωτηθέντων που προέβλεψαν μείωση του βιοτικού επιπέδου μειώθηκε κατά 7 ποσοστιαίες μονάδες, στο 28 %, αντικατοπτρίζοντας τη μείωση της απαισιοδοξίας.

SD27 Όταν σκέφτεστε τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί το προσωπικό σας βιοτικό επίπεδο τα επόμενα πέντε χρόνια, ποια από τις παρακάτω δηλώσεις περιγράφει καλύτερα τις προσδοκίες σας; Το βιοτικό σας επίπεδο θα μειωθεί (%)

Διαφορές στις προσδοκίες σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη του βιοτικού επιπέδου παρατηρούνται σε διάφορες κοινωνικοδημογραφικές ομάδες, υπογραμμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι προσωπικές συνθήκες, το στάδιο ζωής και η οικονομική ευπάθεια διαμορφώνουν τις αντιλήψεις για την οικονομική ευημερία.

Οι γυναίκες είναι πιο πιθανό από τους άνδρες να αναμένουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου, με το 31% των γυναικών να αναμένει μείωση σε σύγκριση με το 26% των ανδρών. Αντίθετα, οι άνδρες είναι πιο πιθανό από τις γυναίκες να αναμένουν αύξηση του βιοτικού τους επιπέδου, με το 19% των ανδρών να εκφράζει αυτή την προσδοκία σε σύγκριση με το 13% των γυναικών.

Η ηλικία συνδέεται επίσης στενά με τις διαφορές στις προσδοκίες. Οι ηλικιωμένοι ερωτηθέντες τείνουν να έχουν πιο απαισιόδοξες προοπτικές, με το ποσοστό να αναμένει μείωση του βιοτικού τους επιπέδου να αυξάνεται σταδιακά με την ηλικία: 16 % μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, 24 % μεταξύ των ατόμων ηλικίας 25-39 ετών, 28 % μεταξύ των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών και 34 % μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω. Παρόμοιο μοτίβο που σχετίζεται με την ηλικία παρατηρείται για όσους αναμένουν σταθερότητα, με το ποσοστό να μην προβλέπει καμία μεταβολή να αυξάνεται από 45 % μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων σε 59 % μεταξύ των ηλικιωμένων. Αντιθέτως, οι νεότεροι Ευρωπαίοι είναι πολύ πιθανότερο να αναμένουν αύξηση του βιοτικού τους επιπέδου, με το 36 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών να αναμένει βελτίωση, σε σύγκριση με μόλις 25 % των ατόμων ηλικίας 25-39 ετών, 15 % των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών και μόνο 5 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω.

Το επίπεδο εκπαίδευσης είναι ένας άλλος παράγοντας που συνδέεται με τις διαφορές στις προσδοκίες. Οι ερωτηθέντες με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιθανότερο να αναμένουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου, με το 38 % να έχει αυτή την άποψη, σε σύγκριση με το 27 % των ερωτηθέντων με μέσο επίπεδο εκπαίδευσης και το 22 % των ερωτηθέντων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Αντίθετα, οι ερωτηθέντες με υψηλό μορφωτικό επίπεδο είναι πιθανότερο να αναμένουν αύξηση του βιοτικού τους επιπέδου, με το 21 % να αναμένει βελτίωση, σε σύγκριση με το 15 % των ατόμων με μέση εκπαίδευση και το 10 % των ατόμων με χαμηλή εκπαίδευση. Αυτό υποδηλώνει ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση συνδέεται με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις οικονομικές προοπτικές, ενώ η χαμηλότερη εκπαίδευση αντιστοιχεί σε αυξημένες ανησυχίες σχετικά με το μελλοντικό προσωπικό βιοτικό επίπεδο.

Η οικονομική κατάσταση διαμορφώνει επίσης έντονα τις προσδοκίες. Οι ερωτηθέντες που αναφέρουν ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τις περισσότερες φορές είναι πολύ πιο πιθανό να προβλέψουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου, με το 53% να έχει αυτή την προσδοκία, σε σύγκριση με μόλις 24% μεταξύ εκείνων που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν

αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες είναι πιο πιθανό να αναμένουν σταθερότητα στο βιοτικό τους επίπεδο, με το 57% να μην δείχνει καμία αλλαγή σε σύγκριση με το 31% μεταξύ εκείνων που αντιμετωπίζουν συχνές οικονομικές πιέσεις.

Τέλος, οι προσδοκίες των ερωτηθέντων σχετικά με την εξέλιξη του προσωπικού τους βιοτικού επιπέδου συνδέονται στενά με τις προοπτικές τους για το μέλλον. Εκείνοι που είναι αισιόδοξοι για το μέλλον τους και το μέλλον της οικογένειάς τους είναι πιο πιθανό να προβλέψουν τη σταθερότητα ή τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου. Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες που είναι απαισιόδοξοι για το προσωπικό ή οικογενειακό τους μέλλον είναι πολύ πιθανότερο να αναμένουν μείωση, με το 53 % των ερωτηθέντων να αισθάνονται απαισιόδοξοι για το δικό τους μέλλον και το μέλλον της οικογένειάς τους να προβλέπουν μείωση, σε σύγκριση με μόλις 21 % μεταξύ εκείνων που είναι αισιόδοξοι. Ομοίως, η απαισιοδοξία για το μέλλον της χώρας συνδέεται με πιο αρνητικές προσδοκίες: Το 43% των ερωτηθέντων που είναι απαισιόδοξοι για τη χώρα τους αναμένουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου, σε σύγκριση με το 18% μεταξύ εκείνων που είναι αισιόδοξοι. Τα πρότυπα αυτά ενισχύουν τη στενή σχέση μεταξύ των συνολικών προοπτικών ζωής και των οικονομικών προσδοκιών, καταδεικνύοντας ότι η προσωπική και εθνική αισιοδοξία συνδέεται με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη σταθερότητα ή τη βελτίωση, ενώ η απαισιοδοξία αντιστοιχεί σε αυξημένη ανησυχία για πιθανή επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου.

SD27 Όταν σκέφτεστε τον τρόπο με τον οποίο θα εξελιχθεί το προσωπικό σας βιοτικό επίπεδο τα επόμενα πέντε χρόνια, ποια από τις παρακάτω δηλώσεις περιγράφει καλύτερα τις προσδοκίες σας; (% - ΕΕ)				
	Το βιοτικό σας επίπεδο θα μειωθεί	Το βιοτικό σας επίπεδο δεν θα αλλάξει	Το βιοτικό σας επίπεδο θα αυξηθεί	Δεν ξέρω / Καμία απάντηση
ΕΕ των 27	28	54	16	2
Φύλο				
Ανδρας	26	53	19	2
Γυναίκα	31	54	13	2
Ηλικία				
15-24	16	45	36	3
25-39	24	48	25	3
40-54	28	54	15	3
55+	34	59	5	2
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	38	49	10	3
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	27	56	15	2
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	22	55	21	2
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	24	57	18	1
Διευθυντές	21	57	20	2
Άλλα λευκά περιλαίμια	26	55	16	3
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	30	51	16	3
Οικιακοί βοηθοί	32	55	10	3
Ανεργοί	35	41	20	4
Συνταξιούχος	36	58	4	2
Φοιτητές	16	43	38	3
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	53	31	14	2
Από καιρό σε καιρό	34	51	13	2
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	24	57	17	2
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	33	51	14	2
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	28	55	14	3
Μεγάλη πόλη	24	54	19	3
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	27	54	17	2
Καμία	42	52	3	3
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	21	58	19	2
Ουδέτερη	28	56	13	3
Αρνητική	50	37	10	3
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Ένα καλό πράγμα	24	55	19	2
Ένα κακό πράγμα	47	41	11	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	32	55	10	3

Αξίες που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να υπερασπίζεται κατά προτεραιότητα

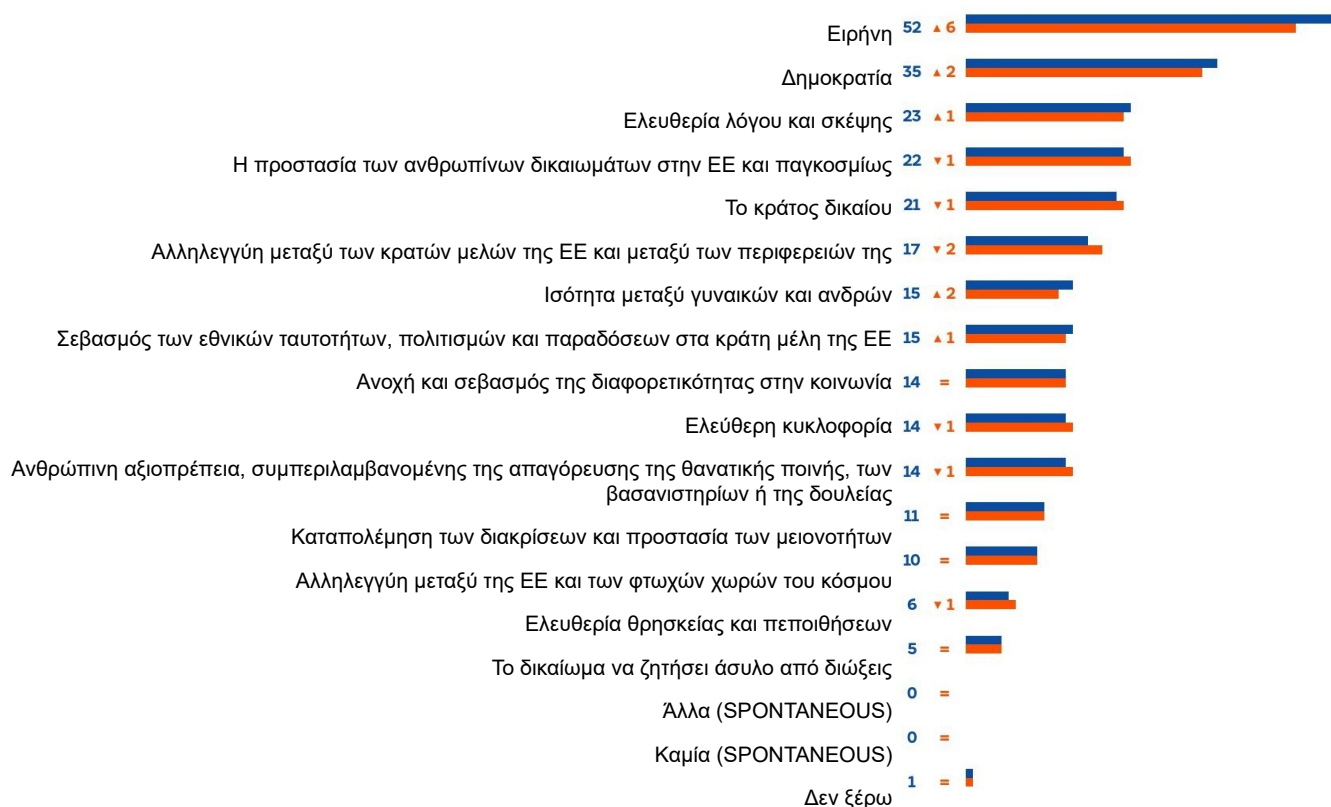
Οι προσδοκίες των πολιτών όσον αφορά τις αξίες που θα πρέπει να υπερασπίζεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέχουν ζωτικής σημασίας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνονται τη βασική αποστολή και τα δημοκρατικά θεμέλια της Ένωσης. Πέρα από τις συγκεκριμένες προτεραιότητες πολιτικής, οι απόψεις αυτές αποκαλύπτουν τις βασικές αρχές που οι πολίτες πιστεύουν ότι θα πρέπει να καθοδηγούν το έργο του Κοινοβουλίου και να διαμορφώνουν τη μελλοντική κατεύθυνση της ΕΕ.

Σε επίπεδο ΕΕ, η ειρήνη αναδύεται όσον αφορά την αξία που οι πολίτες επιθυμούν περισσότερο να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως προτεραιότητα. Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (52 %) αναφέρουν την ειρήνη, σημειώνοντας μεγάλη αύξηση κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες από τον Μάιο του 2025. Αυτό επιβεβαιώνει ότι, στο τρέχον γεωπολιτικό πλαίσιο που διαμορφώνεται από τον συνεχιζόμενο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, την κλιμάκωση της βίας στη Μέση Ανατολή και τις ευρύτερες διεθνείς εντάσεις, η ειρήνη έχει καταστεί ακόμη πιο κεντρική και ενοποιητική προσδοκία μεταξύ των Ευρωπαίων. Η ανάδειξη αυτής της αξίας υπογραμμίζει το ισχυρό αίτημα των πολιτών για σταθερότητα, πρόληψη των συγκρούσεων και σαφή ρόλο της ΕΕ στη διασφάλιση της ειρήνης εντός και εκτός των συνόρων της.

Η δημοκρατία ακολουθεί ως η δεύτερη συχνότερα αναφερόμενη τιμή, η οποία αναφέρεται από το 35 % των ερωτηθέντων (+ 2 εκατοστιαίες μονάδες από τον Μάιο του 2025). Αυτό καταδεικνύει τη συνεχή εδραίωση των δημοκρατικών ανησυχιών σε ολόκληρη την Ένωση. Σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από προκλήσεις για τους δημοκρατικούς θεσμούς, παραπληροφόρηση και μείωση της εμπιστοσύνης στα πολιτικά συστήματα, η διαρκής σημασία που αποδίδουν οι πολίτες στη δημοκρατία αντικατοπτρίζει τις προσδοκίες ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να παραμείνει θεματοφύλακας των δημοκρατικών αρχών και δικαιωμάτων.

Πέρα από την ειρήνη και τη δημοκρατία, πολλές άλλες θεμελιώδεις αξίες αναφέρονται από περισσότερους από έναν στους πέντε Ευρωπαίους ως προτεραιότητες που πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: ελευθερία του λόγου και της σκέψης, προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως, και κράτος δικαίου.

QA5ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες θα πρέπει να υπερασπιστεί κατά προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (ΕΕ27) (%)

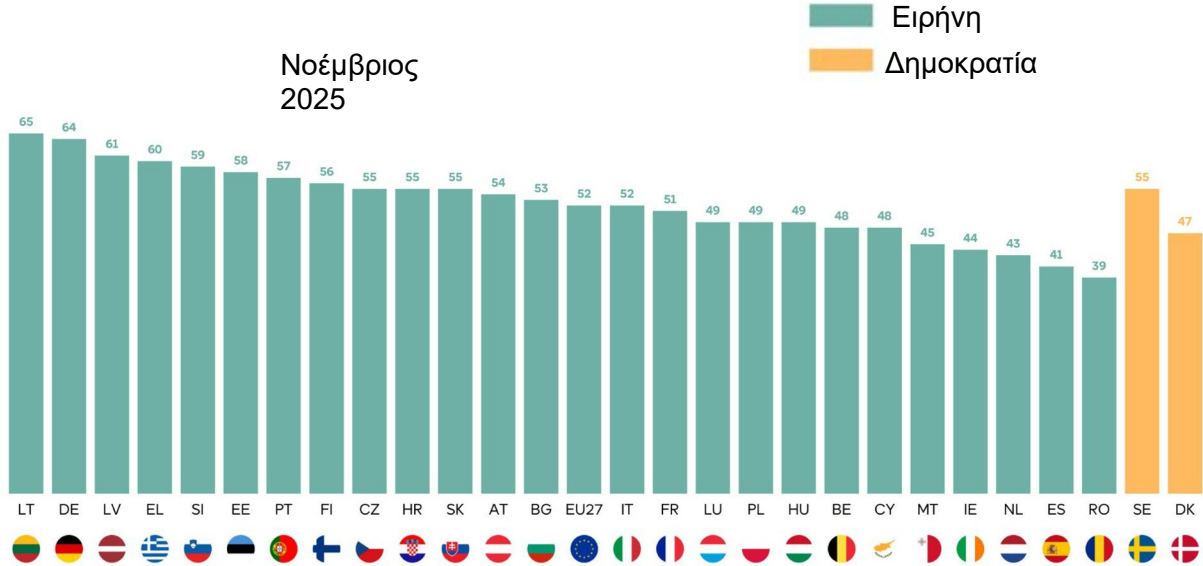

Νοέμβριος
2025

■ Νοέμβριος 2025 ■ Δ Μαΐου 2025

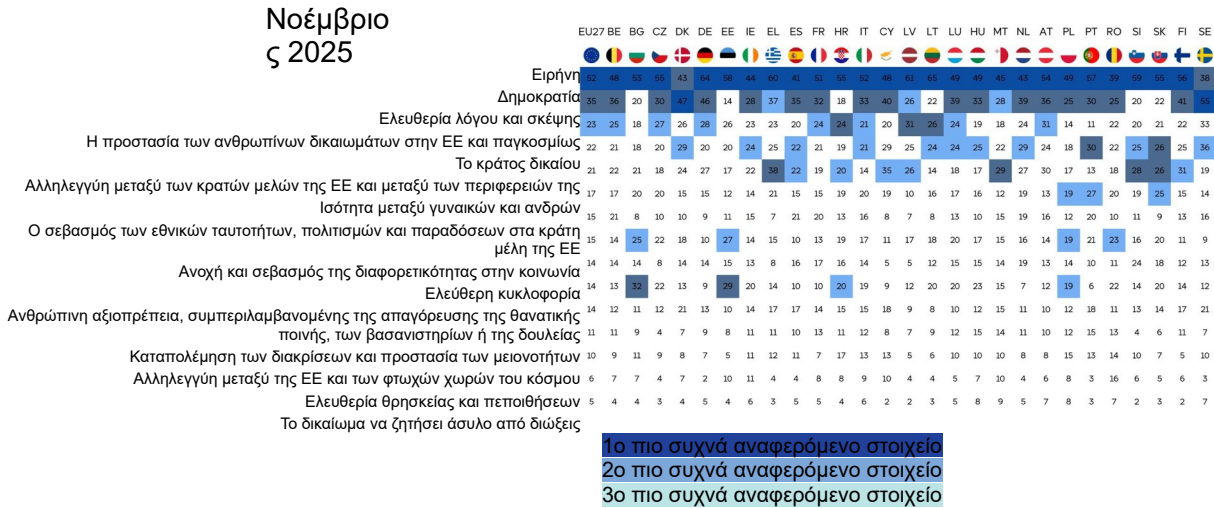
Σε εθνικό επίπεδο, η ειρήνη είναι η πιο συχνά αναφερόμενη προτεραιότητα σε 25 χώρες, επιβεβαιώνοντας την εξαιρετικά ευρεία απήχρησή της σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο στη Σουηδία και τη Δανία η δημοκρατία αναδύεται ως η πιο συχνά αναφερόμενη αξία. Ακόμη και σε αυτές τις δύο περιπτώσεις, ωστόσο, η ειρήνη παραμένει η δεύτερη πιο αναφερόμενη αξία.

QA5ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες θα πρέπει να υπερασπιστεί κατά προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

Η δημοκρατία ξεχωρίζει επίσης ως σημαντική προτεραιότητα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατατάσσεται μεταξύ των τριών τιμών που αναφέρονται συχνότερα σε 21 κράτη μέλη, επιβεβαιώνοντας την ευρεία σημασία της, ακόμη και όταν δεν είναι η κορυφαία τιμή.

QA5ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες θα πρέπει να υπερασπιστεί κατά προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

Οι διαφορές στις αξίες που οι πολίτες πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να υπερασπίζεται είναι επίσης ορατές σε όλες τις κοινωνικοδημογραφικές και συμπεριφορικές ομάδες.

Οι διαφορές μεταξύ των φύλων όσον αφορά τις προτεραιότητες αξίας είναι σχετικά περιορισμένες, αλλά ξεχωρίζουν ορισμένες αντιθέσεις. Οι γυναίκες έχουν ελαφρώς περισσότερες πιθανότητες από τους άνδρες να αναφέρουν την ειρήνη ως αξία που θα πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (54% έναντι 50%). Και μια πιο έντονη διαφορά εμφανίζεται όσον αφορά την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών: Το 18% των γυναικών χαρακτηρίζει την ισότητα των φύλων ως προτεραιότητα, σε σύγκριση με το 11% των ανδρών.

Η ειρήνη είναι σταθερά σημαντική σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, αλλά αναφέρεται συχνότερα από τους ηλικιωμένους ερωτηθέντες, με το 56% των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω να την αναφέρουν ως προτεραιότητα. Το ποσοστό αυτό συγκρίνεται με το 50 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40–54 ετών, το 47 % των ερωτηθέντων ηλικίας 25–39 ετών και το 48 % των νέων (15–24 ετών). Τα ευρήματα αυτά δείχνουν ότι οι ηλικιωμένοι Ευρωπαίοι αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην ειρήνη.

Η ειρήνη αναφέρεται επίσης συχνότερα από τους ερωτηθέντες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο (60 %), σε σύγκριση με το 51 % των ερωτηθέντων με μεσαίο επίπεδο και το 45 % των ερωτηθέντων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες με υψηλό μορφωτικό επίπεδο είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα σε αξίες όπως η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κράτος δικαίου, η ανεκτικότητα και ο σεβασμός της πολυμορφίας σε σύγκριση με τους ερωτηθέντες με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο.

Οι αντιλήψεις των απαντησάντων για την Ευρωπαϊκή Ένωση διαμορφώνουν επίσης ορισμένες από τις προτεραιότητες αξίας τους. Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιθανότερο να αναφέρουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (25 % έναντι 19 % μεταξύ των ερωτηθέντων με αρνητική εικόνα), την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της (19 % έναντι 14 %), καθώς και την ανεκτικότητα και τον σεβασμό της πολυμορφίας στην κοινωνία (16 % έναντι 10 %). Αντιθέτως, οι ερωτηθέντες που έχουν αρνητική άποψη για την ΕΕ είναι πιθανότερο να δώσουν προτεραιότητα στην ελευθερία του λόγου και της σκέψης (27 % έναντι 21 % μεταξύ εκείνων με θετική εικόνα) και στο κράτος δικαίου (26 % έναντι 20 %).

QA5ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες θα πρέπει να υπερασπιστεί κατά προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% - ΕΕ)									
	Ειρήνη	Δημοκρατία	Ελευθερία λόγου και σκέψης	Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως	Το κράτος δικαίου	Αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της	Ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών	Σεβασμός των εθνικών ταυτοτήτων, πολιτισμών και παραδόσεων στα κράτη μέλη της ΕΕ	Ανοχή και σεβασμός της διαφορετικότητας στην κοινωνία
ΕΕ των 27	52	35	23	22	21	17	15	15	14
Φύλο									
Ανδρας	50	36	24	21	23	18	11	16	13
Γυναίκα	54	34	22	23	20	16	18	14	16
Ηλικία									
15-24	48	32	24	23	15	16	19	13	15
25-39	47	33	24	25	20	16	16	15	17
40-54	50	34	24	22	23	16	15	16	13
55+	56	37	22	20	23	19	13	14	13
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	60	35	21	19	19	15	16	13	12
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	51	33	24	21	21	18	15	16	14
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	45	38	24	26	24	18	13	16	17
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοαπασχολούμενοι	49	34	23	23	25	18	12	20	14
Διευθυντές	49	40	25	25	23	17	12	15	16
Άλλα λευκά περιλαίμια	48	35	22	23	23	19	16	15	15
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	51	31	24	21	21	16	16	15	14
Οικιακοί βοηθοί	50	29	20	24	18	17	16	13	15
Άνεργοι	47	29	30	24	18	17	19	14	16
Συνταξιούχος	58	38	21	20	22	18	12	14	12
Φοιτητές	49	35	23	25	15	14	18	14	16
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	49	33	26	22	21	17	16	15	12
Από καιρό σε καιρό	51	32	21	22	20	16	16	15	14
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	52	36	23	22	22	18	14	15	15
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	53	37	23	21	21	17	15	15	13
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	53	33	23	22	20	18	16	14	14
Μεγάλη πόλη	48	35	23	24	23	17	12	15	16
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	50	35	24	23	21	17	15	15	15
Καμία	64	35	17	17	20	17	11	14	9
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	50	37	21	25	20	19	14	15	16
Ουδέτερη	53	33	24	21	21	16	16	14	14
Αρνητική	53	34	27	19	26	14	13	17	10
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	51	37	23	24	21	18	15	14	16
Ένα κακό πράγμα	47	31	27	15	24	13	13	18	10
Ούτε καλό, ούτε κακό.	54	33	22	20	21	17	15	15	13

QA5ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες θα πρέπει να υπερασπιστεί κατά προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΕΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% - ΕΕ)									
	Ελευθερία κυκλοφορία	Ανθρώπινη αξιοπρέπεια, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της θανατικής ποινής, των βασανιστηρίων ή της δουλείας	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προστασία των μειονοτήτων	Αλληλεγγύη μεταξύ της ΕΕ και των φτωχών χωρών του κόσμου	Ελευθερία θρησκείας και πεποιθήσεων	Το δικαίωμα να ζητήσει άσυλο από διώξεις	Άλλα (SPONTANEOUS)	Καμία (SPONTANEOUS)	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	14	14	11	10	6	5	0	0	1
Φύλο									
Ανδρας	15	14	10	10	6	5	1	0	0
Γυναίκα	12	15	11	10	6	5	0	0	1
Ηλικία									
15-24	14	15	13	11	8	7	0	0	1
25-39	16	14	12	10	5	6	0	0	0
40-54	15	14	11	10	6	5	1	1	0
55+	12	14	10	9	6	5	1	1	1
Επίπεδο εκπαίδευσης									
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	13	14	11	10	6	5	1	1	1
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	15	14	11	11	7	6	0	0	0
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	13	15	11	9	5	5	0	0	0
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»									
Αυτοαπασχολούμενοι	15	13	8	10	6	5	1	0	0
Διευθυντές	15	12	9	9	4	6	0	0	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	14	14	12	10	6	6	0	0	0
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	16	14	11	10	6	5	0	0	0
Οικιακοί βοηθοί	13	16	12	13	9	6	0	0	1
Άνεργοι	13	15	13	8	6	4	1	1	1
Συνταξιούχος	11	14	10	10	7	4	1	1	1
Φοιτητές	14	16	14	10	6	7	0	0	0
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	12	15	13	10	6	4	1	1	1
Από καιρό σε καιρό	15	16	12	11	8	6	0	0	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	14	14	10	9	6	5	0	0	0
Υποκειμενική αστικοποίηση									
Αγροτική περιοχή ή χωριό	12	14	9	9	6	5	1	0	1
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	15	14	11	10	7	5	0	1	0
Μεγάλη πόλη	14	15	12	10	6	6	0	0	0
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες									
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα»	14	14	11	10	6	5	0	0	0
Καμία	12	13	9	9	8	4	1	1	2
Εικόνα της ΕΕ									
Θετική	15	15	11	10	6	6	0	0	0
Ουδέτερη	14	13	11	10	7	5	1	0	1
Αρνητική	12	13	8	8	6	4	1	2	1
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση									
Ένα καλό πράγμα	14	14	11	10	5	5	0	0	0
Ένα κακό πράγμα	13	13	10	10	9	6	1	2	0
Ούτε καλό, ούτε κακό.	15	14	11	9	7	5	1	1	1

Ικανοποίηση από τη δημοκρατία

Η ιεράρχηση της δημοκρατίας από τους πολίτες ως βασικής αξίας για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγείρει φυσικά ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνονται στην πράξη τη λειτουργία των δημοκρατικών συστημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η ακόλουθη ενότητα διερευνά την ικανοποίηση των Ευρωπαίων από τη δημοκρατία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σε επίπεδο ΕΕ, περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους εκφράζουν ικανοποίηση για τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, το 54 % των ερωτηθέντων αναφέρουν ότι είναι ικανοποιημένοι με τη λειτουργία της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του 4 % που είναι πολύ ικανοποιημένοι. Αυτό το επίπεδο ικανοποίησης είναι ελαφρώς χαμηλότερο από αυτό που παρατηρείται για την εθνική δημοκρατία, όπου το 58% των ερωτηθέντων εκφράζει ικανοποίηση, συμπεριλαμβανομένου του 7% που είναι πολύ ικανοποιημένοι.

SD18a Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος, αρκετά ικανοποιημένος, όχι πολύ ικανοποιημένος ή καθόλου ικανοποιημένος με τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (ΕΕ27) (%)

ΤΔ18β: Πώς λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ; (ΕΕ27) (%)

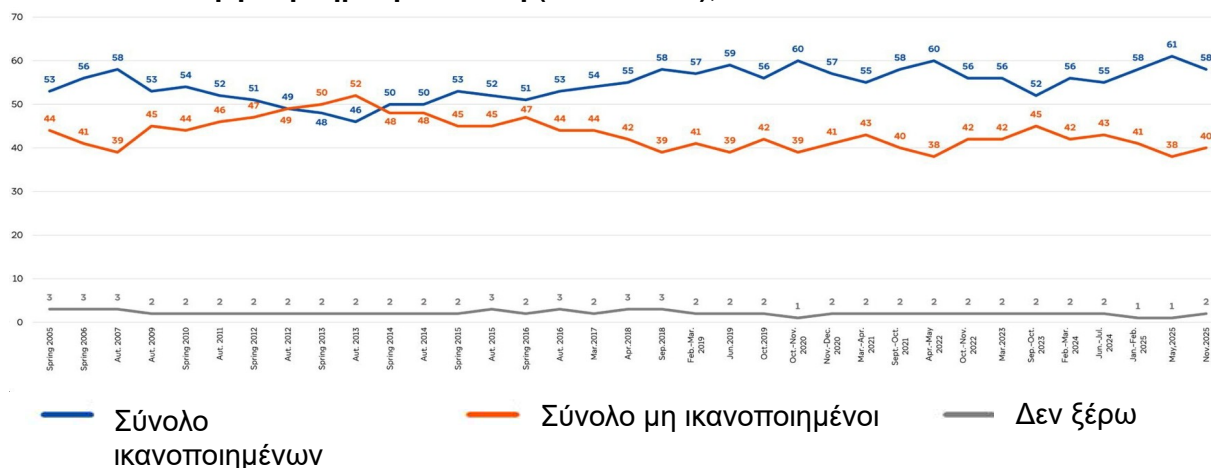

■ Πολύ ικανοποιημένος/-η
■ Αρκετά ικανοποιημένος/-η
■ Όχι πολύ ικανοποιημένος/-η
■ Καθόλου ικανοποιημένος
■ Δεν ξέρω

Νοέμβριος 2025

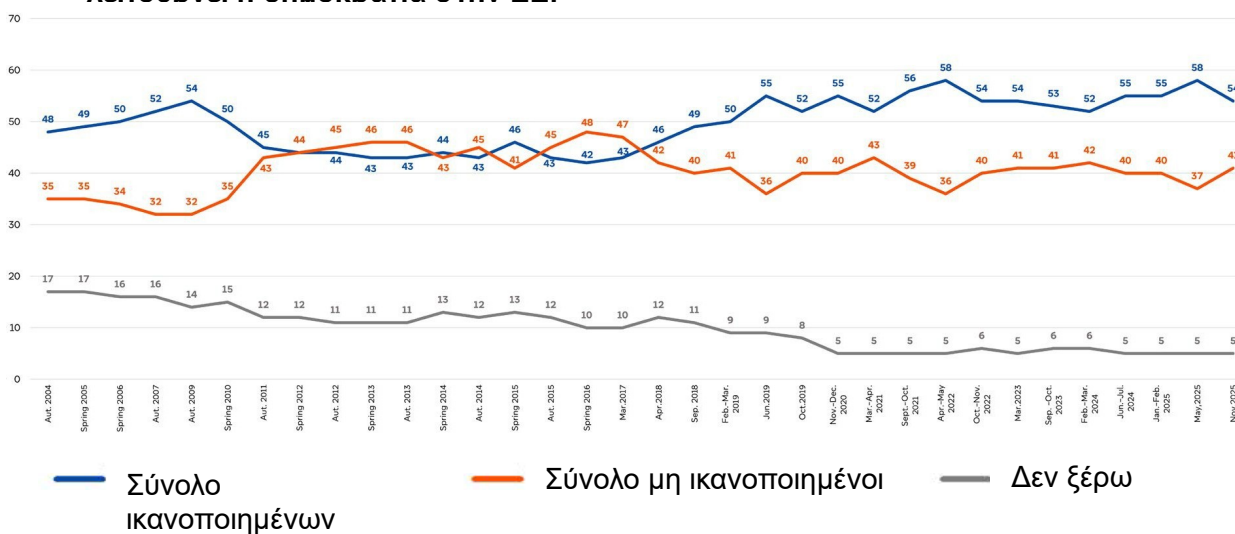
Σε σύγκριση με την προηγούμενη έρευνα τον Μάιο του 2025, η ικανοποίηση από τη δημοκρατία έχει μειωθεί ελαφρώς. Η ικανοποίηση από την εθνική δημοκρατία μειώθηκε κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ η ικανοποίηση από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην ΕΕ μειώθηκε κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες. Παρά τη βραχυπρόθεσμη αυτή μείωση, η συνολική τάση από τα μέσα της δεκαετίας του 2010 ήταν σε γενικές γραμμές θετική τόσο για την εθνική δημοκρατία όσο και για τη δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ. Από το 2014, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες στην ΕΕ έχουν εκφράσει σταθερά την ικανοποίησή τους για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα τους. Αυτή η μακροπρόθεσμη σταθερότητα αναδεικνύει μια σταθερή βάση ικανοποίησης από τους εθνικούς δημοκρατικούς θεσμούς, ακόμη και αν οι βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις, όπως η ελαφρά μείωση από τον Μάιο του 2025, ενδέχεται να αντανακλούν προσωρινές πολιτικές, οικονομικές ή κοινωνικές πιέσεις.

SD18a Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος, αρκετά ικανοποιημένος, όχι πολύ ικανοποιημένος ή καθόλου ικανοποιημένος με τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ);

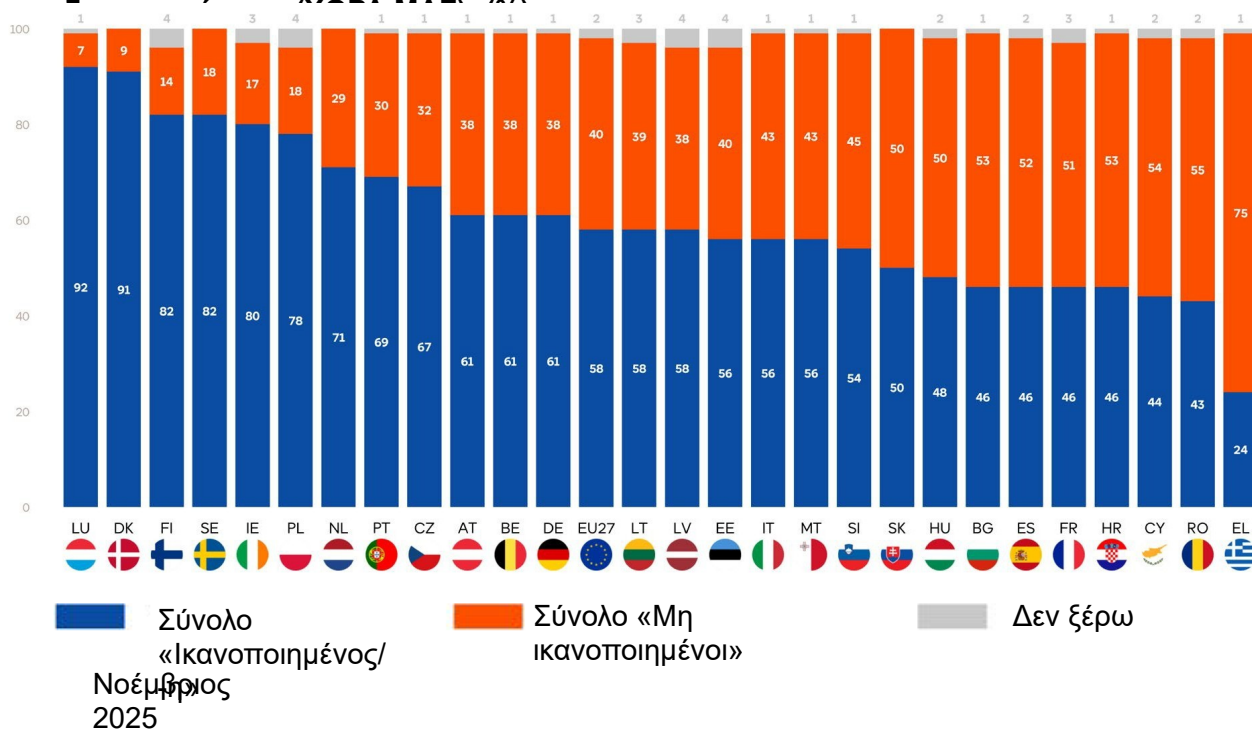
Όσον αφορά το επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 2019, τουλάχιστον οι μισοί από όσους απάντησαν ανέφεραν σταθερά ότι είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ. Αυτό δείχνει ότι, ενώ σημειώνονται βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις, η σχετικά σταθερή πλειονότητα των Ευρωπαίων διατηρεί την εμπιστοσύνη στη λειτουργία των δημοκρατικών διαδικασιών εντός της ΕΕ.

SD18β Συνολικά, είστε πολύ ικανοποιημένος, αρκετά ικανοποιημένος, όχι πολύ ικανοποιημένος ή καθόλου ικανοποιημένος με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ:

Σε εθνικό επίπεδο, η ικανοποίηση από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στη χώρα τους ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ικανοποιημένοι σε 19 κράτη μέλη, γεγονός που υποδηλώνει ότι η πλειονότητα των πολιτών στις περισσότερες χώρες εκφράζουν εμπιστοσύνη στη λειτουργία των εθνικών δημοκρατικών συστημάτων τους. Τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης παρατηρούνται στο Λουξεμβούργο (92%) και τη Δανία (91%). Αντιθέτως, η ικανοποίηση είναι σημαντικά χαμηλότερη σε μικρό αριθμό κρατών μελών. Το χαμηλότερο επίπεδο καταγράφεται στην Ελλάδα, όπου μόνο το 24% των ερωτηθέντων δηλώνουν ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα τους.

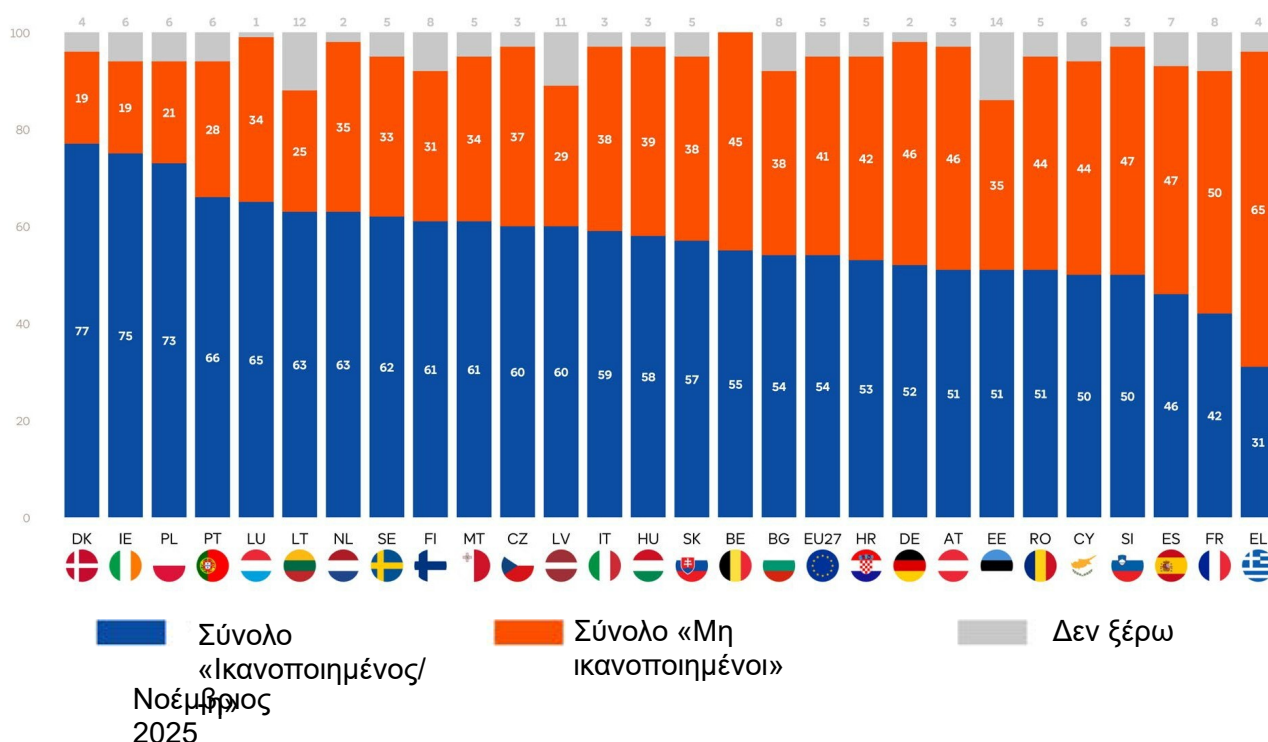
SD18a Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος, αρκετά ικανοποιημένος, όχι πολύ ικανοποιημένος ή καθόλου ικανοποιημένος με τον τρόπο που λειτουργεί η

Οι αντιλήψεις σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφέρουν επίσης μεταξύ των κρατών μελών, αν και η ικανοποίηση είναι σχετικά διαδεδομένη. Τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ικανοποιημένοι με τη λειτουργία της δημοκρατίας στην ΕΕ σε 24 κράτη μέλη, γεγονός που υποδηλώνει την έγκριση της πλειοψηφίας στις περισσότερες χώρες. Τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης καταγράφονται στη Δανία (77%), την Ιρλανδία (75%) και την Πολωνία (73%). Αντίθετα, η ικανοποίηση από τη δημοκρατία της ΕΕ είναι χαμηλότερη σε ορισμένα κράτη μέλη. Τα χαμηλότερα επίπεδα παρατηρούνται στην Ελλάδα (31%), ακολουθούμενη από τη Γαλλία (42%) και την Ισπανία (46%).

Από τα πορίσματα προκύπτει συσχέτιση μεταξύ της ικανοποίησης των πολιτών από τη δημοκρατία σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ. Σε χώρες όπου η ικανοποίηση από την εθνική δημοκρατία είναι υψηλή, οι πολίτες τείνουν επίσης να εκφράζουν μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη λειτουργία της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντίθετα, σε χώρες όπου η ικανοποίηση από την εθνική δημοκρατία είναι χαμηλή, η ικανοποίηση από τη δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ είναι γενικά χαμηλότερη.

SD18β Και πώς λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ; (%)

Διαφορές στην ικανοποίηση από τη δημοκρατία παρατηρούνται σε διάφορες κοινωνικοδημογραφικές και συμπεριφορικές ομάδες, αντικατοπτρίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι προσωπικές συνθήκες, το στάδιο ζωής και οι αντιλήψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετίζονται με τις αξιολογήσεις των πολιτών για τη δημοκρατική λειτουργία.

Πρώτον, δεν παρατηρούνται σημαντικές διαφορές ανά φύλο, με τους άνδρες και τις γυναίκες να εκφράζουν παρόμοια επίπεδα ικανοποίησης από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο.

Η ηλικία, ωστόσο, συνδέεται με την ικανοποίηση. Οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να εκφράσουν ικανοποίηση για τη δημοκρατία και στα δύο επίπεδα, με το χάσμα να είναι πιο έντονο για τη δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ. Μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 15-24 ετών, το 65 % δηλώνει ικανοποιημένο με τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην ΕΕ, σε σύγκριση με το 57 % μεταξύ των ατόμων ηλικίας 25-39 ετών, το 55 % μεταξύ των ατόμων ηλικίας 40-54 ετών και το 50 % μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω. Παρόμοια ηλικιακή διαβάθμιση παρατηρείται για την ικανοποίηση από την εθνική δημοκρατία.

Το επίπεδο εκπαίδευσης συνδέεται επίσης με την ικανοποίηση από τη δημοκρατία. Όσο υψηλότερο είναι το επίπεδο εκπαίδευσης, τόσο πιθανότερο είναι οι ερωτηθέντες να εκφράσουν ικανοποίηση, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Πράγματι, το 47 % των ερωτηθέντων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο δηλώνουν ικανοποιημένοι από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα τους, σε σύγκριση με το 58 % των ερωτηθέντων με μεσαίο μορφωτικό επίπεδο και το 66 % των ερωτηθέντων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Αυτό το πρότυπο δείχνει ότι το υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο συνδέεται με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους δημοκρατικούς θεσμούς και διαδικασίες.

Η οικονομική κατάσταση παίζει εξίσου σημαντικό ρόλο. Οι ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες στην πληρωμή των λογαριασμών τους είναι αισθητά λιγότερο ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία και στα δύο επίπεδα. Σε εθνικό επίπεδο, μόνο το 34% όσων δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τις περισσότερες φορές δηλώνουν ικανοποιημένοι με τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας, σε σύγκριση με το 49% μεταξύ εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς και το 64% μεταξύ εκείνων που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν τέτοιες δυσκολίες. Αυτή η διαβάθμιση υπογραμμίζει τη στενή σχέση μεταξύ της οικονομικής ασφάλειας και των αντιλήψεων για τις δημοκρατικές επιδόσεις.

Στη συνέχεια, οι αντιλήψεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση συνδέονται στενά με την ικανοποίηση από τη δημοκρατία, ιδίως σε επίπεδο ΕΕ. Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα της ΕΕ είναι πολύ πιθανότερο να εκφράσουν ικανοποίηση για τη δημοκρατία τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η αντίθεση είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακή για τη δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ: Το 72 % όσων απάντησαν με θετική εικόνα για την ΕΕ δηλώνουν ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ, σε σύγκριση με μόλις 18 % όσων απάντησαν με αρνητική εικόνα. Αυτό το έντονο χάσμα υπογραμμίζει τον ισχυρό δεσμό μεταξύ της αντίληψης για την ΕΕ και της εμπιστοσύνης στη δημοκρατική λειτουργία της.

Συνολικά, τα ευρήματα αυτά δείχνουν μια ισχυρή ευθυγράμμιση μεταξύ της ικανοποίησης από τη δημοκρατία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε όλες τις χώρες, τις κοινωνικοδημογραφικές ομάδες και τα συμπεριφορικά προφίλ, οι ερωτηθέντες που εκφράζουν μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη δημοκρατία στη χώρα τους τείνουν επίσης να αναφέρουν μεγαλύτερη ικανοποίηση από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

SD18a Γενικά, είστε πολύ ικανοποιημένος, αρκετά ικανοποιημένος, όχι πολύ ικανοποιημένος ή καθόλου ικανοποιημένος με τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (% - ΕΕ)

	Σύνολο «Ικανοποιημένος/- η»	Σύνολο «Μη ικανοποιημένοι»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	58	40	2
Φύλο			
Άνδρας	58	40	2
Γυναίκα	57	41	2
Ηλικία			
15-24	64	32	4
25-39	59	39	2
40-54	59	40	1
55+	55	44	1
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	47	50	3
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	58	40	2
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	66	33	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	56	43	1
Διευθυντές	67	32	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	64	35	1
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	52	46	2
Οικιακοί βοηθοί	54	43	3
Άνεργοι	45	52	3
Συνταξιούχος	53	45	2
Φοιτητές	68	28	4
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	34	63	3
Από καιρό σε καιρό	49	50	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	64	34	2
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	54	44	2
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	56	42	2
Μεγάλη πόλη	64	35	1
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	59	39	2
Καμία	46	50	4
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	71	28	1
Ουδέτερη	53	44	3
Αρνητική	27	72	1
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	69	30	1
Ένα κακό πράγμα	30	69	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	44	53	3

SD18β Και πώς λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ; (% - ΕΕ)			
	Σύνολο «Ικανοποιημένος /-η»	Σύνολο «Μη ικανοποιημένοι »	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	54	41	5
Φύλο			
Ανδρας	54	42	4
Γυναίκα	54	40	6
Ηλικία			
15-24	65	28	7
25-39	57	39	4
40-54	55	42	3
55+	50	44	6
Επίπεδο εκπαίδευσης			
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	44	48	8
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	55	41	4
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	61	36	3
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»			
Αυτοαπασχολούμενοι	54	43	3
Διευθυντές	63	35	2
Άλλα λευκά περιλαίμια	62	35	3
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	50	46	4
Οικιακοί βοηθοί	51	41	8
Άνεργοι	43	51	6
Συνταξιούχος	48	45	7
Φοιτητές	67	26	7
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	36	58	6
Από καιρό σε καιρό	48	47	5
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	59	37	4
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτική περιοχή ή χωριό	50	45	5
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	54	41	5
Μεγάλη πόλη	60	36	4
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες			
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	56	40	4
Καμία	39	49	12
Εικόνα της ΕΕ			
Θετική	72	25	3
Ουδέτερη	46	46	8
Αρνητική	18	78	4
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση			
Ένα καλό πράγμα	68	28	4
Ένα κακό πράγμα	19	78	3
Ούτε καλό, ούτε κακό.	37	55	8

5. ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚ

5. ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚ

Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει τη στάση των πολιτών έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καλύπτοντας την εικόνα τους για το Κοινοβούλιο, τον αντιληπτό ρόλο του, τις απόψεις τους για την ΕΕ και την αξιολόγηση της συμμετοχής της χώρας τους στην ΕΕ. Σε όλους τους δείκτες, οι θετικές απόψεις ξεπερνούν σταθερά τις αρνητικές και η μακροπρόθεσμη εξέλιξη δείχνει ότι, παρά τις μικρές πρόσφατες μειώσεις, η δημόσια στήριξη παραμένει ισχυρή σε σύγκριση με περιόδους κατά τις οποίες η γνώμη ήταν πιο αρνητική. Οι στάσεις διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών και των κοινωνικοδημογραφικών ομάδων, αντικατοπτρίζοντας το εθνικό πλαίσιο και τις ατομικές προοπτικές.

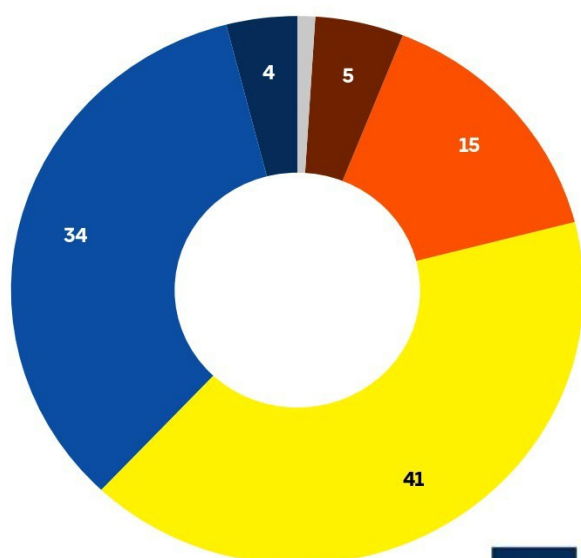
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η εικόνα των πολιτών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, βασικός δείκτης του τρόπου με τον οποίο οι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνονται το θεσμικό όργανο. Η ανάλυση διερευνά τις συνολικές αντιλήψεις σε ολόκληρη την ΕΕ, τις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και τις διαφορές μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων.

Σε επίπεδο ΕΕ, το 38 % των ερωτηθέντων αναφέρουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του 4 % που δηλώνουν ότι έχουν πολύ θετική άποψη. Οι ουδέτερες αντιλήψεις εκφράζονται από το 41 % των Ευρωπαίων, ενώ το 20 % έχει αρνητική εικόνα, συμπεριλαμβανομένου του 5 % που είναι πολύ αρνητικοί. Από την προηγούμενη έρευνα τον Μάιο του 2025, το ποσοστό των ερωτηθέντων με θετική εικόνα μειώθηκε κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός που υποδηλώνει ελαφρά μείωση των ευνοϊκών αντιλήψεων για το Κοινοβούλιο σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το συνολικό πλαίσιο των παγκόσμιων εντάσεων και προκλήσεων για την ΕΕ, με έντονη απαισιοδοξία όσον αφορά το μέλλον του κόσμου, όπως αναφέρθηκε από περισσότερους από τους μισούς ερωτηθέντες, όπως περιγράφεται στην αρχή της παρούσας έκθεσης, συμβάλλει πιθανώς στη διαμόρφωση της στάσης των ατόμων. Ειδικότερα, οι ανησυχίες αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες αντιλαμβάνονται θεσμικά όργανα όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

QA1 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (ΕΕ27) (%)

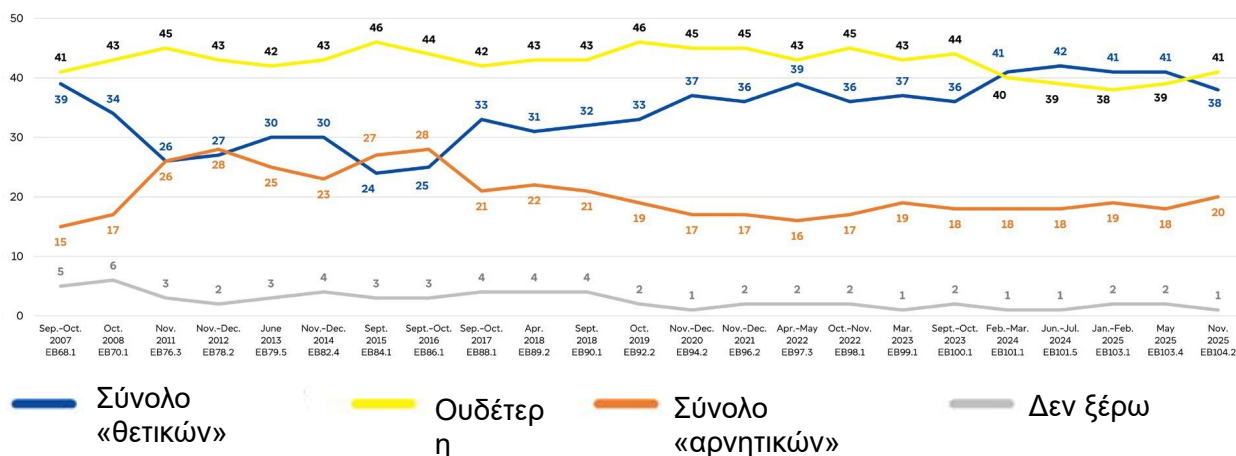
Πολύ θετικό ▼ 1
 Αρκετά θετική ▼ 2
 Ουδέτερη ▲ 2
 Αρκετά αρνητικό ▲ 1
 Πολύ αρνητική ▲ 1
 Δεν γνωρίζω ▼ 1
 ▲▼ (Νοέμβριος 2025 - Μάιος 2025)

Νοέμβριος
 2025

Μακροπρόθεσμα, οι θετικές απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπερβαίνουν σταθερά τις αρνητικές από το 2017. Μολονότι έχει παρατηρηθεί ελαφρά μείωση από τον Μάιο του 2025, το σημερινό ποσοστό θετικών αντιλήψεων παραμένει σχετικά υψηλό, ιδίως σε σύγκριση με την περίοδο μεταξύ 2011 και 2016, όταν η εικόνα του Κοινοβουλίου ήταν πιο αρνητική. Αυτή η μακροπρόθεσμη τάση υποδηλώνει μια γενικά σταθερή και ευνοϊκή αντίληψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα τελευταία χρόνια.

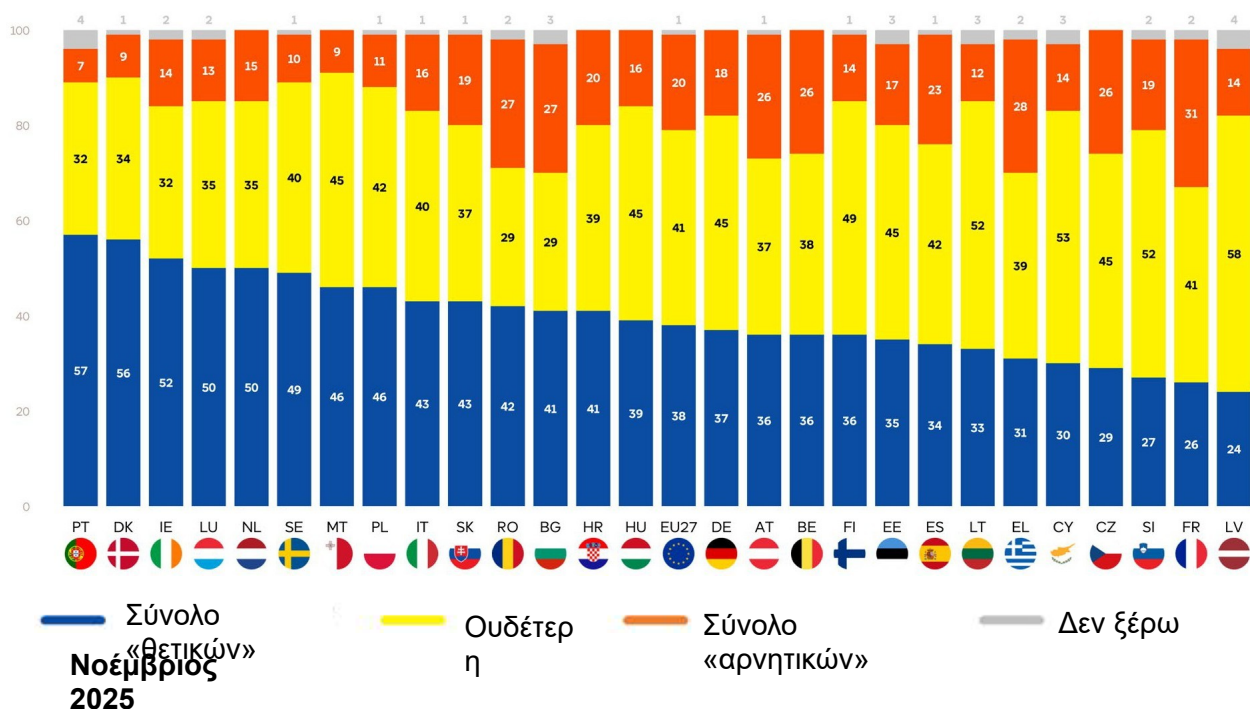
QA1 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (% - ΕΕ)

Οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Σε επίπεδο χώρας, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες αναφέρουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πέντε κράτη μέλη, και είναι η συχνότερη άποψη σε 13 κράτη μέλη. Τα υψηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στην Πορτογαλία (57%), τη Δανία (56%) και την Ιρλανδία (52%). Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα θετικών αντιλήψεων παρατηρούνται στη Λετονία (24%), τη Γαλλία (26%) και τη Σλοβενία (27%).

Οι αρνητικές απόψεις είναι πιο έντονες στη Γαλλία (31%), την Ελλάδα (28%) και τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία (27%). Η Γαλλία είναι το μόνο κράτος μέλος όπου οι αρνητικές απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ξεπερνούν σε αριθμό τις θετικές, με το 31% των ερωτηθέντων να έχει αρνητική εικόνα σε σύγκριση με το 26% να εκφράζει θετική αντίληψη.

QA1 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (%)

Η παρούσα ενότητα θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο οι αντιλήψεις για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαφέρουν μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων, επισημαίνοντας τις διαφορές ανά φύλο, ηλικία, εκπαίδευση, οικονομικές συνθήκες και ευρύτερη στάση έναντι της ΕΕ.

Πρώτον, το φύλο έχει περιορισμένη επιρροή στη συνολική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι γυναίκες έχουν ελαφρώς περισσότερες πιθανότητες από τους άνδρες να εκφράσουν ουδέτερη άποψη (43% έναντι 38%), ενώ οι άνδρες έχουν κάπως περισσότερες πιθανότητες από τις γυναίκες να έχουν αρνητική αντίληψη (22% έναντι 18%). Οι θετικές αντιλήψεις είναι σε γενικές γραμμές παρόμοιες μεταξύ των φύλων.

Οι διαφορές που σχετίζονται με την ηλικία είναι πιο αισθητές. Οι νεότεροι ερωτηθέντες τείνουν να έχουν πιο θετικές απόψεις για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από ό,τι οι παλαιότεροι ερωτηθέντες. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, το 45 % αναφέρει θετική εικόνα, σε σύγκριση με το 41 % των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών, το 38 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40-54 ετών και το 35 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω. Αυτό το μοτίβο δείχνει μια ισχυρότερη θετική αντίληψη μεταξύ των νεότερων Ευρωπαίων.

Στη συνέχεια, το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται με τις αντιλήψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ερωτηθέντες με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι πιο πιθανό να εκφράσουν θετική εικόνα (45%)

από εκείνους με μέσο (38%) ή χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (31%), γεγονός που υποδηλώνει ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση συνδέεται με ευνοϊκότερες αντιλήψεις για το ίδρυμα.

Η οικονομική κατάσταση των συμμετεχόντων σχετίζεται επίσης με τις απόψεις τους για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εκείνοι που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών είναι πιο πιθανό να έχουν θετική εικόνα (41%) από τους ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες από καιρό σε καιρό (34%) ή τις περισσότερες φορές (29%).

Τα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς δείχνουν τις ισχυρότερες συσχετίσεις με τις αντιλήψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όσοι έχουν θετική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πιθανότερο να εκφράσουν θετική άποψη για το Κοινοβούλιο (69%), ενώ όσοι έχουν αρνητική εικόνα για την ΕΕ τείνουν έντονα να έχουν αρνητική άποψη για το Κοινοβούλιο (79%).

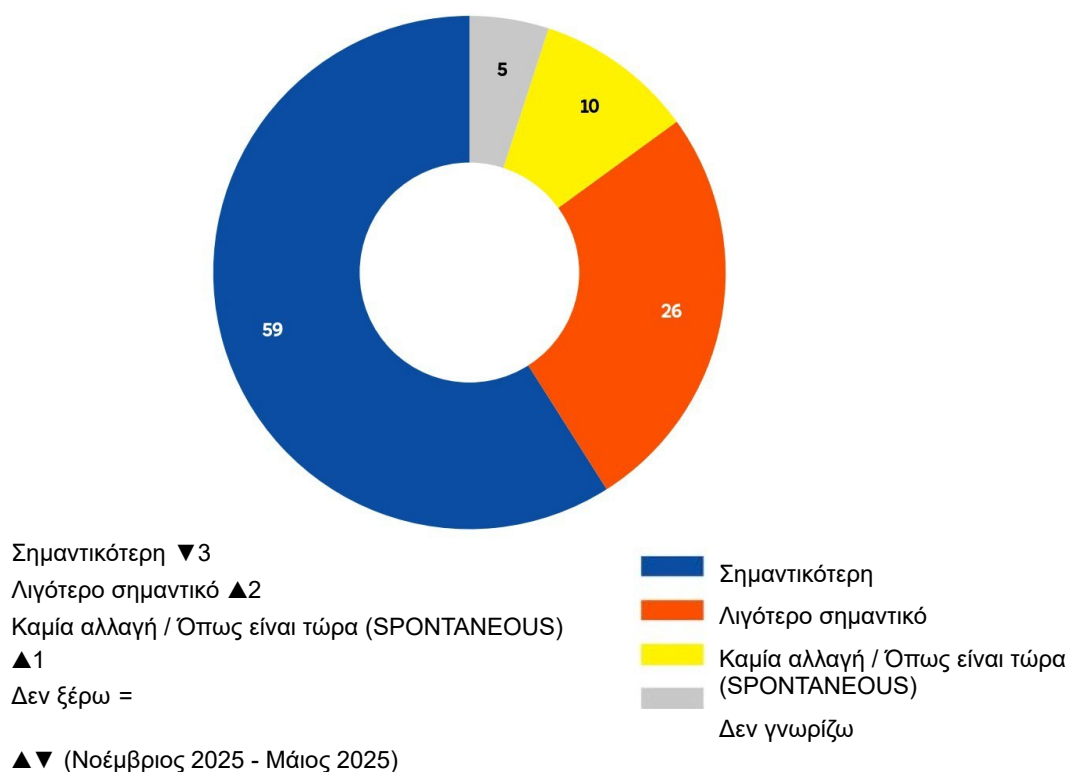
QA1 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (% - ΕΕ)				
	Σύνολο «θετικών»	Ουδέτερη	Σύνολο «αρνητικών»	Δεν γνωρίζω
ΕΕ των 27	38	41	20	1
Φύλο				
Ανδρας	39	38	22	1
Γυναίκα	38	43	18	1
Ηλικία				
15-24	45	42	11	2
25-39	41	41	17	1
40-54	38	40	21	1
55+	35	41	23	1
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	31	43	24	2
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	38	41	20	1
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	45	38	16	1
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	38	37	24	1
Διευθυντές	47	39	14	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	45	39	16	0
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	35	41	23	1
Οικιακοί βοηθοί	30	47	22	1
Άνεργοι	30	39	29	2
Συνταξιούχος	33	41	24	2
Φοιτητές	46	42	10	2
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	29	37	32	2
Από καιρό σε καιρό	34	41	24	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	41	41	17	1
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	35	41	23	1
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	38	42	19	1
Μεγάλη πόλη	44	37	18	1
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	40	40	19	1
Καμία	30	43	23	4
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	69	25	5	1
Ουδέτερη	11	75	12	2
Αρνητική	3	17	79	1
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Ένα καλό πράγμα	54	37	8	1
Ένα κακό πράγμα	8	22	69	1
Ούτε καλό, ούτε κακό.	13	58	27	2

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Στην παρούσα ενότητα εξετάζονται οι αντιλήψεις των πολιτών σχετικά με τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ερωτηθέντες ρωτήθηκαν αν θα ήθελαν προσωπικά να δουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο. Η ανάλυση εξετάζει τις συνολικές στάσεις σε ολόκληρη την ΕΕ, τις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και τις διαφορές μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων.

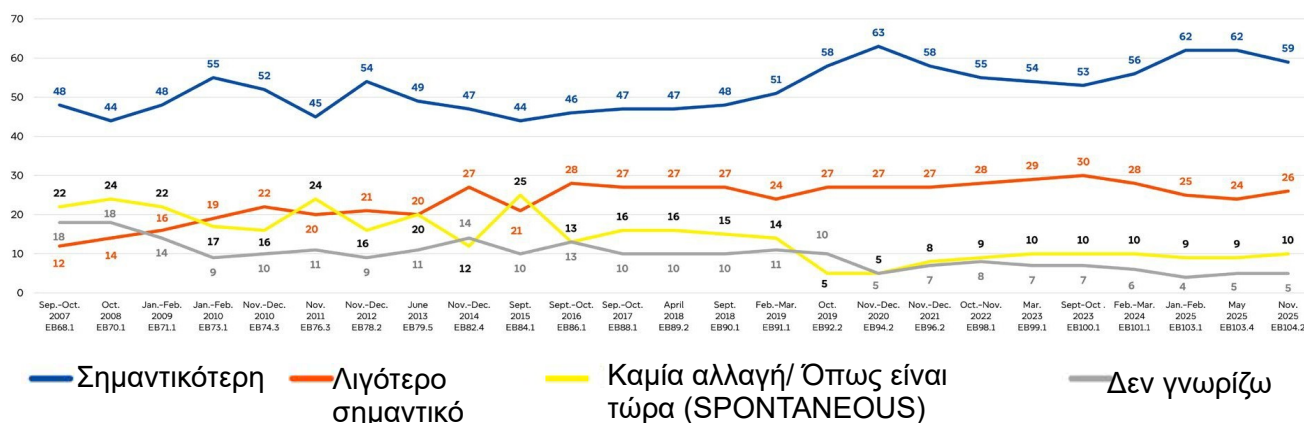
Σε επίπεδο ΕΕ, η πλειονότητα των ερωτηθέντων εκφράζει την επιθυμία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο. Συγκεκριμένα, το 59 % των ερωτηθέντων θα ήθελε το Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο, ενώ το 26 % πιστεύει ότι θα πρέπει να διαδραματίσει λιγότερο σημαντικό ρόλο. Από την προηγούμενη έρευνα τον Μάιο του 2025, το ποσοστό των Ευρωπαίων που τάσσονται υπέρ ενός ισχυρότερου ρόλου για το Κοινοβούλιο έχει μειωθεί κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το ποσοστό που τάσσεται υπέρ ενός λιγότερο σημαντικού ρόλου έχει αυξηθεί κατά δύο μονάδες.

QA2 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (ΕΕ27) (%)

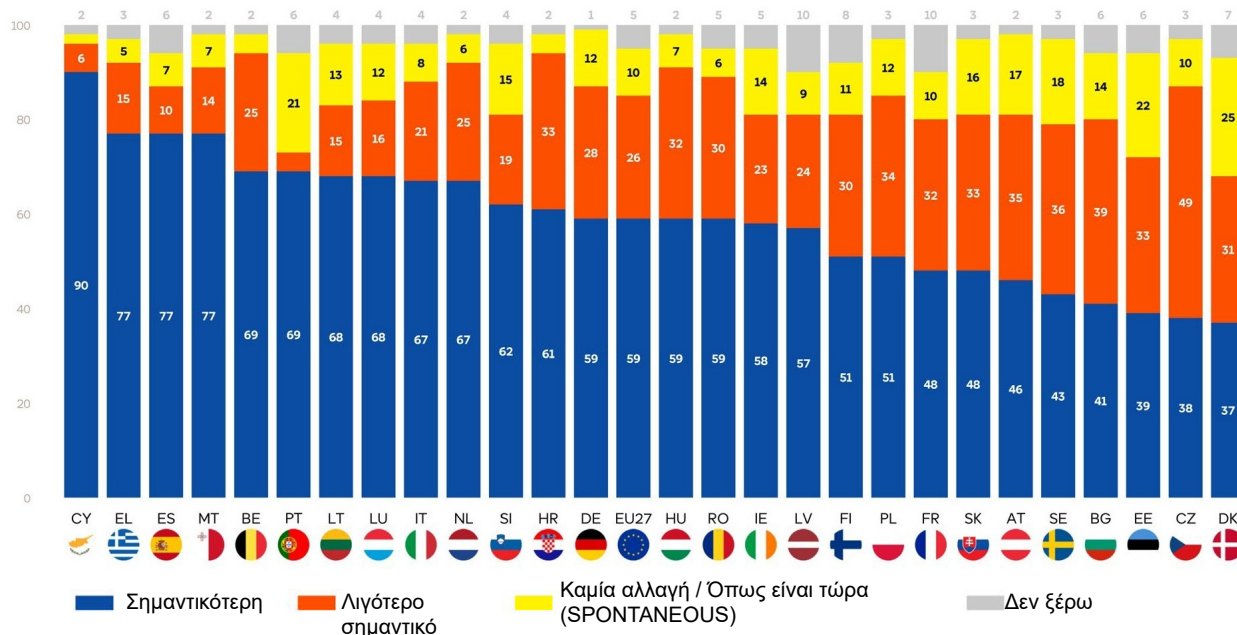
Μακροπρόθεσμα, η υποστήριξη για έναν ισχυρότερο ρόλο για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέμεινε σταθερά σαφώς υψηλότερη από την υποστήριξη για έναν ασθενέστερο ρόλο. Παρά την ελαφρά μείωση από τον Μάιο του 2025, η τρέχουσα δημόσια στήριξη για ισχυρότερο ρόλο είναι μία από τις υψηλότερες που έχουν καταγραφεί από τότε που τέθηκε για πρώτη φορά το ερώτημα το 2007. Αυτό δείχνει ότι η σαφής πλειοψηφία των Ευρωπαίων εξακολουθεί να θεωρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως θεσμικό όργανο που θα πρέπει να έχει μεγαλύτερη επιρροή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

QA2 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (% - ΕΕ)

Σε επίπεδο χώρας, η πλειονότητα των ερωτηθέντων σε 19 κράτη μέλη εκφράζει την επιθυμία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει ισχυρότερο ρόλο. Η στήριξη είναι υψηλότερη στην Κύπρο (90 %), ακολουθούμενη από την Ελλάδα, την Ισπανία και τη Μάλτα (και οι δύο 77 %). Αντιθέτως, τα χαμηλότερα επίπεδα στήριξης παρατηρούνται στη Δανία (37 %), την Τσεχία (38 %) και την Εσθονία (39 %). Η Τσεχία είναι το μόνο κράτος μέλος στο οποίο το ποσοστό των ερωτηθέντων που επιθυμούν να διαδραματίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λιγότερο σημαντικό ρόλο (49 %) υπερβαίνει το ποσοστό εκείνων που επιθυμούν να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (38 %).

QA2 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (%)

Νοέμβριος
2025

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο οι προτιμήσεις των πολιτών όσον αφορά τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαφέρουν μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων, τονίζοντας τις διαφορές ανά φύλο, ηλικία, εκπαίδευση, οικονομικές συνθήκες και ευρύτερη στάση έναντι της ΕΕ.

Πρώτον, το φύλο επηρεάζει ελάχιστα τις προτιμήσεις των πολιτών όσον αφορά τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι άνδρες έχουν ελαφρώς περισσότερες πιθανότητες από τις γυναίκες να εκφράσουν την επιθυμία να διαδραματίσει το Κοινοβούλιο λιγότερο σημαντικό ρόλο (28% έναντι 24%).

Οι διαφορές που σχετίζονται με την ηλικία είναι πιο έντονες, καθώς οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να υποστηρίξουν έναν ενισχυμένο ρόλο του Κοινοβουλίου από ό,τι οι παλαιότεροι ερωτηθέντες. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, το 69 % εκφράζει την επιθυμία να διαδραματίσει το Κοινοβούλιο σημαντικότερο ρόλο, σε σύγκριση με το 63 % των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών, το 58 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40-54 ετών και το 55 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω, γεγονός που υποδηλώνει ότι η ζήτηση για ισχυρότερο ρόλο του Κοινοβουλίου είναι ιδιαίτερα υψηλή μεταξύ των νεότερων Ευρωπαίων.

Το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται επίσης θετικά με τις προτιμήσεις για σημαντικότερο ρόλο, με το 64 % των ερωτηθέντων με υψηλό μορφωτικό επίπεδο να εκφράζει την άποψη αυτή, σε σύγκριση με το 60 % των ερωτηθέντων με μεσαίο επίπεδο και το 52 % των ερωτηθέντων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

Η οικονομική κατάσταση των απαντησάντων παρουσιάζει μικρές μόνο διαφορές. Οι ερωτηθέντες που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών είναι ελαφρώς πιο πιθανό να θέλουν το Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (60 %) από τους ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς (59%) ή τις περισσότερες φορές (56%).

Τα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς συνδέονται στενά με τις προτιμήσεις όσον αφορά τον ρόλο του Κοινοβουλίου. Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ πιθανότερο να υποστηρίξουν έναν ισχυρότερο κοινοβουλευτικό ρόλο (78%), ενώ εκείνοι με αρνητική εικόνα για την ΕΕ είναι πιθανότερο να ευνοήσουν έναν λιγότερο σημαντικό ρόλο (64%).

QA2 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (% - ΕΕ)				
	Σημαντικότερη	Λιγότερο σημαντικό	Καμία αλλαγή / Όπως είναι τώρα (SPONTANEOUS)	Δεν γνωρίζω
ΕΕ των 27	59	26	10	5
Φύλο				
Ανδρας	58	28	10	4
Γυναίκα	60	24	11	5
Ηλικία				
15-24	69	15	8	8
25-39	63	24	10	3
40-54	58	28	11	3
55+	55	29	11	5
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	52	29	12	7
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	60	28	9	3
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	64	22	10	4
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	59	29	9	3
Διευθυντές	63	22	12	3
Άλλα λευκά περιλαίμια	63	25	10	2
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	56	29	11	4
Οικιακοί βοηθοί	56	28	10	6
Άνεργοι	59	26	9	6
Συνταξιούχος	54	31	10	5
Φοιτητές	72	12	9	7
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	56	30	8	6
Από καιρό σε καιρό	59	28	8	5
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	60	25	11	4
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	55	28	12	5
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	59	28	8	5
Μεγάλη πόλη	64	22	10	4
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	61	25	10	4
Καμία	46	31	14	9
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	78	10	10	2
Ουδέτερη	48	31	14	7
Αρνητική	28	64	4	4
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Ένα καλό πράγμα	74	12	11	3
Ένα κακό πράγμα	26	67	3	4
Ούτε καλό, ούτε κακό.	38	43	13	6

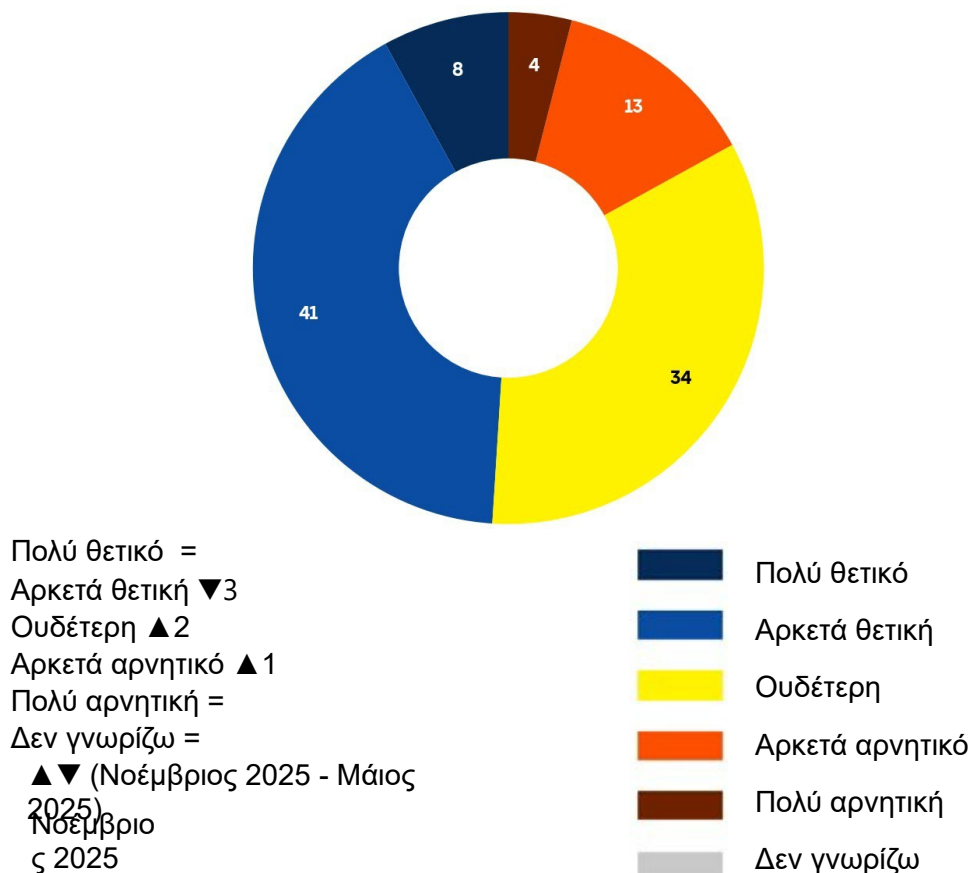
Εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η παρούσα ενότητα διερευνά τις συνολικές αντιλήψεις των πολιτών για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα βασικό μέτρο του τρόπου με τον οποίο οι Ευρωπαίοι βλέπουν την Ένωση ως πολιτικό και θεσμικό παράγοντα. Η ανάλυση εξετάζει τις συνολικές αντιλήψεις σε επίπεδο ΕΕ, τις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και τις διαφορές ανάλογα με τα κοινωνικοδημογραφικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά, παρέχοντας πληροφορίες για το δημόσιο αίσθημα έναντι της ΕΕ στο σύνολό της.

Σε επίπεδο ΕΕ, σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες (49 %) αναφέρουν θετική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του 8 % που δηλώνουν ότι έχουν πολύ θετική άποψη. Οι ουδέτερες αντιλήψεις εκφράζονται από το 34% των Ευρωπαίων, ενώ το 17% έχει αρνητική εικόνα, συμπεριλαμβανομένου του 4% που είναι πολύ αρνητικοί. Από την προηγούμενη έρευνα τον Μάιο του 2025, το ποσοστό των ερωτηθέντων με θετική εικόνα μειώθηκε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός που υποδηλώνει ελαφρά μείωση των ευνοϊκών αντιλήψεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ολόκληρη την ΕΕ.

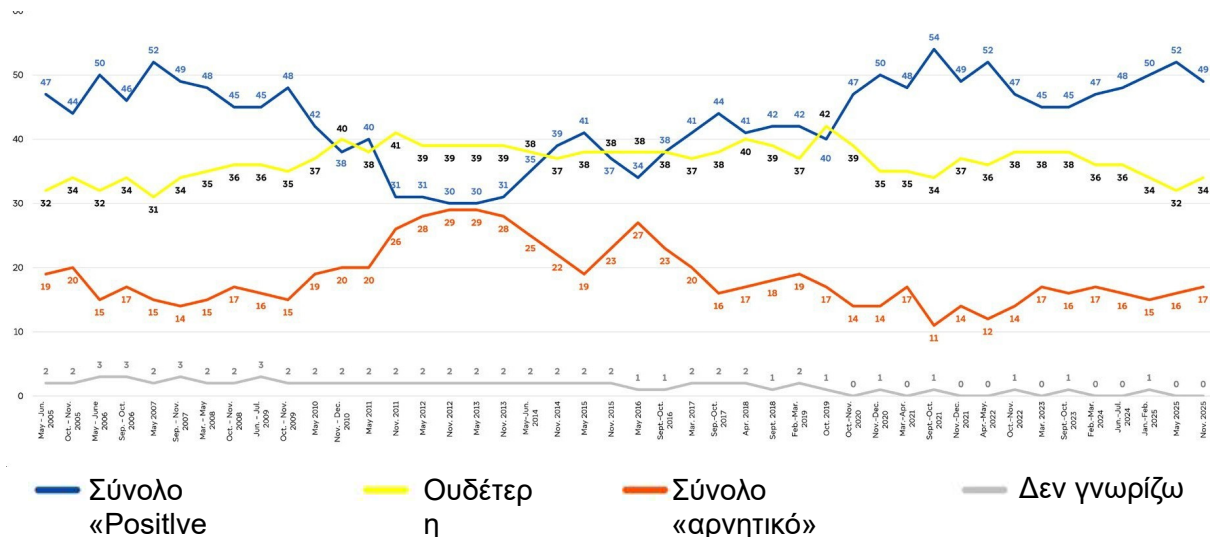
Και πάλι, το συνολικό πλαίσιο των παγκόσμιων εντάσεων και προκλήσεων για την ΕΕ, με έντονη απαισιοδοξία όσον αφορά το μέλλον του κόσμου, όπως αναφέρθηκε από περισσότερους από τους μισούς ερωτηθέντες, όπως περιγράφεται στην αρχή της παρούσας έκθεσης, συμβάλλει πιθανώς στη διαμόρφωση της στάσης των ατόμων. Ειδικότερα, οι ανησυχίες αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες αντιλαμβάνονται θεσμικά όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία συχνά θεωρείται βασικός παράγοντας για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων, όπως καταδεικνύει και η παρούσα έκθεση.

D78 Σε γενικές γραμμές, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (ΕΕ27) (%)

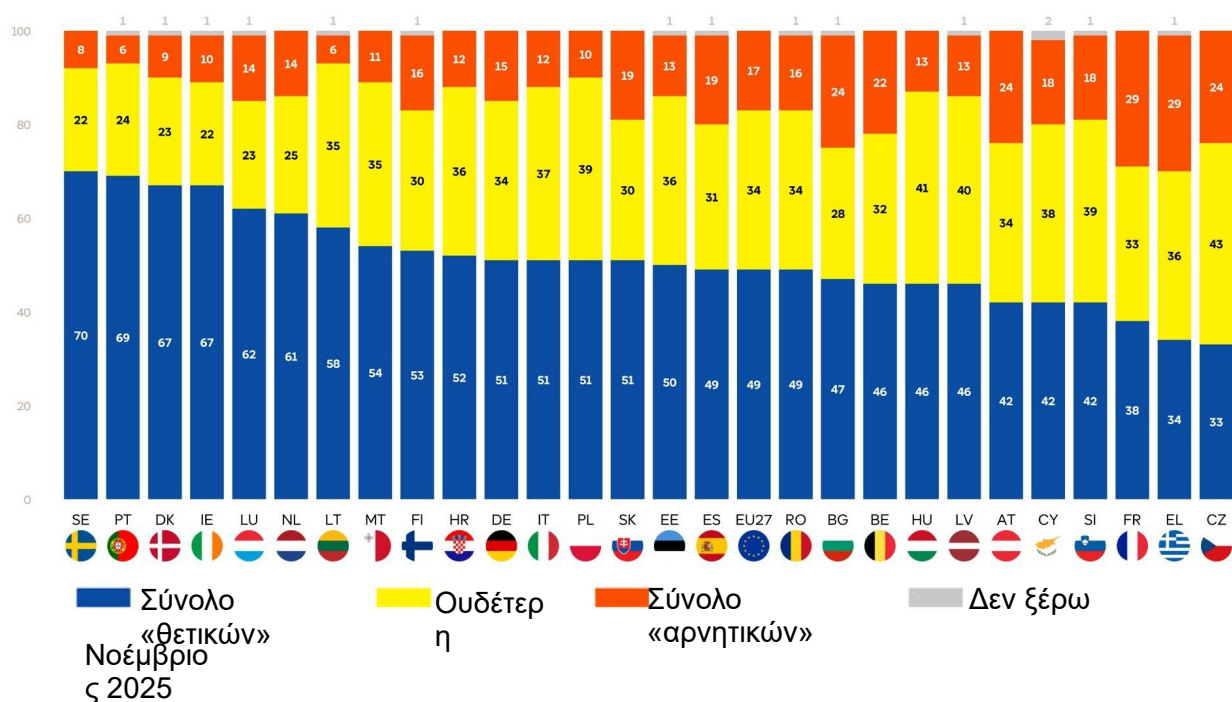
Όπως και με τους δύο προηγούμενους δείκτες, παρά την πρόσφατη μείωση των θετικών αντιλήψεων, η μακροπρόθεσμη τάση δείχνει μια πιο θετική εικόνα. Τουλάχιστον από το 2005, το ποσοστό των ερωτηθέντων που έχουν θετική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπερβαίνει σταθερά το ποσοστό των αρνητικών απόψεων. Επιπλέον, οι θετικές αντιλήψεις αποτελούν τη συχνότερη απάντηση, ξεπερνώντας επίσης τις ουδέτερες απόψεις, με συνέπεια από το 2020. Αν και το σημερινό επίπεδο έχει μειωθεί ελαφρώς, παραμένει υψηλό σε σύγκριση με την περίοδο μεταξύ 2011 και 2016, όταν η κοινή γνώμη της ΕΕ ήταν λιγότερο ευνοϊκή.

D78 Σε γενικές γραμμές, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% - ΕΕ)

Σε επίπεδο χώρας, τουλάχιστον οι μισοί από τους ερωτηθέντες αναφέρουν θετική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε 15 κράτη μέλη και θετική είναι η συχνότερη αντίδραση σε 25 κράτη μέλη. Τα υψηλότερα ποσοστά θετικών αντιλήψεων παρατηρούνται στη Σουηδία (70%), την Πορτογαλία (69%) και τη Δανία και την Ιρλανδία (67%). Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα θετικών αντιλήψεων εντοπίζονται στην Τσεχία (33%), την Ελλάδα (34%) και τη Γαλλία (38%). Η Τσεχία και η Ελλάδα είναι τα μόνα κράτη μέλη στα οποία η θετική απάντηση δεν είναι η συχνότερη· και στις δύο περιπτώσεις, η σχετική πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχει ουδέτερη άποψη. Οι αρνητικές αντιλήψεις δεν αποτελούν ποτέ τη συχνότερη αντίδραση σε κανένα κράτος μέλος.

D78 Σε γενικές γραμμές, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (%)

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο οι αντιλήψεις των πολιτών για την Ευρωπαϊκή Ένωση διαφέρουν μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων.

Πρώτον, το φύλο έχει μικρή επίδραση στις συνολικές αντιλήψεις, αν και οι γυναίκες είναι ελαφρώς πιο πιθανό από τους άνδρες να έχουν ουδέτερη άποψη (35% έναντι 32%), ενώ οι άνδρες είναι κάπως πιο πιθανό να εκφράσουν αρνητική εικόνα της Ένωσης (19% έναντι 16%).

Οι διαφορές που σχετίζονται με την ηλικία είναι πιο έντονες, με τους νεότερους ερωτηθέντες να εκφράζουν πιο θετικές απόψεις από τους παλαιότερους ερωτηθέντες. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, το 60 % αναφέρουν θετική εικόνα της ΕΕ, σε σύγκριση με το 54 % των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών, το 49 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40-54 ετών και το 44 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω, γεγονός που υποδηλώνει σαφή τάση ευνοϊκότερων αντιλήψεων μεταξύ των νεότερων Ευρωπαίων.

Το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται επίσης με τις αντιλήψεις, με τους ερωτηθέντες που έχουν επιτύχει υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης να έχουν περισσότερες πιθανότητες να έχουν θετική άποψη για την ΕΕ (60 %) από ό,τι οι ερωτηθέντες με μεσαίο επίπεδο (48%) ή χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (40 %).

Οι οικονομικές καταστάσεις των απαντησάντων διαμορφώνουν περαιτέρω τις αντιλήψεις, καθώς όσοι σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών είναι πιθανότερο να αναφέρουν θετική εικόνα (53%) σε σύγκριση με τους απαντήσαντες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς (43%) ή τις περισσότερες φορές (37%).

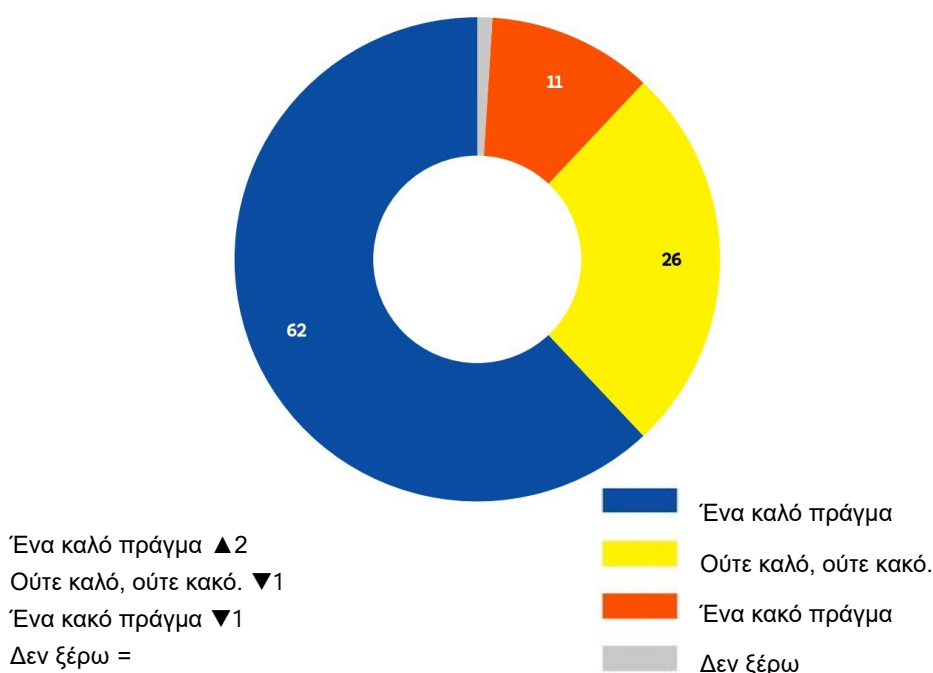
D78 Σε γενικές γραμμές, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% - ΕΕ)				
	Σύνολο «θετικών»	Ουδέτερη	Σύνολο «αρνητικών»	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	49	34	17	0
Φύλο				
Ανδρας	49	32	19	0
Γυναίκα	48	35	16	1
Ηλικία				
15-24	60	31	8	1
25-39	54	31	15	0
40-54	49	33	18	0
55+	44	36	20	0
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	40	39	20	1
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	48	35	17	0
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	60	27	13	0
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	49	30	21	0
Διευθυντές	60	29	11	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	54	32	14	0
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	44	37	19	0
Οικιακοί βοηθοί	41	39	20	0
Άνεργοι	41	32	26	1
Συνταξιούχος	43	36	20	1
Φοιτητές	64	28	8	0
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	37	34	28	1
Από καιρό σε καιρό	43	35	21	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	53	33	14	0
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	45	35	20	0
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	47	35	18	0
Μεγάλη πόλη	56	30	14	0
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	51	33	16	0
Καμία	37	40	22	1
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	100	0	0	0
Ουδέτερη	0	100	0	0
Αρνητική	0	0	100	0
Προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση				
Ένα καλό πράγμα	71	24	5	0
Ένα κακό πράγμα	10	21	69	0
Ούτε καλό, ούτε κακό.	14	62	24	0

Η ιδιότητα του μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η στάση των πολιτών έναντι της συμμετοχής της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ερωτηθέντες ρωτήθηκαν αν θεωρούν ότι η συμμετοχή της χώρας τους είναι καλή, κακή ή ούτε καλή ούτε κακή. Η ανάλυση εξετάζει τις συνολικές αντιλήψεις σε ολόκληρη την ΕΕ, τις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και τις διαφορές μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι Ευρωπαίοι εκτιμούν την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ.

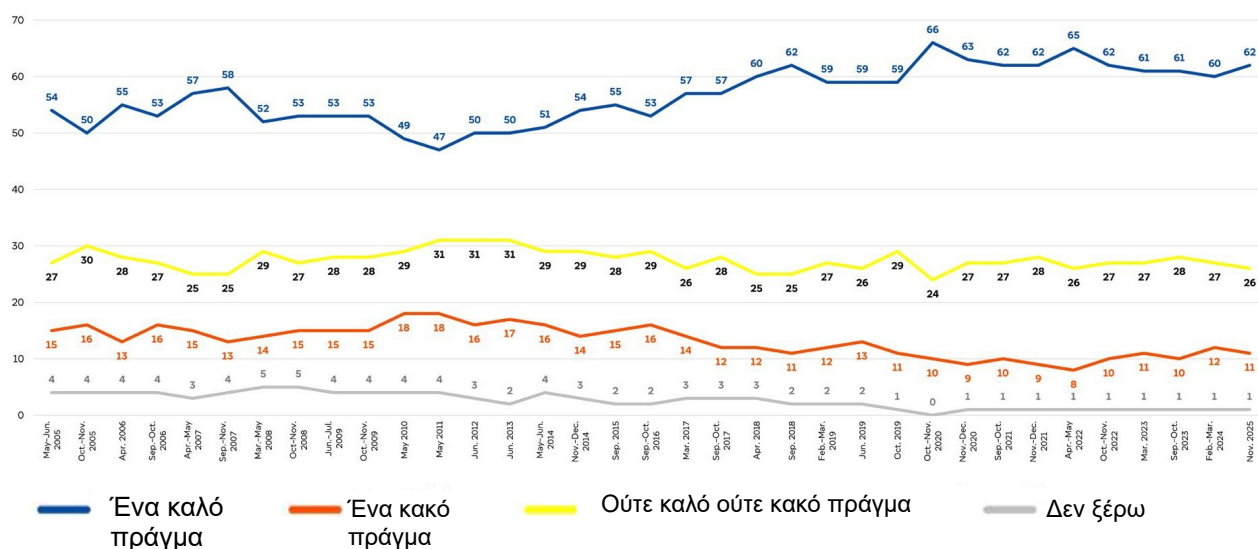
Συνολικά, η σαφής πλειονότητα όσων απάντησαν θεωρεί θετική τη συμμετοχή της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, το 62% των Ευρωπαίων έχει αυτή την άποψη, ενώ το 26% δηλώνει ότι η ιδιότητα του μέλους δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό πράγμα, και το 11% την θεωρεί κακό πράγμα. Σε σύγκριση με την περίοδο Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2024, το ποσοστό των ερωτηθέντων που θεωρούν θετική την ιδιότητα του μέλους αυξήθηκε κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες.

QA3 Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι η συμμετοχή της (ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ) στην ΕΕ είναι...; (ΕΕ27) (%)

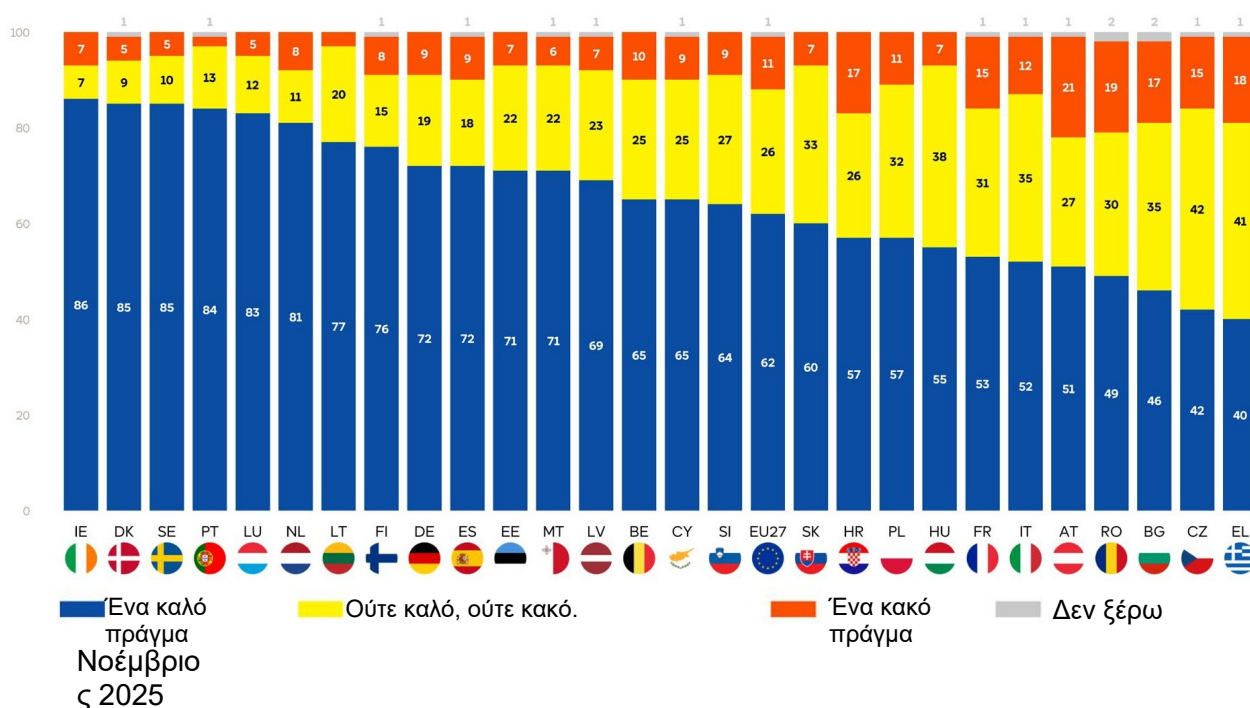
Μακροπρόθεσμα, οι θετικές αντιλήψεις για την ένταξη στην ΕΕ παραμένουν σταθερά πάνω από το 50 % από το 2012. Μεταξύ 2011 και 2020, υπήρξε μια τάση προς όλο και πιο ευνοϊκές απόψεις, αντικατοπτρίζοντας την αυξανόμενη υποστήριξη για την ένταξη στην ΕΕ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από το 2020, αυτή η ανοδική τάση έχει σταθεροποιηθεί, καθώς πάνω από το 60 % όσων απάντησαν θεωρούν σταθερά θετική την προσχώρηση στην ΕΕ. Συνολικά, αυτό το μακροπρόθεσμο πρότυπο υπογραμμίζει τη διαρκή και σε γενικές γραμμές σταθερή στήριξη των Ευρωπαίων πολιτών για την ένταξή τους στην ΕΕ.

QA3 Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι η συμμετοχή της (ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ) στην ΕΕ είναι...; (% - ΕΕ)

Οι αντιλήψεις για την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Σε επίπεδο χωρών, η απόλυτη πλειοψηφία όσων απάντησαν θεωρεί ότι η ένταξη στην ΕΕ είναι θετική σε 23 κράτη μέλη. Η στήριξη είναι ισχυρότερη στην Ιρλανδία (86 %), τη Δανία (85 %) και τη Σουηδία (85 %). Αντίθετα, τα χαμηλότερα επίπεδα θετικής αντίληψης παρατηρούνται στην Ελλάδα (40 %), την Τσεχία (42 %) και τη Βουλγαρία (46 %).

QA3 Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι η συμμετοχή της (ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ) στην ΕΕ είναι...; (%)

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο η στάση των πολιτών έναντι της συμμετοχής της χώρας τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαφέρει μεταξύ των κοινωνικοδημογραφικών και συμπεριφορικών ομάδων.

Το φύλο έχει μικρή επίδραση στις συνολικές αντιλήψεις, αν και οι γυναίκες είναι ελαφρώς πιο πιθανό από τους άνδρες να απαντήσουν ότι η ιδιότητα του μέλους δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό (27% έναντι 24%), ενώ οι άνδρες είναι κάπως πιο πιθανό να θεωρήσουν την ιδιότητα του μέλους κακό (13% έναντι 10%).

Οι διαφορές που σχετίζονται με την ηλικία είναι εντονότερες, καθώς οι νεότεροι ερωτηθέντες εκφράζουν μεγαλύτερη υποστήριξη για την ένταξη στην ΕΕ από ό,τι οι παλαιότεροι ερωτηθέντες. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, το 74 % θεωρεί θετική την ιδιότητα του μέλους, σε σύγκριση με το 65 % των ερωτηθέντων ηλικίας 25-39 ετών, το 61 % των ερωτηθέντων ηλικίας 40-54 ετών και το 58 % των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω.

Το μορφωτικό επίπεδο συνδέεται επίσης θετικά με την υποστήριξη της ιδιότητας του μέλους, με το 76 % των ερωτηθέντων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης να το θεωρεί θετικό, σε σύγκριση με το 60 % των ατόμων με μεσαίο επίπεδο και το 53 % των ατόμων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των απαντησάντων διαμορφώνουν περαιτέρω τις στάσεις: εκείνοι που σχεδόν ποτέ ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών είναι πιο πιθανό να θεωρήσουν ότι η ένταξη στην ΕΕ είναι κάτι καλό (68%) από τους ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς (51%) ή τις περισσότερες φορές (50%).

Οι συμπεριφορικοί παράγοντες δείχνουν ιδιαίτερα ισχυρές συσχετίσεις με τις αντιλήψεις για την ένταξη στην ΕΕ. Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συντριπτικά πιθανό να θεωρήσουν την ιδιότητα του μέλους ως κάτι καλό (90%).

Τέλος, και στους τέσσερις δείκτες —εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιλήψεις για την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ— τα πρότυπα διακύμανσης από κοινωνικοδημογραφικούς και συμπεριφορικούς παράγοντες είναι εντυπωσιακά παρόμοια. Οι νεότεροι ερωτηθέντες και τα άτομα με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο αναφέρουν σταθερά πιο θετικές αντιλήψεις και μεγαλύτερη υποστήριξη, ενώ οι οικονομικές δυσκολίες συνδέονται με ελαφρώς λιγότερο ευνοϊκές απόψεις. Το φύλο έχει περιορισμένη μόνο επιρροή σε όλους τους δείκτες. Οι συμπεριφορικοί παράγοντες, όπως η θετική εικόνα της ΕΕ, η αισιοδοξία για το μέλλον της και τα αντιληπτά οφέλη της ιδιότητας του μέλους, δείχνουν τις ισχυρότερες και πιο συνεπείς ενώσεις, με ευνοϊκές στάσεις που συνδέονται με υψηλότερη υποστήριξη σε κάθε μέτρο. Αυτή η ομοιομορφία υπογραμμίζει ότι τα ίδια κοινωνικοδημογραφικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά διαμορφώνουν τις απόψεις των πολιτών τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, υποδεικνύοντας μια συνεκτική και συστηματική δομή στην οποία βασίζονται οι αντιλήψεις του κοινού για την Ένωση και τα θεσμικά της όργανα.

QA3 Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι η συμμετοχή της (ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ) στην ΕΕ είναι...; (% - ΕΕ)				
	Ένα καλό πράγμα	Ένα κακό πράγμα	Ούτε καλό, ούτε κακό.	Δεν ξέρω
ΕΕ των 27	62	11	26	1
Φύλο				
Ανδρας	62	13	24	1
Γυναίκα	62	10	27	1
Ηλικία				
15-24	74	6	19	1
25-39	65	10	24	1
40-54	61	12	27	0
55+	58	13	28	1
Επίπεδο εκπαίδευσης				
Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 0-2)	53	15	31	1
Μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 3-4)	60	12	28	0
Υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (ISCED 5-8)	76	7	17	0
Κατηγορία «Κοινωνικοεπαγγελματίες»				
Αυτοαπασχολούμενοι	60	13	27	0
Διευθυντές	76	6	18	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	66	8	25	1
Χειρωνακτικά εργαζόμενοι	55	14	30	1
Οικιακοί βοηθοί	48	18	33	1
Άνεργοι	57	18	24	1
Συνταξιούχος	58	13	28	1
Φοιτητές	78	4	17	1
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	50	20	28	2
Από καιρό σε καιρό	51	15	33	1
Σχεδόν ποτέ / Ποτέ	68	9	23	0
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτική περιοχή ή χωριό	60	14	25	1
Μικρές ή μεσαίες πόλεις	60	11	28	1
Μεγάλη πόλη	69	8	22	1
Χρήση διαδικτυακών πλατφορμών τις τελευταίες 7 ημέρες				
Σύνολο «Έχουν χρησιμοποιήσει διαδικτυακές πλατφόρμες την τελευταία εβδομάδα	64	11	25	0
Καμία	49	16	33	2
Εικόνα της ΕΕ				
Θετική	90	2	8	0
Ουδέτερη	45	7	47	1
Αρνητική	18	45	36	1

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το φθινοπωρινό Ευρωβαρόμετρο του 2025 αντικατοπτρίζει μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από γεωπολιτικές εντάσεις και αβεβαιότητες για το μέλλον. Οι πολίτες επιδεικνύουν ισχυρή αισιοδοξία όσον αφορά το δικό τους μέλλον και το μέλλον της οικογένειάς τους, αλλά η εμπιστοσύνη αυτή αποδυναμώνεται όταν στρέφονται στις προοπτικές της χώρας τους, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως του κόσμου. Η απαισιοδοξία για τις παγκόσμιες εξελίξεις είναι πλέον ευρέως διαδεδομένη και διαμορφώνεται από τις συνεχιζόμενες συγκρούσεις και ένα γενικά ασταθές διεθνές πλαίσιο.

Οι ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία είναι υψηλές σε όλα τα θέματα που εξετάστηκαν. Οι συγκρούσεις κοντά στην ΕΕ, η τρομοκρατία, οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, οι φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή και οι ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές προκαλούν τη βαθιά ανησυχία. Παράλληλα, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την επικοινωνία, όπως η παραπληροφόρηση, η ρητορική μίσους, το ψευδές περιεχόμενο που παράγεται από ΤΝ, η ανεπαρκής προστασία των δεδομένων και οι απειλές για την ελευθερία της έκφρασης, θεωρούνται επίσης ευρέως ανησυχητικοί.

Στο πλαίσιο αυτό, οι πολίτες θέτουν ισχυρές προσδοκίες σχετικά με την ικανότητα αντίδρασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα δύο τρίτα πιστεύουν ότι ο ρόλος της ΕΕ στην προστασία των πολιτών από παγκόσμιες κρίσεις θα πρέπει να αυξηθεί και οι μεγάλες πλειοψηφίες υποστηρίζουν μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των κρατών μελών και ισχυρότερη ευρωπαϊκή φωνή στη διεθνή σκηνή. Η άμυνα και η ασφάλεια είναι ο τομέας που προσδιορίζεται συχνότερα ως κεντρικός για την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ στον κόσμο, ακολουθούμενος από την ανταγωνιστικότητα και τη βιομηχανία, καθώς και την ενεργειακή ανεξαρτησία.

Όσον αφορά τις προτεραιότητες των πολιτών, τα οικονομικά ζητήματα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των προσδοκιών τους. Ο πληθωρισμός, η αύξηση των τιμών και το κόστος ζωής είναι για άλλη μια φορά η ύψιστη προτεραιότητα που οι Ευρωπαίοι θέλουν να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η οικονομία και η δημιουργία θέσεων εργασίας παρακολουθούνται στενά και η δημόσια υγεία αποκτά επίσης σημασία. Ενώ οι περισσότεροι ερωτηθέντες αναμένουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο θα παραμείνει σταθερό κατά την επόμενη πενταετία, μια σημαντική μειοψηφία αναμένει μείωση, ιδίως σε χώρες όπου η οικονομική αβεβαιότητα γίνεται πιο αισθητή. Οι πολίτες επιβεβαιώνουν επίσης τη σημασία των θεμελιωδών αξιών. Η ειρήνη αναδύεται ως η αξία που επιθυμούν περισσότερο να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αντικατοπτρίζοντας το σημερινό γεωπολιτικό κλίμα. Η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ελευθερία του λόγου και το κράτος δικαίου παραμένουν επίσης βασικές προσδοκίες. Η ικανοποίηση από τη δημοκρατία, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και εντός της ΕΕ, εξακολουθεί να υπερβαίνει το όριο της πλειοψηφίας, αν και έχει μειωθεί ελαφρώς από την άνοιξη του 2025.

Οι στάσεις έναντι της ΕΕ και των θεσμών της οργάνων παραμένουν σε γενικές γραμμές θετικές παρά τις μικρές μειώσεις. Μια σχετική πλειοψηφία έχει θετική εικόνα για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η στήριξη για την ένταξη στην ΕΕ παραμένει ισχυρή, καθώς περισσότεροι από έξι στους δέκα Ευρωπαίους το θεωρούν θετικό για τη χώρα τους, και η πλειονότητα των πολιτών εξακολουθεί να τάσσεται υπέρ ενός πιο εξέχοντος ρόλου για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Συνολικά, το φθινοπωρινό Ευρωβαρόμετρο του 2025 απεικονίζει μια Ευρωπαϊκή Ένωση που αντιμετωπίζει σημαντικές παγκόσμιες εντάσεις και προκλήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι πολίτες ανησυχούν για το μέλλον και αναμένουν από την ΕΕ να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο.

Παρατηρήσεις

(Πιέρ Ντιουμεγκάρντ)

«Οι πολίτες επιθυμούν η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενεργεί με ενότητα και φιλοδοξία. Το 89 % όσων απάντησαν δηλώνουν ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις και το 86 % επιθυμούν η ΕΕ να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο.» (Βασικό σημείο 1 της ερώτησης QA7)

Ναι, αλλά αυτές είναι μόνο ευχές. Εάν ρωτήσουμε «Θέλετε όλες οι χώρες του κόσμου να αναλάβουν κοινή δράση κατά της ρύπανσης;», η απάντηση θα είναι επίσης ναι. Εάν ρωτήσουμε τους Γάλλους «Θέλετε οι βουλευτές σας να συμφωνήσουν σε έναν προϋπολογισμό για τη χώρα;», η απάντηση θα είναι επίσης ναι.

Ακολουθεί το διάγραμμα της ερώτησης QA7 (βλ. επίσης σελίδα 82):

QA7 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις; (ΕΕ27) (%)

Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να είναι πιο ενωμένα για να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει ισχυρότερη φωνή σε διεθνές επίπεδο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα για να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις

■ Σύνολο
«Συμφωνία»
Νοέμβριος
2025

■ Σύνολο
«Διαφωνώ»

■ Δεν ξέρω

Η έγκριση της τρίτης πρότασης είναι πολύ χαμηλότερη (= υπάρχουν διπλάσιοι άνθρωποι που διαφωνούν).

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η τρίτη φράση «Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται περισσότερα μέσα» είναι πιο δεσμευτική: εάν δώσουμε περισσότερους πόρους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό σημαίνει ότι αφαιρούμε πόρους από άλλες δομές. Ποιος θα θυσιάσει σε αυτή την περίπτωση;

Η τρίτη πρόταση συνεπάγεται επιλογές, δύσκολες συζητήσεις· για τις συζητήσεις αυτές, χρειαζόμαστε μια απλή και ακριβή γλώσσα: Εσπεράντο.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Μεταξύ 6 και 30 Νοεμβρίου 2025, η Verian Belgium πραγματοποίησε το κύμα 104,2 της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου. Το Κύμα 104.2 καλύπτει τον πληθυσμό των αντίστοιχων εθνικοτήτων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατοικούν σε καθένα από τα 27 κράτη μέλη και είναι ηλικίας 15 ετών και άνω.

Ο βασικός σχεδιασμός δείγματος που εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες είναι ένας στρωματοποιημένος σχεδιασμός πολλαπλών σταδίων, τυχαίος (πιθανότητα). Σε κάθε χώρα, το πλαίσιο του δείγματος διαστρωματώνεται πρώτα από τις περιφέρειες NUTS και εντός κάθε περιφέρειας από ένα μέτρο αστικής ανάπτυξης (DEGURBA). Ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που επιλέγονται σε κάθε στρώμα αντικατοπτρίζει τον πληθυσμό στρώματος 15+. Στο δεύτερο στάδιο σχεδιάστηκαν σημεία δειγματοληψίας με πιθανότητα ανάλογη με το μέγεθος του πληθυσμού τους 0+ μέσα από κάθε στρώμα. Ως εκ τούτου, τα δείγματα αντιπροσωπεύουν το σύνολο της επικράτειας των χωρών που συμμετείχαν στην έρευνα σύμφωνα με το NUTS II της EUROSTAT (ή ισοδύναμο) και σύμφωνα με την κατανομή του μόνιμου πληθυσμού των αντίστοιχων εθνικοτήτων σε μητροπολιτικές, αστικές και αγροτικές περιοχές.²⁶

Σε κάθε ένα από τα επιλεγμένα σημεία δειγματοληψίας, σχεδιάστηκε τυχαία μια αρχική συντεταγμένη και χρησιμοποιήθηκε ένα εργαλείο αντίστροφης γεωκωδικοποίησης για τον προσδιορισμό της πλησιέστερης διεύθυνσης στη συντεταγμένη. Αυτή η διεύθυνση ήταν η αρχική διεύθυνση για τον τυχαίο περίπατο. Περαιτέρω διευθύνσεις (κάθε Nth διεύθυνση) επιλέχθηκαν με τυποποιημένες διαδικασίες "τυχαίας διαδρομής", από την αρχική διεύθυνση. Σε κάθε νοικοκυριό, ο ερωτώμενος κλήθηκε τυχαία. Η προσέγγιση της τυχαίας επιλογής εξαρτιόταν από το μέγεθος του νοικοκυριού. Για παράδειγμα, για νοικοκυριά με δύο 15+ μέλη, το σενάριο χρησιμοποιήθηκε για την επιλογή είτε του πληροφοριοδότη (άτομο που απαντά στο ερωτηματολόγιο διαλογής) είτε του άλλου επιλέξιμου μέλους του νοικοκυριού. Για νοικοκυριά με τρία 15+ μέλη χρησιμοποιήθηκε το σενάριο για την επιλογή είτε του πληροφοριοδότη (1/3 του χρόνου) είτε των δύο άλλων επιλέξιμων μελών του νοικοκυριού (2/3 του χρόνου). Όταν επιλέχθηκαν τα δύο άλλα μέλη, ο υπεύθυνος της συνέντευξης κλήθηκε στη συνέχεια είτε να ζητήσει το νεότερο είτε το μεγαλύτερο σε ηλικία. Το σενάριο θα εκχωρούσε τυχαία την επιλογή σε νεότερους ή μεγαλύτερους με ίσες πιθανότητες. Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται για τέσσερα 15+ μέλη του νοικοκυριού, τα οποία ζητούν τυχαία το νεότερο, το δεύτερο νεότερο και το μεγαλύτερο σε ηλικία. Για τα νοικοκυριά με πέντε 15+ μέλη επιστρέφουμε στον κανόνα των τελευταίων γενεθλίων.

Εάν δεν υπήρξε επαφή με κανέναν στο νοικοκυριό ή εάν ο ερωτώμενος που επιλέχθηκε δεν ήταν διαθέσιμος (απασχολημένος), ο ερωτώμενος επισκέφθηκε εκ νέου το ίδιο νοικοκυριό έως και τρεις επιπλέον φορές (τέσσερις προσπάθειες επαφής συνολικά). Οι ερωτηθέντες δεν αναφέρουν ποτέ ότι η έρευνα διεξάγεται εκ των προτέρων για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής· μπορούν να παρέχουν τις πληροφορίες αυτές μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, κατόπιν αιτήματος.

26 Αστική αγροτική ταξινόμηση με βάση την DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Η φάση πρόσληψης ήταν ελαφρώς διαφορετική στις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία και τη Σουηδία. Στις δύο τελευταίες χώρες, επιλέχθηκε δείγμα διευθύνσεων σε κάθε σημείο δειγματοληψίας από το μητρώο διευθύνσεων ή πληθυσμού (στη Φινλανδία, η επιλογή δεν πραγματοποιείται σε όλα τα σημεία δειγματοληψίας, αλλά σε ορισμένα σημεία όπου τα ποσοστά απόκρισης αναμένεται να βελτιωθούν). Η επιλογή των διευθύνσεων έγινε με τυχαίο τρόπο. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία με τα νοικοκυριά, τα οποία προσλήφθηκαν για να συμμετάσχουν στην έρευνα. Στις Κάτω Χώρες, χρησιμοποιείται δείγμα RDD διπλού πλαισίου (κινητοί και σταθεροί αριθμοί), καθώς δεν υπάρχει ολοκληρωμένο μητρώο πληθυσμού με διαθέσιμους αριθμούς τηλεφώνου. Η επιλογή των αριθμών και στα δύο πλαίσια γίνεται με τυχαίο τρόπο με κάθε αριθμό να έχει ίση πιθανότητα επιλογής. Σε αντίθεση με τη Σουηδία και τη Φινλανδία, το δείγμα είναι μη ομαδοποιημένο.

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Τρόπος συνέντευξης ανά χώρα

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω προσωπικών συνεντεύξεων, είτε με φυσική παρουσία στα σπίτια των ανθρώπων είτε μέσω εξ αποστάσεως βιντεοδιάσκεψης στην κατάλληλη εθνική γλώσσα. Συνεντεύξεις με εξ αποστάσεως βιντεοδιάσκεψη («online face-to-face» ή CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, διεξήχθησαν μόνο στην Κυπριακή Δημοκρατία, τη Δανία, τη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία και τη Σουηδία).

COUNTRIES		N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
TOTAL EU27		25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Περιθώρια σφάλματος

Υπενθυμίζεται στους αναγνώστες ότι τα αποτελέσματα της έρευνας είναι εκτιμήσεις, η ακρίβεια των οποίων, εφόσον όλα είναι ίσα, βασίζεται στο μέγεθος του δείγματος και στο παρατηρούμενο ποσοστό. Με δείγματα περίπου 1.000 συνεντεύξεων, τα πραγματικά ποσοστά ποικίλλουν εντός των ακόλουθων ορίων εμπιστοσύνης:

Στατιστικά περιθώρια λόγω ανοχών δειγματοληψίας
(στο επίπεδο εμπιστοσύνης 95%)

τα διάφορα μεγέθη δειγμάτων είναι στις
σειρές

διάφορα παρατηρούμενα αποτελέσματα είναι σε στήλες

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο και γεμάτο προκλήσεις παγκόσμιο τοπίο, οι πολίτες επιθυμούν η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενεργεί με ενότητα και φιλοδοξία. Η άμυνα, η ασφάλεια και η οικονομία αποτελούν βασικές προτεραιότητες για την ενίσχυση της ΕΕ τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι Ευρωπαίοι ανησυχούν ιδιαίτερα για ζητήματα ασφάλειας, όπως οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις και οι πόλεμοι, καθώς και για κοινωνικά και ψηφιακά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, της προστασίας των δεδομένων στο διαδίκτυο και του παραπλανητικού περιεχομένου που δημιουργείται από την τεχνητή νοημοσύνη. Στο πλαίσιο αυτό, οι ευρωπαίοι πολίτες θα ήθελαν να δουν την ΕΕ να διαδραματίζει σημαντικότερο ρόλο στην προστασία τους. Η ιδιότητα του μέλους της ΕΕ εξακολουθεί να θεωρείται πολύτιμη από τη μεγάλη πλειονότητα των Ευρωπαίων και η θετική εικόνα της ΕΕ παραμένει υψηλή, αν και μειώνεται ελαφρώς κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών.

Η έρευνα, η οποία διενεργήθηκε από τον ερευνητικό οργανισμό Verian Belgium μεταξύ 6 και 30 Νοεμβρίου 2025 και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, διεξήχθη διά ζώσης, με βιντεοσκοπημένες συνεντεύξεις (CAVI) που χρησιμοποιήθηκαν επιπλέον στην Κύπρο, τη Δανία, τη Φινλανδία, τη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 26.453 συνεντεύξεις και τα αποτελέσματα της ΕΕ σταθμίστηκαν ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού κάθε χώρας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πλήρη έρευνα, σαρώστε τον κωδικό QR:

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ?? ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
DGCOMM-EBSU@EUROPARL.EUROPA.EU
EUROPA.EU/ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ: QA-01-26-015-EL-N
ISBN: 978-92-848-3394-8
ISSN: 2529-6973
DOI: 10.2861/5597640
© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026